

DVD 9GB

10 tipp: a Nero titkai

A lemezek írásával kapcsolatos valamennyi kérdésre választ adunk 88

1996 Ft, előfizetéssel 1497 Ft XIX. évfolyam, 3. szám, 2007. március

50 HDD MEGATESZTJE

A leggyorsabb és -halkabb merevlemezek

48

Minden program kipróbálható CD/DVD mellékletünkről

Melyik a legjobb biztonsági csomag?

26

9 szoftver tesztje, ami teljes védelmet ad: Norton Security, Kaspersky, F-Secure, McAfee és társaik

5 TELJES VERZIÓ

Ashampoo Photo Commander 4.0

Alternatív iroda Szöveg- és táblázatkezelő

Registry Mechanic 5.2

Registry-szerkesztő

Újra gyors PC-k

FileMaker 8.5

Adatbázis-készítő Rend a lelke mindennek

O&O BlueCon XXL 5.0

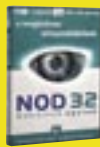
Összeomlások profi ellenszere

30 napos

Tökéletes védelem a CHIP-olvasóknak!

Tippek-trükkök

110

Több mint 30 oldalon

Gondtalan váltás Vistára

Amit feltétlen tudni kell: minden szükséges információ a zökkenőmentes áttéréshez

36

Váltsunk vagy ne váltsunk: 10 indok a Vista mellett és ellen

Többmagos CPU-k

Hogyan gyorsítsa processzorát

Tippek & trükkök és mérési eredmények a CHIP tesztlaborból

44

Tesztelje és tartsa meg! WiFi router+notebook adapter ajándékba! 103

9770864942839 07003

CHIP
WWW.CHIPONLINE.HU
IT READY
Minden program kipróbálható CD/DVD mellékletünkről
Melyik a legjobb biztonsági csomag?
9 szoftver tesztje, ami teljes védelmet ad: Norton Security, Kaspersky, F-Secure, McAfee és társaik
5 TELJES VERZIÓ
Registry Medicor
Ashampoo Photo Commander 4.0
Alternatív iroda
Szöveg- és táblázatkezelő
Registry Mechanic 5.2
Registry-szerkesztő
Újra gyors PC-k
Office 2005
FileMaker 8.5
Adatbázis-készítő
Rend a lelke mindennek
O&O BlueCon
O&O BlueCon XXL 5.0
Összeomlások
profi ellenszere
Kaspersky Antivirus 6.0, NOD 32
Anti-Virus
Tökéletes védelem
a CHIP-olvasóknak!
NOD 32
Tippek-trükkök
Több mint 30 oldalon
Váltás Vistára: lépésről lépésre Sok CPU-mag számít-e? Megteszt: 50 HDD A legjobb alaplapok - fájron Telefonos PDA-k tesztje Nero 7.5 vs. Roxio Easy Media Creator 9 Mi lesz a gépházban jövő nyáron? A Nero titkai Merevlemez-particionálás Típusok téli fotózáshoz

2 CD

10 tipp: a Nero titkai

A lemezek írásával kapcsolatos valamennyi kérdésre választ adunk 88

1495 Ft, előfizetéssel 1047 Ft XIX. évfolyam, 3. szám, 2007. március

CHIP

WWW.CHIPONLINE.HU

IT READY

50 HDD MEGATESZTJE

A leggyorsabb és -halkabb merevlemezek

48

Minden program kipróbálható CD/DVD mellékletünkről

Melyik a legjobb biztonsági csomag?

26

9 szoftver tesztje, ami teljes védelmet ad: Norton, Kaspersky, F-Secure, Nod 32, McAfee és társaik

5 TELJES VERZIÓ

Registry Mechanic 5.2

Registry-szerkesztő Újra gyors PC-k

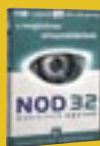
O&O BlueCon XXL 5.0

Összeomlások profi ellenszere

Kaspersky Antivirus 6.0, NOD 32

Tökéletes védelem a CHIP-

BB FlashBack Express

Flash videók rögzítése

Ashampoo Office

Alternatív iroda Szöveg- és

Gondtalan váltás Vistára

Amit feltétlen tudni kell: minden szükséges információ a zökkenőmentes áttéréshez

36

Váltsunk vagy ne váltsunk: 10 indok a Vista mellett és ellen

Többmagos CPU-k

Hogyan gyorsítsa processzorát

Tippek & trükkök és mérési eredmények a CHIP tesztlaborból

44

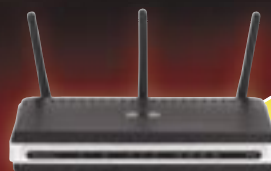
Tippek-trükkök

110

Több mint 30 oldalon

9770864942006 07003

Tesztelje és tartsa meg! WiFi router+notebook adapter ajándékba! 103

CD 3 2007 CHIP A Nero titkai Merevlemez-particionálás Típppek tell fotózáshoz A Nero titkai Merevlemez-particionálás Típppek tell fotózáshoz Váltás Vistára: lépésről lépésre Sok CPU-mag semmiért? Megateszt: 50 HDD A legjobb PDA-k tesztje Nero 7.5 vs. Roxio Easy Media Creator 9 Ml lesz a gépében jövő nyáron? A Nero titkai Merevlemez-particionálás Típppek tell fotózáshoz

VÁLTÁS VISTÁRA: MOST VAGY KÉSŐBB?

Kedves Olvasó!

Ebben a hónapban a Vista a sztár, mindenki igyekszik tájékozódni róla, ráadásul lapunk megjelenésével egy időben a magyar változat is a boltokba került. Még ha időbe is telt, de az új rendszer végül megfogott. Elsőre izléstelennek találtam a színeit, helyenként összecsapottnak tűnt a kezelőfelület kialakítása (ki engedélyezhette ezt a bejelentkező képernyőt?), keresgettem a beállításokat – bár új rendszerek használatakor ez gyakran előfordul. Végül 2-3 óra ismerkedés után hirtelen rámtört a felismerés: a Vista mindennapi használata (köszönhetően a számos apró finomításnak, újításnak, amelyek a reklámkampanyóban kevesebb figyelmet kaptak) sokkal gördülékenyebb, mint az XP-é. Érzésem szerint a fejlesztők közel tökéletesre csiszolták a fájlmenedzsert – minden éppen ott van, és onnan érhető el, ahol az a leginkább kényelmes.

A nagy kérdés természetesen az, hogy kinek érdemes váltani? 36. oldalon kezdődő összefoglalónkban minden lényeges információt összegyűjtöttünk arról, hogy milyen előnyökkel jár az új rendszerre való áttérés, pontosan melyek a lényeges különbségek a Vista és az XP között, közreadjuk az árakat, és segítünk azoknak is, akik már döntöttek és zökkenőmentes átállást szeretnének.

Egyrészt a Vista okán, másrészt a csökkenő áraknak és a növekvő kapacitásnak köszönhetően eljött az ideje, hogy új merevlemezt vásároljunk. E havi lapszámunkban összevetettük a teljes hazai kínálatot (szám szerintem 50 merevlemez). A 48. oldalon kezdődő tesztünkben megtudhatja az olvasó, hogy melyek a leggyorsabb és a leghalkabb HDD-k, valamint pontokba szedett tanácsokkal szolgálunk arra nézve is, hogyan ossza fel a legprofibban különböző partíciókra merevlemezét.

Óriási sikert aratott az újságban és a website-unkon (www.chiponline.hu/pimp) meghirdetett Pimp My PC játékunk. Ennek keretein belül egy-egy szerencsés olvasónknak teljesen egyedivé varázsoljuk a gépét – bármilyen témát is választ a kidolgozáshoz. Extraként elfelejtheti a gép korábbi zúgását is – szakavatott kollégáink a hűtést is hangtalanává változtatják. A kedvező fogadtatásra való tekintettel 2007 minden egyes hónapjában kiválasztunk egy szerencsés olvasót, így érdemes továbbra is velünk játszani. Első nyertesünk valóban figyelemreméltó konfigurációját a 122. oldalon mutatjuk be, ugyancsak itt további részletekkel is szolgálunk az átalakítás kulisszatitkairól.

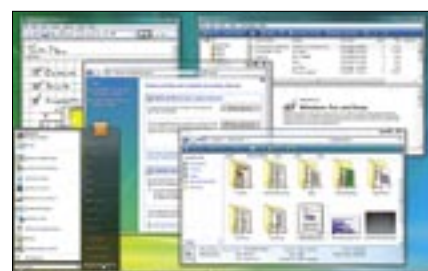
Folyamatosan bővítjük az újsághoz extraként adott programok sorát: ezentúl a CHIP olvasói a tavalyi év legjobb vírusirtóját, a Nod32-t is ingyenesen telepíthetik gépükre. Az újságban található egy hónapos kóddal a program a következő számunk megjelenéséig ingyenesen használható.

csharangozo@vogelburda.hu

Harangozó Csongor

Harangozó Csongor
főszerkesztő

LÁTSZÓLAGOS BONYOLULTSÁG Valójában a Vista alatt egyszerű menedzselni a fájljainkat

CSÖKKENŐ ÁRAK, NÖVEKVŐ KAPACITÁS Itt az ideje egy új merevlemez beszerzésének – teszteltük a teljes mezőnyt

CHIP PIMP MY PC Játékunk első nyertesé egy „Subaru Impreza” vihetett haza

AKTUÁLIS

13 Hírek a hardver, a szoftver és a kommunikáció világából

22 Trendek 2007

Sorra vesszük, hogy milyen trendek uralják majd 2007-ben a számítástechnikát, a mobilvilágot, a szórakoztatóelektronikát és az internetet.

25 Antivírus motorok

CÍMLAPON

26 Védelem a legújabb támadások ellen
9 biztonsági csomag tesztje. Utánajártunk, hogy melyik cég kínálja egyetlen csomagban a legjobb tűzfalat, vírusirtót és spamszűrőt.

34 Blu-ray és HD DVD: kristálytisza élmények

Bemutatjuk, hogy milyen technológiák teszik lehetővé a kristálytisza képet és tökéletes hangot a DVD utódainak.

36 Váltás Vistára: lépésről lépésre

Összefoglaltunk minden lényeges információt a Vistáról. Ezek alapján könnyen eldöntheti, hogy mikor érdemes váltania.

40 Vista: pro és kontra

10 indok, amiért szüksége van és 10, amiért nincsen a Vistára. Kendőzetlen véleményünk az új Windowsról.

42 CHIP radar: akkumulátorok és elemek

43 Vásárlási tippek PC-khez

TESZTEK, TECHNOLÓGIÁK

44 Sok CPU-mag semmiért?

A processzorgyártók által ígért 2-4x-es gyorsuláshoz ma már nem elég a hardver cseréje. A CHIP segít kiegyensúlyozni rendszerét.

48 Megateszt: 50 HDD

Növekvő kapacitás, csökkenő árak. Itt az ideje, hogy új merevlemez kerüljön a gépünkbe. 50 modell, vagyis a teljes hazai választék megatesztje.

52 Teszt: A legjobb alaplapok – féláron

Teszteltük a szuperintegrált alaplapok teljes mezőnyét. Kedvező áron is juthatunk rendkívül jó teljesítményű alaplapokhoz.

58 A Vista tűzfala

60 Telefonos PDA-k tesztje

A GSM funkciók mellett immár egyre több PDA kínál GPS navigációt is – a CHIP bemutatja a legjobb hibrideket.

64 Az én házam az én váram

Megkerestük azokat az ATX-es házakat, amelyek megfizethető áron tartalmaznak extra szolgáltatásokat és kiemelkedő a minőségük.

68 Nero 7.5 vs. Roxio Easy Media Creator 9

Az otthoni CD/DVD írás két nagygépjűja – új verzióik szinte egyszerre jelentek meg. Boksz-meccsünkből kiderül, hogy melyik tekinthető a jelenlegi bajnoknak.

Teszt: biztonsági csomagok

26 Az internetbűnözők és az adathalászk manapság merőben új módszerekkel próbálkoznak. Vajon ezek ellen is véd a tűzfalunk, vírusirtó programunk és spamszűrőnk? Tesztünkben tíz új biztonsági csomagot vettünk górcső alá.

Trendek 2007-ben

22 A 2007-es év szinte valamennyi újdonsága a Windows Vista és a Blu-ray/HD DVD trend jegyében lát majd napvilágot. A CHIP bemutatja, hogy mi minden vár ránk a számítógépek, a mobilvilág, a szórakoztatóelektronika, a szoftverek és az internet világában.

Váltás Vistára: most?

36 Elég erős a PC-nk? Minden programunk kompatibilis a Vistával? Hogyan tudjuk átvinni meglévő adatainkat az új rendszerbe? Összeállításunkban mindenre kitérünk, amit tudni érdemes a Vistára való áttérés előtt, és nélkülözhetetlen tanácsokat adunk a telepítéshez.

CHIP INFO

Terjesztés: Tel.: 888-3421, -22 Fax: 888-3499, terjesztes@vogelburda.hu
Általános információk: chip@vogelburda.hu **Tesztlabor:** Köhler Zsolt zskohler@vogelburda.hu
Webhely: www.itmediabolt.hu, www.chipmagazin.hu

70 GPU/CPU-halauz

Bármilyen processzorra és videokártyára is van szüksége, havonta frissített összeállításunk segít megtalálni a legmegfelelőbbet.

74 Mi lesz a gépében jövő nyáron?

Az Intel Quadját az AMD 4x4-es csúcsrendszerével vetettük össze. Hamarosan ezeket a technológiákat is megfizethető áron kínálják majd a processzorgyártók.

76 Bemutatók

Rövid, de tartalmas összefoglalókat és alternatívákat is ajánló minitesztet a legújabb hardverek és a szoftverek világából.

86 Dobogásaink

Eredmények a tesztközpont adatbázisából. A legjobb videokártya? Az olcsó noteszgépek favoritjai? A CHIP segít a döntésben.

GYAKORLAT

88 A Nero titkai

Ha ismerjük a helyes beállításait, a Neróval sok mindenre képesek lehetünk. Tippjeink a lemez írásával kapcsolatos valamennyi kérdésre választ adnak.

94 Merevlemez-particionálás

Lépésről lépésre megmutatjuk, hogyan oszthatja fel merevlemezét különböző partíciókra. Az ehhez szükséges programot megtalálja CD/DVD mellékletünkön.

98 Tippek téli fotózáshoz

Szuper téli fotók kompakt géppel? Aki ismeri a megfelelő trükköket, annak ez nem okozhat gondot. Képszerkesztéssel pedig még több lendületet vihetünk fotóinkba.

107 Freeware & open source

Alrovatunkban mindig az adott hónap freeware és open source terméséből választjuk ki a legérdekesebbeket – ezeket lemez mellékletünk is tartalmazza.

110 Tippek & trükkök

PC-felhasználóként mindennapjainkhoz tartoznak a számítógéppel kapcsolatos nehézségek. Tippjeink az ilyen esetek megoldásához kínálnak gyors és hathatós segítséget.

MAGAZIN

122 CHIP: Pimp My PC

Szeretne Ön is egy egyedi, fantasztikus hang PC-t? Szerencsés olvasóinknak a „Pimp my PC” játékunk keretein belül ingyenesen átalakítjuk a gépét.

124 CSI: Internet

Új cikksorozatunk bemutatja, hogy milyen eszközökkel harcolnak a profi nyomozók az egyre gyorsabban terjedő számítógépes bűnözés ellen.

126 A rajok intelligenciája

Az állatok rajokba szerveződve szinte hihetetlen feladatokat is megoldanak. De vajon hogyan hasznosítja ezt a bölcs tudást a modernkori tudomány?

EGYÉB ROVATOK

3 Vezércikk

6 Tallózás CD-/DVD-mellékletünk programjaiból

12 Mailbox

97 Impresszum

104 Segít a CHIP

106 Gyors segítség – olvasóink kérték

130 Előzetes áprilisi számunkból

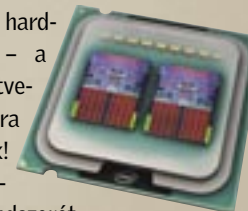
10 tipp: A Nero titkai

88 Vitathatatlan, hogy a Nero az íróprogramok császára, mégis akadnak, akik átkozzák a nevét. E gondok legtöbbje azonban nem a Nero lelkén szárad, egyszerűen nem megfelelőek a beállításai. Alábbi tippjeink a lemez írásával kapcsolatos valamennyi kérdésre választ ad.

Sok CPU-mag semmiért?

44 2007 valóban a változás éve, ugyanis a gépfejlesztés többé már nem csupán egy egyszerű hardvercserét jelent – a vassal együtt szoftvereinket is újabbakra kell cserélnünk! A CHIP segít kiegyensúlyozni rendszerét, így már hatékonyan kihasználhatja a többmagos CPU-ban rejlő előnyöket.

CHIP: Pimp my PC!

122 Számítógép-átalakítási pályázatunk első havi nyertese egy Subaru Impreza formát álmódott a számítógépének, a Mod Doc's brigád pedig látványosan teljesítette a kívánságát. Képes beszámolóink segítségével legyen Ön is tanúja a fanasztikus átalakításoknak!

TERMÉKINDEX – SZOFTVER

26 Biztonsági csomagok

Norton Internet Security 2007, F-Secure Internet Security 2007, Bitdefender Internet Security v10, PC-cillin Internet Security 2007, Kaspersky Internet Security 6.0, McAfee Internet Security Suite 2007, AVG Internet Security 7.5, CA Internet Security Suite 2007, Panda Software Internet Security 2007

107 Freeware&open source válogatás

Schmap player 1.1, Klipfolio 3.1, Goombah 0.9, FireFTP 0.94.6, Color-Manager 3, Ditto 3.9, MyTodo 1.0.5.7, Supercopier 2, PeaZip 1.0, Portable Gimp 2.2.1 2, Synching Thunder 0.5.6, Gnumeric 1.7.6

68 Íróprogramok

Nero 7.5 Premium, Roxio Easy Media Creator 9

94 Partíciómenedzser

Paragon Hard Disk Manager 6

83 Szoftverbemutatók

True Image 10 Home, Qliner Hotkeys 2, All In One Keylogger 2.52, Magix Movie Edit Pro 11 Plus, PDF Converter Professional 4, Serif PhotoPlus 11, Skype Pocket PC-re 2.1, Verjet 1.0 Beta

88 Tippek&trükkök

Nero

TERMÉKINDEX – HARDVER

52 Alaplap

Abit IP-95, Abit NF-M2S, ASRock ALiveNF6G-DVI, ASRock ConRoe945G-DVI, ASUS M2NPV-MX, ASUS P5L-MX, Biostar 945GZ Micro 775, Biostar NF61V Micro AM2, ECS GeForce6100SM-M, Gigabyte 8I945GZME-RH, Gigabyte M61VME-S2, MSI 945GZM3-L, MSI K9AGM-F

79 Alaplap

ASUS Striker Extreme

82 Beviteli eszköz

HP Bluetooth-egér (RJ316AA)

81 Blu-ray meghajtó

Plextor PX-B900A

80 CPU hűtő

ASUS V60

78 Digitális képerket

Philips Photo Frame 7FF1M4

80 Hálózati háttértár (NAS)

D-Link DNS-323

64 Ház

AeroCool CoolView, AeroCool T40, Apevia X-Cruiser, Apevia X-Plorer, aidmax Ninja 918WS, Chief-

CD- és DVD-tartalom

2007-es harmadik számunkban az év biztonsági és tűzfal programjait gyűjtöttük össze. Külön érdekesség lehet olvasóink számára, az Ashampoo Office irodai program. A hónap legérdekesebb eseménye pedig a február 24-én megrendezésre kerülő Szkeptikus Konferencia.

ASHAMPOO OFFICE 2005

Irodára hangolva

TELJES VERZIÓ

Manapság egy irodai programválogatásra gondolva valószínűleg mindenkinél a Microsoft Office jut az eszébe. Pedig valljuk be őszintén, számtalan alternatív és olcsóbb megoldás is létezik e feladatok elvégzésére, például az Ashampoo Office. Szinte mindent megtalálunk benne, ami az irodai munkához szükséges: szövegszerkesztőt (TextMaker), táblázatkezelőt (PlanMaker). Lényege egyszerűségében rejlik, az alapfunkciókat néhány perc alatt elsajátíthatjuk.

A profi felhasználók számára is szabhatjuk a programot speciális modulokkal bővítve azt. Meglepő, de megannyi beépített mintafájl is kapunk a programhoz, melyek nemcsak a szövegszerkesztésben, de a táblázatok készítésében is sokat segítenek. A FileMaker menü (nem tévesztendő össze az azonos nevű adatbázis-kezelővel) több mint 320 mintát tartalmaz. Ha nem akarunk belemenni a részletekbe, akkor az Ashampoo Office felkínál egy „lebutított”, kissé egyszerű felületet, ami nem más, mint egy szövegszerkesztő, de természetesen bármikor aktiválhatjuk a speciális kiegészítő modulokat.

A program teljességgel kompatibilis a „nagy testvér”, a Microsoft Office szten-derd formátumaival. Nagyobb dokumentumok esetén azonban ajánlatos a megszokott régebbi formátumokat használni (rtf stb.), mivel a program nehezen kezeli azokat. Regisztráció: Az installálás közben klikkeljünk a „Get free key” opcióra. A MS Office formátumok konvertálásával problémák vannak.

PICASA 2.0

Képzéssel ahogy azt kell

TELJES VERZIÓ

A Picasa nemcsak hogy ingyenes, de jobb mint valaha. Amikor az egyrecsak-növekvő Google-birodalom bekebelezte a Picasát, az egyik kedvenc képzéző alkalmazásunkat, az hamarosan ingyenessé vált. Micsoda öröm! A most elérhető legújabb, 2.0-s változatban még könnyebbé vált a képek rendszerezése, szerkesztése és megosztása. Igen, ez a Picasa egyik kulcsszava: az egyszerűség. Még a legzöldfüllűbbek is simán elboldogulnak a használatával, ami a digitális fotók óriási népszerűségét látva, nagyszerű dolog. Nagyon jól érezte a Google, hogy mi az, ami a legtöbbet számít.

A 2.0-s verzió egyik legfontosabb újdonsága a fotószerkesztő eszközök bővülése. A színhőmérséklet, az árnyékok módosításán túl mindenféle effektust is alkalmazhatunk (szépia, fekete-fehér, lágy fókusz stb.). A vörösszem-effektus eltávolítása pedig egyenesen magától értetődő. Ha pedig nem tetszik az eredmény, egy gombnyomásra visszakapjuk az eredeti képet.

Ami a képek rendszerezését illeti, e téren már kezdetektől jól muzsikál a program: a telepítéskor átfésüli a komplett rendszert, és nemcsak a JPEG és GIF fájlokat gyűjti össze nekünk a merevlemez zsezugaiból, hanem az összes elképzelt képfarmátumot (sőt, még a videó fájlokat) is. Az Adobe Photoshop Albummal ellentétben a Picasa nem kínál lehetőséget a fotók, képek mobiltelefonokra való átviteléhez. Ez azonban nem olyan nagy probléma, hisz a Picasa legalább egy szinten áll az Adobe termékével.

O&O BLUECON XXL 5.0

Összeomlások ellenszere

TELJES VERZIÓ

Sokunk egyik legnagyobb rémálma válik valóra, amikor a Windows összeomlik. Márpedig ez előbb vagy utóbb mindenkivel bekövetkezik. Szerencsére ilyenkor is van segítség, méghozzá egy olyan profi program személyében, mint amilyen a BlueCon. Az 5.0-s verzió ráadásul már a kezelhetőségében sokat javult, konfigurációja is egyszerűbbé vált, így a tapasztalatlanabbak is könnyen boldogulhatnak vele. Lássuk, mit kapunk a készletben. Először is, lehetőségünk van visszaállítani a törölt adatokat (amit véletlenül, vírusáttadás következtében vagy hibás szoftver miatt veszítettünk el). A BlueConnal készített lemezzel elindíthatjuk a haldokló gépet, átfésülhetjük a merevlemez, és visszaállíthatjuk az adatokat.

További nagyon hasznos funkció a jelszó-visszaállítás: a helyi felhasználó jelszót visszaállítva újra hozzáférhetünk PC-nkhez, ami feledékenységünk miatt esetlegesen elérhetetlenné vált. Nem utolsósorban rendkívül hasznos, hogy a BlueCon XXL-lel a Windows PC-t floripórol vagy CD-ről is indíthatjuk. Így akkor is hozzáférhetünk a meghajtóinkhoz, ha azokról a Windows már nem indul.

Végül, de nem utolsósorban a BlueConnal lehetőség van az adatok teljesen biztonságos törlésére: nemcsak egyes fájlokat, hanem partíciókat vagy akár a teljes rendszert is törölhetjük. Olyan profi módon távolítja el az érzékeny adatokat, hogy a visszaállítás egyenesen lehetetlen.

Programok telepítése

Olvasóink többször érdeklődtek már, hogyan telepíthetik a lemez mellékelteiken szereplő teljes verziós programokat. A regisztrációhoz internetes elérés szükséges, amelynek az útvonalát a programok mappájában lévő licenccserezőkben találhatják (Word dokumentum). Az internetes formanyomtatvány kitöltése után e-mailben kapják meg a szükséges telepítőkódokat.

ONLINETV V3.1

A mindent látó szem

TELJES VERZIÓ

Dobja el a tévét, és inkább nézzen online sugárzott tévéműsorokat, valamint rádió-, és videoklipet. Ma, a digitális tévésugárzás bevezetése előtt ez nem nagy kunszt. Az online TV ennek egy szerényebb változatát testesíti meg, az interneten keresztül valósítja meg ugyanezt. Csatornák kategorizálása, adások felvétele, hangszerkesztés, AVI-filmkészítés, CD rippelés, CD/DVD írás is szerepel benne.

BPM STUDIO PRO 4

Legyen Ön is DJ!

SHAREWARE VERZIÓ

Zenét keverni és mixelni sokak számára egyszerű lehet, a BPM Studio azonban kicsit többet nyújt ennél: professzionális MP3, WAV, CDA hangadatok keverésére szolgáló program. A DJ programok alapfunkciói mellett többek közt kétsatornás programozható lejátszóval, effektezési, valamint audioszerkesztési lehetőséggel is rendelkezik. A program megkeresi a háttértárolóinkon található audio fájljainkat is.

BB FLASHBACK EXPRESS 1.5.3

Örök visszatérés

TELJES VERZIÓ

Sokan akarják megőrizni a virtuális utazásukat. Erre való a FlashBack Express nevű program. Bármely képet vagy videót megőrizhetünk bele. Egy hagyományos képlapó programnál azonban többet tud ez a program: meghatározott időpontra is beállíthatjuk, hogy mikor akarunk felvételeket készíteni a képernyőnkön zajló eseményekről. (Sajnos ipari kémkedésre is alkalmas a program). Ha kicsit profibbalk vagyunk, és esetleg a Flash szerkesztéshez is értünk, érdekes videofilmeket is gyárthatunk a meglesett delikvensekről.

Filmjeinket SWF, AVI formátumba is elmenthetjük, de akár internetes oldalt is szerkeszthetünk vele a beépített minták szerint. Ehhez azonban nem árt egy kis webszerkesztési gyakorlat: a FlashBack igényel egy kis Flash és HTML-szerkesztési tudást. A beépített oktató modul viszont sokat segíthet a kezdő multimédia szerkesztőknek. A mintafájlok, oktató anyagok, viszont mindenki számára érthetően prezentálják a program s profi működését. Regisztráció: www.bbsoftware.co.uk/rfl.aspx?rid=156&app=FBExpress, before June 1st 2007 oldalon

IRFANVIEW V3.99

Képek által világosan

TELJES VERZIÓ

Az IrfanView egy univerzálisan használható képnézegető és képszerkesztő. Legfontosabb előnye a kis mérete és a gyorsasága. JPEG, GIF, BMP, DIB, RLE, PCX, PNG, TIF, TGA, AVI, WAV és Photo-CD képeket tekinthetünk meg és szerkeszthetünk vele. Az IrfanView alkalmas bemutatók szerkesztésére, képek nyomtatására és átalakítására. Valójában egy kis „Photoshop”-ot kapunk.

NOD 32

Tökéletes biztonság

TELJES VERZIÓ

A NOD32 hatékony vírusirtó, beépített moduljai segítségével állandó memóriarezidens fájlvédelmet (AMON modul), dokumentumvédelmet (DMON modul), levelezés- és böngészésvédelmet (IMON modul), valamint kézi indítású, tetszés szerint ütemezhető víruskeresőt (NOD32 modul) kínál. A különböző modulok kezelése rendkívül egyszerű, gyakorlatilag nincs is szükség speciális beállításokra – az IMON modul beépített POP3 és HTTP proxyja segítségével

automatikusan védi az Outlook Express, a Thunderbird és más népszerű levelező programokkal történő levelezést, valamint az Internet Explorer, Firefox, Opera és más programokkal történő webes böngészést. A NOD 32 lelke, a vírusmintákon alapuló felismerésen túl, a heurisztikus keresőmotorban rejlik. Ebből mindjárt két változatot is tartalmaz, melyek az eddig ismeretlen vírusok felderítésére szolgálnak.

Havi kód: 967yfl

Programok a CD-ken

BIZTONSÁGI PROGRAMVÁLOGATÁS

Teljes verziók

- Ashampoo Office 2005
- BB FlashBack Express 1.5.3
- O&O BlueCon XXL 5.0
- Registry Mechanic 5.0
- Image Editor v2.1
- IrfanView v3.99
- KoolMoves v5.74
- Photobie Free v3.0
- Picasa 2.0
- XnView v1.90
- K-Lite Codec Pack 2.83
- onlineTV v3.1
- WebCam Spy 3.5
- Dr. Web v4.33
- Equation Illustrator v2.32

Rádasként csak a DVD-n!

Teljes verziók

- MAGIX Music Maker 12 silver
- McAfee AVERT Stinger 3.10
- World Wind Version 1.4
- X Codec Pack v2.1.3 Build 413
- Yahoo Video Search 1.
- ZoneAlarm Free v70.302.000
- reeze Light Edition 5.3.3
- CCleaner 1.37.45
- Codec v8.1
- Fling FTP Software 1.03
- Google Desktop
- Hypercosm Player v3
- Miranda Instant Messenger v0.63
- Nero CD-DVD Speed v4.70
- PC Wizard 2007.1.71
- Periodic Table v2.90
- TimeTo 2007
- Undelete v2.0.0702
- Web Album Maker 1.01
- Windows Live Messenger V8
- WinSetter 1.7
- Scribus v1.3.37
- Skype 3.0.0.205
- Sylpheed 2.3.1
- Pholos 3
- Galactic Hacker 1.1
- Free Wallpaper Changer v2.2

NOD 32

KASPERSKY PERSONAL 6.0

- SZKEPTIKUS KONFERENCIA 2006: ZOLETNIK SÁNDOR Videó
- BRADFORD L. SMITH

Játékok

- Donkey Kong
- Blast Miner v1.27
- BookWorm Deluxe
- Cultivation
- Devastro
- FizzBal
- Galcon
- Hunchback
- Icebreaker v1.9.5
- Jumurdzsák gyűrűje
- MahJong Suite 2007
- Pluto Strikes Back v1.5
- Rider v2

CHIP TELJES VERZIÓ

Teljes sebességre!

A registry szerkesztése nem veszélytelen – a hibák büntetése rendszerint a teljes rendszer újratelepítése. Ezen változtat a Registry Mechanic, amely megóv bennünket a problémáktól.

A rendszerleíró-adatbázis, népszerűbb nevén registry a Windows alapvető konfigurációját tartalmazza, így rendkívül fontos számítógépünk egészsége szempontjából. A hibás, illetve felesleges bejegyzések, adatok nemcsak gépünket lassíthatják igen hatásosan, de váratlan lefagyásokat és rendellenes működést is okozhatnak. Nem csoda, hogy a registry „tisztán tartására” vonatkozó tanácsok a windowsos tippgyűjtemények jelentős részében megtalálhatóak. Valamennyi ilyen előtt szerepelni szokott a figyelmeztetés: az óvatlan szerkesztéssel akár tönkre is tehetjük rendszerünket.

Ettől a veszélytől a különböző registry-tisztító eszközök próbálnak megóvni bennünket – ezek közül is az egyik legjobb a Registry Mechanic.

Letisztult vonalak

A Registry Mechanic telepítése a windowsos programoktól megszokott módon zajlik, elindítása után pedig egy rendkívül egyszerű, gyakorlatilag három nagy gombból álló kezelőfelület fogad bennünket. A CHIP lemezén a szoftver teljes verziója található, amelynek valamennyi funkcióját azonban csak a VNU honlapján történő regisztráció után érhetjük el.

A program három fő szolgáltatását a már említett három gomb segítségével indíthatjuk el. Ezek közül az első a tulajdonképpeni registry-tisztítás, a második rendszerünk optimalizálása és végül a harmadik az úgynevezett registry-tömörítés. A szoftver működése nagy mértékben automatizált, de az *Options* ablak segítségével pontosan finomhangolható.

A program részét képezi még egy registry-monitor is, amellyel minden, a rendszerleíró-adatbázisban bekövetkező változás nyomon követhető. Így például könnyen ellenőrizhetjük a különféle szoftverek által létrehozott bejegyzéseket, amely sokat segíthet például azok eltávolításakor.

Gyomirtás

A *Scan your registry* gomb megnyomása után a Registry Mechanic nekilát, és végigellenőrzi a teljes rendszerleíró-adatbázist, hibás és felesleges bejegyzések után kutatva. Ne lepődjünk meg, ha egy régebbi telepítésű gépen, amely már jó pár szoftver feltelepítését és eltávolítását megerte, ez akár pár percig is eltarthat. Amíg a keresés folyik, az ablak alsó részén folyamatosan nyomon követhetjük a hibák számát (ne ijedjünk meg, ha itt egy háromjegyű számot látunk – ezek java része egyáltalán nem komoly).

A vizsgálat befejezése után egy részletes listát kapunk, ahol a különböző problémák kategóriák szerint csoportosítva kerülnek elő – bővebb információt az egyes hibákra kattintva kaphatunk.

Finomhangolás

A szoftver második fő feladata a Windows optimalizálása, amelyet a középső gomb megnyomására végez el. A Registry Mechanic olyan alapvető beállításokat végez el, mint például a felesleges DLL modulok automatikus eltávolítása a memóriából, a szükségtelenül hosszú menüképletetés lerövidítése és így tovább. Így nemcsak gépünk működése érződik majd frissebbnek, hanem a Windows elindulási és leállási folyamata is gyorsabban lefut majd. Az *Optimize your system* gomb megnyomása után automatikusan *Reset Optimization*-ra változik – ezt megnyomva a program valamennyi beállítást visszaállítja eredeti értékére.

Végezetül a harmadik gomb segítségével végezhetjük el a registry tömörítését. A szoftver ilyenkor nemcsak eltávolítja a felesleges bejegyzéseket, hanem igyekszik az így nyert területet felszabadítani, valamint töredezettségmentesíteni az adatbázist és az azt tartalmazó állományokat is. Ezzel nemcsak helyet takarítunk meg, hanem a kisebb adatbázisnak köszönhetően számítógépünk is gyorsabban indul el.

ASUS WL-700gE

Vezeték nélküli adattároló központ és hálózati útválasztó egyben

A vezeték nélküli kapcsolatok és a digitális tartalmak manapság az élet minden területére beszivárognak. Néhány ember számára eltölni egy egész napot eme két technológia nélkül, egyszerűen abszurd. Vessünk egy pillantást az ASUS WL-700gE vezeték nélküli adattároló/hálózati útválasztójára, amely kitűnő megoldást nyújt a letöltések kezelésére, a digitális tartalmak tárolására, rendezésére és vezeték nélküli megosztására a haverok, a család és a vevők számára.

Rugalmas letöltések

A WL-700gE a Download Master technológiát alkalmazza, amely egy sor ötletes funkciót tartalmaz a fájlok letöltésére, és támogatja a legújabb bitorrent protokoll használatát is. A Download Master a p2p letöltéseken túl támogatja a letöltési sor távoli menedzselését is. Csak jelentkezzen be az otthoni WL-700gE routerbe a munkahelyről vagy az iskolából, állítsa be, hogy mit szeretne letölteni, és mire hazaér, a letöltött fájlok szépen sorban ott sorakoznak a WL-700gE merevlemezén.

A WL-700gE önmagában képes letöltő funkciókra, nem kell, hogy számítógéphez csatlakoztassuk. Így több erőforrás marad az egyéb számítási funkciók számára, megmarad a notebookok hordozhatósága. Az Apple iTunes interfész segítségével a zenei fájlok rendszerezhetők, sorba rendezhetők. A megfelelő zeneszám pillanatok alatt kiválasztható.

Könnyű WLAN beállítás

Mint vezeték nélküli router, a WL-700gE támogatja a NAT (Network Address Translation) és a DHCP (Dynamic Host Configuration Protocol) szerver funkciókat. A NAT lehetővé teszi, hogy a hálózaton belül lévő eszközök ugyanazt az IP címet használják az internet felé, a DHCP automatikusan IP címeket oszt ki a hálózathoz csatlakoztatott eszközök számára, így elkerülhető a komplikált beállítási procedúra.

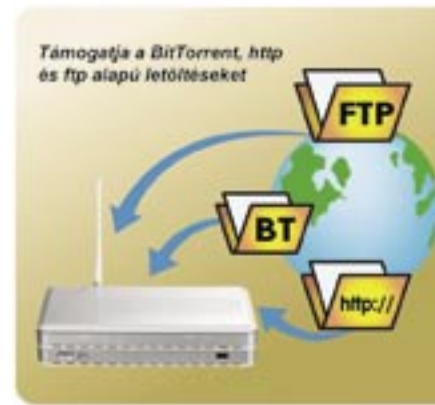
Eddig úgy gondolta, hogy a vezeték nélküli technológia bonyolult? Többé már biztosan nem fogja. A WL-700gE EZ Setup funkciójával a különböző hálózatos alkalmazások pár egyszerű beállítás után azonnal futtathatóak. A sávszélesség elosztásának szabályozásával az audio és videó fájlok megszakítás nélkül élvezhetők, más sávszélesség igényes folyamatok nem zavarják be az adatátvitelt.

Bőséges tárolókapacitás

A 160 GB-os merevlemezrel szerelt és USB csatlakozón keresztül külső merevlemezrel tovább bővíthető WL-700gE rendelkezik azzal a tárolókapacitással, amellyel egy média központnak rendelkeznie kell. A fájlok biztonsága érdekében beépített RAID 1 funkció a belső merevlemezeken található összes adatot képes tükrözni külső merevlemezre is. Ha egy USB-s háttértárolót, vagy egy memóriakártyát csatlakoztatunk az eszközhöz, annak tartalmát a COPY (másolás) nyomógomb megnyomásával automatikusan átmásolhatjuk a belső merevlemezre.

Az elegáns külső jól illik mindenféle környezetbe

160 GB-os merevlemezrel

USB 2.0 csatlakozó webkamera, nyomtató, külső merevlemez, stb. csatlakoztatásához.

Gyorsabb adatátvitel és nagyobb lefedettség

A 802.11b és g vezeték nélküli szabványok támogatásával és a BroadRange technológia alkalmazásával a lefedettség a háromszorosára növelhető, így a WL-700gE sikeresen megoldja a zavaró jelek és a lefedetlen sarkok problémáját. A 125° nagysebességű mód bekapcsolásával 35%-kal növelhető az adatátviteli sebessége a hagyományos 802.11g eszközökhöz képest. Ez főleg nagy kiterjedésű komplex tartalmak esetén lehet előnyös.

Csatlakoztasd és oszd meg

Csatlakoztasson webkamerát, nyomtatót, külső merevlemez meghajtót a WL-700gE-hez az USB 2.0 csatlakozón keresztül és ossza meg funkcióit más eszközökkel a vezeték nélküli hálózaton. Ezek után notebookjával a lakás bármelyik pontjáról nyomtathat és elérheti a merevlemezeken tárolt információkat.

Építsen biztonságos vezeték nélküli hálózatot

A WL-700gE-re alapozott vezeték nélküli hálózat többszörös védelmet nyújt. A MAC filteren keresztül a hálózati IP szűrőn át az SPI csomag felügyelő tűzfalig számos módot nyújt, amellyel megvédheti hálózatát a nem kívánt behatolások ellen, beleértve a DoS támadásokat is.

A digitális otthon alapvető eleme

A WL-700gE olyan átfogó megoldásokat nyújt, amit nem lehet a hagyományos hálózati meghajtókkal és házilag összeszerelt tárolóegységekkel egy napon emlegetni. A könnyű adattárolás, az adatok vezeték nélküli hozzáférhetősége, a multimédia tartalmak rendezhetősége és a nagyobb hálózati teljesítmény a digitális otthon alapvető elemévé teszi az ASUS WL-700gE eszközt.

EGYSZERŰSÉG A Registry Mechanic kezelőfelületén nehéz eltévedni

TÖMÖRÍTÉS Pár százalék is sokat számít

HIBÁK SZÁZA! Ezt a gépet már használjuk egy ideje, meg is látszik az eredményeken

FILEMAKER PRO 8.5

Adatok szárnyán

30 NAPOS TELJES VERZIÓ

● A FileMaker Pro jelenleg a világ első számú adatbázis-kezelő szoftvere, amelynek segítségével digitális állományaink, aktuális projektjeink és ügyfeleink menedzselése gyerekjátékká válhat. A program kezdetben a Macintosh-felhasználók körében volt népszerű, de manapság a PC-s berkekben is sok rajongója van. Kezelőfelülete rendkívül egyszerű és jól testreszabható (megismerése a kezdő felhasználók számára sem nehézkes), ugyanakkor a szoftver a lehető legprecízebb munkát végzi az adatbázis-kezelés keserű ösvényén.

Mire is képes a FileMaker? Digitális állományok létrehozására, kezelésére, módosítására és tárolására. A szoftvernek köszönhetően rendet teremthetünk átláthatatlan adatdszövegeinkben, a fájl- és szövegekérés gyerekjátékká válik, a dokumentumokhoz egyetlen kattintással hozzáférhetünk, s így könnyen módosíthatjuk őket. A FileMaker egyik legnagyobb előnye éppen az, hogy könnyű kezelni. Mindez természetesen a telepítésre, a program konfigurálására és használatára is vonatkozik. Nincs szükségünk külön (programozói) szaktudásra ahhoz, hogy ki tudjuk aknázni a programot.

MIRANDA INSTANT MESSENGER

Netes kommunikáció

TELJES VERZIÓ

● Internetes csevegő (chat) programokról már sokszor írtunk a CHIP magazinban. Sok olvasónk számára eddig azonban egyik kliens program sem volt megfelelő. Havi mellékletünkben viszont egy valószínűleg mindenki számára megfelelő chat programot mutathatunk be. Ez nem más, mint a Miranda, mellyel IRC, ICQ, AIM, MSN elérésünket is megnézhetjük. A program indítását követően regisztrálni kell magunkat, ha van már IRC vagy ICQ címünk, ez nem lehet probléma.

A Miranda IRC klienst is tartalmaz, különleges szolgáltatása: a weboldaláról 189 darab ingyenes plugint (bővítményt) tölthetünk le. És szerencsére magyarul is „beszél”, de ebben az installáláskor kell egy kicsit segítenünk. A csevegő program talán legnagyobb előnye, hogy kicsi és könnyen kezelhető. De szerencsére USB-kulcstartonon is magunkkal vihetjük. Profi felhasználók számára talán nem lehet nagy kihívás a program első beüzemelése, viszont a különböző csevegő kliensek totális kompatibilitása némi nehézséget okozhat. Tanácsunk, válasszunk ki, egy számunkra megfelelő klienst, és akkor nem lesz baj valószínűleg.

TUDOMÁNY

Szkeptikus konferencia

VIDEÓ

● Senki nem örül annak, ha hamis bankjegy kerül a tárcájába, függetlenül attól, hogy aki átadta a pénzt, jóhiszemű volt-e, vagy egy pénzhamisító bandához tartozik.

Ha felismerem a hamis pénzt, mielőtt kiadnám, a károm anyagi természetű, de ha az jön rá, akinek fizetni akarok vele, annak messzemenő következményei lehetnek. Örülök, hogy a konferencia megrendezésére meghívást kaptam, hogy a pénz hamis, ne fizessek vele.

Nos, az áltudományok esetében is valami hasonló történik. Tudományos teljesítményként adnak el elméleteket, gyógyító eljárásokat, találmányokat. Egyes esetekben a megtévesztés annyira meggyőző, hogy azt a laikusok elfogadják, esetleg másoknak is beszámolnak róla, és restelnek, ha kiderül, hogy hamis tanokat terjesztettek. De nagy a valószínűsége, hogy még csak ki sem derül a csalás. Ha megvettük a mágneses varázsdobozt vagy a holografikus nehésvízlabdacskokat, akkor szegényebbek, rossz esetben betegebbek is lettünk.

A Szkeptikus konferenciára 2007 február 24-én kerül sor a BME Fizikai Intézet F 29-es előadó termében.

ANGOLKOR 4.0

A birodalmon lovagolva

DEMÓ VERZIÓ

● Ismeretes, hogy hazánkban nagyon kevesen beszélnek nyelveket. Talán ennek lehet megoldása az interaktív, számítógépes nyelvoktató programok használata. Az Angolkorban összegyűjtött nyelvi ismeretek mennyisége és minősége olyan, hogy elegendő lehet a középfokú angol nyelvtudás (vagy még inkább a használható nyelvtudás) elsajátításához. A program fordítási feladatai olyanok, hogy a nulla szintről induló nyelvtanulást is segítsék.

Az Angolkor az egyéni nyelvtanuláshoz is segítséget nyújt, például szótanulás, jelentéstanulás, helyesírás-teszt is szerepel benne. Ne felejtjük el: a szókincsünket nem a nyelvtanárunk kell megtanulnia, tehát nem segít sem a tanfolyam, sem a tanár, nekünk kell otthon megbirkózni vele, egyedül.

A nyelvtankönyv könnyebben forgatható, szerkeszthető, formázható, kereshető, mint bármelyik valódi könyv. A szótárban a szavak csoportosíthatók, szerkeszthetők, hanggal és példamondattal is elláthatók. Egy teljes könyvespolc helyett elég az Angolkor. Ha tanfolyamon vagy iskolában tanul, akkor is ideális ez a program. Lehetősége van a tanár által diktált szókincs és nyelvtani ismeretek rögzítésére, korlátlan mennyiségben.

ZONEALARM FREE V7.0.302.000

Biztonság mindenkinek

TELJES VERZIÓ

● A ZoneAlarm, könnyen kezelhető biztonsági programmal komplett tűzfalrendszert alakíthatunk ki, mellyel az internet- és a hálózati behatolások ellen védhetjük rendszerünket. Persze nem árt egy vírusirtó program használata sem. A ZoneAlarm jelen, ingyenes változata alapvető beállításokat tesz lehetővé. Szerencsére egy kattintással elérhetjük ezeket az opciókat: lezárhatjuk vagy engedélyezhetjük őket.

DIVX PLAYER BUNDLE

Multimédia mindenek

TELJES VERZIÓ

● DivX-szel tömörített videók lejátszására szolgáló remek program, amely MPEG, ASF, AVI, WMV, VCD fájlokat is lejátszik és rengeteg hasznos funkcióval rendelkezik. Kezeli a Winamphoz való skinek is. Érdekessége a számítógépünkre telepített kodek csomagunk gyors feljavítása és updatelése, így szinte minden manapság létező formátumot lejátszhatunk. Nem árt azonban egy kis elővigyázatosság sem.

THUNDERBIRD 1.5

Viharmadár

TELJES VERZIÓ

● Sokan vallják azt, hogy a Mozilla által fejlesztett Thunderbird a legjobb levelező program. Gyors, kicsi és az összes manapság megszokott, és egyre inkább irritáló „internetes szemét” ellen is véd. POP3 és IMAP postafiókokba érkező küldeményeket is kezel, illetve ha kissé elmerülünk a program használatában, RSS és speciálizált hírcsoportokat is letölthetünk vele.

A Thunderbird erőnye a beérkező posta elemzése és a kéréslen üzenetek professzionális szűrése. Szerencsére nem futtathatók alapértelmezésként scriptek a programban, így hatásos védelmet nyújt a férgek és vírusok ellen (azért érdemes mellette egy vírusirtót is használni).

Egyszerű szöveg vagy HTML formátumban küldhetünk üzeneteket, ezekkel sajnos néha azonban baj van. A mappáinkat interaktívan menedzselhetjük, és kereshetünk is bennük, akár több feltételt is megadhatunk. A címjegyzékbe beolvashatjuk a szabványos vCard formátumú névjegykártyákat is. Talán a legfőbb erőnye a testreszabás lehetősége, kedvünkre bővíthetjük, nemcsak grafikus „bőrökkel”, de sok érdekes kiegészítő lehetőséggel is.

FRACTAL MUSIC GENERATOR 1.2

A részletek titka

TELJES VERZIÓ

● Fraktálokkal sokszor találkozhattunk már a CHIP magazin hasábjain, most viszont egy igen érdekesítő programot mutatunk be. Fraktálok által generált zene – illetve a valóságnak megfelelően – a fraktál algoritmusok által előkezezt zene. Bármilyen felvételünket korrigálhatjuk a fraktálok segítségével, mindössze egy digitalizált hanganyagra van szükségünk, meg némi hangmesteri tehetségre.

BITDEFENDER INTERNET SECURITY

Mindenre felügyelünk

TELJES VERZIÓ

● A BitDefender talán a legkönnyebben kezelhető vírusvédelmi eszköz. Egyszerűen telepíthető, és nem is foglal el sok helyet merevlemezünkön. Automatikus frissítési funkciója sem megvetendő opció.

A program legnagyobb előnye a tulajdonsága a gyorsasága. Más vírusirtókkal szemben, a fertőzött elemek egy zárolt biztonsági területre kerülnek, mielőtt fertőtleníti őket.

TOTAL COMMANDER V7.0 B3

Az eltűnt idő nyomában

SHAREWARE VERZIÓ

● A kapitány visszatért? Íme újra itt van mindenki kedvence, a Total Commander. Valószínűleg mindenki

emlékszik a Norton Commanderre még a 90-es évekből. Aztán meg a Windows File Managerre. Melyiket választanánk? Nyilván az első változatot! Vagy mégsem? Egyszerűség és produktivitás a jelszava a Total Commandernek.

Hiába a Windows (ma már a Vista uralma alatt), az egyszerű felhasználók mégis a jól kezelhető – habár grafikailag „oldschool” – fájlmenedzser részesítik előnyben. A fájlkezelő számtalan beépített lehetőséggel rendelkezik: multimédiás lejátszót is találhatunk benne, de adatnéző, FTP-kliens program, és a tömörített adatok kezelése sem hiányzik belőle – az alapfunkciókat ingyenes modulokkal, pluginokkal tovább is bővíthetjük. Az új verzió újdonsága: a szabadon beállítható oszlopelrendezés, miniatűr képek megjelenítése, új billentyűparancsok kiosztása, illetve a ZIP metódus (BZIP2, PPMd). Meglepően gyors lett az elődjéhez képest, és már grafikailag is testre szabható. És kezdő felhasználók számára is szerencsésen elsajátítható.

SCRIBUS V1.3.3.7

Kiadványszerkesztés

TELJES VERZIÓ

● Nyílt forráskódú kiadványszerkesztő (DTP), melynek előnye a könnyű kezelés, valamint a magyar nyelvű és egyszerű kezelőfelület. A Scribus egyaránt alkalmas irodai és otthoni használatra: újságok, kiadványok, CD/DVD borítók, névjegykártyák stb. szerkesztésére, illetve PDF dokumentumok készítésére. A programban megtalálhatóak a professzionális szerkesztési lehetőségek is, például a színbontás.

AD-AWARE SE PERSONAL

Halál a kémekre

TELJES VERZIÓ

● Talán az egyik leghíresebb kémgyilkos program. A „spyware”-nek nevezett, hirdetések futtató kémprogramokat keresi meg a memóriában, a registryben és a merevlemezben. Mindezt gyorsan és kényelmesen teszi, persze nem árt hozzá egy gyors internetkapcsolat. Az új verzió a korábbi kiadásoknál 30%-kal gyorsabb lemezvizsgálatot, valamint kevesebb memória- és processzorhasználatot ígér, és működik is.

CCLEANER 1.37.456

Viktor, a takarító

TELJES VERZIÓ

● A Windows működését optimalizálhatjuk a CCleaner szoftverrel úgy, hogy a rendszerünkben található felesleges adatokat távolítja el. Érdemes figyelniük a beállításokra, mert ha nem, tökéletesen törli rendszerünket. A CCleaner a Windows, az Internet Explorer vagy a Firefox, a regisztrációs-adatbázis adatait vizsgálja át először, de a registryben is rendet tesz. Mindenképpen javasoljuk olvasóink számára a programhoz adott leírást.

GOOGLE EARTH 4.0

A világ mégsem elég

TELJES VERZIÓ

● Látványos műholdfelvételek, háromdimenziós megjelenítés, részletes keresés, adatbázis és tucatnyi extra szolgáltatás jellemzi a Google Earth programot.

Ha valaki nézi az M15 sorozatot (Spooks), tudja, miről beszélünk. Részletes információk a világ bármely tájáról, nagyítható a nagy háza is. Majdnem. Mivel ezek a műholdképes programok nem éppen napra készek érdemes rákeresni a CHIP

szerkesztőségére (Kéthly Anna tér 1). Mit látnak olvasóink? A látszólag online térképben pár méteres felbontás érhető el, elsősorban a nagyobb városok és a nevezetesebb természeti látványosságok valódi háromdimenziós megjelenítést tesznek elérhetővé. Keressük meg Kazinczbarcikát. A Google Earth-öt három kiadásban kínálják a felhasználók számára. Az alapváltozat mellett a Plus a GPS eszközök támogatásának képességével is rendelkezik, a jobb minőségű, már térképeszeti funkciókkal is rendelkezik természetesen.

www.lcpower.hu

LCPower

the future starts now

Rólunk írták az olvasók

NOD32, biztonság mindenek felett CD- és DVD-tartalom Chip 2007/02, 7. o.

Lapjuk előfizetőjeként az útmutatójuk szerint telepítettem és regisztráltam a 2007. februári számukban talált „teljes verzió”-jú NOD32 vírusirtó szoftvert. Az e-mailben kapott elektronikus licencben azonban a következő időkorlátot találtam: „A licenc érvényes 2007.02.15-ig.” Nem tudom, hogy mit értek ez alatt: a Chip magazin előfizetőinek ingyenesen elérhető szoftver valójában csak két hétig támogatott, utána meg kell vásárolni? Vagy eddig lehet felhasználni a telepítéshez a licencet és utána teljes értékű szoftverként használhatom? Vagy ez teljesen másra vonatkozik, és nem kell figyelembe venni? Vagy forduljak inkább a licencet küldő Sicontact Kft.-hez? Válaszukat előre is köszönöm!

F. Kornél

A NOD 32 kód egy hónapig, elvileg a következő lapszám megjelenéséig érvényes. Kétségtelen, hogy az említett lapszám esetében a határidőt kicsit szűkre szabtuk, s két nappal korábban lejár, mint ahogy a következő havi Chip utcára kerül. Erre a következőkben jobban ügyelünk. Mivel Ön előfizető, az aktuális lapszámokban megjelenő kódokkal így folyamatosan használhatja a Nod32-t. A Kaspersky esetében eleve kéthónapos kódot kap, ezért mindenképpen folyamatos védelmet élvezhet a vírusok ellen. Chip szerkesztőség

Aki okos, mások tapasztalataiból (is) tanul. Olvasóink hardver- és szoftvertanácskérő levelei és a Chip ezekre adott válaszai mostantól a gyakorlat rovatban sorakoznak, hogy mindenki gyorsan s könnyen találjon megoldást a mindennapi számítógép-használattal kapcsolatos gondjaira. Az alábbiakban pedig a cikkeinkre érkezett levelekből válogattunk össze egy csokorra valót. Továbbra is várjuk olvasóink észrevételeit!

Nagy jövő a törpék előtt

Forradalmi nanotechnológia
Chip 2007/02, 17. o.

A CHIP 2007. februári számában a „Nagy jövő a törpék előtt” és a „Nano mindenütt?” című írásokban tárgyi tévedést találtam. Idézem: „Az új technológia valódi születése 1981-re, az első pásztázó elektronmikroszkóp születésére datálható” – olvasható az egyik helyen. Másutt pedig: „Pásztázó elektronmikroszkópot használva atomi szinten mozgathatunk és kapcsolhatunk össze atomokat (a felfedezésért Gerd Binnig és Heinrich Rohrer 1986-ban Nobel-díjat kapott).” Először is nem Binnig, hanem Binnig, a nagyobb tévedés azonban az, hogy a szerző nem különbözteti meg a pásztázó elektronmikroszkópot (angolul scanning electron microscope-ot) a pásztázó alagút mikroszkóptól (scanning tunneling microscope-tól). Amit a cikk valójában mondani akar, az az 1981-es felfedezés és az 1986-os Nobel-díj, a pásztázó alagút mikroszkópra

vonatkozik. A „közönséges” pásztázó elektronmikroszkóp 1965-ben került kereskedelmi forgalomba, s az Oxford Instruments gyártmánya volt.

Dr. P. Imre

Pontosítását köszönjük.

Chip szerkesztőség

Nehézsúlyú mérkőzés: noteszgépek otthonra

DTR notebookok tesztje
Chip 2007/02, 64. o.

Múlt számuk DTR noteszgép tesztjében találkoztam a Fujitsu-Siemens Amilo Xa1526 típuszámú géppel, amelyet Önök, mint a Legjobb vételt ajánlottak, s paramétere alapján nekem is megtetszett, ám hiába keresem az üzletekben, sehol sem kapható. Tudnak-e segíteni?

K. Tibor

Megérdeklődtük, s a következő válasszal szolgálhatunk. A hozánk tesztre beküldött készülék egy XP-s változat volt, a Fujitsu-Siemens üzletpolitikája szerint

azonban az üzletekbe már majd csak Vistával felszerelt készülékek kerülnek ki, ezért annak megjelenéséig szíves türelmet kérjük. Chip szerkesztőség

Norton Internet Security – spamszűrés funkció

Évek óta használom a Norton Internet Security csomagját – hozzászóltam, megkedveltem. Az idén is megvásároltam a 2007-es változatot, de legnagyobb meglepetésemre nem találok benne a spamszűrés funkciót. Az ügyfélszolgálaton sem kaptam választ, ehelyett – kissé nyersen – a cég központjába irányítottak. Talán Önök tudják a választ...

A Norton 2007-es Internet Security csomag – furcsamód – valóban nem tartalmazza a spamszűrést, ezt külön bővítő csomagként, igaz ingyenesen töltheti le a cég weboldaláról (www.symantec.hu). Az Add-on Pack for Windows XP bővítőmenny további hasznos funkciókkal is kiegészíti a Norton Internet Security 2007 szolgáltatásait, a segítségével egyebek közt megakadályozhatja személyes adatainak eltulajdonítását, s gyermekei előtt elzárhatja a nem nekik való webtartalmakat. A bővítőmenny csak már meglévő Internet Security 2007 csomagra telepíthető.

Chip szerkesztőség

Régen volt WLAN

Szerintem itt lenne az ideje egy nagyobb lélegzetű WLAN cikknek. Régóta rendszeresen olvasom a lapot, és erről a témáról csak kevés szó esik benne. Mindenképpen érdekes lenne az otthoni felhasználást részletesebben tárgyaló cikk. A mobil felhasználást illetően meg végképp, hiszen úgy terjednek a nyilvános és ingyenes hotspotok (leginkább Budapesten), mint a tűz. Lassan vásárolható lesz WLAN mobiltelefon is, nem csak PDA. **sgabe**

Tanácsát megszívleljük, s a témával a közeljövőben bőségesen foglalkozunk majd.

Chip szerkesztőség

SEGÍT A CHIP

Olvasói levelek
Cím: Chip szerkesztősége
1077 Budapest,
Kéthly Anna tér 1.
Fax: 888 34 99
E-mail: velemeny.chip@vogelburda.hu

Technikai kérdések
(hardveres és szoftveres)
Tesztlabor:
leveleslada@vogelburda.hu
CD/DVD melléklettel
kapcsolatos kérdések:
lemezmelletket@chiponline.hu

Előfizetés
terjesztes@vogelburda.hu

**Korábbi számok
megvásárolhatók**
www.itmediabolt.hu

**Kiadvánnyal kapcsolatos
kérdések**
Terjesztés
888 34 21, 22

Az összes többi elérhetőségünket megtalálja az impresszumban, a 97. oldalon.

TORVALDS AZ ÚJ WINDOWSROL

„A Vista egyáltalán nem forradalmi!”

A Vista lassan a magyar piacon is bemutatkozik. A leendő vásárlóknak érdekes lehet *Linus Torvalds*, a Linux atyjának nyilatkozata a Microsoft legújabb operációs rendszeréről. Szerinte ugyanis az új Windows érdemtelenül kap ilyen mérvű figyelmet, egyáltalán nem tekinthető forradalmi fejlesztésnek. Egy Ausztráliában lezajlott konferencián Torvalds azt

mondta, hogy „a kezelőfelület lehet új, de az operációs rendszer alapjában véve nem sokat változott”. Majd folytatta: „Az egyik dolog, amit észlelni fogunk, hogy a hardverkövetelmények számottevően növekedtek, ami a Linuxnak segíthet teret nyerni, ugyanis a Linux azokon a gépeken is remekül fog futni, melyek a Vistával egyáltalán nem boldogulnak.” To-

vább Torvalds óriási jövőt jósolt a Linuxnak a mobiltelefonokban is: „Újabban az igazán izgalmas és forradalmi dolgok nem az asztali gépeken történnek” – nyilatkozta. „Az asztali gépek piaca jól körülhatárolt. Az emberek tudják, mit várnak egy asztali géptől: szövegszerkesztőt, hogy szemre tetszős legyen és 3D grafikát. Mindezt tudjuk, a Linux képes mindekre, tehát ezt kell támogatnunk, és lassanként egyre többen használnak majd Linuxot.” Torvalds egyben azt is elismerte, hogy az asztali gépek zárt világába a legnehezebb betörni, mert rengeteg múlik a hardvergyártókon és a felhasználókon. „A felhasználó azt várja el, hogy amikor bedugja a fényképezőgépét, a rendszer rögtön felismerje azt, és elindítsa a kapcsolódó alkalmazást – az eszközöknek kommunikálniuk kell egymással. Nos, ez az, amin még sokat kell dolgoznunk.”

DTX SZABVÁNY

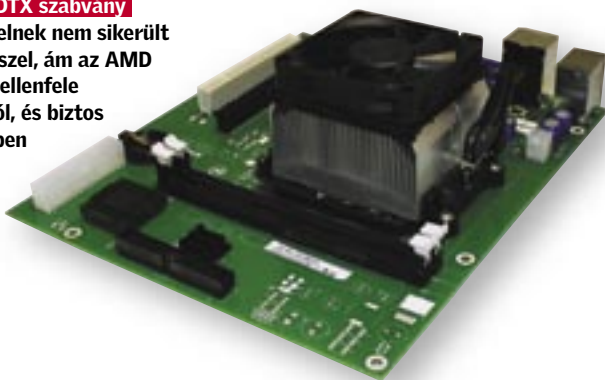
AMD: az ATX utódja

Az AMD, nem törődve az Intel évek óta haldokló BTX szabványával, kifejlesztette saját megoldását, a DTX-et (és a mini-DTX-et). A DTX előírja az alaplap kialakítását, és tanácsokat ad a ház és a hűtés tervezéséhez is. Ezenfelül megszabja az alaplap befoglaló méreteit, ám a BTX hibáiból tanulva, a könnyebb elterjedés érdekében a DTX lapok visszafelé kompatibilisek lesznek az ATX házakkal is. Az új szabvány

már az AMD távolabbi terveiben szereplő *Fusion* előkészítésének is tekinthető, hiszen a miniatűr gépek piacát megcélzó DTX tökéletes lesz a 2008-ra tervezett hibrid CPU+GPU-val szerelt rendszerekhez. Az AMD az egyébként minden gyártó számára nyitott szabványban a processzor maximális fogyasztását is kikötötte, ami nem lehet több mint 65 watt a DTX, és 35 watt a mini-DTX esetében.

AMD DTX szabvány

Az Intelnek nem sikerült a BTX-szel, ám az AMD tanult ellenfele hibáiból, és biztos sikerében

ÚJ HŰTÉSI MEGOLDÁS

Ionviharral hűtött CPU

IONVIHAR Nem kell hűtőbordá

A nagyméretű CPU hűtőket válthatja le a *Kronos Advanced* fejlesztése, ami mozgó alkatrész nélkül, ionkiszárással mozgatja meg a levegőt. Ha elkészül, nem lesz szükség hatalmas hűtőbordára, és akár a magra is felszerelhető lesz. Egyelőre gondot okoz a gyártás, a közepes határfok és a működéshez szükséges 8500 Volt előállítás.

RÖVIDEN

DX9 UTOLJÁRA

Az AMD-ATI párti *Sapphire* januárban piacra dobta *X1950GT* kártyáját, valamint a két GPU-s, *Godfather* névvel illetett *Dual-Radeon X1950 Prót*, melyek árban és sebességben is a közép-kategóriát erősítik.

MINDENT VIVÓ WIFI KÁRTYA

Az *Intel* minden erejével a *802.11n* szabványosításán fáradozik, így be is mutatta első Centrino notebookba való wifi kártyáját, mely mindhárom szabványt támogatja.

MOBIL TUNING

Az USA-ban nevesnek számító *Alienware* legújabb, 4 ezer dolláros notebookjában az abszolút csúcstechnológia mellett gyárilag tuningolt Core 2 Duo CPU ketyeg, nem kevesebb, mint 2,66 GHz-en.

ELAVULT 3G

Kínában elavultnak találták a 3G-s mobiltechnológiát, így kifejlesztették a 4G-t, ami nem kevesebb, mint 100 Mb/s-os sebességre képes, és 2010-re minden más szabványt levált.

FELTÖRI A VISTÁT A CREATIVE

Mivel a *Microsoft Vista* nem támogatja a *Creative EAX* szabványát, a cég egy áthidaló megoldással állt elő *ALchemy* néven, ami a DirectX Audio hívásait az OpenAL-nek továbbítja, ám ez nem hivatalos és némi szakértelmet is igényel.

HOVA TÚNT A PLEXTOR?

Az egykor piacvezető Plextorról nemrég a cég végét híresztelő pletykák láttak napvilágot, amit a vezetőség cáfolt, mondván, csak belső átszervezés történt, és termékeikkel továbbra is jelen lesznek Amerikában.

TOBOROZ AZ INTEL

Az *AMD Fusion* technológiájának fogadására készülhet az *Intel*, mivel olyan állásajánlatokat tett közzé, amikben videokártyához készülő GPU-fejlesztőket, valamint hibrid, CPU-GPU chiptervezőket keres.

Azt beszéljük, hogy...

...A Toshiba szembefordult az LCD kijelzők piacát jellemző trenddel, és a képátló további növelése helyett egy egészen kis monitort fejlesztett ki. A mindössze 5 colos TFT nemcsak méretében szerény, színméltségében és egyéb paramétereiben sem említhető egy lapon a normál monitorokkal és TV-vel. A Toshiba 5 colos kijelzője mindössze 16 szürkeárnyalat megjelenítésére képes, válaszsideje 20 ms-os, és a felbontása is csupán 640x480-as. Az új kijelző rendkívül sikeres lehet eBook-olvasókban és elektronikus szótárakban. Az 5 colos kijelző fogyasztása a méretének megfelelően alacsony, mindösszesen 4 mW-ot igényel 2 színű és 20 mW-ot 16 színű üzemmódban, amit a fejlesztők a háttérvilágítás elhagyásával értek el.

...Tavaly komoly vádak érték a Foxconn összeszerelő részlegét, kiderült ugyanis, hogy a cég éhbérért, embertelen körülmények között dolgoztatja munkásait. Az elsőre tagadott, majd később mégis elismert vádak a Honfujinban található üzemet érték, ahol többek közt az Apple iPod-jait és az iPhone-okat gyártják. A Foxconn, hogy tisztázza magát, megelőzte a későbbi hasonló eseteket, létrehozta a munkások érdekvédelmi szövetségét, ami remélhetőleg nem csak látszat-szervezetként működik majd.

...A fájlcsere bűntetendő cselekmény a világ majdnem minden részén, így nem csoda, hogy az ismertebb, torrent és egyéb oldalakat vagy szolgáltatásokat tüzzel-vassal irtják a törvény őrei. A bezárt oldalak közül a legutóbbiak egyike az Isohunt, amit ezért a tulajdonosok így kénytelenek voltak át-helyezni egy kanadai szerverre. Ennél fílkásabb megoldást találtak ki a PirateBay.org vezetői, akik gyűjtést indítottak egy saját

sziget megvásárlására. A mesterséges, mindössze 10 lakost számláló Sealand sziget Anglia partjaihoz van közel, ám nem esik egyik állam fennhatósága alá sem, így ha a PirateBaynek sikerül ezt a „földrészt” megvásárolnia, akkor saját törvényeket, alkotmányt kreálhat, és saját államot alapíthat. A Pirate Bay tiszta lapokkal játszik, és máris közelebb, aki pénzt adományoz, az állampolgárrá válik egy olyan államban, ahol nincsen szerzői jogvédelem, legális a fájlcsere és ahol az egyik legfontosabb a vilámgyors internetkapcsolat.

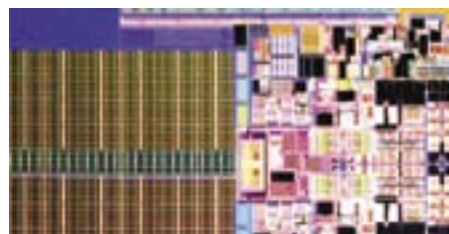
...A számítógépes játékok hamarosan akár tantárgyként is megjelenhetnek az iskolákban, legalábbis ezt állítja az amerikai David Williamson Shaffer, a Wisconsin Egyetem professzora. Egy kutatás kimutatta, hogy a mai gyerekek könnyebben és jobban tanulnak, ha a tananyag számukra is ismert formában, számítógépes játékok, alkalmazások útján jut el hozzájuk. A professzor szerint a mai oktatáson túlhaladt az idő, és az elavult rendszer már nem alkalmazható hatékonyan az információs társadalom és a „Homo-informatikus” esetében. A kutatás célja jelenleg olyan számítógépes játékok, alkalmazások kidolgozása, melyek az adott téma iránt felkeltik a tanuló diákok érdeklődését, és a gyerekek számára élvezetes módon találják a tananyagot.

INTEL PENRYN CPU

Visszatér a Hyper-Threading

Az Intel újabb részleteket árult el a Core 2 Duót és Quadot követő processzorról. A Penryn kódnevű, alapjaiban továbbra is a Core 2-es mikroarchitektúrára épülő CPU a tick-tock fejlesztési ütemezés első fázisába tartozik, amikor is az Intel új gyártástechnológiát vezet be. Ez a 45 nm-es technológia váltja majd a jelenlegi 65 nm-est, ám emellett a cég némileg felújítja a mag felépítését is. Az ugyanakkor megjelenő AMD K8L-re épülő processzoroknak így már a 45 nm-es, High-K dielektrikus gyártástechnológiát alkalmazó, SSE4-gyel megerősített, várhatóan magas órajeleken száguldó Core 2-es CPU-családdal kell felvenniük a harcot. A Conroe 298 milliós tranzisztorszámához ké-

pest jelentősen bonyolultabb lesz a Penryn a maga 410 milliójával, ám ez leginkább a megnövelt méretű, 6 MB-os L2 gyorsítótárral magyarázható. Az új CPU egyik legérdekesebb újdonsága a Hyper-Threading technológia (a magok logikai számának megduplázása) felélesztése lesz, persze a már ismert változathoz képest fejlettebb, hatékonyabb formában. A Penrynből készül 2 és 4 fizikai maggal ellátott változat is, ám az LGA775-ös CPU kompatibilitásáról az Intel hivatalosan nem nyilatkozott. Ha lehet hinni a korai pletykáknak, az új processzor jelentősen, több 10%-kal gyorsabb lesz jelenlegi társainál, miközben ugyanannyit, vagy kevesebbet fogyaszt, mint elődje.

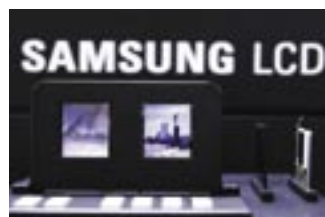

45 NM-EN GYÁRTOTT CHIPEK
Az új Intel CPU-knál újra üdvözölhetjük a Hyper-Threading technológiát, így akár 8 magos processzorunk is lehet idén

SAMSUNG

Dupla LCD mobiltelefonokhoz

A világ vezető LCD-gyártóinak egyike, a Samsung új, kétoldalas LCD kijelzővel rukkolt ki a piacra. A mindössze 2,6 mm vastag double-gate TFT kijelző mindkét oldalán megjelenethető egy-egy – egymástól független – kép. A kijelzőt elsősorban mobiltelefonok számára fejlesztették: a Samsung ezzel (is) növelni kívánja részese-dését 2007-ben a mobilpiacon.

BITTORRENT CÉLPROCESSZOR

Fájlcsere hardveresen

Az IAdea és a Star Semiconductor nevű tajvani cégek elkészítették a világ első Bittorrent-képes mikroprocesszorát. Az STR9810/20 jelzésű chip, amit a szakma máris BPU-nak (Bittorrent Processing Unit) keresztelt, képes hardveresen kezelni a torrent fájl letöltését és lejátszását is, ami megnyithatja az utat a szórakoztatóelektronikai készülékek felé. Sőt, az ADSL routerek is hasznos lehet egy ilyen lapka alkalmazása. Egyelőre az egyetlen torrent-képes routert az ASUS készíti, ahol egy microLinux segítségével történik a fájlletöltés.

ADOBE LIGHTROOM

A fényképészek megvalósuló álma

Az Adobe bejelentette, hogy 2007 február közepétől kapható a Photoshop Lightroom végleges, 1.0-s verziója. A szoftver kifejezetten a profi fényképészek számára készült, lehetővé téve számukra a digitális fényképek tömeges importját, kezelését és bemutatását. Mivel a nyilvános béta programban mintegy félmillióan vettek részt, a Lightroomba seregnyi funkciót sikerült beépíteni, amelyekkel korszerűsítették a digitális fényképezési folyamatokat. Jelentős változás tapasztalható a Library (könyvtár) és Develop (előhívás) modulokban, amelyeket a továbbfejlesztett Slideshow (prezentáció), Print (nyomtatás) és webkomponensek egészítenek ki. A Libraryban új kulcsszószközök segítik

a szűrést, a javított importpanel rugalmasabb fájlkezelése pedig az állomány helyének meghatározásánál roppant hasznos. A Key Metadata Browser olyan színcímkeket válogató/selejtező rendszert is tartalmaz, amely minden eddiginél gyorsabban leválogatja és megtalálja a fényképeket. A Develop

modul Virtual Copies és Snapshots újdonságaival ugyanannak a képnek több változata is megjeleníthető, így a felhasználók nem zavarodnak bele a fizikai verziók külön lementésébe.

A Photoshop Lightroom az Adobe Camera Raw technológiára épít, és több mint 150 natív nyersfájl formátumot támogat, így egyetlen munkafolyamatban elvégzését. Importnál lehetőséget ad a fájlok átkonvertálására digitális negatív specifikációba (DNG).

A program megvételén egyébként most különösen érdemes elgondolkodni, ugyanis a cég 2007. április 30-ig 100 dolláros engedményt biztosít a 300 dolláros árból.

ASUS KÜLSŐ VGA KÁRTYA

Játékturbó notebooknak

Az Asus legújabb fejlesztése a játékot kedvelő notebookfelhasználók számára jelenthet gyógyírt legnagyobb problémájukra, a gyenge integrált VGA-ra. Az ASUS XG Station egy PCIe x16-os VGA kártyát fogadó, a notebookhoz ExpressCard felületen csatlakozó külső eszköz, aminek segítségével felső-közép kategóriás 3D-s teljesítménytel ruházhatjuk fel laptopunkat. Az év közepén megjelenő XG Station extra szolgáltatásként a VGA kártya hőmérsékletét, az aktuális képkocka/s értéket és a ventilátor sebességét is kijelzi LCD kijelzőjén, valamint egy kapcsolóval működés közben is változtathatjuk a mag-és memória órajeleket. Az ASUS XG Station azonban nem használható hálózati tápellátás nélkül, és egyelőre az árarál és hazai megjelenésének pontos időpontjáról sincsenek információink.

BANKSOFT TERMINÁLOK A MOL-KUTAKON

Gyógyszerautomata

Január 24-én – első fecskéként – a MOL megkezdte a vény nélküli kapható gyógyszerek patikán kívüli forgalmazását. Az új értékesítési csatornára vonatkozó szigorú szabályozás megköveteli, hogy a vásárlók az üzletből elérhessenek egy internetes oldalt, ahol tájékozódhatnak a

vásárolni kívánt gyógyszer sajátosságairól, esetleges mellékhatásairól. Az ehhez szükséges informatikai háttér megteremtésében a BankSoft volt az üzemanyagtöltőkút-lánc segítségére. A shopokban már korábban is működő, bár más funkciója érintőképernyős terminálok most visszakerültek régi helyükre a gyógyszerért is forgalmazó kutakban. A terminálokat a BankSoft szervizcsapata távfelügyeli.

A Dr.Info oldal egy ügyes keretrendszerben jelenik meg, ami szintén a BankSoft fejlesztése Engedélyező és tiltó listák megfelelő beállításával szabályozhatók az elérhető oldalak, a Web-Window megakadályozza az érdeklődő kilépését az oldalból. A keresett gyógyszer neve az érintőképernyőn megjelenő virtuális billentyűzettel írható be.

MELLÉKHATÁS
Gyógyszer a MOL kutakon

NOD32 2.7

Új verzió!

A NOD32 vírusirtó tavaly novemberben bemutatott 2.7-es változatának végre megérkezett a magyar verziója. Az egyik legnépszerűbb, megújult vírusirtó számos újdonsággal büszkélkedhet, az egyik legfontosabb ismérv ezek közül, hogy immár teljes mértékben kompatibilis a Vistával (valamint az XP és a Windows Server 2003 64 bites verzióival). A rendkívül veszélyesnek, alattomosnak tartott rootkitek elleni védelem tovább fejlődött, most már heurisztika segítségével felismeri és blokkolja a már korábban fellelt rootkitek (nem csak megakadályozza a településüket).

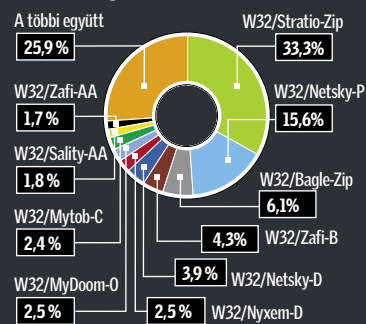
A NOD32 automatikusan, ingyenesen frissíti magát az új verzióra azok esetében, akiknél már telepítve van a gépen az előző, magyar nyelvű verzió.

GONDOK A SED TV GYÁRTÁSÁVAL

Bajban az LCD utódja

Az LCD-k gyenge pontjait kijavító új megjelenítő technológiák közül a legtöbbet a SED-ről lehet mostanában hallani, ám ezek megjelenése egy peres ügy miatt akár a 2007-et is lekészheti. A Nano-Proprietary által beperelt Toshiba-Canon közös vállalat, hogy elkerülje a további csúszásokat, teljes egészében Canon-tulajdon lesz, aminek köszönhetően a per érvényét veszti, ám az elemzők szerint a SED nem lesz képes leváltani az LCD-t, magasabb előállítási költsége miatt. Nem szabad megfelekedni az OLED-ről sem, ami paramétereit tekintve komoly konkurenciája lehet a korábbi technológiáknak. A Canon terve szerint a SED már idén megjelenhet a japán piacon, így nyerhet némi időt az OLED előtt, hogy megvesse lábát a lapos kijelzők piacán.

Top 10 kártevő

Forrás: Sophos

Két kártevő felelős a fertőzések majdnem feléért.

A W32/Stratio-Zip e-mailen keresztül érkező féreg a Vistát is megfertőzheti. A Startio-Zip lehetővé teszi a támadónak, hogy észrevétlenül lépjen be és ki egy hálózatba. A hacker tevékenysége titkosított, átlagember számára nem érzékelhető. A megfertőzött gép ún. node-dá változtatható, és a hacker gépévé válhat.

A 16 vezető vírusvédelmi megoldás eredményei számszerűsítve:

Proaktív észlelés 8745 módosított kártevő ellen:

- a 16-ból 12 termék még csak a felét se ismerte fel
- a legjobb eredmény 58 %-os

Az igény szerinti észlelés 243 671 kártevővel tesztelve:

- egy termék több mint 90 000 kártevőt nem észlelt
- a 16-ból 4 több mint 10 000-t nem

Forrás: av-comparatives.org, 2006 második fele

2007-es veszélylista

Összesítettük, mivel készülnek a vírusírók idén.

- 1 Adathalász weboldalak
- 2 Spam és képalapú spamek
- 3 Videókba ágyazott vírusok
- 4 Okostelefonok elleni támadások
- 5 Reklámprogramok
- 6 Személyazonosság-lopás
- 7 Automatizált bottámadások
- 8 Visszatérő fájlvírusok
- 9 Rootkitek
- 10 Egyedi vírusprogramok

Forrás: McAfee

ÚJ WINDOWS RÉGI VÍRUSOKKAL

Windows Vista: jönnek a vírusok

■ Egy dolog már most biztos: a jelenlegi legelterjedtebb 10 vírusból legalább három az új Windowst is képes megfertőzni!

A Stratio-Zip, a Netsky-P és a MyDoom-O felelős az összes, aktuális fertőzés 40 százalékáért. A NetSky-P lehetővé teszi a támadónak, hogy a partnerek között talált e-mail címeket használja fel kéretlen levelek, azaz spamek szétküldésére. A hacker az üzeneteket az áldozat nevében küldi ki. A MyDoom-O hasonlóan működik: készít egy fájl services.exe néven a Windows könyvtárban, melyet felhasználva hozzáférhet a rendszerünkhöz. A harmadik kártevő, a Stratio-Zip ugyancsak e-mailen keresztül érkezik, azonban egy ZIP állományon keresztül fertőz – ugyanis ez tartalmazza a vírust.

Ezek a kártevők korántsem új keletűek. Felmerül tehát a kérdés, hogy a Vista programozói miért nem látnak el minket az ellenszerekkel? Belső források szerint azért, mert kezdetben alábecsülték ezek veszélyét, aztán nagyon nagy lett a nyomás a határidő tartása érdekében. Egy Microsoft alkalmazott így kommentálta a hiányosságot: „Egyszerűen túl költséges lett volna frissíteni a lemezt, jobb megoldásnak tűnt az, hogy később foglalkozunk a problémával, biztonsággi javítófoltok formájában.”

AZ ÚJ VISTA Miért nem ruházták fel a programozók kellő védelemmel a ma elterjedt kártevők ellen?

A Vistának ráadásul nemcsak a vírusokkal van problémája. A biztonsági termékeket gyártó Symantec nemrég felhívta a figyelmet arra, hogy egy biztonsági rés van az új Windows hálózati szolgáltatásaiban is. A Teredo nevezetű Vista eszköz készítésénél – mely az új IPv6 parancsokat fordítja le a régi IPv4 „nyelvére” – nem figyeltek a biztonságra. A másik rossz hír a Trend Microtól érkezett: a cég bejelentette, hogy pottom 50 000 dollárért bárki

hozzájuthat egy titkos weboldalon azokhoz az információkhoz és eszközökhöz, amelyekkel a Vista eddig nem publikált biztonsági rése kihasználható.

A Vistánban önmagában tehát nem bízhatunk kellőképp, már a kezdetektől érdemes felvértezni magunkat egy komoly biztonsági csomaggal is. A Vistát támogató biztonsági programok listáját a www.microsoft.com/security/partners/antivirus.asp webcímen találhatjuk.

KÉTES GYAKORLAT

Bugvadászat dollárezrekért

■ Egyre többen csapnak fel bugbrókernek, azaz olyasvalakinek, aki felvásárolja szakértőktől a biztonsági sebezhetőségeket, hibákat, aztán megpróbálja azokat a szoftvergyártóknak eladni. Az egykor kárhóztatott gyakorlat mára egyre népszerűbb. A hibák megjelését jutalmazó programok – például a Zero-Day Initiative (ZDI) és a Vulne-

rability Contributor Program (VCP) – legitimitást adtak a gyakorlatnak, még ha az máig ellentmondásos is maradt. A szoftvergyártók egyre inkább hozzászoknak ahhoz, hogy harmadik felek jelentenek olyan hibákat, melyekre anonim kutatók találtak rá. Tavaly a Microsoft például 17 olyan hibát javított, ami ily módon került hozzá.

A szoftvergyártókra egyébként általánosan nem jellemző, hogy fizetnének a meglelt hibákért, a Mozilla Alapítványt kivéve, akik egy közismert program keretében dollárezreket fizettek. Sőt, ami a kifizetett összeget illeti, egyes privát üzletek esetében nem ritka, hogy akár dollárezreket cserélnek gazdát!

Új biztonsági kockázatok

WINDOWS MEDIA PLAYER

Kritikus sebezhetőségre bukkantak a Media Player 9-ben és 10-ben, mellyel rendszergazdai jogokat szerezhet a támadó a meghackelt PC-n. Az ASX formátumú lejátszási listák különösen érintettek – ugyanis ezeket megnyitva következik be a fertőzés.

Megoldás: Mivel javítófolt még nincs, meg kell várnunk a frissítést.

INTERNET EXPLORER 7

Az Internet Explorer 7-ben található gyenge pontnak köszönhetően a támadók képesek meghamisítani egy weboldal képét. Ezzel az adathalász próbálkozások beépített szűrője átverhető, mivel a weboldalt biztonságosnak jelzi az IE, és így sikeres lehet a támadás.

Megoldás: Javítófolt még itt nincs, várjuk a frissítést.

SAFARI

A Secunia komoly hibára figyelmeztet a MAC OSX alatt futó Safari böngészőben. A támadók készíthetnek olyan biztonságosnak látszó állományokat, melyeket a Safari automatikusan megnyit, ily módon tetszőleges kód futtatható le.

Megoldás: A javítófolt megjelenéséig érdemes letiltani a Safari „open safe” funkcióját.

VISTA

A Vista beszédfelismerő komponense a Microsoft által is elismerten hibás. A támadó átveheti a gép felett az irányítást, és arra utasíthatja a rendszert, hogy fájlokat vagy akár teljes mappákat töröljön. Előny, hogy a támadók csak nagyon speciális körülmények között használhatják ki.

Megoldás: Meg kell várnunk a frissítést.

EXPLOIT-MSWORD.B

Fenyegetett MS Office

■ A Microsoft Office-felhasználók most aztán retteghetnek az Exploit-MSWord.b vírustól. A kártevő egy látszólag ártalmatlan Word fájlban bújik meg, és lehetővé teszi a hackereknek, hogy ártalmas kódot futtassanak a helyi gépen. Eddig nem jelent meg javítófolt, csupán a szokásos javaslat érvényes: „Csak olyan Word állományt nyissunk meg, amely megbízható forrásból érkezik.” Ezzel sajnos nem igazán vagyunk kisegítve.

Az ügy azonban nem vesztett: az antivírus-készítők a legújabb vírusadatbázis-frissítéseikben szerencsére előrukkoltak az ellenszerekkel. A kártevő egyébként puffertúlcsordulással operál, és a Word 2000-2003 sebezhetőségét használja ki, s a segítségével a támadó programokat és adatokat szippázhat ki a gépünkől az interneten keresztül.

SYMBOS/MOBISPY.A

Fejlődő mobilvírusok

■ Az antivírus-cégek ijesztő jóslatai a mobilvírusokkal kapcsolatban egyre inkább testet öltenek: egy új kémprogram terjed a Symbian alapú okostelefonokon. A Symbos/Mobispy.A elküldi a híváslistánkat és SMS üzeneteinket egy internetes szerverre.

A kártevő egy kereskedelmi alkalmazásban bújik meg, ami hasznos adatokat ment a hálózatra. Általában ehhez csak a telefon tulajdonosának van hozzáférése, aki a mobiltelefon sorozatszámával azonosítja magát. A kémprogrammal azonban a hacker is hozzáfér mindehhez. Ráadásul az ártó kód úgy bújik meg a telefonon, hogy egy árva menüpont se utal a telepített programra. Akik meg akarják védeni magukat ettől a veszélytől (is), azoknak célszerű egy mobilantivírus-programot telepíteni.

CHIP

NYEREMÉNYKLUB

A CHIP magazinban szereplő játékokkal, vetélkedőkkel, olvasói kutatásainkkal, hírlevelünkkel havonta értékes nyereményekhez juthat. Ne legyen tehát rest, és szálljon be a játékainkba és csatlakozzon Ön is a nyereményklubunkhoz.

Február havi nyerteseink:

CHIP kvízzjátékunkban egy ECS PX1 alaplapot nyert:

Németh József, Szolnok

CHIP olvasói kutatásában résztvevő olvasóink közül CHIP ajándécsomagokat nyertek:

Vattai Péter, Kazincbarcika
Szabó László, Ostoros
Kovács Hajnalka, Győr

CHIP Pimp My PC játékunk első nyertese:

Czirkos Attila, Kecskemét

Az első Pimp My PC számítógép átalakításáról további részleteket olvashat a 122-123. oldalon, valamint a www.chiponline.hu oldalunkon.

Nyerteseinknek szívből gratulálunk!

GOOGLE EARTH

Cenzúrázott térképek

A Der Spiegel beszámolója szerint a Google ismét beadta a derekát: az indiai kormány kérésének eleget téve, a Google Earth szolgáltatáson elhomályosított néhány stratégiaileg fontos létesítményt, így az elnöki rezidencia és a törvényhozás épületeit, valamint katonai objektumokat.

Amikor 2005-ben a szolgáltatás megindult, kisvártatva több kormány aggodalmát fejezte ki a biztonsági kockázatokkal kapcsolatban. Egyre több kormány kérte az amerikai óriáscéget, hogy nemzetbiztonsági célból homályosítsanak felismerhetetlenné egyes objektumokat.

Ezek a kérések korántsem alaptalanok, ugyanis a januárban

AMERIKAI VADÁSZGÉPEK
 A Google műholdas felvételei segíthetnek az ellenséges támadások előkészítésében

a világsajtó beszámolt arról a kínos esetről, hogy az iraki lázadók gyakran a Google Earth térképeit használják a brit és amerikai támaszpontok elleni támadások előkészítéséhez. Bászra környékén egy rajtaütés során számos olyan műholdfelvételt találtak, melyet a Google Earth-ről töltöttek le az irakiak, majd ezeken jelölték a legérzékenyebb célpontokat. Ráadásul brit tiszték jelentették, hogy az elmúlt hónapokban pontosabbá váltak a lázadók tűzérési támadásai, és ebben komoly szerepet tulajdonítanak a Google műholdas szolgáltatása segítségével megszerezhető információknak.

iPhone utórezgések

Steve Jobs klasszikus felütése, a „ja, lenne itt még valami”, és az iPhone bemutatója óta a fél világ az Apple új telefonjáról beszél. Vajon az év átverése, vagy a mobiltelefon-világ forradalmasítója az új kütyü?

□ A gondok rögtön a névvel kezdődnek. Bár az Apple belépése a mobilpiacra évek óta nyílt titok volt, ahogy az iPhone név is közszajon forgott (az iMac és az iPod után ostobaság lett volna másképp nevezni a telefont), valójában ez a kifejezés már '96 óta védett, méghozzá egy másik IT-óriás, a Cisco által. Igaz, a hálózati kommunikációban utazó Cisco egészen tavaly decemberig nem használta a nevet, és szinte csak az Apple-bejelentés előestéjén matricáztatta át egy internetes telefonjának a dobozait, iPhone felirattal... Utóbb az is kiderült, hogy az Apple már 2001 óta igyekszik valahogy megszerezni magának a nevet – mindmáig sikertelenül. Érdekes ennek fényében újra meghallgatni Jobs beszédét, és észrevenni az apró finomságokat. „Az eszköz, amit mi iPhone-nak nevezünk...” – utólag már érthető, hogy nem (csak) szóközi fogás a nyakatekert fogalmazás, hanem valószínűleg jogi hókuszpokusz. A meccs a névért alighanem a bíróságon fog folytatódni.

Időközben gyorsan léptek a távol-keleti klóngyártók is: az LG már februárban (!) a nyugat-európai boltok polcaira teszi az Apple telefonjára megszólalásig hasonlító, hatalmas érintőképernyővel, 8 gigás memóriával, kamerával és széleskörű médialejátszási-internetes funkciókkal felruházott mobilját, a KE-850-et (a mobil egyébként a Prada divatcéggel kooperációban adják ki, és az árcédulán rémisztő, 600 eurós összeg szerepel majd).

Ha már az árnál tartunk: nagy vihart kavart az iPhone (maradjunk ennél a névnél, csak nem perelnek be érte bennünket is...)

LINKSYS IPHONE A névért folyó meccs valószínűleg a bíróságon folytatódik

500, illetve 600 dolláros ára is. Megszokhattuk már, hogy az Apple-termékek nem éppen az olcsóságukról híresek, de ez még ennek tükrében is túlzásnak tűnik (főként, hogy ez az ár két éves hűségnyilatkozat mellett értendő az amerikai Cingular mobilszolgáltatóhoz). Elemzők apró darabokra szedték a telefont (mármint elméletben...), és kiszámolták, hogy az összeállítás nagyjából 250, illetve 300 dollárjába kerül az Apple-nek...

A kezdeti euforikus hangok lecsengése, és a szokásosan profi alighanem a bíróságon fog folytatódni.

nek eloszlása után az is kiderült, hogy azért annyira nem is forradalmi a kütyü, mint azt Jobs láttatni szeretné. Az iPhone-ban nincs szélessávú internetelés (se UMTS, se HSDPA), az akkujaz az előzetes adatok alapján 5 óra beszélgetést bír csak (vagy 15 óra zenehallgatást), amit a már piacon levő riválisok bőven lepipálnak – és egyáltalán: a Motorola MotoRazr vagy a Nokia N800 simán tud ugyanannyit, ha nem többet, mint az Apple csodája. A karcolódo, könnyen törő érintőképernyőtől pedig már előre fázik a potenciális vásárlók pesszimistább rétege...

Az Apple a többfelől gyűlekező viharfelhők ellenére derülátó: egyrészt „csak” tízmillió iPhone eladását tervezik 2008-ig (miközben várhatóan 700 millió médialejátszásra képes mobil foglani eladni ezalatt a világpiacon), másrészt minek izguljanak? Elvégre az iPodnál is vannak jobb és olcsóbb mp3-lejátszók a piacon, mégse kellene senkinek...

Kié a domain?

Hogy valójában kié az iPhone név, valószínűleg bíróságon dől majd el – de vajon kié az iphone.com weboldal? Nos, a domain egy Domains by Proxy nevű cégen keresztül jegyezték be, ők pedig azt ígérik ügyfeleiknek, hogy névtelenségben maradhatnak. De vajon miért titkolná a kilétét akár a Cisco, akár az Apple? Itt alighanem egy harmadik, szemfüles versenyzőről van szó, aki egy kis pénzt remél a névméziaból...

WIKIASARI

A Wikipedia atyjától

A közösségen alapuló wiki-modell, mely az óriás online enciklopédia, a Wikipedia mozgatórugója, most máshol is bizonyíthat: mégpedig egy jobb keresőmotor létrejöttében.

Az új projektnek Wikiasari a neve, melyet tavaly decemberben jelentett be a Wikia, egy profitorientált cég, melynek egyik alapítója az a Jimmy Wales, aki a Wikipedia ismert arca volt. Akárcsak Wikipedia, a wiki keresőmotor is azon az elgondoláson alapszik, hogy önkéntesek is képesek azt a munkát megvalósítani, amit a fizetett specialisták – jelen esetben a weboldalak relevanciáját értékelni titkos kritériumok alapján.

Wales kifejtette, hogy egyhez igazán ért, ez pedig a közösség-építés. Ez pedig jóval több, mint pusztán visszajelzések adása, itt az emberek összehozása a lényeg,

hogy kommunikáljanak, vitázzanak, eszmét cseréljenek egymással.

A Wikia keresőmotor lehetővé teszi a felhasználóknak, hogy nyomon követhessék, hogyan keletkeznek a találatok, és módosítsák a rangsort saját tudásuk, ismereteik függvényében. Minden változás megváltoztatható lesz más felhasználók által, és csak úgy mint a Wikipediában, ezért hosszú-hosszú megbeszélések várhatók a döntés megszületéséig.

Kérdés persze az is, hogy lesz-e érdeklődés, aktív részvételre való szándék egy ilyen kereső iránt. Wales szerint lesz, hiszen az emberek nem elégedettek akkor, ha nincs átláthatóság (gondoljunk csak a Google-re). A keresőmotor feladatát a spamszűréshez hasonlíthatjuk, melyben az emberek nagyon jók, de a gépek már kevésbé.

OPTIKAI MEGHAJTÓK TRENDJE

DVD-lejátszó egy lemez áráért

Nagy-Britanniában az Asda – mely az amerikai Walmart birodalom része, egy új, egyszerű DVD-lejátszó forgalmazását kezdte meg. Ennek önmagában nem sok hírértéke lenne, csak hogy az eszköz mindössze 9 font, azaz 3500 Ft! A masinát hol is gyártanák máshol, mint Kínában, és az Asda külön kiemelte, hogy a munkakörülményeket és a fizetést tavaly négyszer auditálták a gyárban, és mindent rendben találtak. Ezzel maga a lejátszó olcsóbb, mint egy-két nagyobb nevű film rá!

A HÓNAP SZÁMA

Ennyi digitális fényképezőt értékesítettek tavaly, méghozzá egyre növekvő megapixellel a házban. A megapixelek növekedésének határozottan van előnyös oldala: könnyebb nagyobb, minőségi nyomtatott készíteni belőle, sőt, a felhasználók kivághatják a számukra megfelelő

helyet, memóriát és időt igényel, akad egy komolyabb probléma is, ez pedig a képek minősége. A képérzékelők egyik generációjáról a másikra nem lesznek nagyobbak, így ha több megapixelet akarunk kisajtolni belőlük, akkor minden egyes pixel fizikailag kisebb lesz a szenzoron. És sajnos

96,4 millió

részeket ugyancsak jó minőségben. Azonban a gyártókkal ellentétben nem mindenki ért egyet azzal, hogy csak üdvös oldala létezik a megapixelek növekedésének. Attól eltekintve, hogy a képfeldolgozó lapkáknak több adatot kell megemésztenie, a memóriakártyák és merevlemezek hamarabb tele lesznek, a fotók szerkesztése pedig nagyobb

a kisebb pixel kisebb fényérzékenységet jelent. A kevesebb fény pedig azt okozza, hogy nehezebb a fény általi jeleket megkülönböztetni az elektronikus zajtól a szenzorban. A jel-zaj viszony rosszabbodása maga után vonja, hogy a képek minősége romlik, főleg ha a gyengén megvilágított helységeben, odabenn fotózunk.

JIMMY WALES A Wikipedia korai atyja ma már egy közösségi kereső létrehozásán fáradozik

Ami nyilvánvaló egy ember számára, az nem mindig az egy gépnek. Rengeteg trükk van, amivel a keresőmotorok becaphatók. A Wikia szülőatyja úgy gondolja, hogy az emberek jobb a gépeknél annak eldöntésében, hogy mik a megfelelő találatok egy kulcsszónál. A Wikia először 4 millió USD-t kapott egy befektetői csoporttól, majd egy újabb nagyszögű, de nem számszerűsített összeget egyenesen az Amazon.com-tól.

NOKIA

100 GB-os projektoros mobil

A Nokia felvázolt egy képet arról, milyen is lesz a jövő mobilja. 2010-ben ezek az eszközök már olyan multimédiás funkciókat is kínálnak majd, mint a beépített mini projektor! A jelenleg már előforduló 3D hangzás minősége drasztikusan javul – legalábbis ezt ígéri a Nokia a Kino hangok esetében. A VSA megoldással készülő kijelzők pedig a jelenleg használt felbontás kétszeresét fogják nyújtani. A beépített fényképezők a mai optikai zoom hétszeresét, és tíz megapixeles felbontást kínálnak, valamint lehetővé teszik a HD-minőségű felvételt. Az adatokat a 100 GB-os belső memória tárolja. A mobiltelefon szerverként funkcionálva biztosítja az otthoni hálózaton keresztül a fotókat és videókat. Nos, meglátjuk – 2010 már nincs is olyan messze...

A FLASHMEMÓRIA UTÓDA

500-szor gyorsabb mobiltár

Kicsi, gyors és gazdaságos: az IBM a Macronixszal és a Qimondával együtt bemutatott egy új tárolótechnológiát, ami a jövőben kiválthatja a manapság ropant népszerű flashmemóriákat. A Fázisváltó memória lenyűgöző a maga 500-szor gyorsabb sebességével. És mindehhez csupán a fele energiára van szüksége, mint a ma ismert moduloknak. Ez az energiatakarékosság rendkívül fontos szempont a mobiltelefonoknál és a digitális fényképezőknél. Hab a tortán, hogy ez a szuper tárolóeszköz jóval többre képes a flash tárolók 100 ezerszeres újíráthatósági korlátjánál. Ami elszomorító, hogy az IBM szerint a technológia 2015 előtt nem kerül tömeggyártásba, így még sokáig marad az egyszerűsége és nagyszerűsége miatt hihetetlen népszerűségnek örvendő flashmemória.

Havi bosszúságaink

A Wi-Fi sötét oldala

» Néhány évvel ezelőtt a rádiós egerekkel és billentyűzetekkel indult az igazi zsinórmentes mozgalom, amibe tökéletesen passzolt a notebookok rohamos fejlődésével alapfelszereléssé váló, a hálózati UTP kábelt leváltó Wi-Fi megjelenése. Persze a kényelem otthon a legfontosabb, így a felhasználók joggal tartottak igényt otthoni, megfizethető Wi-Fi megoldásra is, ami érkezett is menetrendszerűen, ám hiába a több éves tapasztalat és stabil szabvány, mind a mai napig rengeteg gondot okoz egy jó otthoni Wi-Fi hálózat kiépítése. A kezdetben 11, majd 54 és turbo módban 108 Mbit/s kapcsoló internetezésre és egyszerűbb hálózati feladatokhoz tökéletesen elegendő, az igazán nagy gond azonban a hatótávolság. A lakásokban több, sokszor betonfal választja el a gépet a Wi-Fi routertől, ami a megfizethető kategóriába tartozó modellek nagy többségének egyben áthatalmatlan akadályt is jelent. A kisméretű, olcsó antenna mellett gond az EU szigorú szabályozása is (maximálisan 20 dBm-s

teljesítmény), az ennél erősebb, nagyobb hatótávolságú antennák, access pointok pedig már egy jóval magasabb árkategóriába tartoznak. Megoldás nincs, csak trükkök léteznek. Van, aki a router teljesítményének nem hivatalos megnövelésével, esetleg kiegészítő erősítővel vagy plusz access pointtal próbálkozik, esetleg az antenna zsinóros áthelyezésével, ám ezek egyike sem nevezhető jó, egyszerű és olcsó megoldásnak.

Ezzel a gyártók is tisztában vannak, és a legújabb szabványban, a 802.11n-ben (másik nevén DraftN-ben) már 3 antennával, MIMO (Multiple In Multiple Out) technológiával és bonyolult vezérlőelektronikával igyekeznek a hatótávolságot megnövelni, de sajnos (egyelőre) ezt is nehezen lehet megoldásnak tekinteni. Mégpedig azért nem, mert a DraftN MIMO-s routerek hagyományos 802.11b/g kliens esetén nem képesek mindhárom antennájukat kihasználni, így a hatótávolságuk sem lesz annyi, mint n-es szabvány esetén. Azaz ha azt tervezzük, hogy az új szabvány idő előtti adoptálásával szüntetjük meg az

idegesítően kis hatótávolságot, kénytelenek leszünk asztali vagy mobil gépünk Wi-Fi kártyáját is 802.11n szabványú, háromantennás modellre cserélni – így pedig a kiépítési ár megint csak átlép több lélektani határt is. Elfogadható és olcsó – vagy legalábbis megfizethető – megoldás tehát továbbra sem létezik, így nem tehetünk mást, kénytelenek vagyunk választani egyet a fenti trükkök közül, vagy továbbra is az „elavult”, ám megbízható és gyors kábelre hagyatkozni. ■

DRAFTN ROUTER
Meggyőző sávszélesség és hatótávolság, egyelőre túlságosan magas áron, ráadásul a 802.11n szabvány még nem hivatalos

YOUTUBE

Keress pénzt a feltöltéssel!

Amikor tavaly októberben a Google hajmeresztően nagy pénzért felvásárolta az internet legnépszerűbb videomegosztó oldalát, sokakban felmerült a kérdés, hogy vajon mi történik majd a Google Videóval? Jogosan, hiszen a Google Video akkor a harmadik legnagyobb ilyen jellegű oldal volt. A Google végül elkerülte „a két dudás egy csárdában” szituációt, nem olvastotta össze a két oldalt, hanem a YouTube-ot megtartja annak, ami eddig volt, a Google Videóból pedig videokereső oldalt farag. Két légy egy csapásra: megmarad a piacvezető szerep, plusz óriási felhasználói bázissal és tartalommal vághatnak bele a videokeresés-bizniszbe, ami alighanem sikerágazat lesz a web 2.0 világában.

A YouTube közben agresszív lépéseket tesz a piac totális letarolása felé. A napokban jelentették be, hogy a videók feltöltőinek – a nézettség arányában – részesedést ajánlanak a befolyó reklámbevételből. Így egyrészt

PÉNZFORRÁSSÁ VÁLÍK Tölts fel videót a YouTube-ra és keress vele pénzt

ellehetetlenítik a konkurens videomegosztókat (miért tenne fel bárki ingyen egy mozit máshová, ha a YouTube-nál fizetnek is érte), másrészt serkenti is a jogvédett tartalmak elbizonytalanodott illegális feltöltőit. Eddig ugyanis a jogtulajdonos legfeljebb leszedte a videókat (nemrég a FOX tévécsatorna indított keresztes hadjáratot a 24 című tévésorozat YouTube-on látható aktuális részei miatt), most viszont már súlyosabb retorzióra is számíthatnak az illegális feltöltők.

SAVVIO 15K

Új Seagate-modell: a világ leggyorsabb merevlemeze

A Seagate elkészítette a Savvio sorozat legújabb, 15K-s modelljeit, méghozzá 2,5 colos, notebookokba is szerelhető, ám elsődlegesen szerverekbe szánt méretben. Az új, 73 vagy 36 GB-os merevlemez imponáns adatokkal büszkélkedhet, így elérési ideje mindössze 2,9 ms, és emellett 5,8 wattos fogyasztására sem lehet panasz. Az új, teljesítményorientált Savvio 15K kiválóan illik a szervervilágban manapság megfigyelhető trendbe, miszerint jó, ha a kiszolgálógép sem óriási és hangos, s ráadásul nem is fogyaszt sokat.

SEAGATE SAVVIO 15K A világ leggyorsabb merevlemeze egyben kicsi és keveset fogyaszt

HD-DVD ÉS BLU-RAY

Feltörték az újgenerációs DVD-t!

Ha az ember egy kicsit is rosszindulatú, akár arra is gondolhat, hogy az új generációs formátumú optikai adattárolók megjelenését nem a HD felbontású filmekhez dukáló nagyobb kapacitás sarkallta, hanem Hollywoodnak szüksége volt egy új, „feltörhetetlen” adattároló-típusra. Mindenesetre a HD DVD-k és Blu-ray lemezek védelmét ellátni hivatott AAC (Advanced Access Content System) rendszert szorgos crackerek feltörték, és ma már bárki számára elérhető a Back-upHDDVD nevű program, aminek segítségével, a védelmet kijátszva, a PC winchesterére másolhatjuk a HD mozit, hogy aztán újratömöríthessük, kiírassuk, vagy lejátszhatjuk a gépen.

A muslix64 álnév alatt dolgozó cracker elárulta, hogy a feltörésre mindössze nyolc napja ment rá, és

a védelem messze nem volt olyan bombabiztos, mint ahogyan beharangozták. A védelem az adott lejátszó hardverhez és a filmhez kapcsolódó kulcsok párosításán alapult – a cracker utóbbinak a visszaellenőrzését kerüli meg, és így fér hozzá a lemezen lévő adatokhoz. A lementett filmet azután bármilyen szoftveres lejátszóval megnézhet-

jük. Mindez kicsit bonyolultabb lesz a Windows Vista alatt, ugyanis ott nem lehet csak úgy turkálni a memóriában titkosító kulcsok után. A cracker természetesen arra hivatkozott, hogy ő csak egy vásárló, aki a megvásárolt filmjét nem tudta lejátszani a nem HDCP HD monitorán, és mindjárt lépett is az ügyben.

FIZIKAI GYORSÍTÓ AZ AMD-TŐL

Új értelmet nyer a CrossFire

Hamarosan napvilágot láthat az AMD Asymmetric Physics Processing technológiája, ami nagyságrendekkel javíthatja a játékokban használt fizikai modellezést. A videokártyák közül az egyiket fizikára, a másikat grafikára használhatjuk, de lesz Triple Play kiépítés is, ahol 2 VGA foglalkozhat a látvánnyal. Jó hír, hogy a fizikai számításokra akár régebbi Radeonokat is használhatunk majd, míg a grafikát egy újabb Radeon VGA-ra bízhatjuk.

AMD RADEON Később sem kell megválnunk tőle, jó lesz általános segédprocesszornak

ÚJ UTAK A ZENETERJESZTÉSBEN

Szabadon másolható digitális zene?

A Cannes-ban megrendezett Mideem pletykáik közé tartozik, hogy hónapokon belül egész forradalmi dolog történhet a zeneiparban. A négy nagy lemezkiadó közül legalább egy rövidesen be fogja jelenteni, hogy megkötések nélküli, MP3 formátumban bocsát ki zenét. Az ok: a digitális eladások 2006-ban már lassabban növekedtek, mint

2005-ben (bár így is mintegy 80 százalékkal). Ez pedig nem kompenzálta a fizikai példányok körében tapasztalható visszaesést. Egyértelműen ez játszik közre abban, hogy bár nyíltan nem, mégis bennfentes körök szerint a zenei mogulok is egyre inkább kacsingatnak a korlátozásoktól mentes online értékesítés irányába.

Keszo Kft

1055 Budapest, Falk Misa utca 6.
☎ 332-8717 ☎ 302-5136 ✉ sales@keszo.hu

Vásároljon közvetlenül a QUEST disztribútortól!
A teljes Quest termékkála közvetlen gyári szaktanácsadással.

TOAD 9 Std./Pro/Xpert 218.000 / 367.000 / 569.000 Ft

Népszerű szoftverektől az egyedi regisztrációig

Total Commander 6.56 magyarul is	7.900 Ft
WinRAR 3.62 magyarul is	8.100 Ft
WinZip 11.0	7.900 Ft
NOD32 vírusirtó	8.900 Ft

Kérje személyre szóló árajánlatunkat!

Áraink a 20% ÁFA nélkül értendők. Az árváltozás jogát fenntartjuk.

High-tech trendek 2007

A 2007-es év szinte valamennyi újdonsága a Windows Vista és a Blu-ray-HD DVD trend jegyében lát majd napvilágot. A CHIP bemutatja, hogy mi minden vár ránk a számítógépek, a mobilvilág, a szórakoztatóelektronika, a szoftverek és az internet világában.

Ultramobil számítógép: Élre törnek a minik

Kiseb, mint egy laptop, gyorsabb és nagyobb teljesítményre képes, mint egy PDA – az UMPC-k új, második generációja (hála a csökkenő áraknak) 2007-ben szélesebb vásárlókör körében hódít majd.

HARDVER

MOBILTECHNOLÓGIA

Nyomtatók rádiókapcsolattal: Viszlát kábelrengeteg!

A számítógépek és a nyomtatók mindaddig kényelmetlen és helypocsékoló módon kábeleken keresztül kommunikáltak egymással. Ennek azonban 2007-ben végre vége: az integrált W-LAN vagy Bluetooth rádiós csatlakozók segítségével a mostantól sokkal kényelmesebben továbbíthatóak a dokumentumok a nyomtatóra.

DirectX-10-GPU-k: HD-játékok

Az idei év a High Definition szárnyalását hozza, még a játékokat illetően is. A Vistával együtt megjelenik a DirectX10 is. Az Nvidia és az AMD már idén tavasszal piacra dobja a megfelelő grafikai lapkákat, méghozzá mindegyik árkegóriában.

Hibrid merevlemezek: Gyorsabb bootolás a lappal

Eddig bosszantó volt a hosszú bootolási idő – ez most, még a 2007-es CeBIT előtt megváltozik: a notebookmerevlemezek flash-memóriát kapnak, amelyen a fontos rendszer- és programfájlok sorakoznak. Így a Windows és az alkalmazások is gyorsabban bootolnak.

Centrino-generáció: Fantasztikus W-LAN laptopok

Az első két Centrino-generáció nagy sikerét követően az Intel a 2007-es év első negyedévében piacra dobja a laptopok új standard platformját, a Santa Rose-t. Jellemzői: Core 2 Duo CPU, 800 MHz FSB és egy W-LAN chip, amely a 802.11n szabványnak köszönhetően akár 600 Mbit/s-os átviteli tempóra is képes.

GPS a mobiltelefonban: Mini térkép

Miután a mobiltelefonokba már integrálták a digitális kamerákat, MP3-lejátszókat és tv-vevőket is, 2007 a GPS-képes mobiltelefonok éve lesz: a navigáció és az útvonaltervezés egyre inkább a mobiltelefonok standard funkciójává válik. Jó példa erre a Nokia N95 modellje, amely több mint 100 ország térképét tartalmazza.

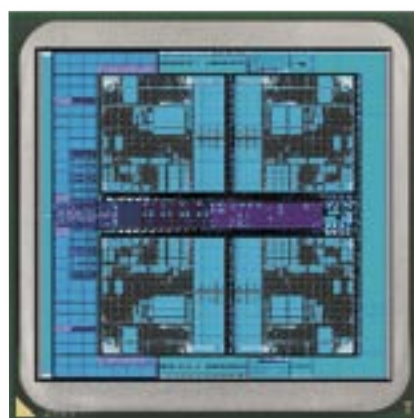
Laptopok sideshow-val: Informatív kiegészítő kijelző

A sideshow névre hallgató Vista-funkciónak köszönhetően a laptopok a fedelükbe épített apró kis kiegészítő képernyőn keresztül e-maileket, dalcímeket vagy híreket jeleníthetnek meg anélkül, hogy be lenne kapcsolva a számítógép.

Négymagos processzorok: Maximális teljesítmény

Bár a kétmagos CPU-k még a gyermekkorukat élik, máris megjelent a színen a négymagos utód: az Intel 2006 végén jelentkezett az asztali számítógépek számára kifejlesztett quadcore processzorával, az AMD pedig 2007 nyarán kívánja folytatni a sort. Addigra állítólag már lesznek olyan szoftverek is, amelyek képesek a négy mag optimális kihasználására – a Windows Vista már feliratkozott a sorba. A nyolcmagos asztali CPU-kra 2008-ig várunk kell.

SZÓRAKOZÁS

Hibrid lejátszó: A Blu-ray és a HD DVD egyesítése

Még alig jelentek meg a Blu-ray- vagy a HD DVD-lejátszók, némelyik gyártó máris kombinált meghajtóról álmodozik. Idén talán már kaphatók lesznek a számítógép számára kifejlesztett hibrid meghajtók, amelyek mindkét típusú HD-lemez olvasására képesek lesznek.

High Definition: A trendek trendje

A szórakoztatóelektronika terén 2007-ben szinte minden a nagyfelbontású kép témája körül forog majd – legyen szó Blu-rayről vagy HD DVD-ről. Piacra kerülnek az első elérhető árú asztali lejátszók és PC-meghajtók, és az igazi HD-képes televíziókészülékek is piaci áttörés elé tekintenek. Lehet, hogy 2007 végén már Blu-ray és/vagy HD DVD-felvevők is megjelennek. A HD DVD-meghajtós Xbox 360 márciustól konkurenciára számíthat: a Playstation 3 ekkor veti meg a lábát Európában – a konzol a Blu-ray meghajtójának és HDMI 1.3 csatlakozójának köszönhetően szintén HD-képes.

Playstation3: Blu-ray játékkonzolok

A Playstation3-nak tulajdonképpen már tavaly meg kellett volna érkeznie Európába: most azonban tarol majd, Cell processzorával, Blu-ray-meghajtójával és 60 GB-os merevlemezével médiaközpontként is meghódítja a nappalikat. A PC-felhasználók számára érdekes: Linuxot futtathatunk rajta.

Windows Vista: Megérkezik az XP utódja

Idén januárban (Magyarországon kicsit később) végre a felhasználóhoz is eljutott a Windows Vista. A Microsoft szerint már semmi sem hiányzik az új operációs rendszer fedélzetéről. Minden egy sikkes – bár jócskán erőforrás-igényes – új felületen található. Ami azonban a részleteket illeti, továbbra sem ússzuk meg a speciális kiegészítő szoftverek használatát. Ezt még az olyan látványos funkciók sem képesek feledtetni velünk, mint amilyen például a már említett Sideshow. Mivel nem minden kívánságnak tudott eleget tenni, a Microsoft már 2007-ben keresi a bétatesztelőket a Vista utódja részére.

SZOFTVER

Adobe CS3: Újra grafikai csomag

Ami a Creative Suite (CS) 3-at illeti, az Adobe hosszú ideig titkolódzott, most azonban végre rendelkezésre áll az interneten az első publikus béta verzió. A boltokba csak tavasszal érkezik meg a CS3, most először a Macromedia termékekkel együtt – a Dreamweaver webszerkesztővel, valamint a webgrafikák számára kifejlesztett Fireworks szoftverrel közösen. Szintén újdonság: az Adobe Device Centernek köszönhetően a felhasználók most mobil eszközök számára is fejleszthetnek tartalmakat.

Mac OS X 10.5: Színes leopárd

Az Apple számítógépeken jelenleg a Tigris (Mac OS X 10.4) uralkodik, azonban tavasszal színre lép utódja, a Leopárd is (10.5 verzió). Új szolgáltatások, mint a beépített backup funkció (Time Machine), a multi-desktop meghajtó (Spaces) és a Core-Animation programozói bővítmény biztos megdobogtatják az Apple-rajongók szívét.

INTERNET

W-LAN: Civil hálózatok a társaságok ellen

Az üzletemberek már nem is tudnak létezni nélküle, hamarosan a magánszemélyek számára is nélkülözhetetlenné válik: barangolás a neten bármikor és bárhol, blogfrissítés, mailüzenetek küldése/fogadása stb. A hálózatüzemeltetőknek polgári hálózatokkal kell megküzdenie, mint például a Fonnal. Ezáltal nemcsak az árak csökkennek, hanem egyidejűleg az UMTS/HSDPA és W-LAN lefedettség is javul.

Mindent egy kézből: A Triple Playtől a teljes csomagig

Mindegy, hogy klasszikus televízióról, internet-hozzáférésről, mobiltelefonról vagy vezetékes telefonról van szó – 2007-ben egyre többen mondják majd fel szerződésüket a különböző szolgáltatókkal, hogy ezeket a szolgáltatásokat a jövőben egyetlen cégtől rendeljék meg. A klasszikus vonalas telefont felváltja a speciális otthoni mobil-előfizetés, vagy a szélessávú kapcsolaton keresztüli internettelefon.

Internettelevízió: A néptévé

A Google divatot teremt: a keresőóriás 2006-ban bekebelezte a YouTube videoportált, és ezzel elérte, hogy az internetes televíziózás a 2007-es év egyik sláger-témája lesz. A gyors internetkapcsolatoknak köszönhetően a HD filmek megtekintése a hálózaton keresztül is lehetségessé vált, példa erre a www.stage6.com oldal.

Védelem a legújabb támadások ellen

Az internetbűnözők és az adathalászok manapság merőben új módszerekkel próbálkoznak. Vajon ezek ellen is véd a tűzfalunk, vírusirtóprogramunk és spamszűrőnk? Tesztünkben kilenc új biztonsági csomagot vettünk górcső alá.

26.150
phishingtámadás
havonta

10.091
felfedezett
phishingoldal
e hónapban

31 NAP
legfeljebb eddig
marad életben
egy phishingoldal

CHIP biztonsági csomag: biztonságos szörfözés 2007-ben

Itt mindent megtalálhatunk, amire szükségünk van számítógépünk védelméhez a hackerok és a kémprogramok ellen.
Teszt: biztonsági csomagok – **Eszközök:** CHIP biztonsági csomag a CD/DVD-mellékleten

Ebben a cikkben:

9 új biztonsági csomag tesztje

Chip-terv vészhelyzetre

Jobb-e a dupla védelem?

Teszteredmények táblázatban

Hogyan mehetnénk biztosra a tőzsdén? Egy orosz hackercsoport tagjai nemrég mutattak egy megoldási lehetőséget. A módszerük a következő volt: először is megfertőzték 73 ezer XP-s számítógépet a *SpamThru* nevű trójával. Ezt annak ellenére megtehették, hogy az áldozatok felének gépére telepítve volt az XP Service Pack 2! Ezután a hackerok naponta akár egymillióárd spamet küldhettek volna szét a világban. A tervük azonban ennél ördögibb volt: a megkaparintott bothálózatot arra használták, hogy a tőzsdehírekre specializálódott weboldalakról folyamatosan e-mail címeket lopkodjanak, majd a címzetteknek célirányosan hibás információkat küldözgettek, amivel hatékonyan s természetesen a saját hasznukra tudták befolyásolni a tőzsdei árfolyamokat.

Az eset látványosan bizonyítja, hogy az internetmaffia a legprofibb módszerekkel dolgozik. Ennek ellenére megvédhetjük a számítógépünket az ilyen támadások ellen is. Legalábbis ezt állítja kilenc – biztonsági csomagokat kínáló – szoftvergyártó cég. Ami az első pillantásra akár igaznak is tűnhet: egy felületes teszt valamennyi csomag esetén száz százalékos felismerési hányadról tanúskodik, de manapság számtalan, eltérő típusú veszély leselkedik a gépre.

Mi ezen okból sokkal szigorúbbak voltunk, s a csomagokat minden idők legkeményebb biztonsági tesztjének vetettük alá. Ugyanis csak így volt eldönthető, hogy a szoftver az új, még ismeretlen ártó kódokat is azonosítja és eltávolítja-e. Ugyanez érvényes az adathalászatra is: nagyon szép a csalárd üzenetek magas felismerési aránya, ám a védelem nem teljes, ha a böngésző nem ismeri fel a phishingoldalt. Természetesen a beépített tűzfalakat is nagyító alá vettük, és ellenőriztük, hogy állják-e a sarat komolyabb támadások ellen is. És még egy szempont: az átfogó védelem ellenére a csomagok nem terhelhették meg túlságosan a rendszerünket.

A gépünket fenyegető kártevők

Vírusok: ★★

a klasszikusnak tekinthető rosszindulatú program manapság szinte alig jut már szerephez. A kártevő módosítja a többi programot, és sokszorozítja magát.

Férgék: ★★★

piciny programok, amelyek a biztonsági réseken keresztül bejutva terjeszkednek, és a hálózaton keresztül, rekordidő alatt rendszerek ezreit fertőzik meg.

Kém- és reklámprogramok: ★★★★★

ha ezeket az első pillantásra ártalmatlannak tűnő szoftverekkel együtt telepítjük, akkor hamarosan pop-up ablakok árasztanak el bennünket, és adataink (például böngészési szokásaink) a neten keresztül másokhoz is eljutnak.

Trójai: ★★★★★

ártatlan programnak álcázott ártó kód, amely a megfertőzött számítógépen működésbe lépve sokat árthat neki.

Backdoor: ★★★

ha egy hacker bejutott a számítógépbe, elsőként rejtett hozzáférést telepít. Ezen a hátsó ajtón keresztül újra és újra, észrevétlenül behatolhat rendszerünkbe.

Botok: ezek az eszközök is hozzáférést szereznek a rendszerhez, azonban sosem járnak egyedül: a hackerok gyakran több száz bot számítógépet tartanak uralmuk alatt, hogy így terjesszenek kémprogramokat vagy spamet.

Spam: ★

kéretlen reklám e-mailek, inkább idegesítőek, mint károsak.

Phishing: ★★★★★

jelszavak vagy bankadatok lopása hamis e-mail üzenetekkel és weboldallal. Általában számlánk megcsapolása vagy a mi kontónkra történő online vásárlás a célja.

★ **A veszély foka 1-től (csak zavaró, de nem veszélyes) 5-ig (nagyon veszélyes)**

CHIP Összegzés

■ A CHIP tesztje bebizonyította a szomorú igazságot: egyik biztonsági csomag sem nyújt százszázalékos védelmet! Még a tesztnyertes *Norton Internet Security 2007* is csak 73 pontot ért el, de legalább roppant hatékony a phishingtámadások elhárításában – még a böngészőben is.

VÍRUSOK, KÉMPROGRAMOK & TÁRSAIK

Kiforrott technika, alig érzékelhető különbségek

Klasszikus vírus szinte már nem is fordul elő – ehelyett trójaiak, backdoor programok és botok vezetnek az ártó kódok képzeletbeli sikerlistáját. Vagyis az antivírus-modul a biztonsági csomagok változatlanul fontos alkotórésze, ám a keresésben egyre hangsúlyosabb a trójaiak, backdoor programok és hasonlóak utáni vadászat.

Ismert kártevők: Ebben a tekintetben kitűnően vizsgáltuk a biztonsági csomagok. A teszt valamennyi résztvevője felismeri az interneten aktív kártevők száz százalékát. Tesztünk során a 9 csomagból 9 a botok, backdoor programok és trójaiak felismerésében is jónak bizonyult, csupán a CA programja mondott csődöt. Ezek a teszteredmények azonban a gyakorlatban kisebb jelentőségűek, mert szerencsére ezek a veszélyes hackereszközök viszonylag ritkák. Fontos konzekvenciája a tesztünknek, hogy amennyiben egy aktív vírusirtó programmal ellátott rendszerre jut egy fertőzött fájl, a védelem jól működik, azonban ha egy még ismeretlen példányba ütközik, már nem biztos, hogy segít.

Ismeretlen kártevők: Kiegészítésként ezért ellenőriztük, hogy milyen jól működik vírusirtónk heurisztikája. Egy, a mindennapi gyakorlatot jól közelítő tesztben vadonatúj ártó kódokat szabadítottunk el a legfrissebb vírusadatbázis fájlal nem frissített rendszereken. Az eredmény dermesztő volt: a tesztmezőny legjobb vírusszkenner-heurisztikája – a *Bitdefender* programé – éppen hogy csak 84 százalékot teljesített. Ezt – 83 százalékkal – szorosan követte a *McAfee* versenyzője. A sor végén a CA kullogott: ez a csomag csupán 63 százalékos eredményt ért el.

A helyzet persze nem lenne ennyire drámai, ha a számítógépet mindig azonnal ellátnánk a legújabb szignatúrafrissítésekkel. Azonban éppen a CA esetében akár 27 óráig is eltarthat, mire rendelkezésre áll az újabb szignatúrafájl! A *Kaspersky* viszont példászerűen frissít, ezeknél csak legfeljebb 2 órát kell várni az újabb szignatúrára.

Kémprogramok & botok: Hogy tuti biztosra menjünk, kitaláltunk még egy nagyon alattomos tesztet is. Kiválasz- →

Valóban jobb a kettős védelem?

Nincs olyan vírusirtó, amely megtalálna valamennyi kártevőt, egyetlen tűzfal sem blokkolja az összes támadást, és nem létezik olyan antispam megoldás sem, amely kiszűrné az összes reklámlevelet. Miért ne telepíthetnénk tehát egyszerre két biztonsági csomagot? Mi kipróbáltuk...

✓ Két vírus- és spyware-irtó

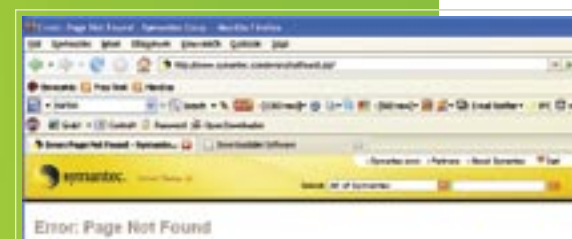
Elviekben jó ötlet. Néhány gyártó már most is két különböző motort épít be, hogy így javítsa a víruskeresés hatékonyságát. Ha azonban saját magunk állítjuk össze a „dupladinamitot”, akkor sajnos kétszeres átfésülési idővel kell számolnunk.

? Két spamszűrő

Itt sem egyértelmű a válasz. Elméletileg érvényes: a dupla spamszűrő egyben tisztább postafiókot is jelent. Ennek ellenére a vizsgálataink során mégiscsak sikerült átszusszannia néhány kéretlen levélnek. Ami azonban még sokkal rosszabb: némelyik e-mail szolgáltató a POP3-postafiók esetében nagyon rövid timeout-értéket állított be. Ez azt jelenti, hogy ha túl hosszú ideig keresgélünk spam után, akkor kipenderítenek bennünket – még mielőtt lehívhatnánk a kívánt e-mail üzeneteket.

✗ Két tűzfal

Ami esetlegesen működik a vírusirtónál, az beválik a hálózati védelemnél is? A sommás válasz: nem! Egy számítógépre két tűzfalat telepítve számoljunk több bosszúsággal és kevesebb védelemmel, mivel mindkét tűzfal egyszerre nyúl ugyanahhoz az adathoz. A legrosszabb esetben egyáltalán nem működik semmi!

WEBBLOKAD Két tűzfal nem nyújt nagyobb védelmet, viszont gondokat okoz az internet-hozzáférésben

tottunk hat spyware-t és botot, s ezeket telepítettük egy számítógépen. A biztonsági csomagok feladata a programok felismerése és eltávolítása volt. Nem könnyű, mert ezek a rosszindulatú programok általában makacsul ellenállnak. A tesztgyőztes Nortonnak azonban mégis sikerült a hatból öt példányt eltávolítania, csupán a PurityScan spyware ellen volt tehetetlen a Symantec-csomag. Vele csak egyetlen program, a Trend Micro cég PC-cillin szoftvere volt képes tartani az iramot. E program a hat spyware közül négynek még a registry-bejegyzését is eltávolította. Ez utóbbi műveletet a Bitdefender, az F-Secure, a Kaspersky és a Grisoft sajnos elhanyagolja, ami szerencsére nem veszélyes, csupán bosszantó.

Boot-CD: Tesztünk során kiemelt figyelmet fordítottunk arra, hogy mire képesek a csomagok vészhelyzetben. Az ideális megoldás egy bootolható mentő-CD, amelynek segítségével hozzáférhetünk a Windows-partíciókhoz. A tesztben összességében negyedik helyet kapott Bitdefender biztonsági csomag jól szemlélteti, hogy ez miként fest ideális esetben. A telepítő CD mindjárt egy bootolható Knoppix-et is tartalmaz. Ezzel lehetséges az aktuális szignatúrák online frissítése, és az NTFS-partícióhoz való hozzáférés is (mellyel manapság a legtöbb XP vagy Vista gép rendelkezik).

PHISHING & SPAM

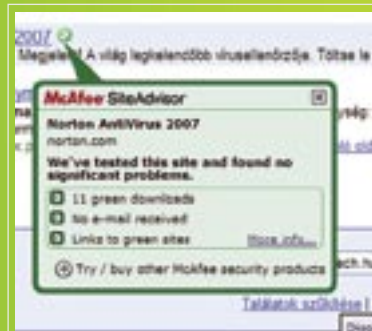
Gyenge védelem az új veszély ellen

Ha csupán a címzettek akár egy ezreléke bedől a csalfa e-mailnek, már sikerrel járt egy phishingakció. Mivel a spam és a phishing is pénzt fial terjesztőjének, a mind erőteljesebb ellenintézkedések ellenére sem csökken az ilyen üzenetek áradata. Sőt, a támadások egyre rafináltabbak és célirányosabbak. Azaz, ha valaki védekezni szeretne, akkor először is egy jó spamszűrőre van szüksége.

E-mail szűrő: A tesztünk során megvizsgált csomagok majdnem mindegyike több phishingüzenetet ismert fel, mint spamet. Ezek szerint a csalárd üzenetek szemmel láthatólag könnyebben felismerhetők, mint a reklám-üzenetek – valami apróska jó azért

LELEPLEZVE A Symantec anti-phishing modulja majdnem minden csalárd weboldalt felfedez

FIGYELMEZTETÉS NÉLKÜL A McAfee SiteAdvisor a felkeresett phishingoldalak egyikét sem ismerte fel

mégis csak van a rosszban. Az F-Secure szűrője például a phishingüzenetek 98 százalékát felismerte, míg a spamek esetében csak 88 százalékos teljesítménnyel szolgált. Különösen jól zárta a tesztet a McAfee és a Bitdefender: a szűrők az összes adathalász-üzenet 99 százalékát sorolták helyesen a phishing kategóriába. A téves jelentések arányát illetően minimális az eltérés: szerencsére ez az érték valamennyi csomag esetében alacsony.

Böngészővédelem: Sajnálatos, hogy a legtöbb csomagnak a webböngészőhöz nincs elfogadható phishingvédelme. A csalárd oldalak hivatkozásait ugyanis nem csak e-mailek keresztül kaphatjuk meg, hanem például a webfórumok használata közben is találkozhatunk velük. Az ilyen linkeket a szűrő nem ismeri fel, és az áldozat nagy valószínűséggel besétál a csapdába. A kilenc biztonsági csomag közül csupán kettő tartalmaz működő böngészőmodult: a Norton és a PC-cillin. Azonban önmagában még ez sem garantálja a 100 százalékos védelmet: a phishingoldalakkal végzett szü-

rópróbáink során a tesztgyőztes Norton egy kivételével mindegyiket felismerte, a PC-cillin viszont csupán 70 százalékot teljesített. További hátrány, hogy valamennyi csomag csak az Internet Explorer böngészővel működik együtt. Ha a világhálón a Firefoxszal vagy az Operával szörfölünk, le kell mondanunk erről a funkcióról.

A hatékonyabb védelemért azonban gyakran gépünk teljesítményének csökkenésével fizetünk: míg a phishing-szűrő működése a weboldalak betöltésekor alig érzékelhető, addig a spamszűrőnek kifejezetten érezhető a jelenléte: tesztrendszerünkön az Outlook 2003-nak kikapcsolt szűrővel 11 percre volt szüksége 10 ezer e-mail letöltéséhez. Aktivált védelem mellett a CA csomagja ugyanezt a feladatot 15 perc alatt teljesítette. Egy programnál kész tortúra volt az üzenetek letöltése: az F-Secure 95 percet követelt az e-mailek esetében, ami márpedig a gyors kommunikációra szolgáló eszköz, ezért ez egyszerűen elfogadhatatlan. A drámai lassulásért azonban nem a spamszűrő, hanem a vírusvédelem a felelős, amely minden beérkező e-mailt már fogadás közben ellenőriz.

ONLINE KAPCSOLAT létkérdés, hogy a számítógépet mindig ellássuk a legújabb szignatúrafriessítésekkel

MEGJELENÍTVE A Panda csomag tűzfala minden felfedezett támadási kísérletet részletes listába foglal

TŰZFAL

Hackerek és trójaiak: átjut, aki akar

Minden asztali tűzfal két megpróbáltatásnak van kitéve: egyrészt a világhálóról származó külső támadásoknak, másrészt a belső fenyegetéseknek, például rosszindulatú programoknak, amelyek a számítógépen őrzött adatainkat küldöztetik az interneten keresztül.

Külső támadások: Az internet felől érkező klasszikus támadásokat valamennyi biztonsági csomag blokkolja, tehát mindegyikkel fel vagyunk vértelve a hackerek szimpla támadásai ellen. A célirányos hackertámadással szemben azonban a legtöbb tűzfalnak már nehézségei támadnak.

Egy valós teljesítményteszt során a programokat hibás hálózati csomagokkal bombáztuk (Denial of Service, DoS). A következmény: tesztszámítógépünkön

- 2 merevlemez bővítési lehetőség 3.5" SATA/SATA2 merevlemez részre akár 500GB kapacitással
- Négy merevlemez konfiguráció: Standard, JBOD (Linear), RAID 0, RAID 12
- Gigabites Ethernet csatlakozó
- Beépített FTP szerver
- Beépített USB nyomtató szerver
- Felhasználói és csoport jogosságok és kvízlemez meghatározása
- Scandisk és Defragment alkalmazások
- UPnP AV szerver tartalmaz átjátszásra a kompatibilis Media Lejátszók részére
- Backup Software lehetőséget biztosítva a teljes vagy részletes mentésre
- Ütemezett letöltés Web vagy FTP oldalokról
- Automatikusan E-Mail értesítés
- D-Link Easy Search alkalmazás
- Web böngészőn keresztül konfiguráció
- iTunes® Server támogatás
- IP-címen alapuló, operációs rendszertől független kapcsolat

Játsszon velünk!

Jelentkezési határidő: 2007. március 8.

1 **CHIP ONLINE** Keresse fel honlapunkat! www.chiponline.hu

2 Töltse ki a kötelező mezőket!

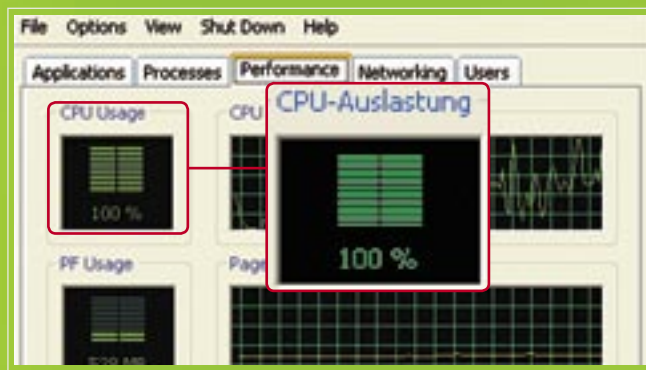
3 Válaszoljon a kérdésekre!

4 Nyerjen!

A nyeremény

1 db DNS-323 típusú 2 fiókos Hálózati Adattároló Egység 250 GB HDD-vel

Sorsolás: 2007. március 9.

TELJESÍTMÉNY-GYLKOS DOS-támadáskor a túl sok IP-csomag túlterheli a CA Internet biztonsági csomagját

VÉDELMI KÖZPONT Végre mindegyik biztonsági csomag rendelkezik központi felülettel a konfiguráció számára

minden támadásnál nőtt az erőforrások igénybevétele. Néhány tűzfal, például a CA esetében nem is lehetett zavartalanul tovább dolgozni a gépen. Két tesztalánynál már néhány csomag is elegendő volt ahhoz, hogy használhatatlanná tegyék az internetkapcsolatot: a Kaspersky Anti-Hacker modulja előzetes figyelmeztetés nélkül zárta le az internetkapcsolatot, a Bitdefender tűzfala sem sokat teketóriázott, azonnal az egész számítógépet lefagyasztotta. A Chip felhívta a gyártók figyelmét e hibákra, és időközben ezeket mindketten kijavították.

Támadás belülről: Az úgynevezett leak-tesztek, vagyis szivárgásteresztek mutatják meg, hogy egy megtámadott számítógép küld-e adatokat ellenőrizetlenül kifelé. Ezzel a teszttel azonban nem bizonyítható, hogy képes-e a tűzfal megakadályozni ebben a valódi károkozókat. Ha a hacker megkaparintotta az uralmat a számítógépünk felett, mindig talál lehetőséget arra, hogy adatokat csempésszen fel az internetre.

Az egyetlen, amivel a tűzfalak tényleg remekül megbirkóznak, az a már ismert kémprogramok ilyen tevékenységének blokkolása.

ERGONÓMIA

Teljesítménygyilkos: a biztonságnak ára van

A biztonság nemcsak pénzbe kerül, sajátos memóriával és idővel is fizetnünk kell érte. A csomagokat – azonos körülmények között – ilyen szempontból is teszteltük. Egy frissen telepített Windows XP a tesztszámítógépünkön 24 másodperc alatt indult el, a biztonsági csomagot

feltelepítve azonban ehhez már érezhetően több időre volt szüksége.

A legkedvezőbb értéket az AVG-nél mértük: a csomag csak hét másodpercet nyújtotta meg a rendszerindítás idejét. A többi csomagnál többnyire kerekben 20 másodperccel kellett többet vára-

CHIP-terv vészhelyzetre

Mit tegyünk, ha csődöt mond a biztonsági csomag? A www.chiponline.hu oldalon található különböző biztonsági eszközökkel segíthetünk magunkon és még a legrosszabb esetben is legalább adatainkat megmenthetjük.

✓ Kém- és reklámprogram-elhárítás

A *Hijackthis* nevű program a felderítésükben segít, a *Killbox* pedig eltávolítja ezeket. Az ismeretlen registry-bejegyzések és fájlnevek esetében érdemes profi fórumokon körbenézni, esetleg utánakérdezni.

✓ Rootkitek eltávolítása

A kártevők elrejtésének eme különösen alattomos technikája ellen az *F-Secure Blacklight* és a *Sophos Anti-Rootkit* eszközök nyújtanak védelmet, azonban ezek a programok sem lepleznek le minden rootkítet. A fájlok a legtöbb esetben a Killboxszal törölhetők.

✓ Vírusok, férgék és botok

A vírusirtónk által fel nem ismert gyanús fájlokat ingyenesen tesztelhetjük a <http://virusscan.jotti.org> oldalon. Kell-e szolgáltatás: azt is azonnal megtudhatjuk, hogy melyik vírusirtótól várhatunk segítséget.

kozni. A CA csomagjánál volt legdrágább a növekedés: a Windows csaknem négyszer lassabban indult el, mint annak előtte – átlagosan 110 másodperccel kellett várunk.

A registry-bejegyzéseken azonban nem múlhatott a dolog: a CA esetében csak 203 új bejegyzés keletkezett, míg a többi csomagnál, mint például a tesztnyertes Nortonnál, ennél jóval több bejegyzés született. A legnagyobb memóriai igénye az F-Secure-nak van: a programcsomagnak 140 MB RAM-ra volt szüksége a standard telepítés esetében.

Ha új biztonsági csomag mellett döntöttünk, akkor a vásárlással nem kell megvárunk a Vista megjelenését: mindegyik gyártó bejelentette, hogy röviddel a hivatalos kiadás után ingyenes frissítéssel szolgál majd.

TOVÁBBI CIKKEINK

A biztonsággal kapcsolatban:

A Vista tűzfala (58. oldal): Az új Windows biztonsági funkcióinak egyik fontos részét képezi az új tűzfal, amely mindegyik Vista-változatban elérhető. Jogosan merül fel a kérdés, hogy mit várhatunk az új védelemtől? Cikkünk után nem maradnak nyitott kérdések.

Antivírus motorok élesben (25. oldal): A biztonsági csomagok számtalan szolgáltatást kínálnak a felhasználók részére, azonban egyik legfontosabb komponensük mégis kétségtelenül az antivírus motor. Mivel ezeknek kötelező a kártevőkkel együtt fejlődni, állandóan megújulnak. Körbenéztünk, milyen eredményre képesek a legújabb generációs AV-motorok.

PRINT SISTERS

Hereskedelmi és Szolgáltató Kft.

Gazdaságos nyomtatás Alfától – Zétáig

Aki használ valamilyen nyomtatót, és nem nyomtatót gyártó cégnél dolgozik, már biztosan feltette magának a kérdést: miért fizessek többet a kellekanyagért, mint magáért a nyomtatóért: azaz eredeti vagy utántöltött? Ha az autókhoz utángyártott alkatrészeket használunk melyek minőségén, akár az életünk múlik, miért vagyunk bizalmatlanok az utángyártott nyomtató kellekanyagok terén? A hazai felújító cégek közül a Print Sisters Kft. megpróbálja ezeket a kérdéseket megerősíteni szolgáltatásaival.

A Print Sisters Kft. fő tevékenységi köre tintapatronok és lézerkazetták felújítása, újratöltése, kompatibilis és eredeti nyomtató kellekanyagok forgalmazása a piacon megtalálható legtöbb tintasugaras- és lézernyomtató típushoz. A vállalkozás 2000 óta működik olasz technikai háttérrel, és ma már büszkén mondhatják, hogy az egyik legszélesebb áruválasztékkal rendelkező felújító cég Magyarországon.

Gyártási folyamatuk az ISO 9001: 2001 minőségirányítási rendszer és az ISO 14001: 2005 környezetközpontú irányítási szabványok szerint működik. Alfa tinta-patron és Zeta lézerkazetta márkanevű termékeikre 1 év szavatosságot vállalnak, és házhoz is szállítják a megrendeléseket. Az értékesítést webáruházuk és országsszerte elérhető viszonteladók is megkönnyítik.

Visszavásárolják a már felhasznált üres patronokat, kazettákat, így az újrahasznosítás által meghosszabbítják a termékek életciklusát, és ezzel egyidejűleg csökkentik az egyre nagyobb méreteket öltő hulladék mennyiségét környezetünkben. Azon cégek számára szerződés-kötést javasolnak az üresek átvételére, ahol folyamatosan termelődnek, nagy mennyiségben a kiürült kellekanyagok, ezáltal segítik ezeket a cégeket a hulladékbevallás elkészítésében is. A kiürült kellekekért cserébe készpénzt adnak, felújított termékeiket pedig 40-60%-kal olcsóbban vásárolhatják meg ügyfeleik az eredeti kellekanyagok áraihoz képest.

Alfa, Zeta kellekeik magas minősége a garancia a vásárlók melegegedettségére, reklamációs arányuk 1% alatti, ami a gyártási folyamat alatt történő többszöri tesztelésnek köszönhető. A felújított termékek használata által vásárlók jelentős megtakarításokat érhetnek el, hiszen a neves nyomtató gyártók a nagyon magas kellekanyag áraikból termelnek profitot.

A felújítás térhódítása gyorsan növekszik, ezért fontos, hogy a vásárlók meg tudják különböztetni a ter-

mékeket, és ne téves, hiányos információkból tájékozódjanak. Az iparágon belüli szóhasználat tévedésre adhat okot, Magyarországon megkülönböztetik az utángyártott és utántöltött kazettákat. A köztudatban az utántöltöttet alacsonyabb minőséggel és ennek megfelelően alacsonyabb árral azonosítják. A valóság azonban az, hogy az utántöltött kazetták is utángyártott alkatrészekből készülnek.

A kompatibilis kellekek minősége megegyező az eredeti termékekével, ami a rendkívül gyorsan fejlődő háttérpárnak köszönhető, hiszen szinte minden alkatrészből elérhető az utángyártott, felújított, töltött verzió. Ennek ellenére sem szabad a fogyasztókat megtevesztetni, kategorikusan ki kell jelteni, hogy a kompatibilis kellek nem azonos az eredetivel, ennek érdekében a Print Sisters Kft., megkülönböztető csomagolásán egyértelműen feltünteti, hogy a termék nem eredeti, hanem felújított alkatrészeket tartalmaz.

Azonban semmiképpen nem szabad még a silány minőségű újratöltést sem egy kalap alá venni a hamisítással, a két dolognak élesen el kell különülnie. Nagy problémát okoznak a felújító cégeknek és a gyártóknak egyaránt, a hamisítványt gyártó és forgalmazó piaci szereplők. Az a vásárló, aki hamisított kelleket vásárol, azt hiszi, hogy eredetihez jutott, és vagy a gyártóban csalódik, vagy az újrahasznosítókat okolja az őt ért kárért. Saját érdekünkben, csak olyan kereskedőtől vásároljunk, aki gyártáskor teszteli, szavatosságot vállal termékére és megkülönböztető csomagolásban szállítja a kompatibilis nyomtatókelleket.

A Print Sisters Kft. fontosnak tartja, hogy vásárlóikat, partnereiket széleskörűen tájékoztassa az iparágukat érintő jogszabályokról, hírekről, újításokról, eseményekről, szervezetekről, ezért rendszeresen tartanak szakmai napokat, a honlapjuk és hírlevelek által közvetítik a friss információkat.

PRINT SISTERS Kft.

Cím: 1101 Budapest, Korponai u.1/a. ♦ Tel.: 1/434-0000, 433-5010, 433-5011
Fax: 1/434-0001 ♦ E-mail: info@printsisters.hu ♦ Web: www.printsisters.hu

Áttekintés	1 HELYEZÉS	2 HELYEZÉS	3 HELYEZÉS	4 HELYEZÉS	5 HELYEZÉS	6 HELYEZÉS	7 HELYEZÉS
Termék	Norton Internet Security 2007	Internet Security 2007	Internet Security v10	PC-cillin Internet Security 2007	Internet Security 6.0	Internet Security Suite 2007	AVG Internet Security 7.5
Cyártó	Symantec	F-Secure	Bitdefender	Trend Micro	Kaspersky	McAfee	Grisoft
Ár (kb.)	15 000 Ft	16 000 Ft	17 000 Ft	15 000 Ft	14 000 Ft	11 000 Ft	14 600 Ft
Internet	www.symantec.hu	www.f-secure.hu	www.bitdefender.hu	http://hu.trendmicro-europe.com/	www.kaspersky.hu	www.mcafee.com	www.avg.hu
Értékelés	73	70	69	67	66	63	62
Phishing & spam (30%)	78	63	64	81	63	56	62
Vírusok, spyware (25%)	74	76	79	69	82	71	65
Tűzfal (25%)	72	71	71	61	51	78	64
Ergonómia (20%)	63	69	61	51	69	45	56
Ár/teljesítmény	közepes	közepes	közepes	közepes	jó	jó	közepes
Vírusok, férgek, spyware, trójaiak							
Ismert kártevők felismerése	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Új kártevők felismerése	77%	82%	84%	77%	82%	83%	64%
Friss szignatúrák rendelkezésre állása	9-10 órán belül	4-5 órán belül	2-3 órán belül	14-15 órán belül	1-2 órán belül	11-12 órán belül	6-7 órán belül
Felismert aktív kártevők	6-ból 6	6-ból 6	6-ból 6	6-ból 6	6-ból 6	6-ból 6	6-ból 6
Eltávolított aktív kártevők (fájlok)	6-ból 5	6-ból 3	6-ból 3	6-ból 5	6-ból 4	6-ból 3	6-ból 4
Eltávolított aktív kártevők (registryből)	6-ból 3	6-ból 0	6-ból 0	6-ból 4	6-ból 0	6-ból 3	6-ból 0
Backdoorok felismerése	99%	99%	97%	90%	99%	94%	97%
Botok felismerése	99%	97%	98%	92%	97%	98%	97%
Trójaiak felismerése	99%	99%	96%	89%	100%	92%	93%
Átfésülés időtartama	13 p 55 mp (minden)	14 p 32 mp (minden)	3 p 6 mp (csak kritikus területek)	8 p 2 mp (minden)	29 p 43 mp (minden)	8 p 39 mp (minden)	11 p 6 mp (minden)
CD bootolható/frissíthető/NTFS-képes	●/●/●	●/●/●	●/●/● Internet-ről/●	●/●/●	●/●/● Internetről/●	●/●/●	●/●/●
Phishing & spam							
Phishingfelismerés	83,40%	98,20%	99,30%	92%	93%	99%	92,10%
Phishingoldalak felismerése a böngészőben	néhány	nincs	nincs	néhány	nincs	nincs	nincs
Spam felismerése	86,30%	88%	84%	75,20%	85,90%	85,10%	85,30%
Hibaezrelék (téves/azonosított)	1 ezrelék	0,2 ezrelék	0,6 ezrelék	0,1 ezrelék	0,9 ezrelék	1,3 ezrelék	0,3 ezrelék
Kapcsolódás az e-mail klienshez	Outlook/Eudora/Netscape Mail4/	POP3/IMAP/Outlook-bővítmény	POP3/Outlook-bővítmény	POP3/Outlook-bővítmény	POP3/IMAP/Outlook-bővítmény	POP3/Outlook-bővítmény	Outlook/Eudora/The Bat!-bővítmények
10 000 mail letöltése¹⁾	25 p 12 mp	95 p 19 mp	23 p 33 mp	29 p 20 mp	15 p 40 mp	33 p 28 mp	34 p 6 mp
Tűzfal							
A jelentések érthetősége	csak tapasztalt felhasználók számára	csak tapasztalt felhasználók számára	csak tapasztalt felhasználók számára	csak tapasztalt felhasználók számára	csak tapasztalt felhasználók számára	csak tapasztalt felhasználók számára	csak tapasztalt felhasználók számára
Rendszerleterheltség a támadások elemzésekor	magas fokú leterheltség	magas fokú leterheltség	magas fokú leterheltség	nagyon magas leterheltség	magas fokú leterheltség	közepes mértékű leterheltség	magas fokú leterheltség
Fekete/Fehér lista	●	●	●	●	●	●	●
Reakció a portscanre	apró jelzés	csendben blokkolt	csendben blokkolt	nem blokkolt	apró jelzés	csendben blokkolt	csendben blokkolt
Ergonómia							
RAM-foglalás	32 MB	140 MB	71 MB	78 MB	25 MB	114 MB	106 MB
Elhelyezett Registry-kulcsok	4302	470	759	1174	2589	4133	709
Bootolási idő²⁾	43 mp	46 mp	46 mp	34 mp	43 mp	47 mp	31 mp
Gyermekvédelem ill. webszűrő	● ⁴⁾	●	●	●	●	●	●
Licencék száma	1 évre 1 db	1 évre 1 db	2 évre 2 db	1 évre 3 db	1 évre 1 db	1 évre 1 db	1 évre 1 db
Fut-e korlátozott jogú XP-fiók alatt	●	●	●	●	●	●	●
Vista-Upgrade³⁾	ingyenes	ingyenes	ingyenes	ingyenes	ingyenes	ingyenes	még nem ismert

■ Csúcskategória (100-90)
 ■ Felső osztály (89-75)
 ■ Közép osztály (74-45)
 ■ Nem ajánlott (44-0)
 Értékelés pontszámokkal (max. 100)

● igen
 ● nem
 ● legjobb érték
 ● legrosszabb érték

¹⁾ Csomag nélkül: 11 perc.
²⁾ Csomag nélkül: 24 másodperc.
³⁾ Röviddel a bejelentés után megjelenik.
⁴⁾ Díjmentes upgrade-et követően.

8 HELYEZÉS	9 HELYEZÉS
Internet Security Suite 2007	Internet Security 2007
CA	Panda Software
16 800 Ft	20 000 Ft
www.ca.com	www.pandasoftware.hu
59	58
64	54
57	70
67	65
55	41
kielégítő	hiányos
100%	100%
63%	79%
26-27 órán belül	6-7 órán belül
6-ból 6	6-ból 6
6-ból 4	6-ból 4
6-ból 3	6-ból 1
33%	87%
73%	97%
43%	89%
8 p 3 mp (minden)	15 p 30 mp (minden)
●/●/●	●/●/●
85,20%	78,90%
nincs	nincs
82,10%	69,20%
0,4 ezrelék	0,4 ezrelék
POP3/Outlook-bővítmény	POP3/Outlook-bővítmény
13 p 42 mp	26 p 33 mp
csak tapasztalt felhasználók számára	csak tapasztalt felhasználók számára
teljes mértékű leterheltség	nagyon magas leterheltség
●	●
csendben blokkolt	apró jelzés
68 MB	88 MB
203	1087
110 mp	45 mp
●	●
1 évre 1 db	1 évre 3 db
●	●
ingyenes	ingyenes

CHIP KOMPAKT: biztonsági csomagok

Mire figyeljünk?

✓ **Phishingszűrő:**
 az e-mail üzenetek átvizsgálása nem elegendő, a böngészőnek is szüksége van védelemre. Ügyeljünk tehát arra, hogy a csomag a phishingtámadásokat ne csak a spamszűrő segítségével verje vissza!

✓ **Vírusirtó:**
 az aktuális antivírus programok gyorsan és megbízhatóan felkutatják az ismert kártevőket, azonban lényeges, hogy a ma még ismeretlen támadókat is megtalálják.

✓ **Tűzfal:**
 itt nem jelentősek az eltérések. A kevesebb jelentést küldő programok legalább kevésbé zavaróak.

✓ **Memóriaszükséglet:**
 ha a számítógépünkben 1 GB-nál kevesebb RAM van, akkor válasszunk alacsony memóriagényű csomagot.

✓ **Teljesítmény:**
 a biztonsági csomagok növelik a rendszerindítás idejét – a táblázatban megadott bootolási idő megmutatja, hogy milyen mértékben.

A tesztgyertes

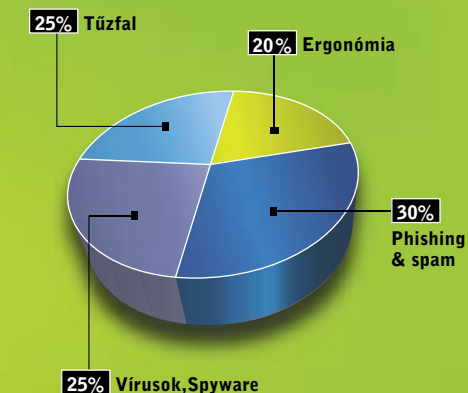
1 Norton Internet Security 2007
 A megbízható antivírus modul mellett a program jó phishingvédelemmel is szolgál – a böngészőben is. Az előző verziók problémáituk teljesítményén nagyban javított a Norton.
Tájékoztató ár: 15 000 Ft

2 Kaspersky Internet Security 6.0
 Kedvező ára mellett hullámzó teljesítményt hozott. Jól szerepelt a vírusok és kémprogramok ellen folytatott védelemben, de gyengékedett akkor, ha a beépített tűzfalát kezdték el bombázni. (CD/DVD mellékletünkről a vírusirtó része ingyenesen kipróbálható.)
Tájékoztató ár: 14 000 Ft

ÍGY TESZTELTE A CHIP A BIZTONSÁGI CSOMAGOKAT

Az AV-Test (www.av-test.de) vírus-tesztelő laborral együttműködve kemény vizsgálatoknak vetettük alá a programokat. A heurisztikának az ismeretlen károkozókat is fel kellett ismernie. Ezen kívül azt is tudni szeretnénk volna, hogy a programok a már aktív kódokat felismerik és teljes mértékben eltávolítják-e. Különös hangsúlyt fektettünk a hatásos phishingvédelemre. Ideális esetben a csomag jó spam- és a böngészőre is kiterjedő phishingszűrővel rendelkezik. Nem volt elég az sem, hogy a tűzfal biztonságos – egyszerűnek is kellett lennie.

Blu-ray és HD DVD: kristálytisza élmény

Milyen technológiák teszik lehetővé, hogy a DVD utódai kristálytisza képet és hangot hordozzanak?

Minden jel arra mutat, hogy 2007 a Blu-ray és a HD DVD éve lesz. A boltokban már most is kaphatók azok a hardverek, amelyekkel a nagyfelbontású filmeket otthonunkban élvezhetjük – akár asztali lejátszóval és LCD TV-vel, akár számítógéppel és nagyfelbontású monitorral.

Am, mint minden újdonságnál, most is felettebb mélyen kell a pénztárcájukba nyúlni azoknak, akik az elsők között szeretnék élvezni az új technika előnyeit! Az asztali lejátszók ára 250 000 Ft környékén jár, a teljes HD felbontás megjelenítésére képes kijelzők ára pedig még ennél is magasabbról, 400 000 forintról indul. A számítógépes BD/HD DVD-meghajtók, valamint a 24 csós, 1920x1200 képpont megjelenítésére képes ki-

jelzők egyaránt 200 000 forinttól kaphatók. Ehhez jön még a mozi-filmek ára, ami – bár egyenként nem túl sok, 6000–8000 forint – mondjuk egy 100 darabos gyűjteményt feltételezve már további szép summát jelent.

Cserébe a házimozi új értelme nyer: olyan élményt kapunk, amelyben eddig, otthoni körülmények között, nemigen lehetett részünk. Az akár egyenként megszámlálhatjuk a T100-as hajszálait, vagy a vízcseppeket Neo és Smith ügynök vég-ső ütközeténél a Mátrix 3-ban. A hangminőség is egyértelműen jobb – igaz, ahhoz, hogy ez észrevehető legyen, elképzelhető, hogy további kiadásokra lesz szükség (a DVD-hez képest új szabványokat a régebbi

erősítők nem támogatják). Lássuk azokat a technológiai újításokat, amelyek lehetővé teszik mindezt!

Kép- és hangformátumok Eddig nem tapasztalt minőség

A kép- és hangminőség szempontjából a Blu-ray és a HD DVD között gyakorlatilag nincsen különbség. Különbség a tárolókapacitásban fedezhető fel: a BD-ROM lemezekre rétegenként 25, a HD DVD lemezekre pedig 15 GB-nyi adat (ezres osztószámmal számolva). A kétrétegű korongok értelem-szerűen a fenti kapacitások (közel) kétszeresét kínálják.

Videó: A teljes HD felbontású filmek felbontása 1920x1080 képpont, ez éppen ötször annyi információt jelent, mint amit egy PAL felbontású DVD esetén megszok-

hattunk. Ekkora információtömeg hatékony tárolásához már nem elegendően erős az eddig alkalmazott MPEG-2-es tömörítési mód, a BD és HD DVD fórum új algoritmusokat épített saját szabványába. A kodekeket természetesen úgy választották ki, hogy azok egységnyi információtartalmat az MPEG-2-nél kisebb méretben, de mégis jobb minőségben tároljanak. A specifikációk a BD és a HD DVD esetén is az MPEG-4 AVC, illetve a VC-1 tömörítési algoritmus használatát engedélyezik. Közülük az MPEG-4 AVC – H.264 néven is ismeretes – a biztos befutó: a DivX és XviD-hez nagyon hasonló módon működik, viszont körülbelül háromszor-négy-szer jobb minőséggel dolgozik.

A VC-1 a Microsofté (valójában a Windows Media Video 9 alig módosított változata), amely minőségét tekintve, ha nem is sokkal, de azért a H-264 mögött jár.

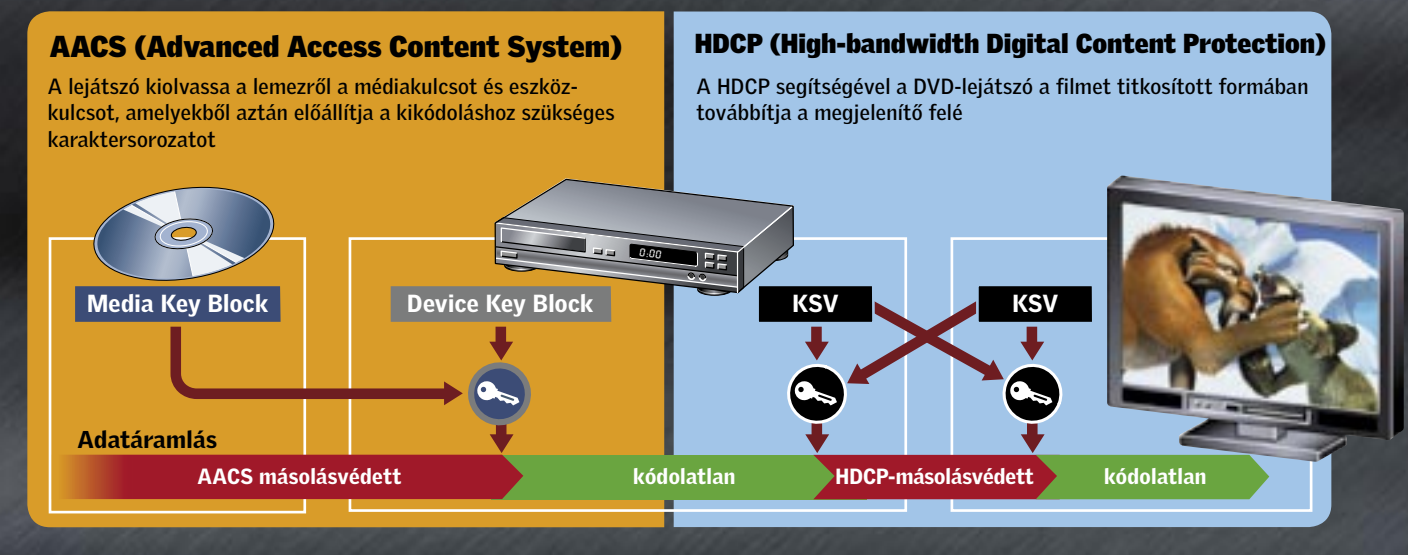
Audio: A Blu-ray és a HD DVD a hangszabványok tekintetében sem különbözik jelentősen. Mindkét szabványnál (az eddigi Dolby Digital, DTS és LPCM mellett) használható Dolby Digital Plus, a Dolby TrueHD, a DTS HD és az MLP (Meridian Lossless Packing) is.

Filmeknél a legjobb minőséget az LPCM, Dolby TrueHD, DTS HD nyújtja, ezek ugyanis veszteségmentesen tárolják a hangot. Filmje válogatja, hogy a BD vagy HD DVD lemezeken milyen szabványú hanggal találkozni, egy azonban biztos: a legtöbb tárhelyet használó LPCM-mel eddig csak BD lemezeknél találkoztunk. Egyébként, ahogy a DVD-k esetében is csak a filmekhez készül hatsatornás hang, az extrákhoz nem, úgy a BD és HD DVD lemezeknél is számolnunk kell

Kettős védvonal: A BD és HD DVD lemezek másolásvédelme az eddigi leghatékonyabb

Az AACs alapú megoldás a Blu-ray és HD DVD lemezek teljes tartalmát védi

A HDCP segítségével a filmstúdiók az eszközök közötti kommunikáció során is képesek védeni a lemezek tartalmát

azzal, hogy a legjobb minőséget csak a filmekhez kapjuk.

Az MLP az audiolemezek szabványa, szintén veszteségmentes. Míg az audio HD DVD-nél is kötelező ezt a kodeket használni, addig a BD esetében ez csupán lehetőség. Filmes és audiolemezeknél is fejlődés, hogy az audio csatornák maximális száma 8-ra növekedett.

Új kényelmi funkciók Interaktivitás mindenhol

Az új adathordozók sokkal teljesebb felhasználói élményt nyújthatnak, és elősegíthetik az interaktív tartalom terjedését is. Bár az alternatív befejezés vagy a jeleneten belüli kameraválasztás a DVD lemezeknél is lehetséges, ilyesfajta extrákkal eddig csak a legtrikább esetben találkozhattunk (pl. Penge, 24 – 1. évad, felnőtt filmek). A BD és HD DVD extra kapacitása ebből a szempontból szintén jól jöhet – végre van hely ezek számára is.

Az interaktivitást egy újdonság is segíti: a BD lemezeknél a BD-J, a HD DVD lemezeknél pedig az iHD (vagy HDi). Mindkettő olyan programozási felület, amelynek segítségével az egyszerű menükezeléstől a komplex hatásokig (pl. jelenetek más sorba rendezése, vagy a lemezen tárolt játék és a film összekapcsolása) sok minden megvalósítható. Sajnos egyelőre mindkét platform nagyon lassú: a menüpontok kiválasztása akár 20–40 másodpercet is igénybe vehet.

Hatékonyabb másolásvédelem Nagyobb akadály a kalózkodnak?

A DVD lemezek másolásvédelmét pillanatok alatt sikerült feltörni, ezért mind a BD, mind a HD DVD lemezek esetében sokkal hatékonyabb, összetettebb rendszert alkalmaznak a filmstúdiók az illegális másolatkészítés megakadályozására. (Ami azonban az x. oldalon olvasható hírünk tanúsága szerint

szintén nem állította megoldhatatlan feladat elé a hackereket.)

Az első szintet a 128 bites AES (Advance Encryption Standard) titkosítást használó AACs digitális másolásvédelmi eljárás jelenti, amely mindkét lemeztípusnál megtalálható. A filmstúdiók nyomására a BD fórum két további akadályt is beépített: a BD+ és a digitális vízjel. A BD+ dinamikus titkosítással teszi lehetővé, hogy egyetlen lemez feltörése még ne jelentse azt, hogy minden BD lemez tartalma nyitott könyvvé válik (mint korábban a DeCSS és a DVD esetén). A ROM-Mark pedig (elvéleg) az illegális tömeggyártást akadályozza meg. A jövőben elképzelhető az is, hogy a visszafejtéshez szükséges kód nem kerül majd rá a lemezre, hanem az interneten keresztül kell majd igényelni. (Persze addig még sok időnek kell eltelnie!)

A lejátszók (vagy a számítógép szoftvere) persze kikódolja a kép- és hanganyagot. Azért, hogy a lejátszó és a tv között se lehessen „elfogni” a jelet, egy második védvonal is nehezíti a crackerek dolgát: ez pedig a HDCP (High-bandwidth Digital Content Protection). A HDCP alapja az eszközökre jellemző egyedi KSV (Key Selection Vector), ami egy 40 bites azonosító. Adatküldés

előtt a jelet továbbító és a fogadó eszköz a KSV azonosítók alapján 56 bites kulcsokat generál, s ezek felhasználásával kapcsolódnak össze. Az adattovábbítás csak a kapcsolat felépítése után kezdődik. A lejátszó a kapcsolatot két másodpercenként újra ellenőrzi, s a kulcsok bizonyos időközönként változnak.

A BD vagy HD DVD filmek megtekintéséhez tehát, az asztali lejátszóhoz HDCP-re felkészített LCD vagy plazma TV-re, a számítógépes használathoz pedig HDCP-s videokártyára, lejátszó programra és monitorra, valamint Windows XP SP2-re vagy Windows Vistára van szükség.

Összegzés Érdemes kívánni

A technológiai fejlődés egyértelmű, a HD felbontású filmek az eddiginél minden téren sokkal jobb minőséget nyújtanak. A nálunk járt gépek azonban bebizonyították, hogy az iparág még küzd a gyermekbetegségekkel (pl. lassú lemezekelés), ezért érdemes lehet még egy kicsit várni: a lejátszók sebessége a közeljövőben még biztosan javul, az árak pedig meredeken esnek majd. Az év második felére pedig akár a teljes értékű hibrid lejátszók is megérkezhetnek.

A fontosabb kényelmi funkciók:

A beépített Java-verzióknak köszönhetően az új lemezek számos extra funkcióval is szolgálnak: a Blu-ray és HD-DVD lehetőségeit a Fékelenül és a Jégkorszak 2 filmek példáján mutatjuk be

KOMMENTÁROK
Filmnézés közben – ha kérjük – információs ablak jelenik meg, például arról, hogy az adott jelenetet hol forgatták

ÁTHELYEZHEŐ FELIRATOK
A lejátszók segítségével a feliratot a kép bármely részén megjeleníthetjük

JELENETVÁLASZTÁS
Most már arra is lehetőség van, hogy a film leállításánál keressük meg a film valamely részletét

Fotók: K. Szatmáry

Mindent a Vistáról

Elegendően erős a PC-nk? Működnek majd programjaink a Vistával? Hogyan vihetők át az adataink? Íme minden szükséges információ az áttéréshez, és a nélkülözhetetlen tanácsok a telepítéshez.

Ebben a cikkben:

- [Fut-e a Vista a gépünkön?](#)
- [A megfelelő verzió kiválasztása](#)
- [Frissítés vagy új telepítés?](#)
- [Miért jobb a Vista az XP-nél?](#)
- [Fájlok és beállítások megőrzése](#)

Elérkezett a várt pillanat: megjelent Windows Vista, immár magyarul is. A Microsoft szerint ez a valaha kifejlesztett legbiztonságosabb operációs rendszer, amely szebb, jobb és stabilabb is elődjénél. Ennyi jó hallatán két kérdésre keresik a választ a PC-tulajdonosok: szükségük van-e most rögtön, még melegében a Vistára, s ha igen, akkor vajon alkalmas-e a meglévő számítógépük a teljesítmény- és memóriaforrásuk alapján a Vista futtatására? Tapasztalataink alapján elöljáróban annyit, hogy a hiedelmekkel ellentétben a Vista telepítése semmivel sem okoz több gondot, mint az XP-é, az általunk használt programok többsége fut az újgenerációs operációs rendszer alatt is, ami pedig a Vista új szolgáltatásait illeti, ezek számos területen jócskán felülmúlják az XP képességeit.

Rendszerellenőrzés: futtatható-e gépünkön?
Könnyű azoknak, akik az új számítógéppel együtt vásárolják meg a Vistát, hiszen erre nyilván csak akkor telepítették fel gyárilag a rendszert, ha a gép megfelelt minden követelménynek. A régi windowsos PC-tulajdonosai azonban honnan tudhatják meg, hogy alkalmas-e a gépük a Vista futtatására? Ráadásul nem is elegendő csak a

hardverelemek képességeit megvizsgálni, a váltás zökkenőmentességéhez hozzátartozik, hogy meglévő programjainkat simán futtathassuk az új operációs rendszer alatt is. Rémálom lenne, ha csak a Vista telepítése után derülne ki, hogy régi számítógépünk nem képes megbirkózni az új rendszer követelményeivel.

Hardvervizsgálat Ebben segítségünkre siet a Microsoft: a cég webhelyéről (www.microsoft.hu) letölthető a Windows Vista Upgrade Advisor nevű program, amely górcső alá veszi a számítógépünket, és ha az átmeleg a vizsgán, akkor megjeleníti a *Your computer can run Windows Vista* feliratot. (A program számos nyelven megtalálható a honlapon, a magyar azonban nem szerepel ezek között.) Még azt is megtudhatjuk, hogy a Vista otthoni felhasználók számára elérhető négy változata (Home Basic, Bu-

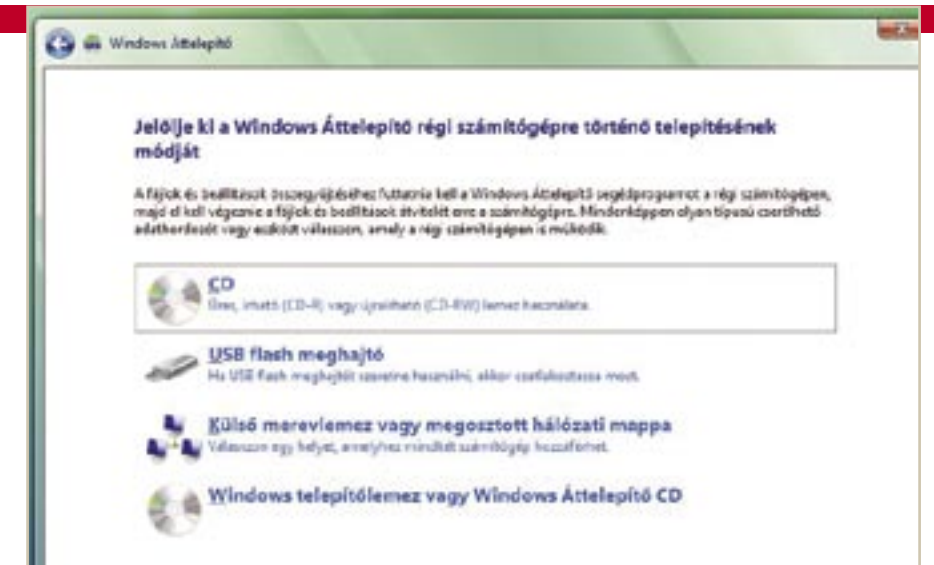
siness, Home Premium, Ultimate) közül melyik futtatására a legalkalmasabb a gépünk. A program külön lapokon sorolja fel a legfontosabb rendszerösszetevőkkel (processzor, videokártya, memória, DVD-meghajtó), a többi hardverrel és a futó programokkal kapcsolatos észrevételeit, továbbá összegyűjti a Vista telepítése előtt és után végrehajtandó feladatokat. Ajánlatot tesz a részegységek továbbfejlesztésére, illetve megtudhatjuk, hogy közülük melyekről nem talált elegendő információt, és egy táblázatban felsorolja azokat a hardvereket is, amelyek a Vista alatt gond nélkül működnek majd. E megállapítások alaphelyzetben az ajánlott Vista-kiadásra vonatkoznak, de kérhetjük az értékelést a többi változat erőforrásigényei szerint is. Ehhez nem kell mást tennünk, mint kattintani a kívánt Vista-változathoz tartozó gombon.

Melyik szoftver kompatibilis még? Mivel a Windows Vista Upgrade Advisor nem ad teljes képet a számítógépünkön futó programok használhatóságáról a Vista alatt, látogassunk el a www.iexbeta.com/wiki/index.php/Windows_Vista_Software_Compatibility_List weboldalra is. Itt három fő kategóriába sorolva találjuk a – típus szerint csoportosított – alkalmazásokat: „Működik”; „Vannak problémák, de megoldhatók”; „Komoly problémák”. A mind népszerűbb oldalt folyamatosan frissítik. (A témában mi is fórumot indítottunk megújult honlapunkon, a www.chip-online.hu-n.)

Verzióválasztás: melyikre van szükségünk?

Ha számítógépünk hardvererőforrásai – főként a processzor, a RAM és a videokártya – megfelelőek, akkor többféle Vista-változat közül választhatunk. Amennyiben nem, akkor be kell érni a Windows Vista Upgrade Advisor által ajánlott verzióval.

Céges felhasználók A vállalatoknak, méretüktől függően, a Business vagy az Enterprise kiadás telepítését javasolja a Microsoft. A Business változatban nincs merevlemez-titkosítás, pedig az adatok manapság tapasztalható fenyegetettsége miatt sok cégnek nagy szüksége lenne erre a szolgáltatásra. Ugyancsak hiába keressük a Business kiadásban a nem kompatibilis régebbi Windows-programok futtatására kifejlesztett Virtual PC Express és a Unix-alkalmazások használatához szükséges alrendszer. Ezekhez a szolgáltatásokhoz az Enterprise verziót kell megvásárol-

WINDOWSOK KÖZÖTTI MIGRÁCIÓ Nem egyszerű feladat, de azért átvihetők a régi beállítások a Vistába

nunk, a bővítő csupán az, hogy ezt csak a Microsofttal kötött vállalati licenccserződés keretében tehetjük meg, amelynél a legkisebb felhasználói szám 250.

Ezért kisebb méretű, de igényes cégek számára egyedüli lehetőségként a minden lehetséges szolgáltatást tartalmazó, korlátozások nélküli Ultimate változat jöhet szóba, amelyhez lényegesen kedvezőbb feltételek mellett lehet hozzájutni, mint az Enterprise kiadáshoz.

Otthoni felhasználók Számukra a Microsoft a Home Basic és a Home Premium változatot állította össze. Mivel a felhasználók a továbbfejlesztett biztonsági funkciókon túl elsősorban az új Windows Aero felhasználói felület miatt kívánnak áttérni a Vistára, számukra nincs sok értelme a Home Basic változatnak. Ez ugyanis nem

tartalmazza az új felületet. A minden újdonságra vevő power usereknek pedig ott a teljes kiépítésű Ultimate verzió.

Adatmentés: hogyan vigyük át a fájlokat?

Nyilván minden, az XP alatt használt állományunkat és programunkat szeretnénk továbbra is használni a Vista alatt. Ha a telepítéskor a frissítést választjuk, akkor nem kell vesződnünk az alkalmazások újratelepítésével, azonban az állományainkról az esetleges kellemetlenségek elkerülésére feltétlenül készítsünk tartalék másolatot egy külső tárolóra. Gond esetén innen bármikor hozzáférhetünk az adatainkhoz. Ezután a telepítéshez nem kell mást tennünk, mint behelyezni a Vista telepítőlemezét a DVD-meghajtóba, elindítani a folyamatot, és követni a lépéseket.

A rendszerfrissítés helyett egy új merevlemez-partícióra is telepíthetjük a Vistát. Ekkor az új operációs rendszer alól közvetlenül hozzáférhetünk a régi XP partíció adataihoz. Igaz, hogy ekkor minden programunkat újra kell telepítenünk, ám cserébe egy tökéletesen érintetlen rendszerrel kezdhetjük a vistás korszakot. Ugyanakkor megmarad a régi XP-s rendszerünk is, s a rendszerindításkor megjelenő boot menüben választhatunk az XP és a Vista között. A korábban használt programbeállításokat és állományokat a Vista telepítése után hozhatjuk át a régi rendszerről. Lásd még az *Adatátvitel: hogyan vehetjük használatba régi fájljainkat és beállításainkat?* című szakaszt is.

Váltás: frissítés vagy inkább az új telepítés?

Szerintünk a legjobb megoldás a Windows Vista új telepítése egy frissen formázott

merevlemezre vagy egy, a Vista számára létrehozott külön partícióra. Természetesen azoknak is szolgálunk hasznos információkkal, akik inkább a frissítést választják.

Új telepítés Mindenek előtt számítógépünk BIOS-ában a CD/DVD-meghajtót állítsuk be elsődleges boot eszközként, majd indítsuk újra a gépet a Vista telepítőlemezéről. A Windows először általános kérdéseket tesz majd fel, például az időzónára és a billentyűzetkiosztásra. A

következő lépésben válasszuk az *Új telepítés* lehetőséget, majd a sorozatszám megadása és a licenccserződés elfogadása után válasszuk a *Felhasználó által megadott* opciót. Ekkor létrehozhatunk egy külön partíciót a Vista számára, és megformázhatjuk. A partíciót méretezzük 20 gibabájtosra. Később további partíciókat készíthetünk alkalmazásaink, adataink és egyebek számára. A telepítés indításához kattintsunk a *Tovább* gombra.

Frissítés Ezt a módszert csak akkor választjuk, ha nincs más lehetőségünk. A frissítés egyik legnagyobb hátránya, hogy az új rendszer nehezen tudja kezelni a régi hardvervezérlőket és az állománytöredékeket, a Vista rendszerleíró adatbázisa (registry) pedig már a telepítés után tele lesz a többéves XP-használat során összegyűlt szeméttel.

Telepítés: szükség van-e több partícióra?

A PC-használók többnyire tisztában vannak a több partíció használatának előnyeivel, például az áttekinthetőbb adatszerkezettel és a virtuális memória gyorsabb működésével. (Erre vonatkozólag olvasóink figyelmébe ajánljuk cikkünket a 94–96. oldalon!). Miután telepítettük a Vistát, a *Start* menüben nyissuk meg a *Vezérlőpultot*, válasszuk a *Rendszer és karbantartás* segédprogramot, és a felügyeleti eszközök részben kattintsunk a *Partíciók létrehozása és formázása a merevlemez* lehetőségre, amelynek hatására megjelenik a *Lemezkezelés* ablak. A jobb egérgombbal kattintsunk a merevlemez még partícionálatlan részén, és válasszuk az *Új partíció* lehetőséget. Három partíció létrehozását ajánljuk: két azonos méretűt az adatok és alkalmazások számára, valamint egy kisebbet a virtuális memória lapozófájljának és az ideiglenes állományoknak. Készíthetünk még egy további partíciót is a bizalmas adatok tárolására, amelyeket az *Ultimate* és *Enterprise* változatokban található *BitLocker* funkcióval titkosíthatunk.

Vezérlőgombok: igaz, hogy a Vista nem ismeri fel a hardvereket?

Sajnos van igazság a pletykában: a Vistának valóban sok részegységgel akad gondja. Ezért aztán a partíciók létrehozása után még egy fontos feladat vár ránk: az Eszközkezelőben ellenőriznünk kell, hogy a Vista vajon felismerte-e gépünk minden hardverelemét, és ezek vezérlői megfelelően működnek-e. A *Rendszer és karbantartása* ablakban indítsuk el a rendszerkezelőt, ami – csakúgy mint az XP-ben – sárga kérdő- és felkiáltójellel jelzi a problémás hardvereket. A jobb egérgombbal kattintsunk a kérdéses elemre, és válasszuk a *Tulajdonságok* lehetőséget. A megjelenő ablakban menjünk az *Illesztőprogram* című lapra, és győződjünk meg, hogy az illesztő egyáltalán megtalálható-e a gépen. Ha nem, vagy nem megfelelően működik, akkor kattintsunk a *Frissítés* gombra, és keressük meg az illesztőprogramot az általunk megadott helyen vagy az inter-

neten. Amikor e cikk készítője telepítette a Vistát, a program a hálózati kártyához nem találta a vezérlőt, s mivel nem lehetett hozzáférni az internethez, vissza kellett térni az XP-hez, és azzal letölteni a gyártó webhelyéről az illesztőprogramot.

Ha a Vista végképp nem hajlandó telepíteni a vezérlőt, akkor indítsuk újra a számítógépet, nyomjuk le az F8 billentyűt még a Windows betöltő animációjának megjelenése előtt, majd a boot menüben válasszuk az *Illesztőprogram-aláírás megkövetelésének letiltása* lehetőséget. Ezzel a módszerrel elérhetjük, hogy a Vista elfogadja kipróbált hardvervezérlőnket.

Adatátvitel: hogyan vehetjük használatba régi fájljainkat és beállításainkat?

Indítsuk el a Vistában a Windows Áttelepítő segédprogramot a „migwiz” parancs begépelésével az utasításorba, majd lenyomva az *Entert*. Válasszuk az *Új számítógép/Nem, további lehetőségeket szeretnék megtekinteni/Nem, most kell telepíteni* lehetőségeket, és adjuk meg az adattároló típusát (CD, USB flash meghajtó, külső merevlemez vagy megosztott hálózati mappa). Végül kattintsunk a *Tovább* gombra, amelynek hatására a program a kiválasztott adattárolóra másolja önmagát.

Indítsuk újra a rendszert, és az XP-ben a hordozható eszközről vagy médiumról futtassuk a Windows Áttelepítőt. Válasszuk a CD, DVD vagy más cserélhető adathordozó használatát lehetőséget, kattintsunk a listán a mentésre használni kívánt adathordozóra, kattintsunk a *Tovább* gombra, és adjuk meg a kívánt beállítást („Minden felhasználói fiók, fájl és beállítás”; „Csak saját felhasználói fiók, fájl és beállítások” vagy „Speciális beállítások”). A megjelenő fastruktúrájú listán jelöljük be, hogy mely információkat kívánjuk átvinni, és igény szerint adjunk a listához további fájlokat és mappákat (a program megadja, hogy ez mekkora helyet igényel). Ha végeztünk, kattintsunk a *Tovább* gombra, melynek hatására a kívánt információk egy „mig” kiterjesztésű állomány formájában átkerülnek a hordozható tárolóra.

Indítsuk újra a rendszert, térjünk át a Vistára, indítsuk el újból a Windows Áttelepítőt, és válasszuk a *Folyamatban lévő átvitel folytatása/Nem, a fájlokat és beállításokat CD-re, DVD-re vagy más cserélhető adathordozóra másoltam* lehetőségeket. A listán adjuk meg az adatátvitelre használt eszközt, kattintsunk a *Tovább* gombra, adjuk meg a vistás gépen azt a felhasználóne-

Rendszereszközök: mit hol talál a Vista alatt

Néhány ismerős Windows-funkció a Vista alatt ugyan új nevet és új helyet kapott, azonban továbbra is megtalálható az operációs rendszerben.

Sajátgép: a meghajtók áttekintése a Vista alatt a *Számítógép* elnevezésre hallgat. Továbbra is a *Start* menüben keresztül érhetjük el.

Ikonok méretének módosítása: A *Megjelenítés tulajdonságai* pontot teljesen átszerkesztették. Ha görgős egeret használunk, akkor tartuk nyomva a *CTRL* billentyűt, és az egér tekerőgombja segítségével máris beállíthatjuk az ikonok méretét. A tekerő hiányában kattintsunk a jobb egérgombbal az *Asztalra*, és a *Nézet* menüben keresztül válasszuk ki a három rendelkezésre álló méret egyikét.

Boot.ini, ntldr, ntdetect: Mivel a Vista a *BIOS* utódját, az *EFI-t (Extensible Firmware Interface)* használja, ezért a Microsoft a Windows startfájljait teljes mértékben kicserélte. Az új trió tagjai: a *Bootmgr* (ez felelős az indítási felület megjelenítéséért), a *Winload.exe* (ez tölti be a Windows-kernelt és a bootolási folyamatokért felelős illesztőprogramokat), valamint a *Winresume.exe* (a készenléti állapotból történő indításért felelős) névre hallgatnak.

Bootmenü módosítása: ha nincs többé *Boot.ini*, akkor hogyan lehet befolyásolni az indítási folyamatot? Nos, a Vista esetében ezért a *BCD (Boot Configuration Data)* funkció felel. Az olyan egyszerű feladatokat, mint amilyen a Windows-logó eltávolítása a bekapcsoláskor, az *msconfig* ponton keresztül végezhetjük el. Írjuk be a keresősorba a bejegyzést, majd nyomjuk meg az *Enter* billentyűt. Az *Indítás* fül alatt válasszuk a *Nem GUI-indítás* pontot, így kikapcsoljuk a logót. A profi felhasználók a *bcdedit* DOS-eszközt rendszergazda-módban futtatják. A */?* paraméter beadásával segítséget kapunk ehhez a nagyon összetett eszközhöz.

Outlook Express: A levelezőprogram új neve Windows Mail. Az új mail-fiókok létrehozása ugyanúgy történik, mint az előd esetében, újszerű azonban az Internet Explorerből ismert phishing-szűrő. Ennek a feladata, hogy megpróbálja kiszűrni az olyan üzeneteket, amelyek bankok hamisított weboldalaira próbálják elcsalni a gyanútlan áldozatokat. Figyelem! A Windows Mailt ne keverjük össze a Windows Live Mail-lel. Utóbbi esetben az üzeneteket a Windows Live online szolgáltatáson keresztül tudjuk elküldeni. Ennek a szolgáltatásnak a használatához szükségünk van egy Windows-Live azonosítóra – ez helyettesíti a Windows XP-ben a Microsoft-Passport-fiókot.

vet, amelyhez az áthozandó információkat rendelni szeretnénk (új felhasználót is létrehozhatunk), ismét kattintsunk a *Tovább* gombra, majd az *Átvitel* gomb lenyomásával indítsuk el az adatok bemásolását.

Nagy türelmet igénylő, bonyolult feladat, amelynek minden részletére területmi okok miatt nem térhetünk ki.

Testreszabás: hogyan módosíthatunk néhány fontos alapbeállítást?

Száguld a Vista, gond nélkül futnak korábbi programjaink – végezetül már csupán néhány kiigazításra van szükség. **Lapozófájl áthelyezése** A *Start* menüben kattintsunk a jobb egérgombbal a *Számítógép* bejegyzésen, és a menüben válasszuk a *Tulajdonságok* lehetőséget. A megjelenő ablakban kattintsunk a *Speciális rendszerbeállítások* tételre, a beugró párbeszéd-

ablak *Speciális* lapján pedig kattintsunk a *Teljesítmény* részben található *Beállítások* gombra. Az újabb ablak *Speciális* lapján kattintsunk a *Módosítás* gombra, és a megjelenő listán rendeljük hozzá a lapozófájlhoz a partícióhoz, amit korábban kifejezetten a számára hoztunk létre. Végül az összes megnyitott ablakot zárjuk be az *OK* gombokra való kattintással. Hát, ami azt illeti, ezt a beállítást jól elrejtették.

A Temp mappa áthelyezése A *Speciális rendszerbeállítások* párbeszédablak *Speciális* lapján kattintsunk a *Környezeti változók* gombra. A megjelenő ablak alsó listáján keressük meg a *TEMP* és *TMP* változókat. Jelöljük ki ezeket külön-külön, kattintsunk a *Szerkesztés* gombra, és a *Változó értéke* mezőbe írjuk be az ideiglenes állományok fogadására szánt partíció elérési útját. ■

Amiben a Vista felülmúlja az XP-t

Sokan nem tudják eldönteni, érdemes-e áttérniük a Vistára, ha a jól beállított XP-jük is rendesen működik. Táblázatunkból megismerhetik a két rendszer lényeges különbségeit, közöttük megtalálhatják a továbbfejlesztésre ösztönző fontosabb újításokat.

Funkció/Program	Windows XP	Windows Vista
Desktop	A grafikus felület nagy terhet ró a processzorra, és jelentősen csökkenti a számítógép teljesítményét	Az új Windows Aero munkaasztal kompatibilis videokártyát igényel, mivel közvetlenül éri el a videomemóriát és a videokártya grafikus processzorát
Windows Intéző	Csak a legszükségesebb szolgáltatásokat nyújtja	Közvetlen keresés és programindítás, fejlett preview funkció képekhez és videókhöz
CD- és DVD-írás	Integrált szolgáltatás	CD-k és DVD-k írása lehetséges, DVD Maker szerzői program
Rendszerindítás	A prefetch funkció és a boot szektor töredezettségminősítése felgyorsítja a Windows elindulását	Optimalizált prefetch funkció (SuperFetch), az új ReadyBoost szolgáltatás lehetővé teszi az eltávolítható adathordozók átmeneti tárként való használatát
HOT START	Alkalmazások közvetlen, Windows nélküli elindítása	Nem lehetséges
Memóriakezelés	A memóriaterület a hackerek által támadható, és hibás memóriacímzéssel összeomlasztható az operációs rendszer.	A javított memóriakezelésnek köszönhetően ritkábban találkozhatunk a kék halál képernyővel, a kritikus tárterületeket titkosítja és állandóan figyelemmel kíséri a rendszer
Töredezettség-mentesítés	Az erre szolgáló segédprogramot kézzel kell elindítani, a defrag paranccsal	Az operációs rendszer a háttérben automatikusan optimalizálja a merevlemez adatszerkezetét
Automatizálás	Egyszerű feladatok, mint például a programfuttatás, automatizálhatók az Ütemezett feladatok segédprogrammal	Az új Feladatkezelő segítségével összetett feladatok is automatizálhatók. Az elvégzendő műveleteket tartalmazó xml scriptek importálhatók más számítógépekről
Adat-szinkronizáció	Csak külső eszközökkel lehetséges	A Vista Szinkronizáló központjában beállítható a könyvtárak tartalma. A hálózati meghajtók szinkronizálása azonban csak a drágább változatokban lehetséges
Biztonság	Néhány program (például a Windows Defender) frissíthető	Az új User Account Control funkció megakadályozza a számítógéphez való jogosulatlan hozzáférést. Továbbfejlesztett biztonsági szolgáltatások az Internet Explorerben

Vista: 10 indok, amiért tartsd távol magad tőle

A többmillió dolláros reklámgépezet működik: sokan várják tükön ülve a Vistát. Mi most – gondolatébresztőnek – provokatívak leszünk: Miért is lehet meglenni Vista nélkül?

1. Valóban szükségünk van rá?

Ezen gondolkodjunk el egy kicsit: a Vista nem kínál semmi olyan eget rengető újdonságot, amit ne tudnánk az XP-vel is megoldani. Az egyetlen valóban korszakos nóvum a DirectX10, de szoftvert alá még ne keressünk, és *John Carmack* – a játékipar pápája – szerint még csak szükség sincs rá. Paradox módon a Vista legjobb alternatívája nem a Mac OSX, és nem a Linux, hanem maga az XP.

2. Csak felesleges pénzkidobás

Vélhetően már van egy XP-nk, és számos ingyenes Linux-disztribúció is akad. Ha tényleg nem tudunk mit kezdeni a pénzünkkel, adjuk inkább a Vöröskeresztnek.

3. Indokolatlanul drága!

Az új Windowst sokan inkább csak egy upgrade-nek, mint gyökeresen új terméknek tekintik, márpedig ahhoz mérten, hogy nem kínál sok újdonságot, túl sokat kell érte fizetni.

4. Fejlesztőnk kell hozzá a hardverünkhöz

Már az XP-nek is erős hardverre volt szüksége, de a Vista még igényesebb. Ha a gépünk régebbi típus, ami már az XP-vel is szen-

ved, akkor nyugodtan felejtjük el a Vistát, hacsak nem akarunk egy kalap pénzt kiadni egy új PC-re.

5. Hiányos illesztőprogram-támogatás

Lehet, hogy fontos alkatrészek, mint például a grafikus kártya vagy a hangkártya, nem is működnek kielégítően a Vista alatt. Cikkünk írásakor az Nvidia például még buzgón dolgozott a GeForce 8800 stabil illesztőprogramján, ami várhatóan hamarosan megérkezik, de az SLI-támogatásnak eddig még híre sincs. Folytathatjuk is a sort: a 3D hangzás hardvergyorsítása eltűnt a Vistából, így a Creative népszerű DirectSound alapú EAX-a nem működik – magyarul egyik játékban sem használható ki! A Creative épp azon van, hogy az illesztőprogramjai számára egy réteget készítsen, mely lefordítja az EAX hívásokat az OpenAL API-nak. A Creative „gyorsaságát” ismerve azonban kérdéses, hogy mikor lehet majd valamennyi EAX-képes kártyáját Vista alatt is kifogástalanul használni.

6. Nem működő alkalmazások

Számtalan alkalmazásról érkezett korábban hír, ami frissítés nélkül nem működik a Vista alatt. Ide tartozik az antivírus, a backup és a biztonsági szoftverek jó

része. Frissíteni kell a CD/DVD-író alkalmazásokat, mint például a Nerót is, s az olyan alapvető lemezkezelő alkalmazást, mint a Paragon Hard Disk Managert is frissíteni kell még a készítőknél. A Firefoxnak is akadnak gondjai a Vistával...

7. Hackerek csábító célpontja

Megjelent egy új architektúra, mely a gyakorlatban eddig még nem bizonyított, s amin ott szerepel a Windows név... A vírusok és egyéb kártevők írói máris éjt nappallá téve dolgoznak, hogy megtalálják a biztonsági réseket. A „biztonság” és a „Windows” szavakat úgyis csak némi fenntartásokkal lehet egy mondatban használni, az XP-t azonban legalább már rendesen befoltozták, és egy sereg hatékony biztonsági eszköz készült rá.

8. Felhasználóifiók-felügyelet

Az UAC (User Account Control) a Microsoft megoldása egy operációs rendszernél, ahol a több felhasználó kezelése csupán utólag került a képbe. Persze kikapcsolhatjuk, de akkor a Windows elhárítja magát a felelősséget a káros programok indulása miatt. Bekapcsolva viszont nagyon bosszantó: túl gyakran jelentkezik be,

és még egy gyors PC-n is túl hosszú ideig tart, amíg az UAC képernyő fel-, majd eltűnik.

9. Digitális jogkezelés

A DRM – és bizonyos fokig a TPM – a mai világ lemezkiadóinak és filmforgalmazóinak készült megoldás. A másolásvédelmi mechanizmusok és a Windows Jogkezelés erőteljesebb integrálása csak terhet jelent a felhasználónak, ettől nem válik csábítóbbá a program számukra.

10. Továbbra is gond a biztonság

Mivel a Microsoft végül nem az eredeti Longhorn kernelre építette a Vistát (ami pedig a szóbeszéd szerint teljesen újraírt alapot jelentett volna), az XP – és a korábbi Windowsok – számos ismert problémája megmaradt a Vistában is. Sőt, a Microsoft a Vistában a korábbi operációs rendszereiben felhasznált hálózati verem újra cserélése mellett döntött, így akár a Windows XP-s veremben korábban már javításra került hibák ismét felbukkanhatnak, a számos új, a Vistában megjelenő protokollt érintő sebezhetőség mellett. Csak gyakorlatban válik el, mennyire biztonságos az új Windows.

Vista: 10 indok, amiért szerezd be

A Microsoft hivatalos marketinganyaga nem domborítja ki kellően a Vista néhány hasznos újdonságát. Íme közülük tíz fontos...

1. A digitális videók és fotók számára tervezett UI

A Vistában feltehetőleg nagyon sokan találják majd roppant hasznosnak a fotók, videók és zenék kezelését, bár a Microsoft az új rendszer e képességeit valamilyen okból nem hangsúlyozza eléggé. Amikor megnyitunk egy fotókkal teli mappát, ezek végre úgy jelennek meg, mint a Google Picasában vagy az Apple iPhotóban. A zenés mappákban ID3 címkék fogadnak oszlopszerűen sorakozva, a sokak által ismert és használt iTunesra hajazva. Ráadásul mostantól nem kell minden esetben külsős alkalmazásra támaszkodnunk, hogy dolgozhassunk ezekkel a fájlokkal. Mindez, bár alapvetőnek tűnik, a hétköznapiakban óriási könnyebbéget jelent az átalgfelhasználóknak, akik a Windows felhasználók döntő többségét alkotják.

2. Lemezkép-alapú telepítés

Sokan töltenek – általában kénytelen-kelletlen – tengernyi időt a Windows telepítésével és újra-telepítésével. A Vista DVD gyakorlatilag az operációs rendszer előtelepített verziója, tömörített formában, így jelentősen gyorsabb a telepítés folyamata. Egyszerűbb a testre szabás a nekünk megfelelő alapértelmezésekkel,

sőt, saját szoftvereinket is telepíthetjük automatikusan a Vistával egy időben.

3. Frissülő illesztőprogramok

A Windows Vista DVD lemezén 19 500 friss illesztőprogram kapott helyet (az XP-en annak idején 10 000 volt). Lényegesebb viszont, hogy a Windows Update-en már most további 11 700 áll rendelkezésre, és e választék folyamatosan nő. A Windows *Automatikus frissítés* szolgáltatása ellenőrzi, hogy rendelkezésre áll-e friss illesztőprogram, és ha igen, akkor azt magától letölti.

4. Asztali keresés

Az asztali kereső funkció nem tartozott a korábbi Windows-verziók erősségei közé. A Windows beépített keresőjének bosszanó lomhaságát, esetlenségét már ma is számos ingyenes asztali keresőprogram használatával kiküszöbölhetjük, a Vistába azonban már alapvetően bekerült a keresés. Kereső- vagy inkább gyűjtőmappákat is létrehozhatunk, melyek rendkívül praktikusak olyan állományok egybegyűjtésére, amelyek nincsenek szükségszerűen egy mappában, de jó őket időre egy helyre csoportosítani. Végre valahára!

5. Működik a készenléti állapot!

Apróság, mégis sokat számít: a Vista végre képes azonnal készenléti állapotba kapcsolni, és ebből pár másodperc alatt, megbízhatóan magához is tér. Hurrá!

6. Sziklaszilárd laptop-titkosítás

A laptopon tárolt adatok kincset érhetnek egy személyazonosság-tolvajnak. A Vista új *BitLocker* technológiája (ami – figyelmeztetés – csak az Enterprise és Ultimate verzióban kapott helyet) rendkívül erős, teljes meghajts titkosítást nyújt, így biztosak lehetünk abban, hogy a tolvaj – hacsak nem szerezte meg a jelszavunkat – képtelen bejutni a gépünkre.

7. Jobb fájl navigáció

A Vistának számos apró, ám annál hasznosabb jó tulajdonsága is van, ilyen például az, hogy a Kedvencek mappa az Intéző bal oszlopában jelenik meg, valamint a végre megjelenített mapparendszere szabadon ugrálhatunk az elérési úton előre és hátra. „De hát ezeket már rég be kellett volna építeni a Windowsba!” – hördülhetnénk fel, de ne keseregjünk, most végre itt vannak ezek a hasznos apróságok is.

8. Beépített visszaállítás

Más néven „beépített visszagezgethető backup”. Amikor módosítunk vagy törölünk egy fájlt, akkor a Windows mindig megőrzi az előző verziót. Így nem fordulhat például elő, hogy „Hoppá, felülírtam a teljes doktori disszertációt a Dokumentum1-gyel!”

9. DirectX10

Számos játékot már kizárólag DirectX10 alá jelentettek be, az XP-hez azonban nem készül DirectX10. Bár ez még kissé a jövő zenéje, de a Vista DirectX10-képessége a megszállott játékosok számára várhatóan fontos szempont lesz az új program mellett.

10. Egyszerűen nincs más választásunk!

Amikor a Microsoft kihozza a Windows új verzióját, egy-két évig megtehetjük, hogy figyelmen kívül hagyjuk. Utána nem dughatjuk tovább a fejünket a homokba! Amikor az illesztőprogramok kezdenek elavulni a régebbi Windows alatt, ráadásul a barátaink kezdenek olyan kérdéseket feltenni az új PC-jükkel kapcsolatban, amire nem tudunk válaszolni, akkor feladjuk, s mi is a Vistára nyergelünk át. Hiába, Redmond alattvalói vagyunk... *Csöndes Áron* ■

CHIP RADAR

Akkuk és elemek

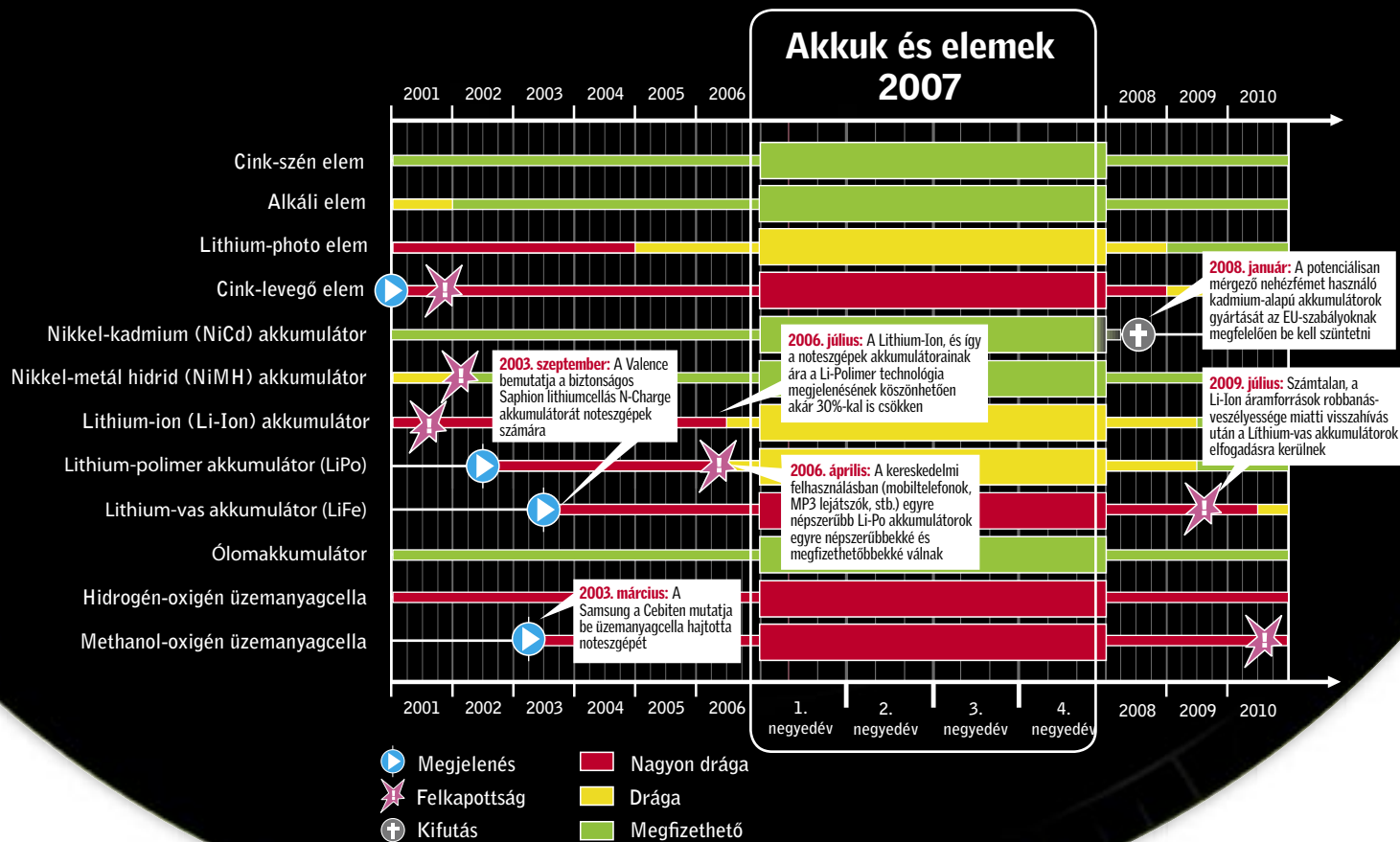
Szüksége volna Li-ion akkumulátorra notebookjához vagy más hordozható eszközhöz? Most nem érdemes várni, hiszen a legtöbb gyártó 2006 végén körülbelül 30 százalékkal csökkentette árait.

»Egy új EU szabályozásnak köszönhetően a nikkel-kadmium akkumulátorok hamarosan eltűnnek a boltok polcairól – ám cserébe várhatjuk a jövő technológiájának kikiáltott üzemanyagcellák megjelenését. A nagy várakozás elsősorban ezen energiaforrások igen kedvező súly/energiatartalom arányának köszönhető. Az elképzelések szerint ezek az akkumulátorok 2010 környékére lesznek piacérettek. A radar értelmezéséhez a következőket vegyük figyelembe: a kék háromszög az elemtípus piaci bevezetését, illetve széles körű elterjedését jelzi. A médiában és a vásárlók körében megnyilvánuló nagy érdeklődést

a rózsaszín felkiáltójel jelöli. Az oszlopok színkódjaival az árak változását érzékeltettük: a piros szín az új technológia bevezetésekor tapasztalható magas (gyakran irreális) árat jelöli, míg a sárga az elterjedésnek köszönhető első áresést jelzi. Zöld színnel jelöltük a tömegtermelés beindulásával párhuzamos áresést, amely után már az átlagfelhasználó számára is megéri ezen technológia használata. A szürke sáv a termék piacról történő kivételét mutatja – az ilyen technológiát használó elemek már fillérekért beszerezhetőek a típus végleges eltűnéséig – ezt szürke keresztel jelöltük.

ENERGIAFORRÁS FÉNYES JÖVŐVEL Ez a 900 gramm súlyú üzemanyagcella egy Centrino-alapú noteszgépet akár 5 órán át is képes ellátni energiával mindössze 50 köbcentiméter metanolt használva

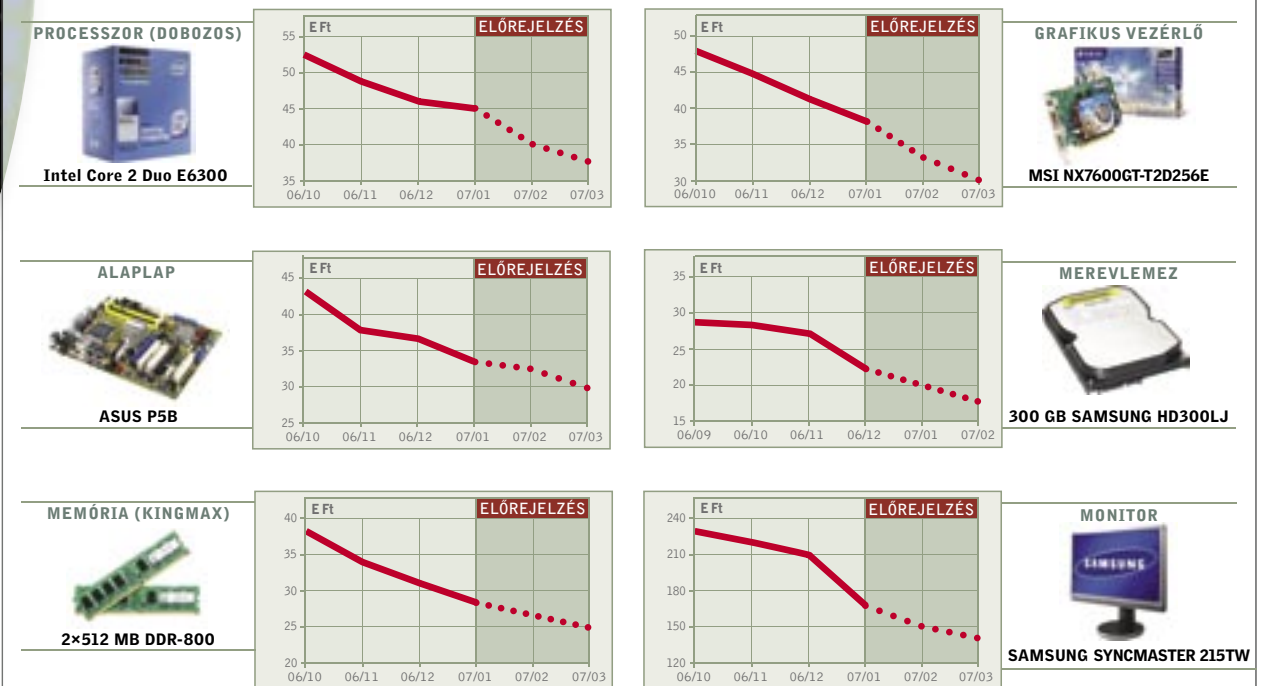

CHIP VÁSÁRLÁSI TIPPEK PC-KHEZ

Hónapról hónapra – elméletben – összeállítjuk a három legkeresettebb számítógép-konfigurációt. Az alkatrészek alapján már könnyű lesz a cégek ajánlatairól eldönteni, hogy valóban jók, vagy csupán olcsók.

IRODAGÉP		MULTIMÉDIA-ÁLLOMÁS		ERŐS JÁTÉK-PC	
Márkás minitorony, 300 W táppal	HÁZ	Márkás miditorony, 350 W táppal	HÁZ	Márkás torony, 420-450 W táppal	
NVIDIA 6100-as lapkakészlet, AM2 foglalát	ALAPLAP	NVIDIA nForce570 Ultra lapkakészlet, AM2 foglalát	ALAPLAP	Intel iP965 + ICH8R lapkakészlet, S775 foglalattal	
AMD Athlon 64 3200+, dobozos	CPU	AMD Athlon 64 X2 3800+, dobozos	CPU	Intel Core 2 Duo E6600, dobozos	
512 MB DDR2-667	MEMÓRIA	2x512 MB DDR2-667	MEMÓRIA	2x1 GB DDR2-800	
integrált	VGA	NVIDIA GeForce 7600GS	VGA	NVIDIA GeForce 7950GT	
160 GB, SATA	MEREVLEMEZ	320 GB, SATA	MEREVLEMEZ	2x320 GB, SATA	
16x DVD-író	OPTIKAI EGYSÉG	16x DVD-író	OPTIKAI EGYSÉG	16x DVD-író	
-	EXTRA	Hybrid TV-tuner	EXTRA	-	
MS Windows XP Home	OS	MS Windows XP Home	OS	MS Windows XP Home	
kb. 105 000 Ft		kb. 200 000 Ft		kb. 350 000 Ft	

CHIP ÁRELŐREJELZÉS

Nem az időjárás alakulása volt az egyetlen furcsaság az idei év kezdetén. Nagyrészt elmaradtak a szokásos év eleji áremelések is. Sőt, néhány termék ára kifejezetten nagyot zuhant, hála az újabb generációk árnyomásának. Talán kevésbé nagy áreséssel, de a trend a következő hónapokban is folytatódik. A legnagyobb kavargásra minden bizonnyal a TFT monitorok piacán számíthatunk: a drágább „szélesvásznú” 20–21” MVA monitorok helyére özönlnek az olcsó 19–20 colos TN+film paneles modellek, és érkeznek már a 22 hüvelykesek is. Mindez a képmínőségre aligha, de az árakra kedvező hatással lesz.

Sok CPU-mag semmiért?

2007 valóban a változás éve, ugyanis a gépfejlesztés többé már nem csupán egy egyszerű hardvercserét jelent – a vassal együtt szoftvereinket is újabbakra kell cserélnünk!

Ebben a cikkben:

A többmagos CPU hátrányai

A szoftver és hardver egyensúlya

Hogyan gyorsítsuk többmagos CPU-nkat

Mérési eredmények

A 2006-os év a duplamagos processzorok éve volt, 2007-ben viszont már a négymagos CPU-val szerelt gépek is megérkeznek a megfizethető középkategóriába. Sajnos azonban a gépfejlesztés többé már nem olyan egyszerű feladat, mint régebben volt, amikor még pusztán a processzorok órajele döntötte el a gépek teljesítményét. A hardver szimpla cseréje (a valóban komoly, többgenerációs váltásoktól eltekintve) manapság már nem jár tekintélyes teljesít-

ménynövekedéssel. Így, ha továbbra is a már megszokott gépfejlesztési lépéseket alkalmazzuk, becsapva érezhetjük magunkat, hiszen a gyártók által fennhangozott hirdetések 2-4x-es gyorsulásnak nyomat sem leljük. A kulcs a nem csupán a számítástechnikában érvényes varázsszó: az egyensúly. Ha valóban látványos változást szeretnénk, programjainkat is át kell vizsgálnunk, mennyire képesek kiaknázni új hardverelemeink képességeit.

Több szalon futó cselekmény

A duplamagos processzorok megjelenéséig elegendő volt a processzor egyetlen paraméterét, az órajelét figyelni. Ez (kiegészítve a memória mennyiségével) egészen a 3D gyorsítók elterjedéséig meg is határozta, hogy milyen erős a számítógépünk. A programok annyi erőforrást

használtak, amennyit csak találtak a gépben, munka közben nem volt olyan hardverelem, ami ugyan felgyorsíthatta volna a szoftvereket, ám támogatás hiányában kihasználatlan maradt és csak fogyasztotta az energiát.

Az első CPU-kiegészítés, amihez speciális szoftveres támogatásra volt szükség, az MMX, majd a lebegőpontos SSE (és az AMD-nél a 3DNow!) volt. Szerencsére ezekhez a programozóknak viszonylag könnyű volt igazodni, ráadásul az akkoriban felvirágzó multimédiás programoknál hatalmas előny volt a SIMD (Simple Instruction Multiple Data) kiegészítés.

Az Intel által hajszolt, az AMD által pedig épp időben feladott órajel-növelési láz a Prescott kódnevű Pentium 4-es maggal elérte fizikai határait, ezért a fejlesztési iránynak hirtelen fordulatot kellett vennie – így az órajelek helyett immáron a processzormagok számának növelése vált új versenysportággá. A processzorgyártók már a duplamagos CPU-k megjelenésekor belefogtak a felhasználók „átnevelésébe”, miszerint nem csupán az órajel, hanem a processzorok magjainak száma és az extra kiegészítések is rendkívül fontosak. Mára a rengeteg marketing-súlykolás megtette hatását, a felhasználók már a processzormagok számát is ugyanolyan fontosnak tartják, mint az órajelet, vagy éppen a processzor teljesítményére utaló modellszámot.

Sajnos azonban ebben az esetben nem olyan egyszerű a helyzet, mint volt az evolúciós fejlődésnek tekinthető órajel-növelés idején. A duplamagos processzorok ugyanis mit sem érnek megfelelő szoftvertámogatás nélkül, ám ez utóbbiak száma és elterjedtsége is roppant szerény. A duplamagos processzorok csakis abban az esetben képesek látványosan nagyobb számolási teljesítményre, ha több programszálra optimalizált kódot, avagy egyszerre több programot futtatnak. Mivel a többszálás kód előállítására nehéz feladat, a CPU-gyártók kezdetben a párhuzamos programfuttatással reklámozták kétmagos processzoraikat. Ehhez elegendő, ha az operációs rendszer képes rá, ami a Windows XP-re (valamint a Linuxokra és természetesen a Vista-ra is) igaz, ám a valóban nehéz feladat, a felhasználók szokásainak megváltoztatása nem megy ilyen egyszerűen. Ha több programot, programszálakat futtatunk egy időben, azonnal érezhető a →

you can
Canon

Carol Bernami, a neves modell Cathy Pill kreációját viseli, mely a PIXMA MP600 Photo All-in-One nyomtató, másoló és szkennelő által nyomtatott CD-korongokból áll. Kattints te is a www.canon.hu/pixma oldalra néhány igazán egyedi ötletért!

Stílus – ahogyan
te szereted

Egymagos és többmagos platformok mérési eredményei			
Termék	Athlon 64 3800+ rendszer	Intel Core 2 Quad Q6600 rendszer szoftverfrissítések nélkül	Intel Core 2 Quad Q6600 rendszer szoftverfrissítésekkel
Rendszer fogyasztás (nyugalmi/legnagyobb)*	133/247 watt	168/323 watt	168/323 watt
Cinebench 9.5 - Renderelés	364 pont	391 pont	1167 pont
MP3-kódolás*	3:33	2:46	2:07
H.264 HD Video kódolás*	1330,6 s	1162,8 s	613,6 s
RAR-tömörítés	667 KB/s	699 KB/s	958 KB/s
Call Of Duty 2 - 1024x768, MQ	65,4 fps	75,3 fps	88,1 fps
Company of Heroes - 1024x768, HQ	99,1 fps	119,4 fps	131,1 fps
Quake4 - 1280x1024, HQ	79,7 fps	107,1 fps	134,7 fps

* A kisebb érték a jobb.

két mag jelenléte, ám ez az élmény hamar szertefoszlik, amint egy szimpla magos CPU-ra optimalizált programot indítunk el, ugyanis ez semmivel sem fut majd gyorsabban még négy magon sem, mint egy egymagos CPU-n. A hirdetések által ígért 2-4x-es (illetve ezekhez közeli) gyorsuláshoz tehát a programoknak is hozzá kell járulniuk, ami egyelőre csak kevés, szélesebb körben használt szoftverről mondható el. A programfejlesztés nehézségét pedig jól mutatja, hogy noha 2005 első negyedétől kapható dupla-magos CPU, az azóta eltelt idő sem volt elegendő ahhoz, hogy a programok nagy többsége áttérjen a multithreades felépítésre. Ugyanakkor a hardvergyártók már minden árszegmensben a többmagos processzort „erőltetik” a felhasználóra, ahogy újabb már a nagyobb szoftvergyártók, és persze a Microsoft is, a pár-

huzamos feladatvégzésre alkalmas rendszereket részesítik előnyben.

Szoftver nélkül csak pénznyelő

Tesztünkben egy még ma is jónak számító, ám már kihalás előtt álló, olcsón beszerezhető, 2400 Mhz-en működő 3800+-os AMD Athlon 64-es számítógépet vettünk alapul, amit a szoftverek és a beállítások megváltoztatása nélkül egy sokkal komolyabb PC-re cseréltünk. A jelentősen drágább Intel Core 2 Quad Q6600-as processzor összesen négy magot tartalmaz, ráadásul az Athlon 64-nél fejlettebb technológiára épül, így joggal várhatjuk el az ugyancsak 2400 MHz-es órajelen járatott CPU-tól a többszörösen nagyobb számolási teljesítményt.

A teszt meg is erősítette, hogy gyorsabb CPU-ra fejlesztettünk, mégis, teljesen jogosan érezhetjük magunkat becsapva, hiszen a gyorsulás néhány esetet leszámítva na-

Tesztrendszer:

Gigabyte K8NF-9 és Asus Striker Extreme alaplap, AMD Athlon 64 3800+ és Intel Core 2 Quad Q6600, 2x512MB Corsair XMS 3200LL és 2x512MB Corsair XMS2 8000UL, ASUS GeForce EN8800GTS, NVIDIA nForce 6.86 és 9.53, NVIDIA ForceWare 9792, DirectX 9.0c.

Tesztünket – kiegészítő termékekkel – az alábbi cégek segítették: AMD, ASUS, Corsair, Intel, Kellytech, Samsung.

gyon szerény volt. Felhasználói programok terén erre jó példa a RAR és a H.264 tömörítés (1 magon), de említhetnénk a CineBench-et is (1 magon futtatva). A játékoknál is észrevehető a plusz teljesítmény, de lélegzetelállító változásról itt sem beszélhetünk.

Szerencsére tehetünk az ellen, hogy méregdrága processzorunk kihasználtsága ne csupán 20–30%-os legyen még akkor is, amikor éppen nagy szükség lenne a számolási teljesítményre. A szoftverek átvizsgálása során sokszor találkozhatunk a készítő által kiadott javítással, ami már tartalmaz multithread optimalizálást. Ez a tesztben használt mindhárom játékra igaz volt – a javítás után ugyanazon a rendszeren tovább gyorsultak a játékok, ráadásul a gyorsulás sokszor legalább akkora, vagy még nagyobb volt, mint a hardver egyszerű cseréjét követően!

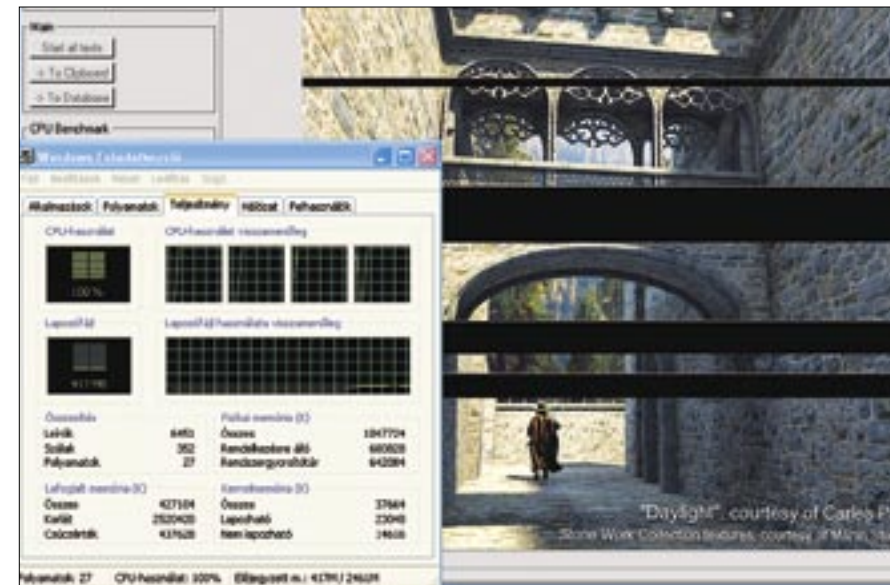
Threading, azaz folyamat párhuzamosítás) kell keresni, így külön processzormag foglalkozhat a fizikával, a mozgatással, a mester-séges intelligenciával és még sorolhatnánk. Ám mivel ennek alkalmazásakor könnyen kiegyensúlyozatlanná válhat a többmagos CPU kihasználtsága (és ahogy a tesztből kiderült, ez semmiképp sem jó), kifejlesztették a Hybrid Threading technikát. Itt egyes magok dedikáltan csak egyetlen feladatot végeznek (pl. hang vagy mozgás), míg vannak olyan folyamatok, amik dinamikusan osztozhatnak egy-egy magon, vagy szükség esetén több magot is igényelhetnek. Sajnos azonban az ilyen, új felfogásban készített kódok elkészítéséhez több időre van szükség, így elkészültükig csak annyit tehetünk, hogy hardverünkkel felkészülünk fogadásukra, és addig is megpróbáljuk alaposan kihasználni a többmagos processzorok erejét.

Nem élet az élet sokmagos CPU nélkül

A Half-Life-ot is készítő Valve feje, Gabe Newell mint elismert játékfejlesztő ritkán kommentálja önszántából a hardvervilág történéseit, ám a többmagos processzorok elterjedését feltűnően komolyan vette. Meglátása szerint a játékok világát legalább annyira felpezsdítik majd a sokmagos CPU-k, mint ahogy annak idején azt a 3dfx Voodoo, az első 3D gyorsító is tette. Ám, ahogy Newell és a többi, befolyásos játékfejlesztő (John Carmack, Tim Sweeney stb.) egybehangzóan állították, hatékony, több szálon futó kódot írni minden eddiginél nagyobb kihívás. Ugyanakkor megéri a sok munkát, mivel a párhuzamos műveletvégzés a fejlesztők legnagyobb problémájára jelenthet megoldást, ugyanis hiába élethűek a bivalyerős GPU-k segítségével megalkotott modellek, ha mozgásuk és gondolkodásuk leginkább egy kezdetleges robotporszívóra emlékeztet.

JÁTÉK HIBÁS HARDVERFELISMERŐVEL
Hiába az egyik legfejlettebb játék, a CPU-nak csak az órajelét nézi, noha ez ma már nem sokat jelent

SZÁZ SZÁZALÉKOSAN KIHASZNÁLT CPU MAGOK Ma még ritkaság a többszálon futó program, de szokjuk a gondolatot, hogy hamarosan minden szoftver ilyen lesz

A felhasználói programoknál már ritkábban találunk a teljesítmény érdekében az alapkódot radikálisan átalakító javítást, ám megvan a lehetőségünk, hogy a meglévő programmal azonos tudású, többmagos processzorra optimalizált másik szoftvert keressünk. Ha találunk

egy megfelelő javítást, de még inkább új változatot, az eredmény nem marad el. Látványos gyorsulás tapasztalható a CineBench és az összes tömörítési feladat során is, így már igencsak imponzánsan fest a Q6600-as rendszerfogyasztás/számolási teljesítmény mutatója.

Tehát ne legyünk csalódottak, ha nem látjuk azonnal új, többmagos processzorunknál a beígért gyorsulást – vegyünk egy mély levegőt, és intsünk búcsút elavult programjainknak, szerezzünk be a hardverünkhez megfelelő változatokat, azaz szokjunk hozzá, hogy a gépfejlesztés mostantól nemcsak hardver-, hanem egyben szoftvercserét is jelent.

Hol keressünk új szoftvereket?

PC-s játékokhoz legegyszerűbben portálként működő, gyűjtőoldalakon találhatunk javításokat, ahol a letöltés előtt a javítócsomagok leírását is elolvashatjuk. Ezekben feltüntetik, hogy melyik verziószámától támogatja az adott játék a többmagos CPU-t. Erre kiváló példák a www.3dgamers.com vagy a www.fileshack.com weboldalak.

Felhasználói szoftverek esetében érdemes először a gyártó és a szoftver weboldalát felkeresni, azon belül is a támogatás vagy a javítás szekciókat. Szabad forráskódú szoftvereknél előfordulhat, hogy a multithreadre optimalizált futtatható változat más oldalon, de ugyanolyan vagy hasonló néven megtalálható. **Erdős Márton** ■

you can
Canon

Bármire is készülsz, a PIXMA MP600 Photo All-in-One nyomtató, másoló és szkennelő társad lesz benne! FINE technológia, 6,3 cm-es színes TFT-kijelző, Easy-Scroll-Wheel – így nem csupán egyszerű, de rendkívül szórakoztató is az alkotás. További nyomtatási ötletek a www.canon.hu/pixma oldalon!

PIXMA MP600

PIXMA
– az én igényeim szerint

Félszáz HDD megatesztje

Növekvő kapacitás, csökkenő árak – itt az idő, hogy új merevlemezt vásároljunk számítógépünkbe. A Chip megatesztje segít eligazodni a zavarba ejtően széles kínálatban.

Ebben a cikkben:

50 HDD két kategóriában

SATA RAID tömbök a gyakorlatban

Összefoglaló táblázat

CHIP kompakt: vásárlási tippek

Már megszokhattuk, hogy a merevlemezek sebessége és kapacitása folyamatosan növekszik, miközben a tárolás fajlagos költsége (Ft/GB arány) látványosan csökken. Az elmúlt néhány hónapban azonban ezek a változások még a szokásosnál is rohamosabbak voltak – főként a vételár apadását tekintve. Ezért most célszerű kibővíteni meglévő gépünk adattároló kapacitását, amihez segítséget ad a Chip megatesztje.

Ha összevetjük a mai legkorszerűbb adattárolókat az ezredforduló csúcsmo- delljeivel, akkor körülbelül nyolc-tízszeres kapacitásnövekedést regisztrálhatunk, az olvasási/írási sebesség majdnem háromszorosára nőtt, míg a fajlagos költség több mint 90 százalékkal csökkent. Amíg 2000-ben szinte elképzelhetetlen volt, hogy valaha is megtelhet adattal egy, mondjuk 60 GB-os HDD, ma már egy ekkora merevlemez szinte nevetségesen aprónak tűnik. Az átlagos PC adattárolója manapság 250 GB körüli, de már kereskedelmi forgalomban is kapható 750 GB-os típus, sőt a CES-en több gyártó (Seagate, Hitachi) is bejelentette már TB-os kapacitást nyújtó készülékeit. Ezt a viharos kapacitásnövekedést a Perpendicular Recording (PMR) technológia alkalmazása teszi lehetővé (amiről előző számunk 50. oldalán olvashattak bővebben).

Megatesztünkéből kiderül, hogy melyik HDD a leggyorsabb, melyikre fér a legtöbb adat, de megtudhatjuk azt is, hogy egy csendes HTPC-be melyik adattároló jelenti a legjobb választást.

TIÉD A VÁLASZTÁS

PATA vs. SATA – melyikre van szükség?

Talán mondanunk sem kell, a párhuzamos és soros adatátvitelt használó technológiá- ból ez utóbbi a korszerűbb, s ma már sze- rencsére az olcsóbb változat is. A gyártók igazából két ok miatt nem hagytak fel a PATA interfészes típusok előállításával: egyrészt még sok régi (2003 előtti) alap- lappal készült PC-t használnak, s ezeken

nincs SATA interfész, másrészt a külső merevlemezek döntő többsége egyelőre ugyancsak a PATA adatátvitelt alkalmaz- za. Tanácsunk egyértelmű: hacsak a csat- lakozó hiánya ezt fizikailag nem akadá- lyozza meg, mindenképpen a SATA inter- fészt válasszuk.

A soros szabvány kétféle verziójával talál- kozhatunk: a SATA-150 volt az első, amelyet viszonylag hamar követett az utód, a SATA-300. Utóbbi legfontosabb újítása az NCQ (Native Command Queuing) implementálá- sa volt, amelynek révén – adott felhasználási körülmények között – nagyobb teljesítményt érhetünk el. (Az igazsághoz tartozik, hogy a Seagate a SATA-150 estében is megoldotta az NCQ beépítését.)

TELJESÍTMÉNY

Gyorsuló adatátvitel, konstans elérési idők

A merevlemezek működési sebességét pa- píron négy tényező határozza meg: az adat- átviteli sebesség, az elérési idő, az NCQ megléte/hiánya, illetve a cache mérete. Kezdjük a sort a kevésbé fontosakkal: a cache mérete 2-32 MB közötti, s a mérések alapján megállapítható, hogy a nagyobb cache elhanyagolható, legfeljebb egyszá- zalékos sebességnövekedést eredményez.

Az NCQ jótékony hatása akkor mutatko- zik meg, ha a gépet jellemzően egyszerre több feladat párhuzamos futtatására használjuk, ha viszont csak játszunk a géppel, az NCQ kis lassulást okoz, érdemes tehát kikapcsolni.

A teljesítmény szempontjából leglénye- gesebb adatok a folyamatos adatátviteli se- besség valamint az elérési idő. A kettő kö- zül, ha a PC-t videószerkesztésre használ- juk, akkor az adatátviteli sebesség nyom többet a latban, viszont minden egyéb esetben a rövidebb elérési időt célszerű előtérbe helyeznünk.

Az is igaz viszont, hogy normál felhasz- nálási körülmények között a HDD-k teljesít- ménye csak nagyon kicsit tér el egymásétól, a Windows, az Office programok vagy akár a zenehallgatás követelményeinek tesztünk valamennyi típusa kiválóan megfelel.

A technikai adatok és a mérések alapján egyértelmű, hogy a mezőny leggyorsabb me- revlemeze a Western Digital gyártósoráról ér- kezett. A Raptor WD1500 sorozata – elsősor- ban az átlagosnál nagyobb, 10 000 rpm-es for- gási sebesség miatt – jóval a mezőny többi tagja előtt jár. A 20%-kal nagyobb olvasási se- besség és az SCSI meghajtókhoz mérhető el-

érési idő miatt a Raptorok jó választást jelente- nek minden olyan esetben, amikor csak a se- besség számít, s minden más – így a készülék ára is – háttérbe szorul. A Raptor ugyanakkor szóba sem jöhet, ha a tárolókapacitás is szere- pet játszik! Márpedig az otthoni felhasználók esetében talán ez a legfontosabb szempont.

Otthonra jobban járunk és még pénzt is megtakaríthatunk, ha a Seagate vagy a Samsung 300-500 GB-os HDD-i közül választunk, amelyekre fér bőven a fil- mekből, zenéből, képekből és letöltések- ből is. Köszönhetően a modern alaplak- pok integrált RAID vezérlőinek, a „nor- mál” merevlemezek sebessége is hatéko- nyan növelhető. (Erről bővebben lásd keretes írásunkat!)

Alapvetően befolyásolja a merevlemez sebességét, hogy a rajtuk található adatok mennyire vannak „szétszórvá”, azaz a fájlok mennyire töredeztettek. Érte- lemszerűen minél inkább töredeztettek az állományok, annál lassúbb ugyanakkora adatmennyiség beolvasása. A töredezett- séget a legegyszerűbben a Windows be- épített programjával szüntethetjük meg, de léteznek erre célprogramok is (pl. a Diskkeeper), jellemzően néhány extra többletszolgá- tással. Hetente legalább egyszer kerítsünk sort a töredezettség- mentesítésre! A teljesítményt a HDD néhány a a firmware-ben változtatható opciója is befo- lyásolja. Ezeket könnyen meg- változtathatjuk, ha a gyártók honlapjáról letöltjük a megfele- lő szoftvert. Lehetőség van gyors és halk keesési mód kiválasztására, letilthatjuk a cache-t, a S. M. A. R. T. funk- ciót, vagy megváltoztathatjuk az adatát- vitel típusát is.

ZAJSZINT ÉS MELEGEDÉS

Túl magas hőmérséklet, veszélyeztetett adatok!

A processzorokkal, videokártyákkal össze- mérve a HDD-k fogyasztása szinte nevet- ségesen alacsony, ebből azonban még nem következik, hogy a HDD-k kevésbé lenne- nek hajlamosak a melegedésre. A merevle- mezekben lévő mozgó alkatrészek miatt a HDD-k is lehetnek „forrófejűek”. Ha egy HDD tartósan 50 C fokok, vagy még mele- gebb környezetben működik, élettartama jelentősen csökkenhet. Márpedig ezt cél- szerű elkerülni, hiszen a HDD-k élet- →

Az erő legyen veled!

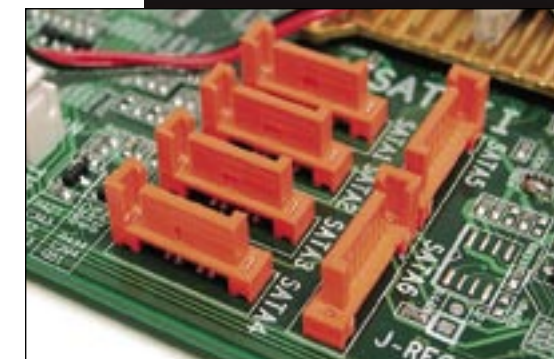
A PATA csatolófelület lassan végleg eltűnik az alaplapokról, míg SATA interfészből egy- re több kerül az alaplapokra. A legújabb lap- kakészletek jellemzően legalább hat SATA csatolót, s – ami még ennél is fontosabb – RAID vezérlőt is tartalmaznak. Két, három vagy négy HDD-vel RAID 0, 1 és 5 tömböket készíthetünk, hogy a megbízhatóságot és/ vagy az adatátviteli sebességet növeljük.

RAID 0 – Striping

A teljesítményőrülteknek ideális konfigurá- ció, amelyben az elérési idő csupán hajsza- nyit nő, az adatátvitel viszont ugrásszerűen javul. A növekedés egyenes arány szerinti: két HDD-vel kétszeres, három HDD-vel pe- dig háromszoros gyorsulást érhetünk el. A Windows ettől ugyan nem lesz sokkal gyors- sabb, de a játékok töltési idejét RAID 0 tömb- bel jelentősen csökkenthetjük.

RAID 1 – Mirroring

A RAID 1-hez két HDD szükséges. Az adatbiz- tonságot javítja, mivel mindkét merevlemezre pontosan ugyanazok az adatok kerülnek.

HATLÖVETŐ Az Intel, NVIDIA, ATI és VIA új lapkakészletei már akár 6 SATA eszközt is képesek vezérelni

RAID 1-gyel minden pontosan olyan, mintha csak egyetlen HDD-t használnánk: sem a kapaci- tás, sem a sebesség nem változik. A rendszer viszont hibátűrő: ha egy HDD megsérül, ada- taink akkor is épek maradnak.

RAID 5 – Striping, hibátűrővel

A RAID 5 az előző két típus előnyeit ötvözi, létrehozásához legalább 3 HDD szükséges. A kapacitás és az adatátvite- li sebesség elvileg az eggyel kevesebb HDD-t tartalmazó RAID 0 tömb adatai- val egyezik meg, ám az alaplap vezérlők szoftveres segítségre is szorulnak, így a gyakorlatban valamivel kisebb teljesít- ményre számíthatunk. A rendszer hiba- tűrő, akkor is működőképes, ha egy HDD kidől a sorból.

tartama maximum 40 fokos hőmérsékletet feltételezve is mindössze öt év. A hőmérséklet ellenőrzése nagyon egyszerű: a Dtemp alkalmazással vagy bármilyen S.M.A.R.T. monitorozó programmal elvégezhető. Fontos, hogy legalább 60 percnyi normál géphasználat után mérjünk!

Mivel a HDD-k hűtéséhez viszonylag kis légmozgás is elegendő, többnyire célra vezet, ha áthelyezzük az egységet egy légáramlat útjába. Ha ez nem segít, akkor kénytelenek vagyunk további ventilátort beszerezni. Öröm az ürömben, hogy egy 1200 rpm-es nyolc centiméteres ventilátor teljesítménye bőven elegendő akár három merevlemez hűtésére is.

A HDD-k zajszintje – az FDB motoroknak hála – alacsony, a rezgéssel viszont számolnunk kell! Különösen az olcsó számítógépek esetében tapasztalhatunk mély, bűgő hangot, amit gumibakok beépítésével vagy speciális zajcsökkentő eszközökkel szüntethetünk meg.

Egy jól megépített konfigurációban a HDD működése gyakorlatilag hangtalan, ha azonban három vagy több adattárolót használunk, akkor ezek működése már zavaró zajjal járhat. Ezért általános elvként tartjuk szem előtt, hogy hacsak nem feltétlenül szükséges, két HDD-nél ne használjunk többet.

JÖVŐKÉP

Még gyorsabb, még nagyobb merevlemez

A merevlemezgyártók régóta panaszkodnak arra, hogy az iparágban kevés a profit. A PMR eljárás révén talán mindez megváltozik, miként egyre több és több adatot is tárolhatunk majd egyetlen HDD-n. A PMR-t már régóta használják a notebookba szánt merevlemezekenél, s immáron a 3,5 colos asztali HDD-k gyártásánál is alkalmazzák.

Egyfajta boomot, egyben a HDD-k utolsó virágkorát hozzák a zenelejátszók, videokamerák, amelyekbe újabban mind többször kerül merevlemez. Illúzióink azonban ne legyenek: hosszú távon a merevlemezek jelenlegi formájukban biztosan eltűnnek a színről, helyüket az első körben hibrid, NAND memóriát is használó modellek veszik át. (A Samsung már szolgált is működő prototípussal). Nehéz megjósolni, hogy a második körben érkező, csak NAND lapkákból álló merevlemez mikor válnak általánossá, minden esetre meglepő lenne, ha erre többet kellene várnunk 10 évnél.

PATA merevlemez

Helyezés	Termék	Pontszám (0-100)										Műszaki és mérési adatok				
		Összpontszám	Tárolókapacitás (GB)	Elérési idő (ms)	Írási/olvasási sebesség (MB/s)	Szoftverrel-csökkentés (10%)	Zajszint (dBA)	Nérelvesztés (MB/s)	1 GB ára (Ft)	Átlagos olvasási sebesség (MB/s)	Átlagos írási sebesség (MB/s)	Elérési idő (ms)	Cache (MB)	Interfész (SATA)	Forgási sebesség (rpm)	NCQ
1	Hitachi Deskstar T7K500 (HDT725050VLAT80)	82	60 990	77	90	75	80	500	122	63,4	42,9	14,1	8	133	7200	-
2	Samsung SpinPoint P120 (SP2514N)	80	17 990	79	81	75	85	250	72	57,2	58,8	13,7	8	133	7200	-
3	Samsung SpinPoint T133 (HD400LD)	80	30 000	75	87	75	79	400	75	61,2	41,5	14,8	8	100	7200	-
4	Hitachi Deskstar T7K250 (HDT722525DLAT80)	79	21 990	82	76	75	81	250	88	53,5	43,5	12,9	8	133	7200	-
5	Hitachi Deskstar T7K500 (HDT725025VLAT80)	78	19 490	82	73	75	89	250	78	51,4	43,8	12,9	8	133	7200	-
6	Seagate Barracuda 7200.10 (ST3750640A)	78	88 200	72	90	50	84	750	118	63,1	45,3	15,5	16	100	7200	-
7	Seagate Barracuda 7200.10 (ST3500630A)	77	47 880	73	87	50	84	500	96	61,3	45,1	15,3	16	100	7200	-
8	Western Digital Caviar WD3200JB	77	25 800	79	77	70	77	320	81	54,2	53,7	13,7	8	100	7200	-
9	Samsung SpinPoint P80 (SP1614N)	75	14 990	78	71	75	76	160	94	50,2	51,1	13,8	8	133	7200	-
10	Western Digital Caviar WD3000BB	74	24 900	75	72	70	82	300	83	50,9	43,0	14,6	2	100	7200	-
11	Samsung SpinPoint P120 (SP2014N)	73	16 790	79	65	75	78	200	94	46,1	46,5	13,7	8	133	7200	-
12	Seagate Barracuda 7200.8 400 (ST3400832A)	72	34 560	70	81	50	71	400	86	57,2	55,8	16,1	2	100	7200	-
13	Maxtor DiamondMax 10 (6L160R0)	72	14 990	76	67	70	76	160	94	46,9	43,1	14,7	8	133	7200	-
14	Maxtor DiamondMax 10 (6L250R0)	72	19 190	75	67	70	76	250	77	47,4	43,2	14,8	16	133	7200	-
15	Seagate Barracuda 7200.7 Plus (ST3200822A)	70	19 668	72	74	50	70	200	98	52,4	52,0	15,5	8	100	7200	-
16	Western Digital Caviar WD2500BB	70	21 360	73	70	70	56	250	85	49,4	50,0	15,1	2	100	7200	-
17	Western Digital Caviar WD2500JB	69	21 360	71	65	70	79	250	85	45,8	50,9	15,7	8	100	7200	-
18	Seagate Barracuda 7200.9 (ST3500641A)	69	47 880	73	68	50	73	500	96	47,9	42,9	15,2	16	100	7200	-
19	Samsung SpinPoint P80 (SP1604N)	68	14 990	65	66	75	74	160	94	46,8	46,7	17,3	2	100	7200	-
20	Western Digital Caviar WD1200BB	67	13 900	76	55	70	76	120	116	38,6	36,4	14,3	2	100	7200	-
21	Western Digital Caviar WD1200JB	67	13 900	76	55	70	79	120	116	38,5	37,4	14,5	8	100	7200	-
22	Western Digital Caviar WD800BB	65	11 988	73	52	70	77	80	150	36,7	37,1	15,1	2	100	7200	-
23	Western Digital Caviar WD2000JB	63	18 600	63	59	70	72	200	93	41,6	42,3	17,8	8	100	7200	-
24	Western Digital Caviar WD400BB	63	10 900	77	42	70	80	40	273	29,8	29,0	14,1	2	100	7200	-
25	Western Digital Caviar WD1600BB	60	15 600	68	47	70	68	160	98	33,4	35,1	16,6	2	100	7200	-

SATA merevlemez

Helyezés	Termék	Pontszám (0-100)										Műszaki és mérési adatok				
		Összpontszám	Tárolókapacitás (GB)	Elérési idő (ms)	Írási/olvasási sebesség (MB/s)	Szoftverrel-csökkentés (10%)	Zajszint (dBA)	Nérelvesztés (MB/s)	1 GB ára (Ft)	Átlagos olvasási sebesség (MB/s)	Átlagos írási sebesség (MB/s)	Elérési idő (ms)	Cache (MB)	Interfész (SATA)	Forgási sebesség (rpm)	NCQ
1	Western Digital Raptor WD1500ADF	95	61 800	100	100	85	66	150	412	70,5	72,3	8	16	150	10 000	•
2	Western Digital Raptor WD740CD	91	43 200	100	88	85	73	74	584	62,1	62,4	8	8	150	10 000	-
3	Samsung SpinPoint T166 (HD501LJ)	85	40 200	78	91	85	95	500	80	63,9	63,9	14	16	300	7 200	•
4	Western Digital Caviar RE2 WD5000YS	82	50 160	81	84	80	82	500	100	59,1	59,2	13	16	300	7 200	•
5	Samsung SpinPoint P120 (SP2504C)	81	18 000	78	82	85	84	250	72	57,9	58,1	14	8	300	7 200	•
6	Seagate Barracuda 7200.10 (ST3500630AS)	81	40 200	81	86	60	78	500	80	60,5	60,4	13	16	300	7 200	•
7	Seagate Barracuda 7200.10 (ST3750640AS)	80	81 590	78	89	60	73	750	109	62,7	62,7	14	16	300	7 200	•
8	Seagate Barracuda 7200.10 (ST3400620AS)	80	32 160	78	86	60	81	400	80	60,7	60,7	14	16	300	7 200	•
9	Samsung SpinPoint T133 (HD401LJ)	79	29 990	70	85	85	87	400	75	59,8	54,8	16	16	300	7 200	•
10	Western Digital Caviar WD4000KD	79	35 400	81	76	75	85	400	89	53,8	54,4	13	16	150	7 200	•
11	Maxtor DiamondMax 10 (6V160ED)	77	13 440	78	71	80	100	160	84	50,1	56,7	14	8	300	7 200	•
12	Western Digital Caviar WD3200JD	76	25 920	81	77	75	58	320	81	54,1	53,9	13	8	150	7 200	-
13	Western Digital Raptor WD360GD	75	23 900	89	63	80	66	36	664	44,6	48,5	11	8	150	10 000	-
14	Western Digital Caviar WD2500KS	75	20 400	81	71	75	64	250	82	50,2	50,4	13	16	300	7 200	-
15	Maxtor DiamondMax 10 (6B300S0)	74	23 990	78	67	75	91	300	80	47,1	52,2	14	16	150	7 200	-
16	Samsung SpinPoint T133 (HD300LJ)	74	22 200	78	66	85	80	300	74	46,4	46,8	14	8	300	7 200	•
17	Maxtor MaxLine Pro 500 (7H500F0)	74	42 000	74	73	80	69	500	84	51,7	54,5	15	16	300	7 200	•
18	Seagate Barracuda 7200.8 (ST3400832AS)	74	32 160	70	81	60	71	400	80	57,2	55,2	16	2	300	7 200	•
19	Hitachi Deskstar 7K500 (HDS725050KLA360)	74	59 990	78	69	85	65	500	120	48,6	47,4	14	16	300	7 200	•
20	Samsung SpinPoint P120 (SP2004C)	74	17 160	78	64	85	84	200	86	45,1	45,6	14	8	300	7 200	•
21	Maxtor DiamondMax 10 (6B250S0)	73	19 190	78	68	75	72	250	77	48,1	54,7	14	16	150	7 200	-
22	Hitachi Deskstar 7K400 (HDS724040KLSA80)	73	37 190	81	65	80	60	400	93	45,9	44,5	13	8	150	7 200	-
23	Western Digital Caviar WD2500JD	72	21 600	78	68	75	69	250	86	47,7	47,7	14	8	150	7 200	-
24	Seagate Barracuda 7200.9 (ST3500641AS)	72	40 200	78	69	60	77	500	80	48,8	48,6	14	16	300	7 200	•
25	Samsung SpinPoint P80 (SP1614C)	71	15 590	74	60	80	90	160	97	42,6	47,3	15	8	150	7 200	-

■ Csúcskategória (100–90) ■ Felsőkategória (89–75) ■ Középkategória (74–45)

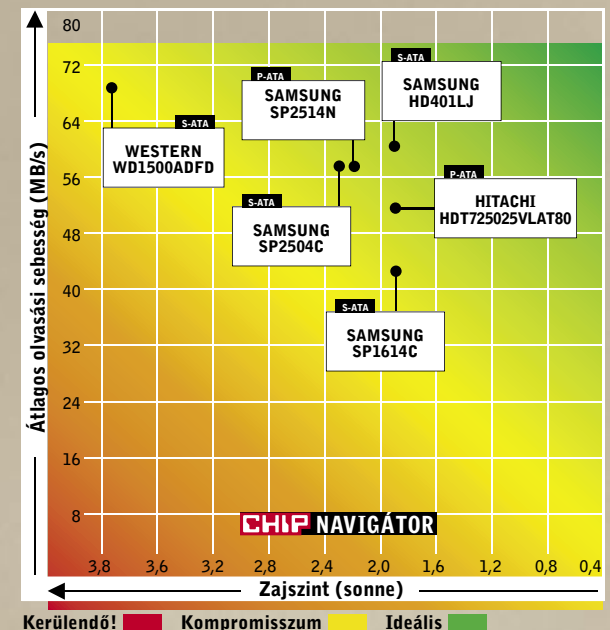
CHIP KOMPAKT Mervelemek

Vásárlási tippek

- ✓ **Csatolófelület**
Új PC-be szigorúan csak SATA interfészt használó HDD-t vásároljunk, már csak az NCQ és a nagyobb cache miatt is. Néhány éves számítógép esetén, ha van SATA port, akkor szintén e csatlakozóval szerelt változatot kell egy jumper segítségével. A PATA maradjon szükségmegoldás, csak akkor válasszuk, ha az alaplapon nincs soros ATA csatlakozó!
- ✓ **Ár**
Érdemes figyelmesen tanulmányozni az ár/kapacitás arányt, ezzel ugyanis sokat lehet spórolni. Elsősorban persze nem az átlagos kapacitás esetében (ahol az árak legfeljebb 2000–3000 Ft-ot térnek el), hanem akkor, ha nagyobb HDD-t készülünk vásárolni: 500 GB-nál vagy afölött így akár 20 000 Ft-ot is megtakaríthatunk.
- ✓ **Teljesítmény**
A nagy adatátvitel elsősorban akkor fontos, ha a HDD olyan PC-be kerül, amelyet elsősorban videovégzésre használnak. Minden más esetben a kisebb elérési idő bőven kompenzálja az olvasási sebességben mutatkozó esetleges lemaradást. A tesztben szereplő HDD-k teljesítménye mindemellett nem mutat nagy szórást, otthonra a Maxtor kivételével minden adattárolót megfelelőnek találtunk.

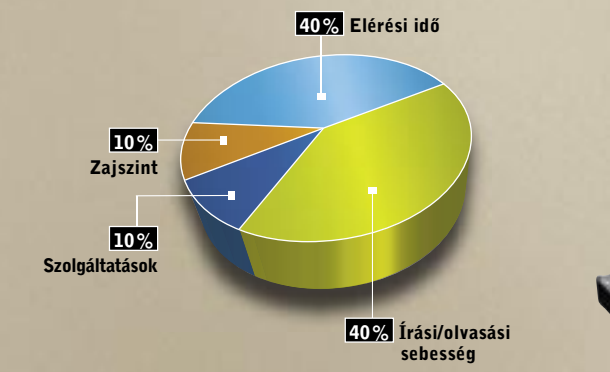
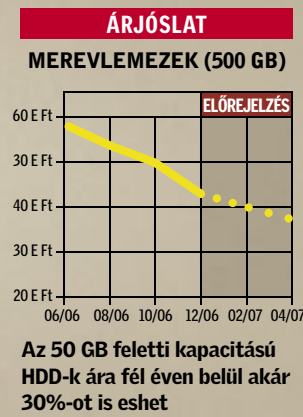
Kompromisszumok nélkül

Néhány éve még választanunk kellett, hogy gyors vagy inkább csendes HDD-t vásároljunk-e? Ma azonban már a legtöbb esetben nem kényserülünk kompromisszumra. Csak azért nem mindig, mert a WD Raptor működése – 10 000 rpm-es forgási sebessége következtében – érzékelhető zajjal jár. Ha csendes PC-t építünk, és tízezreket költünk el csöndes, netán vízűtésre, nem érdemes az egész koncepciót egy Raptorral tönkretenni!

ÍGY TESZTELTÜNK

A merevlemezek tesztelésénél az elsődleges szempont a meghajtók teljesítménye volt. Miként arról már sokszor szó esett, e mutatót a legjobban az elérési idő határozza meg, de természetesen figyelembe vettük az írási/olvasási sebességeket is. E két szempont az összes pontszám 80 százalékát tette ki, mégpedig egyenlő súlyozással. A szolgáltatások és a zajszint/melegedés 10-10 százalékot képviselnek, ezek ugyanis olyan jellemzők, amelyek, bár meghajtónként különböznek, a legtöbb felhasználó számára mégsem fontos paraméterek. A vásárlásnál szinte biztos, hogy e három tényezőt csak nagyon kicsit, vagy egyáltalán nem vesszük figyelembe!

Az 50 GB feletti kapacitású HDD-k ára fél éven belül akár 30%-ot is eshet

Röviden P-ATA

1 Hitachi HDT725050VLAT80
A gyártók még nem hagytak fel a párhuzamos adatátvitelt alkalmazó eszközök előállításával, így természetesen a PMR eljárást is használják a meghajtókban. A Hitachi 500 GB-os merevlemez a teljesítmény és a kapacitás szempontjából is jó választás, a meghajtó viszont az átlagosnál kicsivel hangosabb, s a fajlagos tárolási költsége is magas.

2 Samsung SP2514N
A második helyezett Samsung SP2514N jól sikerült példány, amit mi sem bizonyít jobban, mint hogy a meghajtó minden paraméterét tekintve az első hat helyezett között szerepel. A Samsung elsősorban e kiegyensúlyozott teljesítményének köszönheti, hogy rövid időn belül igen nagy szeletet hasított ki magának az adattárolók piacából!

S-ATA

1 Western Digital WD1500ADF
Nem okozott különösebb meglepetést, hogy a SATA interfészt használó meghajtók között a WD Raptor diadalmaskodott. A 147 GB-os változat tárolókapacitásával sincs gond: ez a meghajtó ideális rendszermerevlemez célra. Persze, mint mindennek, a nagy teljesítménynek is megkéri az árát!

5 Samsung SP2504C
A legjobb vételt SATA interfésszel továbbra is a Samsung SP2504C jelenti, sőt, a koreai gyártó szinte valamennyi méretkategóriában a legjobb árral szolgál. Nem járunk tehát rosszul akkor sem, ha 400 GB-os HDD-t vásárolunk, de az 500 GB-os változat esetében is csak 8 Ft-tal kell többet fizetnünk GB-onként.

Kevés memóriahely:

A 2 DIMM foglalat kezdetben elengedő, de a későbbi memóriabővítést nagyban megnehezíti

Hamis PCIe x16-os kártyahely:

Sok esetben nem kapjuk meg a teljes x16-os sávszélességet, ami bővítési lehetőségeinket is behatárolja

Az LGA775 csapdjája:

A foglalat magában még nem biztosíték, hogy minden beleillő CPU-t támogat alaplakunk

Hiányos hátlapi csatlakozások:

A LAN és a D-SUB általános, a DVI viszont ritkaság, FireWire 20 ezer forint alatt pedig egyáltalán nem kapunk

Teszt: A legjobb alaplakok – féláron

Kompromisszum nélkül található alaplak akkor is, ha az egész gépre van annyi pénzünk, mint amennyibe egy csúcs PC-nek csupán az alaplakja kerül.

Ebben a cikkben:

- 13 olcsó, integrált alaplak műszaki adatai
- A két legnépszerűbb chipkészlet bemutatása
- Mérési eredmények
- Vásárlási és gépépítési tanácsok

Bármennyire is meglepő, a hardvergyártó cégek nem a legdrágább, minden földi jóval megpakolt hardvereszközökkel keresnek legjobban, hanem az egyszerű felépítésű, csak a legszükségesebb szolgáltatásokat nyújtó, ugyanakkor kedvező árú modellekkel. Az alaplakok esetében ez a *microATX* szabványt jelenti, ahol a kis befoglaló méret ellenére alapvető követelmény a csendes üzem, valamennyi szükséges integrált vezérlő, és persze a bővíthetőségről sem szívesen mondanak le a felhasználók. Van egy lélektani határ is, amit e modellek ára nem haladhat meg, hiszen legtöbb felhasználó

számára a mai napig az árcédula a legfontosabb tulajdonság. Mi most a tesztben ezt a határt 20 ezer forint körül húztuk meg.

Intel platform a múltból

Mindkét CPU-típusra igaz, hogy az alsó árszegmensekben csupán egyetlen chipkészlet dominál. Az *Intel* esetében ez a már régóta piacon lévő 945G-t jelenti, valamint ennek alváltozatait. A legnépszerűbb asztali chipkészlet-együttes a 945G északi és

az ICH7 déli hid-ból áll. Nem véletlen a népszerűség, mert ez az egyik legolcsóbb összeállítás, bár valóban csak a legszükségesebb szolgáltatásokat nyújtja. Mivel a hang és a hálózati vezérlő típusának kiválasztása az alaplakgyártók dolga, többen, például az *MSI* és a *Biostar* kispórolták a HD Audiót és a gigabites LAN-t.

Ide sorolhatjuk az *Abit* lapját is, amin ugyancsak AC'97-es hang és 10/100-as hálózati vezérlő található, de ha a többi pa-

CHIP Összegzés

► Az intel alaplakok közül a legtöbb szolgáltatást, a legjobb teljesítményt és a legkönnyebb bővíthetőséget az *ASRock ConRoe945G-DVI* alaplak kínálja, így nem is lehet vita tárgya a tesztgyőztes címe – igaz, az elrendezésben még akad néhány kivétel. A legjobb vétel kitüntetés pedig a *Gigabyte 81945GZME-RH* alaplaknak jár, mert ugyan korlátozza

bővíthetőségét a 945GZ chipkészlet, azonban sebessége, kiépítése és ára is kiemel a mezőny többi tagja közül.

A tesztben szereplő AM2-es *microATX* lapok közül a legjobb AMD-s gépet az *ASUS M2NPV-MX* lapra építhetjük, ami minden tekintetben veri a többi versenyzőt, igaz, ára is a legborsosabb. Lényegesen szerényebb árú az *Abit NF-M2S*, ami ugyan nem a mezőny legolcsóbb modellje, de képességei alapján a legjobb vétel, AMD gépre vágyóknak.

raméteriét is megnézzük, láthatjuk, hogy a meglehetősen elavult VIA chipkészlet alaplakkal még ez a legkisebb gond. Az *Abit VIA P4M890*-es integrált, belül AGP 8x-en csatlakozó videovezérlője például egyszerűen nem alkalmas 3D-s megjelenítésre, hacsak nem 4-5 évvel ezelőtti játékokkal szeretnénk játszani, alacsony részletesség és felbontás mellett. Az *Abit IP-95*-nek ugyanakkor vonzó tulajdonságai is akadnak, ilyen a hibrid memóriainterfész, a teljes sávszélességű PCIe x16-os csatlakozás és a RAID-képes vezérlő.

Felpörgetve

Ez utóbbi, tesztünk intel mezőnyében egyedi szolgáltatás volt, mivel ehhez az *Intel* készletből az ICH7R déli hid használatára lett volna szükség, ami jelentősen megnövelte volna a vételárát. A RAID azonban a tesztünkben szereplő alaplakok kategóriában csak mérsékelt előnyt jelent, a mindössze 2 memóriafoglalat viszont kifejezett hátrány, a 945GZ-k esetében csökkentett PCIe x16-os kapcsolat pedig végképp beszűkíti a bővítési lehetőségeket.

Szerencsére a mezőny minden tagja képes fogadni a Core 2 Duo processzorokat, igaz az 1066 MHz-es PSB-t hivatalosan csak a 945G kezeli. A Core 2 Duo CPU-val kapcsolatban gyakran merül fel a tuningolás lehetősége, mint a teljesítmény növelésének egyszerű és semmibe sem kerülő módja. Persze profi tuningra nem ebből az árkategóriából kell alaplakot választani, ebben az esetben a túlpörgetés csak sokadrangú, extra szolgáltatás. Mégis, az *ASUS P5L-MX* alaplakja, a tesztben egyedülként, támogatja az automatikus órajelnövelést is, ám egyszerű hűtése és egyéb alkatrészei (tápáramkör stb.) miatt ne reméljünk komoly sebességnövekedést.

Teljes értékű 945G-s alaplakból csak az *ASRock ConRoe945G-DVI* ára nem éri el az említett 20 ezer forintos határt – pedig hozzá hasznos kiegészítéseket is kapunk a

pénzünkért. Az LCD monitorok terjedésével ebben az árszegmensben is egyre nagyobb az igény a DVI csatlakozásra, amit a mezőnyből egyedül az *ASRock* alaplakja nyújt – kiegészítő kártya segítségével. Hasonlóan egyedi a 4 DIMM (*Dual In-line Memory Module*) foglalat is, ami a teljes sávszélességű PCIe x16-os foglallattal megfelelve a *ConRoe945G-DVI*-t a legjobban bővíthető intel alaplak.

Olcsó játékosok

Míg az *Intel* CPU-khoz készült alaplakok kifejezetten az irodákat célozzák meg szolgáltatásaikkal, addig az *NVIDIA GeForce 6100*-as széria inkább a játékosoknak kedvez. Persze csodákat itt sem szabad várni, hiszen továbbra is a legolcsóbb, integrált videovezérlős alaplakokról van szó, ám az *Intel 945G*-nél fiatalabb chipkészlet a szolgáltatásait tekintve is fejlettebb.

A gyártás során a költségsökkentés itt is elsődleges szempont volt, így több esetben is le kell mondanunk a gyorsabb, fejlettebb vezérlőkről és szolgáltatásokról. Az *ECS*-nél, a *Gigabyte*-nál, és a *Biostar*-nál be kell érünk a 10/100-as LAN vezérlővel, ráadásul e két utóbbinál a PCIe x16-os foglalat is csupán szemfényvesztés, hiszen ezek valójában csak x1-es sebességre képesek. Az *ECS*-nél és az *Abit*-nél (ezek egyébként színüket és egy-két apróságot leszámítva tökéletesen azonosak) is be kell érünk a megfelelő sebességű PCIe X16-os foglallattal, ám ez már alkalmas gyorsabb VGA kártyák megfelelő teljesítményű meghajtására.

Az árakat tekintve jogosan gondolhatnánk, hogy komolyabb bővíthetőségre nem számíthatunk, holott ez néhány alaplakra egyáltalán nem igaz. Ebben a tekintetben az egyik legjobb az *ASRock ALiveNF6G-DVI*. Erre a kis alaplakra a teljes sávszélességű PCIe x16, a 4, akár RAID 5-be kapcsolható SATA és a 4 →

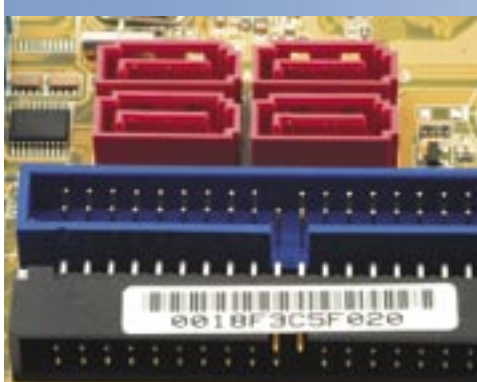

HIBRID MEMÓRIAVEZÉRLŐ Csábító lehet a múlt „támogatása”, de ne dőlünk be neki

Intel 945G: egyszerű chipkészlet, valódi 3D nélkül

Az eredetileg Pentium 4-es processzorhoz tervezett 945G északi hid az egy-két évvel ezelőtti minimálisan szükségesnek tartott alapszolgáltatásokat nyújtja. Ez DDR2-667-es memóriavezérlőt, egy PCIe x16-os bővítést, a déli hidhoz való 2 GB/s-os DMI csatlakozást és GMA950-es integrált VGA vezérlőt jelent. A 945GZ-s, még ennél is egyszerűbb és ezért persze olcsóbb északi hidból a DDR2-667 sebességet és PCIe x16-os csatlakozást is kiirtották, vagyis az ilyen alapra épülő gépeket nem igazán lehet erős PC-vé bővíteni. Hiába veszünk ugyanis később a gépünkbe erős(ebb) videokártyát, a középkategória aljánál erősebbet nem érdemes választanunk, mivel a déli hidhoz kapcsolódó – x16-os foglallatot kapott, de valójában csak PCIe x4-es – sín nem képes nagyobb adatátvitelre (ráadásul a 2 GB/s-os DMI kapcsolaton osztoznia kell a többi integrált vezérlővel is). 945GZ készlettel tehát többnyire be kell érni az integrált VGA-val.

Az integrált GMA950 a maga idejében még korszerűnek számított, ám már a megjelenésekor is komoly hardveres gondok voltak vele, amikkel szinte minden tulajdonos találkozott már használat közben. A papíron fejletlenek tetsző, DX 9.0 és Shader Modell 2.0 kompatibilis chip két pixelfutószalagjához tartozik 2 pixel shader, ám a vertex shader feladatokat a driver szoftveresen, a CPU-val számoltatja, ami a sebességet igencsak lerontja. A legnagyobb gond azonban mégsem ez, hanem a hardveres T&L (Transform&Lightning) egység teljes hiánya. Mivel ezt már a DirectX 7-es szabvány is megkövetelte, sok játék a GMA950-et csak DirectX 6.0-s GPU-ként ismeri fel, és nem indul el (pl. Company of Heroes, Call of Duty 2).

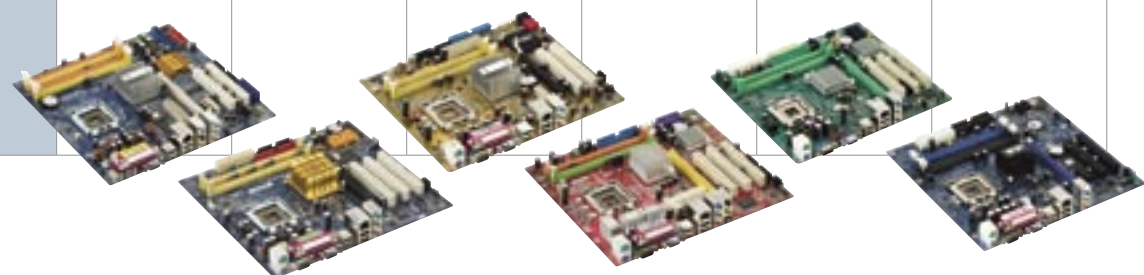

4 PATA, 4 SATA A kategóriában ritkaság a 8 tároló kezelése, főleg ha még RAID-et is kapunk

A GMA950-esnek akad azért jó tulajdonsága is, mégpedig a DVMT-nek nevezett *dinamikus videomemória-foglalás*, ami az igényeknek megfelelően mindig csak az éppen szükséges mennyiségű rendszermemóriát foglalja (a fix 1 vagy 8 MB mellett), ezzel több erőforrást hagyva a rendszernek.

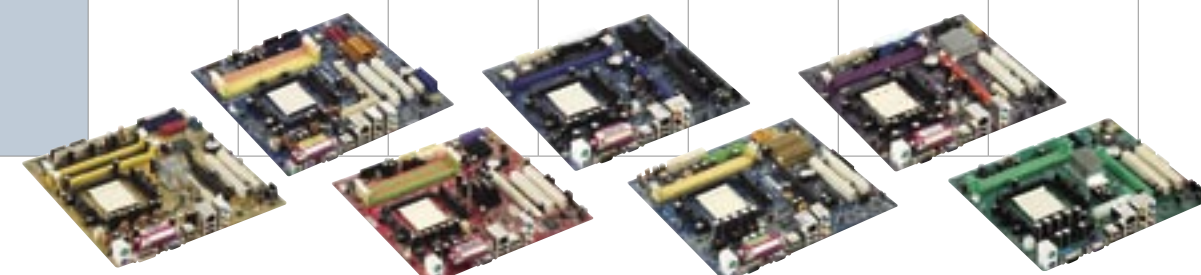
INTEL alaplapok						
Helyezés	1 HELYEZÉS	2 HELYEZÉS	3 HELYEZÉS	4 HELYEZÉS	5 HELYEZÉS	6 HELYEZÉS
Termék	ASRock ConRoe945C-DVI	Gigabyte 81945GZME-RH	ASUS P5L-MX	MSI 945GZM3-L	Biostar 945GZ Micro 775	Abit IP-95
Beküldő	Ramiris	Ramiris	Expert	Ramiris	Go-run	Expert
Információ	www.ramiris.eu	www.ramiris.eu	www.expert.hu	www.ramiris.eu	www.gorun.hu	www.expert.hu
Tájékoztató ár [FT]	19 500	16 990	20 990	18 490	15 000	14 990
Garancia [év]	2	3	3	3	2	3
Összpontszám	94	89	89	84	83	82
	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■■
Szolgáltatások [40%]	95	91	91	85	85	80
Teljesítmény [30%]	94	90	84	83	80	75
Bővíthetőség [20%]	95	82	90	82	82	92
Felépítés [10%]	88	92	92	82	89	92
Ár/érték	jó	kiváló	közepes	jó	kiváló	kiváló
Műszaki adatok						
Lapkakészlet (chipek száma)	i945G+ICH7	i945GZ+ICH7	i945G+ICH7	i945GZ+ICH7	i945GZ+ICH7	P4M890+VT8237R Plus
PCIe x16/PCIe x1/PCIe x4/PCI foglalatok	1/1/0/2	1*/0/0/3	1/1/0/2	1*/0/0/3	1*/0/0/3	1/1/0/2
Lapok közötti kapcsolat	DMI 2 GB/s	DMI 2 GB/s	DMI 2 GB/s	DMI 2 GB/s	DMI 2 GB/s	Ultra V-Link 1 GB/s
Integrált VGA típusa	GMA950	GMA950	GMA950	GMA950	GMA950	UniChrome Pro
Grafikus mag órajele	400 MHz	400 MHz	400 MHz	400 MHz	400 MHz	250 MHz
Shaderek (vertex/pixel)	-/4	-/4	-/4	-/4	-/4	-/-
Támogatott Shader Modell	2.0	2.0	2.0	2.0	2.0	-
Hardveres T&L egység/DVI	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-
NCQ	●	●	●	●	●	-
Megosztott videomemória (fix+DVMT)	8MB+128MB	8MB+128MB	8MB+128MB	8MB+64MB	8MB+128MB	64MB+n.a.
DIMM foglalatok	4	2	2	2	2	2+2
Maximálisan támogatott memória	4 GB	2 GB	4 GB	2 GB	2 GB	2/4 GB
PATA/SATA-csatlakozók	1/4	1/4	1/4	1/4	1/4	2/2
SATA RAID verziók	-	-	-	-	-	0, 1, 0+1, JBOD
Audio codec	Realtek ALC888, HD Audio	Realtek ALC883, HD Audio	SoundMax ADI AD198-6A	Realtek ALC850, AC'97	Realtek ALC655, AC'97	Realtek ALC655, AC'97
LAN	Realtek RTL8111B gigabit	Marvell 8001 gigabit	Attansic L1 gigabit	Realtek RTL8100C 10/100	Realtek RTL8100C 10/100	Realtek RTL8100C 10/100
USB (hátlapon/alaplapi csatlakozó)	4/4	4/4	4/4	4/4	4/4	4/4
Automata tuning BIOS-ból	-	-	●	-	-	-
Processzor valódi órajele	3200,1 MHz	3192 MHz	3199,8 MHz	3192 MHz	3201,6 MHz	3199,1 MHz
BIOS-verzió	L20	F6	0301	080012	111006	112306
Formátum (hossz.xszél.)	Micro ATX (244x244 mm)	Micro ATX (244x220 mm)	Micro ATX (245x203 mm)	Micro ATX (245x225 mm)	Micro ATX (235x220 mm)	Micro ATX (244x244 mm)
Méresi adatok						
Fogyasztás (nyugalmi/legnagyobb)**	95/174 watt	102/185 watt	101/194 watt	97/192 watt	104/186 watt	97/200 watt
Cinebench 9.5 - Renderelés	320 pont	319 pont	319 pont	320 pont	284 pont	293 pont
PCMark05	2809 pont	2779 pont	2601 pont	2754 pont	2510 pont	na
MP3-kódolás**	3:43	3:43	4:11	3:43	4:37	4:29
AVI-kódolás**	13:23	13:28	15:39	13:21	17:24	16:54
RAR-tömörítés	499 KB/s	475 KB/s	544 KB/s	500 KB/s	501 KB/s	487 KB/s
HD tach	58,9 MB/s	59 MB/s	60,8 MB/s	58,9 MB/s	59 MB/s	59 MB/s
3DMark06, MP3-tömörítés	75/5:26	75/5:27	65/6:30	n.a.	67/7:07	na
3DMark06	108 pont	105 pont	118 pont	n.a.	107 pont	na
3DMark06 CPU	925 pont	923 pont	693 pont	897 pont	689 pont	na
Quake 4 - 640x480, LQ	15 fps	15,3 fps	15,3 fps	14,8 fps	14,3 fps	na
NFS:Most Wanted - 640x480, LQ	21,1 fps	24,3 fps	22,5 fps	23,8 fps	22 fps	16,7 fps

* Csak PCIe x4-es sebességű.
**A kisebb érték a jobb.

AMD alaplapok							
Helyezés	1 HELYEZÉS	2 HELYEZÉS	3 HELYEZÉS	4 HELYEZÉS	5 HELYEZÉS	6 HELYEZÉS	7 HELYEZÉS
Termék	ASUS M2NPV-MX	ASRock ALiveNF6C-DVI	MSI K9AGM-F	Abit NF-M2S	Gigabyte M61VME-S2	ECS GeForce6100SM-M	Biostar NF61V Micro AM2
Beküldő	Ramiris	Ramiris	Ramiris	Expert	Ramiris	-	Go-run
Információ	www.ramiris.eu	www.ramiris.eu	www.ramiris.eu	www.expert.hu	www.ramiris.eu	www.ecs.com.tw	www.gorun.hu
Tájékoztató ár [FT]	20 990	17 490	19 990	15 990	15 990	14 990	14 200
Garancia [év]	3	2	3	3	3	n.a.	2
Összpontszám	97	92	91	88	87	87	85
	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■■
Szolgáltatások [40%]	98	94	93	85	83	83	83
Teljesítmény [30%]	98	88	87	93	96	92	91
Bővíthetőség [20%]	97	96	95	86	82	86	82
Felépítés [10%]	94	86	92	85	88	85	84
Ár/érték	közepes	jó	közepes	kiváló	jó	kiváló	kiváló
Műszaki adatok							
Lapkakészlet	GeForce6150+nForce430	GeForce6100+nForce430	AMD-ATI Xpress 1150+SB600	GeForce6100+nForce405	GeForce6100+nForce400	GeForce6100+nForce405	GeForce6100+nForce400
PCIe x16/PCIe x1/PCIe x4/PCI foglalatok	1/1/0/2	1/1/0/2	1/1/0/2	1**/1/0/2	1*/1/0/2	1**/1/0/2	1*/1/0/2
Lapok közötti kapcsolat	HyperTransport, 8 GB/s	n.a.	PCIe x2 1 GB/s	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Integrált VGA típusa	GeForce6150	GeForce6100	Radeon X300	GeForce6100	GeForce6100	GeForce6100	GeForce6100
Grafikus mag órajele	475 MHz	425 MHz	400 MHz	425 MHz	425 MHz	425 MHz	425 MHz
Shaderek (vertex/pixel)	1/2	1/2	2/2	1/2	1/2	1/2	1/2
Támogatott Shader Modell	3.0	3.0	2.0	3.0	3.0	3.0	3.0
Hardveres T&L egység/DVI	●/●	●/●	●/-	●/-	●/-	●/-	●/-
NCQ	●	●	●	●	●	●	●
Megosztott videomemória	128 MB	128 MB	128 MB	128 MB	128 MB	128 MB	128 MB
DIMM foglalatok	4	4	4	2	2	2	2
Maximálisan támogatott memória	8 GB	8 GB	8 GB	2 GB	8 GB	2 GB	2 GB
PATA/SATA-csatlakozók	2/4	1/4	1/4	1/2	1/2	1/2	1/2
SATA RAID verziók	0,1,0+1,5,JBOD	0,1,0+1,5,JBOD	0, 1, 0+1, JBOD	0,1	0,1	0,1	0,1
Audio codec	SoundMax AD198-6A, HD Audio	Realtek ALC888, HD Audio	Realtek ALC883, HD Audio	Realtek ALC883, HD Audio	Realtek ALC883, HD Audio	Realtek ALC660, HD Audio	Realtek ALC861, HD Audio
LAN	Marvell 88E1116 gigabit	Realtek 8211B gigabit	Realtek 8210SC gigabit	Realtek 8210SC gigabit	Realtek 8201CL 10/100	Broadcom AC131 10/100	Realtek 8201CL 10/100
USB (hátlapon/alaplapi csatlakozó)	4/4	4/6	4/6	4/4	4/4	4/4	4/4
Automata tuning BIOS-ból	●	-	-	-	-	-	-
Processzor valódi órajele	1004,9-2214,9 MHz	1004,6-2210,2 MHz	1000,2-2200,3 MHz	1004,8-2210,4 MHz	1004-2210,1 MHz	1004,7-2210,2 MHz	1004,5-2209,9 MHz
BIOS-verzió	082506	1.30	V3.0	110806	F4	082906	091906
Formátum (hossz.xszél.)	Micro ATX (245x245 mm)	Micro ATX (245x245 mm)	Micro ATX (245x245 mm)	Micro ATX (244x220 mm)	Micro ATX (244x225 mm)	Micro ATX (244x224 mm)	Micro ATX (244x205 mm)
Méresi adatok							
Fogyasztás (nyugalmi/legnagyobb)*	55/116 watt	46/84 watt	54/99 watt	46/86 watt	45/88 watt	48/87 watt	45/83 watt
Cinebench 9.5 - Renderelés	331 pont	329 pont	329 pont	330 pont	330 pont	329 pont	329 pont
PCMark05	2713 pont	2667 pont	2452 pont	2744 pont	2733 pont	2771 pont	2758 pont
MP3-kódolás*	4:15	4:16	4:13	4:14	4:14	4:15	4:14
AVI-kódolás*	14:06	14:09	14:10	13:58	13:59	14:00	13:59
RAR-tömörítés	513 KB/s	509 KB/s	527 KB/s	545 KB/s	545 KB/s	545 KB/s	545 KB/s
HD tach olvasás	61,3 MB/s	61,3 MB/s	60,8 MB/s	61 MB/s	61,2 MB/s	60,1 MB/s	60,8 MB/s
3DMark06, MP3-tömörítés	210/6:14	185/7:20	178/6:28	206/7:06	208/7:09	207/7:16	203/7:15
3DMark06	216 pont	206 pont	188 pont	226 pont	224 pont	226 pont	223 pont
3DMark06 CPU	858 pont	856 pont	849 pont	859 pont	859 pont	859 pont	861 pont
Quake 4 - 640x480, LQ	31 fps	27,6 fps	13,4 fps	28,1 fps	29,1 fps	28,1 fps	28,3 fps
NFS:Most Wanted - 640x480, LQ	42,6 fps	37,8 fps	34,2 fps	38,2 fps	40,1 fps	41,2 fps	39,3 fps

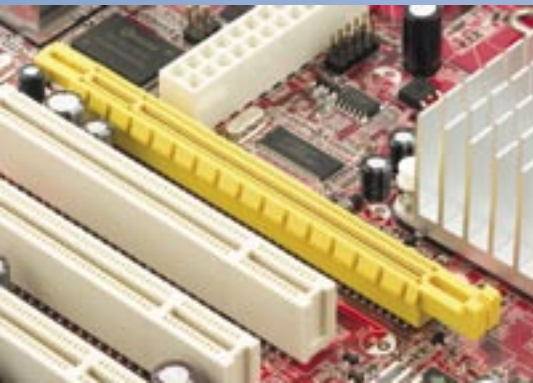

* Csak PCIe x1-es sebességű.
** Csak PCIe x8-as sebességű.
***A kisebb érték a jobb.

GeForce 6100: A szemfényvesztő

Az NVIDIA GeForce 6100-as szériája, kiegészítve az nForce 400-as chippel minden, ma szükséges képességgel rendelkezik. A két chip megnevezés olykor megtévesztő is lehet, hiszen az újabb és egyszerűbb modelleknél (nForce 400 és nForce 400) az NVIDIA egyetlen chipbe sűrítette az északi és déli hidat, ami persze az alaplapok árban és méretében is érezhető. Az általános tulajdonságok közül ki kell emelnünk az összes AM2-es CPU teljes értékű kezelését, a DDR2-800-at, a RAID-et, a kizárólagosan HD audio vezérlőt és a kategóriájában fejlettnak tekinthető integrált VGA-t. Ez a GeForce 6150 esetében a legerősebb, ám még így se számítsunk egy kiegészítő GPU teljesítményére. Kapunk DVI és (opcionálisan) tv-kimenetet, DirectX 9.c és SM 3.0 támogatást hardveresen megvalósított vertex- és pixelárnyalókkal, hardverből megtámogatott HD videó dekódolást és még sorolhatnánk.

A kisebb modelleknél a HD hardveres videó dekódolásáról, a magasabb GPU órajelről és a DVI kiegészítőről kell lemondanunk, ám még így is versenyképes, az Intel

PCIe X16-OS FOGLALAT Ne higgyünk a szemünknek, a legtöbb olcsó lapon „olcsó trükk” csupán

és a VIA megoldásainál nagyságrendekkel fejlettebb, kiforrottabb és jobban használható integrált vezérlőt kapunk. Sajnos a PCIe x16-os kártyahely az nForce400-as modelleknél csak dísznek tekinthető, hiszen mindössze x1-es sebességre képes, és a 405-ös változatnál is csak x8-as a sávszélesség, ami ugyan már használható, de még ez sem tökéletes.

A déli híd szolgáltatásai is kellően fejlettek, a már említett RAID, HD audio mellett a LAN vezérlő mellé a komolyabb, nForce430-as chipeknél hardveres tűzfalat is kapunk, továbbá lehetséges a 2 PATA (4 egység) és a 10 USB 2.0 kivezetés is.

DIMM foglalattal mellett még további 10 USB 2.0-s eszközt is kapcsolhatunk (csak győzzük tápegységgel és hűtéssel). Az ASUS modellje még erre is rátesz egy lapáttal, hiszen erre a lapra a 4 SATA mellé akár 4 PATA meghajtót is kapcsolhatunk, igaz, az ASUS-nál be kell érünk 8 USB 2.0-val.

Az NVIDIA-dominanciát egyedül az MSI törli meg AMD XPress X1150-es chipkészletre épülő K9AGM-F lapjával. A piros alaplapnak nincs miért szégyenkeznie, minden szolgáltatást megtalálunk, amit a komolyabb nForce-ok esetében, sajnos azonban hiába ígéri az AMD-ATI, hogy az X1150-ben X300-as GPU dolgozik, a négy pixelfutószalag és négy pixelárnyaló helyett be kell érünk kettővel (vizsgálatul azért kapunk egy tv-kimenetet, ami egyedinek számít a mezőnyben).

Fapadosok versenye

Noha az integrált alaplapok esetében általában sokadrangú szempont a sebesség, mégis fontos, hogy gépünk bármennyire is olcsó és kicsi, a lehetőségekhez mérten azért legyen gyors. Az Intel mezőnyében egyik lap sem próbált meg a Pentium 4 541-es CPU túlpörgetésével előnyhöz jutni, mindegyik tartotta a 3,2 GHz-es órajelet.

A fogyasztásban a legjobb ASRock és a legrosszabbul teljesített Abit közt nem kevés, 26 watt különbséget mértünk.

A felhasználói programok során mért eredményekben már kisebb a szórás, a 945-ös chippel szerelt lapok közül a Bios-tar és az ASUS voltak a leglassúbbak. Az MSI-nek a játékokkal akadtak gondjai,

mivel a BIOS-ban nem sikerült aktiválnunk a 128 MB-os DVMT grafikus memória megosztást, 64 MB-tal pedig nem indult el a Futuremark 3DMark06-ja és PCMark05-je sem. A sereghajtó Abit IP-95 hiába csábít hibrid memória interfészszel és RAID-del, nagyon gyenge a teljesítménye, a 3D-s tesztek pedig egyszerűen el sem indultak.

Az AMD mezőnyében már nem volt kompatibilitási gond, minden alaplap lefutott minden tesztet, ám az intes mezőnyhöz hasonlóan itt sem mértünk kiugróan alacsony vagy magas értékeket. A tesztgyőztes ASUS M2NPV-MX alaplapnál mértük a legmagasabb, 116 wattos maximális fogyasztást, ám ezt megmagyarázza a relatív magasabb 3D-s teljesítmény. A pontozásban második helyen álló ASRock ALiveNF6G-DVI sebessége alapján majdhogynem az utolsó helyre kerülne, nála csak az AMD XPress X1150-es MSI lassúbb egy lehetőséggel. A sereghajtókkal ellentétben a legegyszerűbb NVIDIA chipkészletre épülő Gigabyte M61VME-S2 alig maradt le az ASUS-tól teljesítményben és a 3D-s tesztekben az Abit/ECS lapok is meglepően jól teljesítettek.

Hiányzó alternatívák

A két uralkodó chipkészletnek, az Intel 945G/GZ-nek és az NVIDIA 6100/6150-nek léteznek konkurensei. Az Intel az alaplapgyártóknak kínál 946GZ változatot is, ami a kisebb 945GZ-nél alkalmazott GMA950-es integrált VGA vezérlő helyett már az újabb, GMA3000-es modellt tartalmazza, valamint az ICH8-as déli híd kapcsolódik hozzá – így →

azonban a PATA vezérlő hiányzik. Ahogy egy korábbi tesztünkben már bemutattuk, a GMA3000 nem ad érezhetően jobb 3D-s teljesítményt vagy különösebben hasznos szolgáltatásokat, a valóban jobb X3000-essel szerelt G965-öt pedig egyelőre – ára miatt – ritkán szerelik microATX-es lapokra.

Az NVIDIA sikeres 6100-as szériája mellett alig akad más lehetőség AMD platformon, ám ez az AMD 690G-val hamarosan megváltozik. Az új AMD XPress chipkészlet integrált grafikus vezérlője az előzetes hírek szerint hatalmas fejlődést hoz majd, és a rengeteg fejlett szolgáltatás mellett a teljesítménye is kiugróan jó lesz: akár már az 1280x1024-es felbontás alatti játék sem lesz elérhetetlen az új alaplap Radeonnal.

A fejleszhető rendszer kulcsa

Noha a számítógépeket kínáló áruház-prospektusokban nap mint nap láthatunk tökéletes ellenpéldákat, kevés pénzből is lehet jó és megbízható gépet építeni, bármelyik platformon. Az összetevők közül a 4 legfontosabb az alaplap, a megfelelő ár/teljesítmény arányú, lehetőleg fejlett, minél kevesebb hőt termelő processzor, a memória mennyisége és a microATX-es házba szerelt minőségi tápegység. Ezek vásárlásakor kell a legkörültekintőbbnek lennünk, ha jól választottunk, akkor stabil és használható alapot kapunk, amit később akár apránként is fejleszhetünk, bővíthetünk. Például, ha jól választottuk meg az alaplapot és a tápegységet, akkor könnyedén bővíthetünk egy erősebb videokártyára, ha elegendő SATA csatlakozónk van, nem lesz gond a háttértár növelése és 4 DIMM foglalattal egy esetleges memóriabővítés is villámgyors és fájdalommentes lesz.

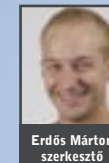
A tesztrendszer

Intel Pentium 4 541 és AMD Athlon 64 3500+ processzorok, 512 MB Corsair XMS2-8000UL (Intel rendszernél DDR2-533, 4-4-4-12 és AMD-nél DDR2-800, 5-5-5-18 időzítésekkel), Samsung SP2504C 250 GB-os, SATA merevlemez, Coolink AP550X tápegység és gyári Intel, AMD CPU hűtők. Microsoft Windows XP SP2, Intel 8.1.1.1010, Intel 14.25 VGA driver, NVIDIA ForceWare 93.71, DirectX 9.0c.

Tesztünket – kiegészítő termékeikkel – az alábbi cégek segítették: AMD, Corsair, Intel, Kellytech, Samsung. Erdős Márton ■

CHIP KOMPAKT: Kedvező árú integrált alaplapok

Olcsó húsnak sűrű leve

► Még hogy nem létezik olcsó, minden kívánalomnak megfelelő alaplap! Tesztünk győztese tökéletes példák arra, hogy nem kell feltétlenül 40 000–50 000 forintot vagy tán még többet költenünk alaplapra, ha csak egy megbízható, idővel fejleszhető lapot keresünk.

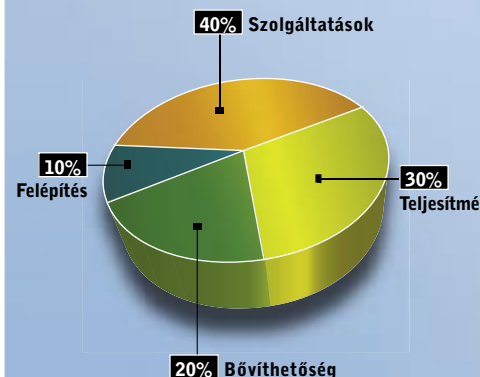
A tesztben szereplő microATX-es lapok sebessége, stabilitása és kompatibilitása van olyan jó, mint a nagyobb, drágább modelleké. Akkor vajon miért találunk mégis a legtöbb, előre összeszerelt olcsó konfigurációban jószíval használhatatlan, a kompromisszumkészségünkre építő modelleket? Sajnos ebben az alacsony árkategóriában nagyon könnyű mellényúlni, másfelől az ár nem feltétlenül tükrözi pontosan a képességeket.

Ha viszont sikerül kiválasztanunk a megfelelő modellt, akkor a számunkra „átlátszó”, azaz gondmentes, mégis megfizethető PC-t építhetünk, ami akár még egy Mac minit is zsebre vághat.

ÍGY TESZTELTÜNK

A két mezőnyre bontott teszthez a kategóriára jellemző, kedvező árú alkatrészeket válogattunk össze, majd a játékokat leszámítva 1280x1024-es felbontás mellett teszteltük az egyes alaplapok sebességét és stabilitását, a memóriaidőzítéseket a BIOS automatikus beállításaira bízva (ez mindkét platformnál konstans volt). A pontozásnál a legtöbbet, 40%-ot a szolgáltatások nyomták a latban, hiszen ebben a kategóriában az ár/érték arányt ezek befolyásolják leginkább. Itt az integrált vezérlők típusa és sebessége számított a legtöbbet, de a pontozásnál számításba vettük az adott chipkészlet egyéb szolgáltatásait, a BIOS-t és például az automatikus ventilátorszabályzást is.

Hasonlóan fontos volt a sebesség (30%) és a bővíthetőség (20%) is, míg a kialakításra további 10%-ot szerezhetek az jól megtervezett, megfelelő méretű hűtőbordát alkalmazó modellek. A sebesség pontszám 80%-át adták a felhasználói programok és csak 20%-ot a játékok alatt mért teljesítmény, hiszen az legtöbbszőr másodlagos az integrált alaplapok esetében. A bővíthetőségénél a kártyahelyek számát, sávszélességüket, a PATA/SATA és az USB 2.0 csatlakozásokat, valamint a memóriafoglalatok számát pontoztuk.

Röviden

INTEL

► ASRock ConRoe945G-DVI

Teljes értékű 945G-s chipkészlet DVI-jal és kiváló teljesítménnyel – már csak a tápcsatlakozót kéne áthelyezni az alaplap szélére.

► Gigabyte 8I945GZME-RH

A Gigabyte lap teljesítménye és felépítése is jó, csupán a 945GZ-s lapka ronja az összképet a bővíthetőség ellehetetlenítésével.

► ASUS P5L-MX

Akár első is lehetett volna, ha a sebességtesztekben nem kullog a mezőny hátsó felében – és nem spórolnak le róla két memóriafoglalatot.

AMD

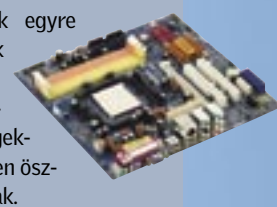
► ASUS M2NPV-MX

Szolgáltatásokkal bőven megpakolt, erőteljes chipkészletre épülő gyors, stabil, könnyedén bővíthető, jól megépített alaplap, de az ára sokakat elbizonytalaníthat.

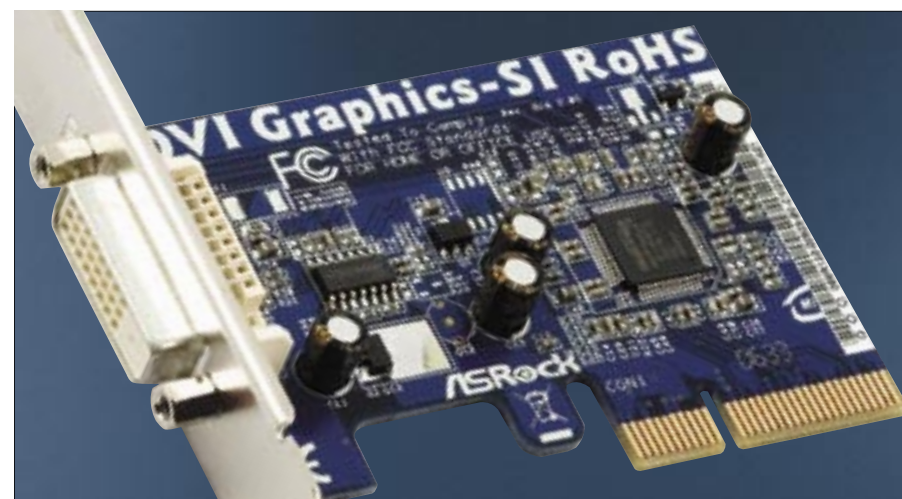
► ASRock ALiveNF6G-DVI

Nem hiába halljuk egyre többet az ASRock nevet, ez a modell is jó példája az okosan és a lehetőségekhez képest igényesen összerakott alaplapnak.

► Abit NF-M2S

Megfelelő alaplap VGA-val felvértezve az Abit alaplapjai már jobban emlékeztetnek a márka egykori dicsőségére.

DVI KIEGÉSZÍTŐ TFT-tulajdonosoknak aranyat ér a digitális kimenet, ami még az Intel GMA950 nem teljesen tökéletes 2D képminőségét is helyrehozza

Újrafalazott Windows

Az új Windows biztonsági funkcióinak egyik fontos részét képezi az új tűzfal, mely mindegyik Vista-változatban elérhető. Pillantsunk be most a fal mögé...

Az igazság az, hogy már a Windows XP is rendelkezett internetes forgalmat szűrő, minket a külső veszélyektől védő tűzfalal, azonban ennek a beállítási lehetőségei szegényesek voltak. A Windows XP SP2 tűzfalát mindenki ismeri: nem pattognak fel ablakok, nem toladó, egyszerű felület jellemzi. Az XP SP2 tűzfala telepítés után alapértelmezésben be van kapcsolva, és kellő védelmet nyújt az internet felől érkező portszkenelésekkel és a különböző féregtámadásokkal szemben. Alapvetően egy tűzfal feladata a rendszer hálózati interfészein keresztül adatforgalom szűrése és a nem használt, illetve letiltott portok zárolása, hogy azon semmilyen kártevő ne juthasson be. Az XP tűzfala ennek eleget tesz, azonban hiányossága, hogy csak a bejövő forgalmat szűri.

Végre itt a kétirányú szűrés!

Nos, a Vista tűzfalában ez az első alapvető változás: itt már lehetséges a kétirányú szűrés. Ez megnyugtathatja azokat, akik

eddig ennek hiányára panaszkodtak. Egy lényeges pont azonban rögtön felmerül: a kimenő forgalom szűrése alapértelmezésben inaktív (azaz egészen pontosan: nincsenek felállítva blokkoló szabályok, csak jóváhagyások). A Microsoft indoklása szerint ennek oka az, hogy ha az egy-egy felhasználó Vistára váltana, és ott be lenne kapcsolva a kifelé menő forgalom szűrése, akkor minden egyes alkalmazásnál, ami kimegy a hálóra, döntést kellene hoznia, hogy kiengedi-e azt. Így lenne ez a csevegőprogramokkal, a levelezőklienssel, az iTunes-szal, és minden önmagát frissítő alkalmazással, például az Adobe termékekkel. Ha nem engedélyezzük őket, a programok többé nem funkcionálnának normálisan. Így a felhasználók többsége számára rendkívül problémásnak tűnne az új Windows. Ebben lehet igazság, hiszen ahogy azt a kereskedelmi forgalomban kapható legtöbb tűzfal indításakor tapasztalhatjuk, a program első indításakor valóságos figyelmeztetés-vagy kérdésszerű zúdít a felhasználó nyakába, aki – a felmérések szerint – legtöbbször egyáltalán nem tudja eldönteni, miről is szól az üzenet, és pontosan mit is kellene válaszolnia. A Windows tűzfal mellett szól még, hogy az a hasonlószerű termékek többsége bootolás közben is védi a rendszert. De természetesen, amennyiben a felhasználó tapasztalt, hozzáértő, így megfelelően be tudja konfigurálni a tűzfalat, előfordulhat,

hogy nem nyújt elég beállítási lehetőséget az XP tűzfala. Ám most itt a Vistáé.

Saját MMC

A Vista kétirányú tűzfala ugyanis saját Microsoft Management Console (MMC) kapott, melyen keresztül a legapróbb részletekig beállíthatjuk a szabályrendszert. Számos előre definiált szabály van, ezek mellé tetszés szerint felvehetünk újakat. Emellett egy varázsló segítségével lehetőségünk nyílik egy-egy kijelölt gép sajátunkhoz való kapcsolódását letiltani. Sőt, a kapcsolatokat feltételekhez is köthetjük, így megkövetelhetjük például, hogy a csatlakozni kívánó gép érvényes digitális tanúsítvánnyal rendelkezzen.

A Vista tűzfal három profilban működik, ily módon lehetőség van külön szabályrendszer alkalmazására otthoni, tartományi vagy nyilvános hálózati környezetben.

A Vista tűzfalának újdonságai:

- ▶ Lehetséges mind a kimenő, mind a bejövő forgalom szűrése (bár az alapbeállítás szerint a kimenő forgalom szűrése le van tiltva)
- ▶ Elérhető egy új MMC konzol a tűzfal speciális beállításainak testreszabására
- ▶ A szűrési beállítások és a gépen alkalmazott PPSec-házirend együttes kezelése
- ▶ A kivételek és a szabályok beállítása az Active Directory objektumai (felhasználók, csoportok, számítógépek), hostnevek, IP-címek, portok, programok, valamint protokollok szerint
- ▶ Teljes IPv6-támogatás

Újdonság még, a beépített IPsec szolgáltatás. Eddig az IPsec és a Windows tűzfal beállításait külön helyről módosíthatuk, ez pedig ütközésekhez is vezethetett, mivel az IPsec és a tűzfal egyszerre blokkolhat/engedélyezhet forgalmat. Most egyszerűbben, egy központi helyről állíthatjuk ezeket. Azoknál a szabályoknál, ahol előírjuk egyes számítógépeinkre a kötelező IPsec titkosított kapcsolatot, meghatározhatjuk a jogosult felhasználókat/csoportokat, ezzel is megakadályozva azt, hogy jogosulatlan személy érje el a számítógépet a hálózaton keresztül. Ezáltal akár az is megvalósítható, hogy a Windows Vistán futó webszervert vagy az adott portot/protokollt csak meghatározott, tartományba autentikált felhasználó vagy csoport érhesse el. Csöndes Áron ■

VISTA TŰZFAL Megmaradt az egyszerű kezelhetőség, és most már a kimenő forgalmat is szűri

**ELKÉSZÜLT AZ ELSŐ PIMP MY PC GÉP!
JELENTKEZZEN MOST ÉS 100%-IG
EGYEDIVÉ ALAKÍTIJUK A SZÁMÍTÓGÉPÉT!
A JÁTÉK RÉSZLETEI:
WWW.CHIPONLINE.HU/PIMP
Együttműködő partnereink:**

radikalmod
a moddosító hírmagazin

Mindent egybevetve

A csupán alapfunkciókra képes, egyszerű tenyérszámítógép ma már szinte eladhatatlan, ezért a gyártók navigációs (GPS) vagy mobilkommunikációs (GSM) képességekkel teszik őket vonzóbbá.

Ebben a cikkben:

Mi alapján válasszunk PDA mobil

Kommunikáció és szövegbevitel

8 modell adatainak összehasonlítása

Merre tovább?

Tenyérszámítógépet ma leginkább két-féle ember vásárol: egyrészt, aki egyszerűen kezelhető, olcsó és megbízható, utcai navigációra is alkalmas készüléket szeretne, vagy aki a közönséges mobiloknál sokkal többet tudó, menedzserkalkulátorként is használható univerzális okostelefonra vágyik. Az egyszerű, extrák nélküli PDA-k piaca anynyira összezsugorodott, hogy a gyártók kínálatában már alig találni ilyen modelleket.

Tesztünkben a másodikként említett igényekre koncentráltunk: olyan tenyérgepeket vizsgáltunk meg, amelyek saját GSM moduljuk segítségével a mobilunkat is helyettesítik.

HARDVER ÉS FELÉPÍTÉS

Szinte változatlan alapok

PDA-nk „tudásszintjét” alapvetően három alkatrész befolyásolja: a processzor, a memória és a kijelző. A tesztre érkezett gépeken végigtekintve megállapítható, hogy a cégek inkább a hosszabb üzemidőt, mint a

maximális teljesítményt helyezték előtérbe: a HP, az ASUS és a Fujitsu az Intel XScale középső, 416 MHz-es modelljét választotta, míg a HTC legtöbb és az ETEN összes készülékében a Samsung S3C2442-es processzorát találtuk, 400 MHz-es órajellel. Kivételt egyedül a HTC új, P4350-ese képezett, amelyben a Texas Instruments OMAP 850-es gyártmánya dolgozik, 200 MHz-cel.

Mint az eredményekből kiolvasható, a 200 MHz-nyi különbség a számításigényes feladatoknál már erősen érezhető. Ez a mindennapi felhasználást ugyan nem befolyásolja, azonban filmet már nem mindig lehet szagztatás nélkül nézni.

A memóriát tekintve túl sok változatos-sággal nem találkozhatunk: a merevlemez szerepét betöltő Flash ROM mérete a 256 MB-os ETEN M600+ kivételével mindenhol 128 MB, a RAM mérete pedig 64 MB valamennyi készülék esetében.

A telefonos PDA-k esetében a kijelző mérete különösen kritikus pont: a nagy monitor túlzottan megnövelné a készülék méretét, ezért a hagyományos készülékeknek található 3–3,5”-es LCD-kről le kell mondanunk. A gyártók inkább a 2,8 hüvelykes, QVGA felbontású paneleket részesítették előnyben – ez alól csak a Fujitsu-Siemens T830 a kivétel, amely nemcsak kisebb (2,4”-es) kijelzőt kapott, de a felbontása is szokatlan: 240×240

CHIP Összefoglalás

► Sajnos tesztünkben csak egyetlen tesztgyőztest hirdethetünk, pedig valójában három készülékkel is találkoztunk, ami – a vásárló szempontrendszerétől függően – a legjobb választás lehet. A HTC TyTN szolgáltatásai a legkomolyabbak: nemcsak kiváló és HSDPA-képes 3G-s telefon, de nagy teljesítménye és hosszú üzemideje következtében a tenyérszámítógépes felhasználás szempontjából is a legjobbak közé tartozik. Ha nincs szükségünk a 3G-s képességekre és megelégszünk alacsonyabb teljesítménnyel is, a

HTC P4350 a TyTN másának is felfogható – csak éppen sokkal vékonyabb.

Az ASUS P525 formája egyedül, s a mezőnyben leginkább ez hasonlít egy telefonra, használhatósága pedig messze a legjobb. Akár tesztgyőztes is lehetett volna, ha használható lenne 3G-s hálózaton is, így viszont csak a különdíjasunk.

Az ETEN X500 nemcsak szupervékony, de beépített GPS vevőjével legjobban megfelel a „mindent egyben” szempontnak: egyszerre telefon, személyi asszisztens, tenyérszámítógép és navigációs eszköz is. Mindezt kedvező áron, ezért egyértelműen ő a mezőny legjobb vétele.

Helyezés	1 HELYEZÉS	2 HELYEZÉS	3 HELYEZÉS	4 HELYEZÉS	5 HELYEZÉS	6 HELYEZÉS	7 HELYEZÉS	8 HELYEZÉS
Termék	HTC TyTN	HTC Trinity	ASUS P525	ETEN glofish X500	HP iPAQ rw6815	ETEN M600+	HTC P4350	Fujitsu-Siemens T830
Beküldő	LCP Systems	LCP Systems	ASUS	Senorg	HP Magyarország	Senorg	RRC	Fujitsu-Siemens
Információ	www.lcp.hu	www.lcp.hu	hu.asus.com	www.senorg.hu	www.hp.hu	www.senorg.hu	www.rrc.hu	www.fujitsu-siemens.hu
Bruttó ár (Ft)	196 800	179 280	153 600	144 000	155 988	120 000	147 900	199 900
Garancia (év)	2	2	2	2	1	2	2	2
Összpontszám	95	94	92	90	89	87	86	84
Teljesítmény (30%)	96	95	100	85	90	85	74	91
Szolgáltatások (20%)	98	100	84	92	84	91	89	93
Ergonómia (20%)	87	79	100	88	92	89	93	70
Hordozhatóság (30%)	96	100	84	94	89	87	93	79
Ár/érték	jó	jó	jó	jó	jó	kiváló	jó	közepes
Műszaki adatok								
CPU	Samsung S3C2442 400 MHz	Samsung S3C2442 400 MHz	Intel® PXA272 Processor 416 MHz	Samsung S3C2442 400 MHz	Intel® PXA272 Processor 416 MHz	Samsung S3C2442 400 MHz	TI OMAP 850 200 MHz	Intel® PXA272 Processor 416 MHz
OS	Windows Mobile 5.0 Phone Edition	Windows Mobile 5.0 Phone Edition	Windows Mobile 5.0 Phone Edition	Windows Mobile 5.0 Phone Edition	Windows Mobile 5.0 Phone Edition	Windows Mobile 5.0 Phone Edition	Windows Mobile 5.0 Phone Edition	Windows Mobile 5.0 Phone Edition
RAM	64 MB	64 MB	64 MB	64 MB	64 MB	64 MB	64 MB	64 MB
ROM	128 MB	128 MB	128 MB	128 MB	128 MB	256 MB	128 MB	128 MB
Kijelző	2,8", QVGA	2,8", QVGA	2,8", QVGA	2,8", QVGA	2,7", QVGA	2,8", QVGA	2,8", QVGA	2,4", 240×240
Bővítési lehetőség	microSD	miniSD	miniSD	microSD	miniSD	SD	microSD	SD
Használható mobilhálózatok	850/900/1800/1900/2100	850/900/1800/1900/2100	850/900/1800/1900 MHz	850/900/1800/1900 MHz	900/1800/1900 MHz	850/900/1800/1900 MHz	850/900/1800/1900 MHz	900/1800/1900/2100 MHz
GPRS/EDGE/HSDPA	●/●/●	●/●/●	●/-/-	●/●/-	●/●/-	●/-/-	●/●/-	●/●/-*
Bluetooth	2.0	2.0	2.0	2.0	1.2	1.2	2.0	2.0
Infra	●	●	●	-	●	-	-	-
WLAN	802.11b/g	802.11b/g	802.11b	802.11b/g	802.11b	802.11b	802.11b/g	802.11b/g
GPS	-	-	-	SiRF Star III	-	-	-	SiRF Star III
Kamera	2 Mpixel	2 Mpixel	2 Mpixel	2 Mpixel	2 Mpixel	2 Mpixel	2 Mpixel	2 Mpixel
Extrák	kicsúsztható QWERTY billentyűzet	-	numerikus billentyűzet	-	képernyővédő fedél	dokkolóbolcső	kicsúsztható QWERTY billentyűzet	dokkolóbolcső
Méret (mm)	113×58×22	108×59×18	117×59×20	113×60×16	104×59×21	112×61×22	109×59×17	126×64×21
Tömeg (gramm)	176	150	161	146	140	174	168	190
Mérési eredmények								
TCMP Benchmark (%)	273,34	273,34	260,13	159,94	226,02	151,91	116,79	256,59
SPBMark (pont)	319,19	303,91	462	422,14	271,62	418,29	243,97	265,32
SPB CPU (pont)	1358,9	1341,79	2001	1511,26	1624,77	1507,53	977,24	759,93
SPB File (pont)	138,31	126,45	182	177,29	105,28	175,77	99,46	114,95
SPB Graphics (pont)	709,98	1162,08	5397,23	3078,04	4119,72	2900,32	3010,69	4808,76
Üzemidő átlagos felhasználásnál (perc)	639	631	311	455	363	417	478	310

pixeles. Ezzel a különleges felbontással nem minden program kompatibilis, főleg a régebbi, a képernyő vezérlését teljesen átvevő szoftverek között találhatunk olyanokat, amelyek nem használhatók (például eltűnnek a képernyő alján megjelenő menük).

A korlátozott memóriaméret és a lényeges adatok mentése miatt fontos szerepet kap a bővíthetőség. Erre a célra memóriakártya-foglalat szolgál, amely általában az SD kártyának valamelyik csökkentett (mini vagy micro) változatát helyezhetjük – kivéve a legnagyobb ETEN és az FSC esetében, ahol a hagyományosabb, „normál” SD kártyát használhatjuk. Ez utóbbi legnagyobb előnye a nagyobb kapacitás, az SDIO kártya esetleges használata (például tv-tuner, vagy GPS vevő

KÖTELEZŐ TARTOZÉK A közönséges mobiltelefonokhoz hasonlóan a tenyérgepek sem lehetnek meg kamera nélkül

is kapható SDIO foglalattal), illetve az, hogy futtathatók az SD kártya alapú másolásvédelemmel ellátott programok is. Kézenfekvő példa az iGO, amely jelenleg SD és miniSD kártyán érhető el – tehát a microSD foglalattal gyártott ETEN X500 esetében egyelőre le kell mondanunk a használatáról.

CSATLAKOZÁSI LEHETŐSÉGEK

Minden, mi szem-szájnak ingere

Mivel tesztkészülékeink egyike sem tartozik a legolcsóbb kategóriába, a kötelező USB-s kapcsolat mellett az adatátvitelre általában többféle vezeték nélküli adapter is a rendelkezésünkre áll, a GSM modul pedig a →

teszt alapfeltétele volt. A mobiltelefon-hálózatok nyújtotta adatátviteli lehetőség legnagyobb előnye, hogy ennek elérhetősége a legnagyobb. A HTC TyTN és Trinity az arra alkalmas hálózatokon a HSDPA ismeretnek köszönhetően a jelenleg elérhető leggyorsabb adatátviteli üzemmódra is képes, ezzel tapasztalatunk szerint körülbelül 600 kbites sebesség érhető el. A Fujitsu-Siemens T830, bár a 3G-s hálózatokat ismeri, a HSDPA-t nem támogatja, így be kell érniük a harmadik generációs hálózat nyújtotta „si-ma” adatátviteli lehetőséggel.

ERGONOMIÁBÓL JELES A mérnökök az ASUS P525 esetében valódi mobiltelefon-billentyűzetet terveztek

A többi készülék esetében csak 2 vagy 2.5 G-re számíthatunk, de persze az átlagos mobil-internet használatához ez is elegendő lehet (főleg, ha nem ragaszkodunk az otthoni számítógépen megszokott, képekkel és klipekkel teletűzdelt megjelenítéshez).

A gyorsabb elérésre vágyók számára a valamennyi készülékben megtalálható WLAN adapter nyújt megoldást, ráadásul

A LEGKISEBB NOTEBOOK Ha fontos a szövegbeviteli képesség, egy külső, összecusukható billentyűzetnek nincs versenytársa

sul a HTC gépeiben, az ETEN glofiish és a Fujitsu-Siemens T830-asában elméletileg 54 Mbps sávszélességet ígérő 802.11g szabványú adaptert találhatunk. Egyébként tesztünk készítésekor nem tapasztaltunk jelentős sebességkülönbséget a B és a G szabvány között, a tényleges 54 Mbps-ot pedig szinte egyáltalán nem sikerült elérnünk, ennek ellenére örvendetes, hogy a gyártók biztosítják ezt a lehetőséget.

A másik, kötelezőnek mondható vezeték nélküli adatkapcsolat a Bluetooth, ezzel valamennyi PDA-t felszerelték – ez persze nem is csoda, hiszen a közvetlen konkurenciát jelentő mobiltelefonok között ebben a kategóriában ez alapkövetelmény. Ráadásul a PDA-k esetében nem kizárólag az autós kihangsúlyosított csatlakoztatására szolgál, hanem GPS vagy külső billentyűzet használatát is lehetővé teszi.

Ha már a GPS-nél tartunk, a GSM modul mellett ma a PDA-k legfontosabb kiegészítője a műholdas navigációt lehetővé tevő vevőegység. A tesztünkre beérkezett tenyészszámítógépek közül az ETEN X500-ban és a Fujitsu-Siemens T830-asban találtunk ilyen eszközt. Mindkét PDA a SiRF Star III-t használja, ami a jelenleg piacon lévő egyik legjobb lapka, képességeire tehát nem lehet panaszunk – sajnos azonban örömeinket beárnyékolja, hogy éppen a T830 alkalmas a legkevésbé autós navigációra: a kijelzője kicsi, szokatlan felbontása és képaránya miatt pedig a 4:3-as képfórmátumra optimalizált szoftverek sem használhatók jól.

A mobilokhoz hasonlóan ma már az okostelefonoknál is kötelező alkatrész a fényképezőgép: valamennyi versenyző 2 Mpixeles érzékelővel készül – a képek

minősége pedig nagyjából megfelel annak, amit egy ilyen felbontású mobiltelefonról elvárhatunk.

KÜLALAK ÉS ERGONOMIA Variációk szövegbevitelre

Külsőket tekintve tesztünk résztvevőit három csoportba sorolhatjuk. Az ASUS P525 és a Fujitsu-Siemens T830 a klasszikus telefonkülsőt próbálja követni, tehát mindkettő „álló” helyzetben használható, és képernyőjük alatt külön billentyűzetük van. A T830 esetében ez egy QWERTY kiosztású tasztúra, amely a méretéhez viszonyítva jól használható, de komolyabb adatbevitelre nem igazán alkalmas. Az ASUS meg sem próbálkozott, hogy ilyen kis méretben is elérhetővé tegye a teljes QWERTY billentyűzetet, ehelyett egy „hagyományos” mobiltelefon-billentyűzetet ad a felhasználónak, s a szövegbevitelre alapvetően továbbra is az érintőképernyő használható. Amennyiben számunkra a mobilos felhasználás a legfontosabb, akkor ne is keresséljünk: az ASUS megoldása messze a leghasználhatóbb az egész mezőnyben.

BÖLCSŐÁGY Az ETEN M600+ elemeltöltőként is funkcionáló dokkolóállomást kapott

A következő csoportot a külön QWERTY billentyűzetű modellek jelentik, ilyen például a HTC TyTN és P4350. Ezek tulajdonképpen két félből állnak, a felső rész a képernyő, a hosszabb oldal mentén kicsúsztatható alsó fél részen pedig teljes értékű billentyűzet található. Ilyenkor egyébként a kijelző is fekvő nézetre vált, nagyban megkönnyítve a hosszabb szövegek bevitelét. Ha gyakran viszünk be szöveget (és itt nem a 160 karakter maximális hosszúságú SMS-ek írására gondolunk), akkor ez utóbbi két eszköz közül érdemes az egyiket választani. Ami a gombokat illeti, a TyTN és a P4350 között semmi különbséget nem tapasztaltunk.

Végül a HP, az ETEN és a HTC Trinity a klasszikus PDA-vonalat követi, tehát a legfontosabb kezelőszervük az érintőkijelző. Ennek a megoldásnak is van előnye: a kis méret és az egyszerűség. **Rosta Gábor**

CHIP KOMPAKT: Telefonos PDA-k

Vásárlási tippek

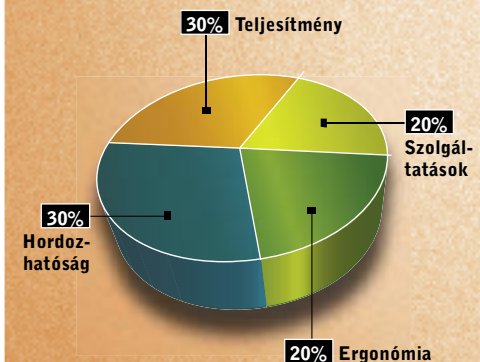
✓ Telefonálni szeretnénk, de egyben az egyszerű mobiltelefonokénál jóval több „funkcióra” vágyunk? Ilyenkor több lehetőség közül választhatunk. Megtarthatjuk a régi telefonunkat, és veszünk mellé egy egyszerűbb PDA-t (amelynek segítségével nemcsak névjegyeinket tarthatjuk magunknál, de az elterjedtebb számítógépes fájlokat is megtekinthetjük). A következő megoldás egy okostelefon beszerzése – ezek méretben és tudásban nagyjából a PDA-k és a mobilok között helyezkednek el, ám a határok egyre inkább elmosódnak: a Nokia E61 például inkább PDA-nak, mint telefonnak tűnik. A legújabb okostelefonok ezen felül egy sor további funkciót is kínálnak, amelyek régebben inkább a PDA-k fegyvertárába tartoztak: Office fájlok megjelenítése, WLAN hálózati adapter, és így tovább.

✓ A „következő” lépcsőfok a GSM modullal ellátott PDA beszerzése, amely a legtöbb szolgáltatást nyújtja – ám éppen ezért telefonként ezek állják meg legkevésbé a helyüket. Nemcsak tekintélyes fizikai méretük, hanem viszonylag rövid üzemiidejük miatt is. Ha nem is ennyire hangsúlyosan, de ugyanez a helyzet az okostelefonokkal is: a heti egyszeri feltöltést nyugodtan elfelejthetjük, komolyabb használatot feltételezve előfordulhat, hogy naponta-kétnaponta kell sort keríteniük a töltésre.

ÍGY TESZTELTÜNK

A PDA-k teljesítményének és elemélettartamának mérésére a SPB Benchmark mérőprogramot, valamint a TCPMP videolejátszó-program benchmark funkcióját használtuk. A szolgáltatások esetében nemcsak a plusz funkciókat pontosztuk, hanem a memória méretét, a használható adatátviteli szabványokat és a képernyő méretét is. Az ergonómiára adott pontszám a készülékek használata során szerzett szubjektív benyomásainkat tükrözi, míg a hordozhatóság értékelése az üzemi idő mellett a tömeget és a méreteket is magában foglalja.

A rangsorra a legnagyobb befolyással a használhatóság volt, 40%-ot nyomott a latban. Az oldallap szerelhetőségétől kezdve a belső rögzítést egészen a kábelezésig, porszűrőig minden befolyásolta a végeredményt. Előnynek számított a csavarmentes kialakítás, de csak akkor, ha használata egyszerű és kényelmes volt.

Röviden

► **HTC TyTN**
A HTC legnagyobb készüléke gyors, sokat tud, ismeri a HSDPA-t, és az üzemiideje is kiváló. Egyedül a nagy mérete szól ellene.

► **HTC Trinity**
A Trinity remek azoknak, akiknek nem hiányzik a QWERTY billentyűzet, viszont kisméretű, zsebben elférő készülékre vágnak.

► **ASUS P525**
Ha elsősorban telefonra vágyunk, az ASUS P525 a legjobb választás: nemcsak ergonómiája kiváló, de tesztünk leggyorsabbja is.

► **ETEN glofiish X500**
Tesztünk legvékonyabb készüléke kis mérete ellenére roppant sokat tud: nemcsak GSM és WLAN adapterrel, de GPS vevővel is rendelkezik.

► **HP iPAQ rw6815**
Kicsi, könnyű és elegáns készülék, amely ráadásul a HP kézisámítógépeinek megszokott támogatással rendelkezik.

► **ETEN M600+**
Nagy memória, dokkoló, és jó üzemi idő jellemzi az ETEN M600+-t, ám szolgáltatásait tekintve elmarad a hasonló készülékek mögött.

► **HTC P4350**
Kis méretű, vékony készülék, teljes QWERTY billentyűzettel. Pontszámát csupán szerény teljesítménye fogja vissza.

► **Fujitsu-Siemens T830**
Gyors, és nagy tudású, ám szokatlan kijelzője csorbítja a mellékelt GPS vevő használati értékét.

Különleges alkalmakra

► Bár szolgáltatásait tekintve tesztünkben is indulhatna, speciális felhasználási területe miatt külön vizsgáltuk meg a Symbol MC70 nevű „adatgyűjtő számítógépet”. A Windows Mobile 5.0 operációs rendszerre épülő PDA-ban az Intel XScale PXA272-es processzor leggyorsabb, 624 MHz-es változatát találjuk, az átlagosnak tekinthető 128 MB ROM/64 MB RAM kiépítésű memória mellett. A 3,5 hüvelykes átlójú érintőkijelző felbontása 320x240 pixel, a memória bővítésére pedig egy SD kártyanyílás szolgál. A beépített GSM modul négy sávú, és támogatja az EDGE adatátviteli szabványt is.

A készülék legkülönlegesebb tulajdonsága az ütés- és vízállóság. Az IP54 szabványának megfelelően por és freccsenő víz ellen

MINDEN KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT A Symbol MC70 a mostoha körülmények között dolgozó szakemberek tenyészszámítógépe

tökéletesen védett, ezen kívül képes túlélni az egyméteres zuhanást is. Az adatgyűjtési feladatokhoz nemcsak a kijelző alatt található QWERTY billentyűzet használható, hanem a készülék felső élén elhelyezett vonalkódolvasó is. Az MC70-hez számtalan kiegészítő kapható, a különféle speciális bölcsoktól és autós tartóktól a nagyobb kapacitású akkun keresztül a mágneskártya-olvasóig. A már említett GSM modulon kívül a 802.11a/b/g hálózatokon egyaránt használható WLAN adapter, illetve tartozéktól függően USB 2.0, Ethernet és soros port is rendelkezésre áll.

A Symbol MC70 természetesen nem az átlagos felhasználók számára készült (már csak az ára miatt sem). Elsősorban gyárakban vagy külső terepen dolgozó mérnökök és más szakemberek használják ki képességeit.

Az én házam az én váram

Az ATX szabvány igazi keménylegény. Nem elég, hogy túlélte utódját, de újra és újra megújult, így mára már a középkategóriájában is gyakran összefuthatunk luxusmodellekkel.

CHIP Összegzés

► A középkategória, képességeit tekintve, mindinkább megközelíti a felsőkategóriát, így minden eddigienél jobb vásárt csinálhat, aki ebből a szegmensből válogat. Az alapvető funkciókra már mindegyik modell képes, különbség inkább csak a tervezés és a megvalósítás igényességében, valamint a hozzáadott extrákban fedezhető fel.

A *Thermaltake Matrix* már a külsejével megfogott minket. A hűtéstechnikai jellemzőket tekintve ugyan csupán a középcsoportba tartozik, de tervezése és kialakítása már élvonalbeli, szerelhetősége pedig kiemelkedő, így méltó a *tesztgyőztes* címre.

A *Cooler Master AMMO* az érzésünk szerint elsősorban a fiatalabb korosztálynak készült, de a belső kialakítása és kivitele egyaránt remek munka, ezért érdemesnek tartjuk a *különdíjra*.

Ebben a cikkben:

A középkategóriás házak jellemzői

13 modell főbb műszaki adatai

Vásárlási tanácsok

A tesztre érkezett házak közül többnek a dobozán sajnos sokszor megtévesztők voltak a feliratok. A leggyakoribb a *Tool free* vagy *No screwdriver* állítás, amely arra utalna, hogy például a meghajtók beszereléséhez nincs szükség csavarhúzóra. Ám ez a kijelentés több ház esetében is csak akkor igaz, ha a lemezegységekre már felcsavaroztuk a beépítő sínt – persze csavarhúzóval. Elgondolkodtató az is, hogy vajon csak egy előlapi fülhallgató-kivezetés már valóban elegendő-e ahhoz, hogy – mint azt számos esetben tapasztaltuk – *High Definition Audio*-nak minősíthesse a gyártó a házat? Azt viszont örömmel nyugtáztuk, hogy elérkezett az ólommentes házak korszaka – amit ugyancsak büszkén hirdetnek termékeikről a gyártók.

LÁTVÁNY

Hódít a fekete és az ezüst

Ám a formatervezés visszafogottabbá vált. Szerencsére lecsengett már az egy-két éve hódító sárkányos-turbinás divat. A középkategória házait ma inkább a visszafogott, elegáns stílus jellemzi. A legtöbb típus a korábban etalonnak számító *Cooler Master Stackere* által bevezetett rácsos, ezüst-fekete trendet követi, de akad néhány kivétel is.

A *Raidmax* házai a múltat idézik a meghökkenítő mennyiségű műanyag díszítőelem felhasználásával, és az *Apevia* sem hisz abban, hogy az egyszerűség gyönyörködtet.

A konzervatívizmusáról híres *Chieftec* is újított: az extravagáns gépeiről ismert *Alienware* gépekre hajazó „ufós” látványt sokaknak még szokniuk kell.

Az *AeroCool* dizájnerei különösen sokat fejlődtek, a *T40*-es modelljük első ránézésre egy meghízott mélynyomónak tűnik a házimozi-szettből.

A legmeggyőzőbb látványt továbbra is a *Cooler Master* és a *Thermaltake* nyújtja. Utóbbitól a *Matrix* nevű, puritánságával vonzó típust érdemes kiemelni, az előbbitől pedig a *Cavalier*t, mint a CM arculatára oly jellemző elegancia egyik példáját.

A *Cooler Master* azonban a felnőttek eleganciaigényén túl gondol a fiatalabbakra is, ennek eredménye az *AMMO* (lőszer) nevű „lőszeresláda”. Amint az a nevéből is kö-

vetkezik, elsősorban a military-érzetű játékosok érdeklődésére tarthat számot. A harci színek, a fogantyú, a rakétaindítóhoz hasonló Power és Reset gomb, valamint a sugárveszélyre figyelmeztető jel garantálja népszerűségét a 20 év alatti korosztály körében.

Bár a *Gigabyte* viszonylag új cég a piacon, máris minőségi dobozokkal nevezett a megmérettetésre – az alumínium előlap csak jót tehet egy számítógépháznak.

Szinte csak fekete és ezüst házak jártak nálunk, a fényezés minősége azonban nagyon változatos volt. A *Cooler Master* hozza a kötelező formát, és dicséretet érdemel a *Thermaltake* is – a *Matrix*hoz finom szövésű törölköndő is jár, nehogy összekarcoljuk tisztítás közben, látszik, hogy ezek a cégek a felsőkategóriában is érdekelték.

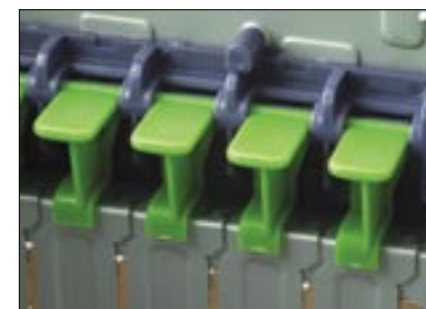
Kellemes meglepetés volt az *Apevia X-Plorer* és *X-Cruiser* is, előbbi a mezőny egyik lezseb fényezésével vonta magára a figyelmet.

KÜLSŐ FUNKCIONALITÁS

Változatlan erények és gondok

Az egyik legjellemzőbb hibát az ajtóval szerelt modelleknél tapasztaltuk: alig lehet őket 90°-nál nagyobb szögben kitérni, ami megnehezíti a hozzáférést az optikai meghajtókhoz. Arról nem is beszélve, hogy így az ajtók könnyebben letörhetnek. Ez a hiba leginkább a *Thermaltake Mambo* és az *AeroCool CoolView* jellemzője.

A másik általános tervezési gond az előlapi kivezetésekkel (USB, Firewire, hang) kapcsolatos: a gyártók a dizájnos előlapot nem akarják elcsúfítani, ezért például a gép aljába vagy a tetőlapon található felnyíló ajtó alá dugják a csatlakozókat. A felhasználók azonban a szá-

ELSŐ A KÉNYELEM A sok hibás screwless koncepció közül újdíjra kiemelkedik a *Thermaltake* megoldása

mitógépházat legtöbbször az asztra vagy a földre helyezik, tehát a legkényelmesebben valahol az előlap közepén elhelyezett kivezetésekhez férnek hozzá. Ebből a szempontból jól vizsgázott a *Gigabyte Poseidon*, az *Apevia X-Plorer* és az *Enermax Pandora*, a kényelmetlen

megoldásra pedig az *AeroCool CoolView* és a *Raidmax Ninja* lehet a példa.

Továbbra is divat a zárral ellátott oldallap, és továbbra is ugyanaz a kulcs nyitja az egész szériát, tehát nincs sok gyakorlati haszna. Több modellnél lakattal lehet rögzíteni az oldallapot, ez már hatásosabb, de a lakatot természetesen a felhasználónak kell beszereznie.

Az *AeroCool T40* és a *CoolView* is rendelkezik kijelzővel, amelyen a ház mélyén elhelyezhető szenzorok által mért hőmérsékletet és a ventilátorok fordulatszámát lehet nyomon követni, ráadásul ez a ventilátorok szabályozására is lehetőséget ad. A legmeghökkenőbb látványt az *Apevia X-Cruiser* nyújtja, mivel három analóg kijelző világít az előlapon: VU méter, hőmérséklet- és fordulatszámjelző.

A számítógépház oldallapja – bármilyen furcsa – fontos alkatrész. Minden szerelés ugyanis azzal kezdődik, hogy levesszük az oldallapot, ha pedig végeztünk, akkor azt vissza is kell tenni az eredeti helyére. A gyenge minőségű, vékony, hajlékony borítás, vagy a rosszul tervezett, túlbonyolított rögzítési rendszer ezért bosszúságforrás lesz a bütykölésekkor, és egyébként a ház általános minőségének megbízható indikátora is. A *Chieftec GX-01* ebben a tekintetben – a sokéves hagyományt követve – veri a mezőnyt.

SZELLŐZÉS

Lassú fejlődés, hiányzó újítások

Különleges szellőzési megoldást csak az ATX-BTX hibrideknél (ahol a táp felülre, a processzor pedig alulra került), az *AeroCool T40*-nél és a *CoolView*-nél láthatunk, ezt azonban csak BTX-es rendszerfelépítés mellett lehetne valóban kihasználni. A *T40*-nél alkalmazott furcsa megoldás, hogy a merevlemezek a processzor mellett elhelyezett keretekben is rögzíthetők, hűtéstechnikai szempontból nem feltétlenül szerencsés, annak ellenére, hogy a CPU köré egy szélcsatorna is került.

A várakozásoknak megfelelően a 120 mm-es ventilátorok átvették a vezető szerepet a 80 mm-es típusoktól. Több modellnél a ház hátsó szellőztetése a nagyobb ventilátor feladata, a merevlemezek hűtéséért pedig továbbra is 8 centis példányok felelnek. A 92 mm-es kategória a jelek szerint kihalásra ítéltetett. A korábbi, 6-8 ventilátorhelyet tartalmazó házak korszaka is véget ért, ami leginkább a 12 centis egységek térnyerésének köszönhető.

Az *Enermax Pandora*, a *Gigabyte Triton* és a *Cooler Master CAV-T03* fandumtal (szellőzőcső) is rendelkezik, ez azonban nem tartozik a leghatékonyabb meg-

APRÓ FIGYELMESSÉG A *Gigabyte*-nál gondoltak a külső hőcserélős vízű hűtést alkalmazókra is, így nem kell külön furatot készíteni a házra a csöveknek

LÉGCSATORNA A BTX-es ház előnyeit nem nagyon lehet kihasználni ATX-es alkatrészekkel, így a hibrid megoldások inkább csak érdekesekek, mint hasznosak

DIVATDIKTÁTOR? Ebből a szögéből nehéz megmondani az *AeroCool T40*-ről, hogy mélynyomó vagy számítógépház

Áttekintés	1 HELYEZÉS	2 HELYEZÉS	3 HELYEZÉS	4 HELYEZÉS	5 HELYEZÉS	6 HELYEZÉS	7 HELYEZÉS	8 HELYEZÉS	9 HELYEZÉS	10 HELYEZÉS	11 HELYEZÉS	12 HELYEZÉS	13 HELYEZÉS
Termék	Thermaltake Matrix VD2000BNS	Cooler Master AMMO 533	Gigabyte Poseidon GZ-XA1CA	Chieftec GX-01B	Gigabyte Triton GZ-XX1CA	AeroCool CoolView	Cooler Master CAV-T03	Enermax Pandora CA3030-B	Thermaltake Mambo VC2000BNS	AeroCool T40	Apevia X-Cruiser	Apevia X-Plorer	Raidmax Ninja 918WS
Beküldő	Cédrus	Expert	GO-RUN	GO-RUN	GO-RUN	Flash-Point	Expert	Klavio	Cédrus	Flash-Point	Aqua	Aqua	Flash-Point
Információ	www.cedruskft.hu	www.expert.hu	www.gorun.hu	www.gorun.hu	www.gorun.hu	www.flash.hu	www.expert.hu	www.klavio.hu	www.cedruskft.hu	www.flash.hu	www.aqua.hu	www.aqua.hu	www.flash.hu
Tájékoztató ár [Ft]	15 000	19 500	23 760	17 520	19 800	20 628	17 886	19 900	12 840	21 360	20 448	16 560	15 420
Garancia	1 év	3 év	3 év	3 év	3 év	2	3 év	3 év	3 év	1 év	2	1 év	1
Összpontszám	93	90	90	88	88	88	87	87	85	83	80	80	77
	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■■
Belső kialakítás (40%)	97	93	91	87	91	85	87	80	83	77	67	67	73
Hűtés (30%)	88	87	88	93	89	91	83	96	88	91	93	92	87
Tervezés (20%)	89	92	87	87	80	87	89	87	80	80	83	84	67
Megjelenés, látvány (10%)	95	85	93	83	87	91	97	91	92	89	85	85	80
Ár/érték	kiváló	jó	közepes	jó	jó	közepes	jó	jó	kiváló	közepes	közepes	jó	jó
Műszaki adatok													
5,25 colos egységek	4	5	5	4	5	10*	5	4	4	4	4	4	5
3,5 colos egységek (külső / belső)	2 / 4	1 / 3	1 / 3	1 / 5	2 / 2	1 / 5	1 / 4	1 / 4	2 / 5	2 / 4	2 / 4	2 / 4	2 / 3
Elülső ventilátorhely/méret [mm]	1 / 120	1 / 120	1 / 120	2 / 80	1 / 120	1 / 120	1 / 80	1 / 120	1 / 120	1 / 120	2 / 80	2 / 80	1 / 120
Hátulsi ventilátorhely/méret [mm]	1 / 120	1 / 120	1 / 120	1 / 120	1 / 120	1 / 120	1 / 120	1 / 120	1 / 120	1 / 120	1 / 120	1 / 120	1 / 120
Oldalsó ventilátorhely/méret [mm]	1 / 92	-	-	2 / 92	-	3 / 80	-	1 / 120	1 / 80	-	1 / 80	-	1 / 80
Extra	-	-	rácsos oldallap	-	fanduct az oldallapon	-	fanduct az oldallapon	fanduct az oldallapon	-	-	felső 1 / 80 ventilátor	felső 1 / 80 ventilátor	-
Tápegység	-	-	-	-	-	-	-	●	-	-	-	-	-
Méret [mm]	480×190×420	485×215×460	495×200×440	572×205×510	480×200×440	467×200×450	500×202×435	478×192×410	502×200×430	467×200×450	560×259×483	482×205×430	540×260×473
Tömeg [kg]	5,7	10,0	8,0	11,0	7,5	10,6	10,4	5,6	6,2	7,5	6,1	8,5	7,5

*A variálhatóság miatt beletartoznak a 3,5" egységek is.

oldások közé. A teljes mezőnyről sommásan kijelenthető, hogy a középosztály hűtésteknikailag fejlett, extrát azonban egyik ház sem tartalmaz, a több VGA kártya használatára pedig nem kínál megoldást. Még szerencse, hogy a legtöbb hatásos videokártyahűtő a gépházon kívülre szállítja a meleget.

BELSŐ ÉRTÉKEK

A minőség igazi jelzője

A házak közötti lényegesebb különbségek a belső felépítés vizsgálatakor fedezhetők fel. A kábelezés például sok helyen szerencsétlen: indokolatlanul hosszúak a LED-ek, csatlakozók és kivezetések kábelei. A Cooler Master például kifejezetten bőkezűen mérte a vezetéseket, ezzel szemben az AeroCool T40-nél célszerűen rövid zsinórokkal talákoztunk. Az Enermax Pandora külön kábelrendező kapcsokat is rejt a belső térben.

A belső kivitelezés minőségét tekintve is nagy volt a szórás. Bár a többség szépen lekerekített éllel, pontos illesztésekkel érkezett, a Gigabyte Triton feltűnően sok

műanyag sorját tartalmazott, a Raidmax Ninja néhány eleme pedig könnyen elvágja a felhasználó ujját.

Mind a bővítőkártyák, mind a meghajtók rögzítésére ötletesebbnél ötletesebb megoldásokat alkalmaztak. Olykor túl ötletesekeket is: az AeroCool CoolView esetében például a kézikönyv nélkül esélyünk sincs az eljárás kikövetkeztetésére. A Chieftec ragaszkodik a kivehető HDD kerethez, ami ugyan megkönnyíti a becsavarozást, ám sokéves tapasztalat, hogy sokszor éppen ez a rögzítési mód a felesleges rezonanciák oka. A Chieftec nevéhez fűződő, 90°-kal elforgatott merevlemezkerettel csak a Cooler Master AMMO és az Enermax Pan-

NEM PÓKHÁLÓ Ez bizony ragasztónyom, ami sokat elárul a minőségről

dora esetében talákoztunk. A legtöbb háznál műanyag retesszel lehet rögzíteni a merevlemezket, ami kényelmes és egyszerű szerelést tesz lehetővé. Kivételt képez az AeroCool T40, ahol a bővítőkártyákon kívül mindent csavarozni kell, valamint az Apevia két modellje, az X-Plorer és az X-Cruiser, ahol még a PCI kártyák rögzítését is csavarral oldották meg.

A PCI rögzítés egyébként sok háznál hiába screwless, nem túl kényelmes. Üdítő ellenpélda a Thermaltake Matrix, amely tökéletes példa a jó screwless rögzítésre, legyen szó merevlemezről vagy bővítőkártyáról.

A belső extrák egyik leghasznosabbja az előlapba épített porszűrő, ami a Chieftec GX-01 és a Cooler Master AMMO jó pontjait gyarapítja. A Gigabyte két modelljébe pedig gyárilag kivezetéseket helyeztek el a külső vízűtőrendszer számára, a Poseidon pedig még fényes feliratot is vetít a ház elé. Az Enermax Pandorahoz pedig egy 400 wattos tápegység is jár – ám meglepő módon nem Enermax márkájú.

Dicséretes az AeroCool CoolView meghajtórendszer, amely az etalonnak számító Cooler Master Stackert másolja, így mi dönthetjük el, hogy hová akarjuk az 5,25"-os egységeket szerelni, és hová a merevlemezeket az átalakítók segítségével. *Rábay Andor*

CHIP KOMPAKT: Középkategóriás számítógépházak

Vásárlási tippek

✓ Fényezett háznál célszerű a vásárláskor ellenőrizni, hogy nem sérült-e a festés valahol, mert ez később már nem orvosolható, és nem is számít bele a garanciába.

✓ Az elegáns fényezés a tekintetek mellett a port is vonzza. Tisztítani azonban csak finom szövetű anyaggal szabad, például a durvább zsebkendők, hétköznapi ruhák (póló, zokni) öszszekarcolhatják.

✓ Ellenőrizzük vásárláskor, hogy a csomagoláson feltüntetett összes extra megtalálható-e a dobozban (ventilátorok, törlőkendő stb.), mert később már nehéz ezek hiányát bizonyítani.

✓ A házzal „ajándékba” kapott ventilátorok nem mindig a legcsendesebbek, szükség lehet halkabb darabokra.

✓ A közvetlenül egymás fölé elhelyezett meghajtók sokkal erősebben melegsznek, mint a különállók. A kellően szellős elhelyezés érdekében jobb előre tervezni, hogy házukban legalább kétszer annyi meghajtóhely legyen, mint amennyi merevlemez használni szeretnénk.

✓ A legtöbb házon még található hely flopmeghajtó számára, de kaphatók már olyan dobozok, amiről lespórolják a külső 3,5" rekeszt. Azonban fordulatszám-szabályozók, valamint memóriakártya-olvasók előszeretettel használják a flopi helyét.

A jelszó: kényelem és elegancia

► Öröm volt tesztelni a jelenlegi középkategória példányaikat, mivel egyértelmű a fejlődés a másfél évvel ezelőtti felhozatalhoz képest. Némi túlzással azt lehetne mondani, hogy az akkori felsőkategóriát kapjuk meg most a középosztály árértékért. Azt is jó volt látni, hogy a kategória házái végre kerülnek a feltűnést (kivéve a kimondottan ezzel a céllal készületeket), és a „hivalkodó” jelző helyett inkább az „elegáns” illik rájuk. Ám még mindig nem lehetünk tökéletesen elégedettek: a gyártók továbbra sem fektetnek kellő hangsúlyt az apróságokra. A rosszul szerelhető oldallapok és a kényelmetlen screwless-rendszerek okozta bosszúság könnyen elkerülhető lenne, ha a sorozatgyártás előtt a felhasználókkal a gyakorlatban is kipróbáltatnák a házakat.

Mivel a BTX ötlete szinte halva született, ezért a jelek szerint még hosszú pályafutás elé tekint az ATX szabvány, a legjobb ár/érték arányú házakat pedig itt, a középkategóriában találjuk.

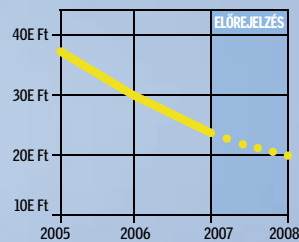
ÍGY TESZTELTÜNK

A teszt során minden házat alaposan szemügyre vettünk, kívülről és belülről egyaránt. A végső pontszámba 10% erejéig számítottuk be a látványt, ahol pozitívumnak tartottuk az egységes, letisztult megjelenést, a jó anyagválasztást és a szép fényezést, de elmarasztaltuk a túlzott díszítést és a feleslegesen sok műanyag alkalmazását.

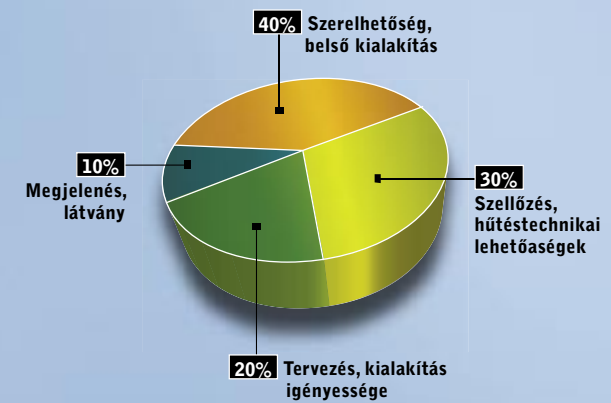
20%-kal számított a pontozásba a kialakítás minősége. Díjaztuk a masszív felépítésű házakat, a tökéletes illesztéseket, a műanyag alkatrészek strapabíróságát. Itt értékeltük azt is, ha látszott a számítógépházat átható logikus mérnöki tervezés, ha mindennek jól kitalált és megvalósított helye volt a dobozon belül.

A hűtésteknikai paraméterek 30%-ban befolyásolták a végeredményt. Itt a beszerelhető ventilátorok számán túl azok elhelyezkedését és várható hatékonyságát is figyelembe vettük. A rácsok minőségét sem hagytuk figyelmen kívül.

ÁRJÓSLAT KÖZÉPKATEGÓRIÁS HÁZAK

A középkategória kényelmi funkciói az évek során jelentősen kibővültek, és az ehhez szükséges befektetés is egyre kisebb, azonban a kategória árcsökkenése egyre lassul.

A rangsorra a legnagyobb befolyással a használhatóság volt, 40%-ot nyomott a latban. Az oldallap szerelhetőségétől kezdve a belső rögzítésen át egészen a kábelezésig, porszűrőig minden befolyásolta a végeredményt. Előnynek számított a csavarmentes kialakítás, de csak akkor, ha használata egyszerű és kényelmes volt.

Röviden

1 Thermaltake Matrix

Letisztult, elegáns megjelenés, nagyon jó szerelhetőség.

2 Cooler Master AMMO

Katonás látvány, jó szerelhetőség, valószínűleg a fiatalabbak kedvence lesz.

3 Gigabyte Poseidon

Jó megjelenésű, tisztességesen összerakott ház, sok extrával.

4 Chieftec GX-01B

A szokásos megbízható minőség, kicsit maradi merevlemezrögzítéssel.

5 Gigabyte Triton

Néhány kivitelezési pontatlanság, átlagos megjelenés.

6 AeroCool CoolView

Érdekes ATX/BTX hibrid, szolid megjelenés, belül jó ötletek.

7 Cooler Master CAV-T03

A védjegynek számító CM elegancia, teljesen csavarmentes belsővel.

8 Enermax Pandora

Átlagos tervezésű ház a híres tápegységgyártótól, idegen táppal.

Lézercsata

Az otthoni CD/DVD írás két nagyágyúja: a Nero Premium és a Roxio Easy Media Creator. Legújabb verzióik szinte egy időben kerültek piacra, s mi összemértük a tudásukat.

A mikor a Windows is képessé vált az optikai média írására, a Nero és a Roxio olyan funkciókkal ruházta fel termékeit, amelyek már jóval túlmutatnak az „egyszerű” CD/DVD íráson: a DVD-készítés, az audio-, videorögzítés és konvertálás, a fájl- és rendszerbackup csak néhány ezek hosszú sorából. Természetesen ezek a képességek jócskán megnövelték az áraikat is. Tesztünkkel választ kerestünk arra, hogy kinek melyik csomagot célszerű használnia.

Nero 7.5 Premium

A Nero csomagja kissé vékonyabb és szegényesebb, de egyben olcsóbb és kevésbé terheli a rendszert: csak két Windowszal együtt induló alkalmazást és egy Windows szolgáltatást telepít. A telepítő automatikusan felpakolja a DirectX 9.0c-t is. Bár kevesebbre képes, mint a Roxio, önmagához képest sokat fejlődött.

A Nero programokat a tálcáról aktiválható SmartStart indítópultról indíthatjuk (és a Windows Start menüjéből érhetjük el). E programok funkció szerint vannak elrendezve, például *Fényképek és videók*, *Audió*, *Adat* és így tovább. Mivel az ablak nem méretezhető át, néha kicsinek és zsúfoltnak érezhetjük.

A „klasszikus” eszközök (Nero Express, Nero Burning ROM és a Nero Vision) mind itt van, azonban a cég frissítette őket, így már Blu-Ray és HD DVD lemezeket is tudnak írni (ez egyébként a Roxio Easy Media Creatorra is jellemző). A Neroval szünet nélküli audio CD-k készíthetők, az Easy Media Creator viszont lehetőséget ad arra, hogy a szünet hosszán változtassunk. Ez jó példa a két program megközelítésében és felépítésében lévő alapvető különbségre: bár a Roxio szoftvere általában több opciót kínál, ezeknek azonban a gyakorlatban nincs túlzottan nagy haszna.

A Nero nem tud másolásvédett DVD-ket másolni (a Media Creator sem), de képes videót importálni DV-kamerából, nem másolásvédett DVD-ről, tv-tuner kártyáról és más analóg videorögzítőről. Ezeket a videókat aztán konvertálhatjuk mobil formátumba (PSP, videós iPod vagy okostelefon számára), „sugározhatjuk” egy másik Windows Media-képes PC-re vagy Xbox360-ra, helyi hálózaton keresztül, vagy DVD-re írhatjuk (menüvel, fejezetekkel és így tovább). A DVD-készítő eszközök használata értelemszerű, és a szoftver számos hasznos tippet nyújt – de mindeközben érezhető, hogy a készítő beérték az alapszintű szolgálta-

tások biztosításával. A Nero inkább azoknak megfelelő, akik megelégszenek az alapműveletekkel.

A rendszer- és fájlbackup mára mindkét termék fő alkotóeleme. A *Nero Backit Up 2* kiforrott alkalmazás, használata hamar kitanulható: csupán kiválasztjuk a fájlokat, meghatározzuk a célt (ez általában optikai média, de a hálózati és külső meghajtó is választható), esetleg beállítjuk az időzítést. Készíthetünk biztonsági mentést meghajtókról és partíciókról, így az aktív Windows partícióról is. Bár a Windows a Windows-ból általában backupolható, a BackitUp 2 erre is hiba nélkül képes – azonban a visszaállítás már nehezebben megy – sajnos ez a Nero Achilles-ina. A Nero képes bootolható backup, illetve (Linux-alapú) mentőlemez készítésére, ami nagyon praktikus szolgáltatás lenne, ha nem fagyott volna le örökösen a helyreállításkor a tesztgépeink egyikén, amikor DVD-t használtunk. Márpedig a megbízhatatlan rendszerbackup rosszabb, mintha egyáltalán nem lenne.

Roxio Easy Media Creator 9

A Roxio szoftverét olyan sok képességgel ruházták fel, hogy ezeknek csak a felsorolása is túlnőne e cikk keretein. Sommásan: a *Roxio EMC* képes mindenre, amire a Nero, sőt még sokkal többre. Csakhogy mindezen megvan a fonákja is: még a vi-

NERO SMARTSTART Kissé zsúfolt, de innen minden Nero alkalmazás elérhető

szonylag gyors gépeken futtatva is előfordul, hogy a Media Creator kissé komótosan reagál a kattintásokra. Alighanem a gépre telepített három, Windowszal együtt induló kisalkalmazás (a .NET Framework 1.1-gyel együtt), és az öt (!) szolgáltatás a felelős ezért.

A Roxio fő ablakából indíthatjuk el az alkalmazásokat, de ez az ablak még több is, mint aminek látszik. Első ránézésre az

Ingyenes alternatívák

Ha nincs szükségünk többre, mint amit az XP is nyújtani tud, akkor ezzel a két alkalmazással alaposan túllövünk a célon. Tudnunk kell azt is, hogy mind a Nero-nak, mind a Roxiónak van lebutított, azaz funkciószegényebb OEM verziója is, melyeket az optikai tárolókhoz csomagolnak. E verziókból hiányzik az audio/video rögzítés lehetősége, a filmszerkesztés és konvertálás, a DVD-készítés és az automatikus backup funkciók.

Ha már van optikai meghajtónk, és nem kaptunk mellé ilyen szoftvert, akkor az alapvető írási funkciókra ingyenes programokat is találunk. Az *ISO Recorder (isorecorder.alexfeinman.com)* például ingyenes eszköz ISO fájlok készítésére, a CD/DVD-ről, valamint ISO fájlokból is készíthetünk vele lemezeket. A *DeepBurner Free (www.deepburner.com)* és a *CDBurnerXP Pro (www.cdburnerxp.se)* sokrétű írószoftverek – például multissession és bootolható CD-k is készíthetők velük, és audio CD ripelését is lehetővé teszik. A videó DVD-készítése persze hiányzik a tárházukból.

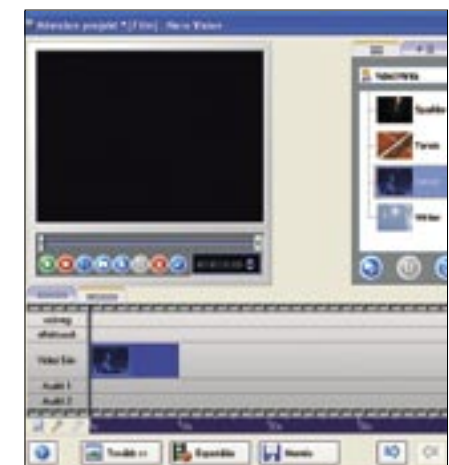
iTunes pasztellszínű verzióját kapjuk. A különböző kategóriákat az ablak bal oldalán találjuk (Audio, Video stb.). Az alkalmazásokat indító hipertext linkek a jobb oldalra kerültek, kiegészítve ezek leírásaival, tippel és a Roxio weboldalára ka-lauzoló linkekkel.

A „klasszikus” Creator még mindig rendelkezésünkre áll, kissé átöltöztetve, hogy passzoljon a többi Vista-köntösbe bújtatott Roxio-alkalmazáshoz. Sok komponens, mint például a *Slideshow Assistant* inkább varázslónak tekinthető, mely kézen fogva vezet végig bennünket a komplexebb feladatok megoldásán.

Ugyanakkor más komponensek teljes körű, önálló alkalmazások, ahol egy fia segítséget nem kapunk. Azaz bár egységességnek tűnik a program, messze nem az.

A Creator DVD-készítő, valamint a videó- és audioeszközei szinte riválisai az önálló termékeknek. Ami nem csoda, mert a Roxio az önálló termékeit – a *MyDVD*-t, a *VideoWave*-et és a *CineMagic*-et – integrálta a Media Creatorba. Igaz, hogy ezek bonyolultabban kezelhetők, ám finomabban szabályozhatók, több funkciót és lehetőséget kínálnak, mint a Nero hasonló eszközei.

Akárcsak a Nero, a Media Creator is képes rögzítésre, konvertálásra és a videók sugárzására helyi hálón keresztül, más windowsos eszközökre. Érdekes, hogy a Media Creatorral készített DVD-k simáb-

NERO VISION A Nero most már a HD DVD és Blu-Ray lemezekkel is megbirkózik

ban játszhatók le, viszont néha észrevehetően pixelesek. Ezzel szemben a Nero által készített DVD-knek élesebb a képe, de tapasztalható néha egy kis akadozás a gyorsabb kameramozgásoknál (mindkét DVD-re ugyanazt a mintavideót írtuk ki az elérhető legjobb minőségben). A Neroval el-

ROXIO KÉKMÁGIA Az Easy Media Creator is jól kezeli a Blu-Ray lemezeket

lentében a Media Creator – amikor renderel – gyakorlatilag százszázalékosan lefoglalja a CPU-t, ilyenkor másra ne is próbáljuk használni a PC-t.

A Media Creator backup programja a közismert *BackUp MyPC* a Sonictól. Kitűnően backupolhatunk vele fájlokat DVD-re, külső médiára, hálózatra, de kétszer is gondoljuk meg, ha a BackUp MyPC-t akarjuk használni a Windows-meghajtó backupolására, mert a visszaállítás nehézkese: újra kell telepíteni a Windowst, majd a Media Creator-t, és csak aztán következhet a backup visszaállítása.

A győztes

Mind az *Easy Media Creator 9*, mind a *Nero 7.5 Premium* átfogó médiaíró és kezelő-eszköz. A Media Creator prémiumfunkciói azonban alaposan megterhelik a régebbi PC-ket. A Nero Premium jó választás a gyorsaságot és nagy teljesítményt kereső, kezdő és tapasztaltabb felhasználóknak. A nagyobb szabadságot kedvelő, profibb felhasználók viszont értékelni fogják a Media Creator rugalmasabb, sokrétűbb DVD-készítési és médiaszerkesztési lehetőségeit – még akkor is, ha ez komolyan megzavarja a gépüket... Csöndes Áron ■

Processzorok	bruttó	Memóriák	bruttó	Alaplapok	bruttó
A64 3200+/3500+ (S.939) BOX	14.640/18.240	DDR400 512MB Samsung 2év	11.400	ASUS A8N SLI-SE	19.800
A64 3800+ (S.939) BOX	23.400	DDR400 1GB Samsung 2év	19.800	ASUS ABV-VM/ABV-XE	12.600/14.640
A64 X2 4200+/4600+ (S939) BOX	42.600/49.440	DDR2-677 512MB Samsung 2év	12.600	ASUS P5PE-VM/P5LD2-SE	11.988/21.360
A64 3500+ (AM2) BOX	19.998	DDR2-667 1GB Samsung 2év	23.988	ASUS P5LD2/C	25.140
A64 X2 4200+ (AM2) OEM	34.980	DDR2-800 512MB Samsung 2év	13.800	GigaByte (2év) 945GM-S2	21.000
Intel P4 (S.775) 3.2GHz BOX 1MB	17.988	DDR2-800 1GB Samsung 2év	25.800	ASUS M2N4-SLI/M2NPV-MX	20.640/18.480
Intel P4 (S.775) 2.8GHz BOX 2x2MB	25.800	xD Olympus 512MB / 1GB	7.500/9.990	ASUS M2N	19.800
Intel Core 2 Duo 1.86GHz BOX	40.200	SD Kingston 1GB / 2GB	4.500/8.400	MSI K9N4 Ultra/FK9VGM-V	16.320/13.800
Video-kártyák	bruttó	Merevlemez	bruttó	Optikai meghajtók	bruttó
ATI X1300 128MB HIS	15.000	Sam. (8M) 160/250/320	14.640/17.280/22.200	LG H12N fehér / H22N fehér	7.560/7.560
ATI X1600Pro Asus 256MB	22.200	Hitachi (8M) 80/160/250	10.800/22.560	NEC 7173 fehér / fekete	7.920/8.340
ATI X1600Pro GigaByte 256MB	21.000	Sam. (SAT) 160/250/320	14.640/17.700/22.680	NEC 7170S SATA fehér / fekete	8.970/8.970
ATI X1950Pro MSI 256MB	43.800	Hitachi (SAT) 160/250	17.400/23.400	Pioneer 111D fehér / fekete	7.920/7.920
GF 7600GS AGP 256MB Asus	29.400	Sam. (2.5") 80/120 ATA	17.400/22.500	Asus 1608-P3S fehér / fekete	8.340/8.340
GF 7600GT AGP 256MB Leadtek	43.800	Sam. (2.5") 80/120 SATA	17.700/27.480	Festékpatronok, tonerek	bruttó
GF 7900GT 256MB Asus	37.800	TV-Tuner kártyák	bruttó	Canon BCI-24 fek. komp./color	7503.588
GF 7950GT 512MB ASUS	70.200	MSI MegaSky 580 DVB-T USB	9.300	Canon CLI-8 fekete / CMY	2.760/2.790
GF 8800GTX 768MB MSI	155.400	Szoftverek	bruttó	HP toner Q2612 orig. / komp.	14.700/10.980
Win.XP OEM: Home / Prof.	24.900/39.960	Apple Macintosh	bruttó	Hangfalak	bruttó
Hangkártyák	bruttó	Mac Mini 1,66GHz Intel Core Duo	178.500	Genius 5.1 HT 3000W / 5000W	19.980/29.400
C-Media 5.1 / 7.1	1.980/3.990	Mac Mini 1,83GHz Intel Core Duo	216.900	További részletek online árlistánkon... Az ár- változtatás jogát fenntartjuk! Áraink tartalmaz- zák a 2%-os készpénzfizetési kedvezményt.	
Creative SB X-Fi Xtreme Audio OEM 12.600		iPod nano 1GB / 2GB	39.600/48.000		
		iPod 30GB / 80GB	98.400/128.400		

Áruhitel és bankkártya elfogadás! **CD-DVD polírozás!** **bruttó 990 Ft**
Ha újra olvasni akarod öreg, karcos lemezedet, hozd el hozzánk! Megvárható, kb. 5 perc alatt kész!

MagiComp
1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 60.
Tel.: 1/373-05-82 Nyitva: H-P: 8-20h
20/538-55-46 H-P: 8-20h
30/489-13-39 Szó: 10-16h

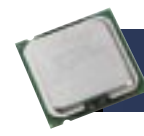
PEST
1036 Budapest, Lajos utca 47.
Kolostér
a 6, 60, 86-os busz megállójában
Tel.: 1/242-00-83 Nyitva: H-P: 9-19h Szó: 10-16h

E-BUDA
1117 Budapest, Karolyi Frigyes út 5.
Móricz Zsigmond körtér
a 3-as busz végállomásán
Tel.: 1/361-34-08 Nyitva: H-P: 9-19h Szó: 10-16h

D-BUDA

www.magicomp.hu
Info@magicomp.hu

CHIP-kalauz: CPU, GPU

Az összes GPU áttekintése

Leáldozott a „csak” duplamagos processzoroknak és a százezer forint feletti DX9-es csúcs GPU-knak! A 2007-ben a négymagos CPU-k és az olcsó DX10-es videokártyák lesznek a befutók!

A „processzormag-számháborúval” külön cikkben foglalkozunk (lásd a 74. oldalt!), itt csupán annyit, hogy a Core 2 Duo tavaly megállította az Intel mélyrepülését, és a folyamatos árcsökkenéseknek, s a piac zökkenőmentesebb kiszolgálásának hála, ma már újra a régi fényében tündököl a Pentium atyja. Azért az AMD-t sem kell féltetni, noha az Athlon X2 sorozatnál még őszi kell várunk az új generációra, az ATI felvásárlása kellően komoly lépés volt, aminek hatása már idén is megmutatkozik új platformok és technológiák formájában.

A videokártyák piacán, ha lehet, még komolyabbak a viharok, itt egyértelműen az NVIDIA az aktív fél. A világ első DirectX 10-es kártyájának ugyan leghasznosabb tulajdonsága ma még mindössze annyi, hogy DX9 alatt is verhetetlen sebességre képes, a valódi újdonságról, a DX10-es teljesítményről – szoftver hiányában – még semmit sem lehet tudni. Az viszont már most biztosra vehető, hogy az első DX10-es játékok megjelenésekor már a DX10-es Radeon is jelen lesz, megkeserítve a GeForce 8-asok életét.

Egyre olcsóbb processzorok

Az idei év első felében mindkét CPUzilla a termékskála letisztításán és egységesítésén fáradozik. Az Intel sorra szünteti meg Net-Burst mikroarchitektúrára épülő processzorait, így hamarosan már csak a használt alkatrészek közt találkozhatunk Pentium 4-es, vagy éppen a kétmagos Pentium D CPU-kal. Hasonló sors vár a Celeronokra is – az Intel kivétel nélkül minden régi felépítésű, nagy fogyasztású és lassú CPU-tól megszabadul az év folyamán. Persze ez nem jelenti a káosz teljes felszámolását, a megüresedett helyekre új, immáron Core 2 alapú modellek érkeznek mindenféle kizere-

lésben. Az igazán olcsó, húszezer forintos ársávba esnek majd az E2000 és E4000 szériás modellek, csökkentett órajellekkel és kisebb L2 gyorsítótárral. Az első ilyen processzor – E4300-as jelzéssel – már meg is jelent a piacon, és olvasóink e számunk bemutatói között is találkozhatnak vele.

A Core 2 Duók nem sokáig uralták a felső régiót, helyüket át kell adniuk a Core 2 Quadoknak, ahol az első, 1000 dolláros QX6700-at az olcsóbb Q6600-as, majd később a Q6400-as követi. Az Intel tick-tock fejlesztési modell által diktált kegyetlen tempó miatt ezek a processzorok sem maradnak sokáig a felső szegmensben, ősszel érkezik az új gyártástechnológia és a natívan négymagos CPU-k.

Az AMD sem tétlenkedik, igyekszik már az év első felében csökkenteni lemaradását, hogy ősszel teljes frontos támadást intézhessen vetélytársa ellen. Első lépésként megérkeztek a 65 nm-es Athlon 64 X2-es processzorok, melyek nem csak, hogy olcsóbban gyárthatók 90 nm-es elődjeiknél, de jelentősen kevesebbet is fogyasztanak (89 watt helyett 65 wattot) azonos sebesség mellett. (Éllovasuk szintén megtalálható bemutatóink között.) Az AMD további terveiben szerepel a platformközpontúság kiterjesztése, egy natí-

van négymagos Athlon sorozat (talán leleményesen X4-es jelöléssel), egy új, de visszafelé kompatibilis foglalat (AM2+) és egy merőben új mikroarchitektúra.

Látványos ütközet

A videokártyák piacán tavaly némi lassulást tapasztalhattunk, ám erre csupán azért volt szükség, hogy mindkét cég újult erővel vágjon neki a Vista és a DX10 által 2007-ben megnyíló új 3D-s világnak. A 2006-os év még a DX9-es kártyák harcáról szólt, rengeteg alváltozat, butított kiadás, köztes számozású modell jelent meg, amik közt akadtak csupán 1-2 hónapig kapható változatok is. Az NVIDIA már a karácsonyi szezonban megjelent DX10-es kártyájával, noha a Vistához készült DX10-es driverral még sokáig adós maradt. Az AMD-ATI nem siette el a váltást, és átvételezte ezt az időszakot az egyre olcsóbb DX9-es Radeonokkal. Idén azonban már ő sem vár tovább, és begyűjtja R600-as GPU-jának rakétáit, hogy meggyőzze a vásárlókat: van jobb a GeForce 8-asoknál. Sietnie kell azonban az új, DX10-es Radeonoknak, mivel márciusban érkeznek a G80-asok második hulláma, olcsó és közepkategóriás DX10-es videokártyákkal, valamint egy új, kiváló ár/érték arányú GeForce 8800GTS-320-szal.

A Vista előtti csend után mindkét cég gőzerővel fogja ontani az újabb és újabb DX10-es videokártyákat, amivel párhuzamosan a DX9-es modellek szép csendben eltűnnek majd. A két folyamat átfedése növelheti majd a káoszt a piacon, igaz, aki kiismeri benne magát, nagyon jó vételre akadáhat – és ebben (is) segít a CHIP-kalauz!

Erdős Márton ■

NVIDIA GeForce 8800GTX A jelenlegi leggyorsabb videokártya, ráadásul DX10-es

GPU típusa	Neve	Memória mennyisége, típusa	Memória sávszélessége	mag/memória effektív árátele	vertex/pixel shader	Textúráló egység (töltészetek száma)	RDP egység	Shader modell	Hardveres H.264 Video	SLI/CrossFire	Gyártástechnológia	Csatolás
+	NVIDIA GeForce 8800GTX	G80	768 MB, GDDR3	384 bit	575/1800 MHz	128*	24	24	4.0	●	90 nm	PCIe
+	NVIDIA GeForce 8800GTS	G80	640 MB, GDDR3	320 bit	500/1600 MHz	96*	20	20	4.0	●	90 nm	PCIe
+	NVIDIA GeForce 8800GTS-320	G80	320 MB, GDDR3	320 bit	500/1600 MHz	96*	20	20	4.0	●	90 nm	PCIe
+	NVIDIA GeForce 7950GX2	G71	2x512 MB, GDDR3	2x256 bit	500/1200 MHz	2x8/2x24	2x24	2x16	3.0	●	90 nm	PCIe
+	ATI Radeon X1950XTX	R580	512 MB, GDDR4	256 bit	650/2000 MHz	8/48	16	16	3.0	●	90 nm	PCIe
+	ATI Radeon X1900XTX	R580	512 MB, GDDR3	256 bit	650/1550 MHz	8/48	16	16	3.0	●	90 nm	PCIe
+	NVIDIA GeForce 7900GTX	G71	512 MB, GDDR3	256 bit	650/1600 MHz	8/24	24	16	3.0	●	90 nm	PCIe
+	ATI Radeon X1950XT 256	R580	256 MB, GDDR3	256 bit	625/1800 MHz	8/48	16	16	3.0	●	90 nm	PCIe
+	ATI Radeon X1900XT	R580	512 MB, GDDR3	256 bit	625/1450 MHz	8/48	16	16	3.0	●	90 nm	PCIe
+	ATI Radeon X1900 CrossFire	R580	512 MB, GDDR3	256 bit	625/1450 MHz	8/48	16	16	3.0	●	90 nm	PCIe
+	NVIDIA GeForce 7900GTO	G71	512 MB, GDDR3	256 bit	650/1320 MHz	8/24	24	16	3.0	●	90 nm	PCIe
+	ATI Radeon X1900XT 256	R580	256 MB, GDDR3	256 bit	620/1420 MHz	8/48	16	16	3.0	●	90 nm	PCIe
+	NVIDIA GeForce 7800GTX	G70	256/512 MB, GDDR3	256 bit	430/1200 MHz	8/24	24	16	3.0	●	110 nm	PCIe
+	NVIDIA GeForce 7950GT	G71	256/512 MB, GDDR3	256 bit	550/1400 MHz	8/24	24	16	3.0	●	90 nm	PCIe
+	ATI Radeon X1900 A1W	R580	256 MB, GDDR3	256 bit	500/960 MHz	8/48	16	16	3.0	●	90 nm	PCIe
+	ATI Radeon X1800XT 512	R520	512 MB, GDDR3	256 bit	625/1500 MHz	8/16	16	16	3.0	●	90 nm	PCIe
+	NVIDIA GeForce 7900GT	G71	256 MB, GDDR3	256 bit	450/1320 MHz	8/24	24	16	3.0	●	90 nm	PCIe
+	ATI Radeon X1950Pro	RV570	256/512 MB, GDDR3	256 bit	575/1380 MHz	8/36	12	12	3.0	●	80 nm	PCIe/AGP8x
+	ATI Radeon X1900GT	R580	256 MB, GDDR3	256 bit	575/1200 MHz	8/36	12	12	3.0	●	90 nm	PCIe
+	ATI Radeon X1800XT 256	R520	256 MB, GDDR3	256 bit	625/1500 MHz	8/16	16	16	3.0	●	90 nm	PCIe
+	NVIDIA GeForce 7800GT	G70	256 MB, GDDR3	256 bit	400/1000 MHz	7/20	20	16	3.0	●	110 nm	PCIe
+	ATI Radeon X1800XL	R520	256 MB, GDDR3	256 bit	500/1000 MHz	8/16	16	16	3.0	●	90 nm	PCIe
+	NVIDIA GeForce 7900GS	G71	256 MB, GDDR3	256 bit	450/1320 MHz	7/20	20	16	3.0	●	90 nm	PCIe
+	ATI Radeon X1800GTO	R520	256 MB, GDDR3	256 bit	500/1000 MHz	8/12	12	12	3.0	●	90 nm	PCIe
+	ATI Radeon X850XT PE	R480/481	256 MB, GDDR3	256 bit	540/1180 MHz	6/16	16	16	2b	●	130 nm	PCIe/AGP8x
+	ATI Radeon X850XT	R480/481	256 MB, GDDR3	256 bit	520/1060 MHz	6/16	16	16	2b	●	130 nm	PCIe/AGP8x
+	NVIDIA GeForce 6800Ultra	nV40	256 MB, GDDR3	256 bit	400/1100 MHz	6/16	16	16	3.0	●	130 nm	PCIe/AGP8x
+	ATI Radeon X800XT	R423/420	256 MB, GDDR3	256 bit	500/1000 MHz	6/16	16	16	2b	●	130 nm	PCIe/AGP8x
+	ATI Radeon X800XT CF	R423/420	256 MB, GDDR3	256 bit	500/1000 MHz	6/16	16	16	2b	●	130 nm	PCIe
+	NVIDIA GeForce 7800GS	G70	256 MB, GDDR3	256 bit	375/1200 MHz	7/16	16	16	3.0	●	110 nm	AGP8x
+	NVIDIA GeForce 7600GT	G73	256 MB, GDDR3	128 bit	560/1400 MHz	5/12	12	8	3.0	●	90 nm	PCIe
+	ATI Radeon X1650XT	RV560	256 MB, GDDR3	128 bit	575/1350 MHz	8/24	8	8	3.0	●	80 nm	PCIe/AGP8x
+	NVIDIA GeForce 6800GT	nV45/40	256 MB, GDDR3	256 bit	350/1000 MHz	6/16	16	16	3.0	●	130 nm	PCIe/AGP8x
+	ATI Radeon X1600XT	RV530	256 MB, GDDR3	128 bit	590/1380 MHz	5/12	4	4	3.0	●	90 nm	PCIe
+	ATI Radeon X800XL	R430	256 MB, GDDR2	256 bit	400/980 MHz	6/16	16	16	2b	●	110 nm	PCIe/AGP8x
+	NVIDIA GeForce 7600GS	G73	256 MB, GDDR2	128 bit	400/800 MHz	5/12	12	8	3.0	●	90 nm	PCIe/AGP8x
+	ATI Radeon X1650Pro	RV530	256 MB, GDDR3	128 bit	600/1400 MHz	5/12	4	4	3.0	●	90 nm	PCIe/AGP8x
+	ATI Radeon X800GTO	R480	256 MB, GDDR2/3	256 bit	400/980 MHz	6/12	12	12	2b	●	130/110 nm	PCIe/AGP8x
+	NVIDIA GeForce 6800	nV41/40	128 MB, GDDR	256 bit	325/700 MHz	5/12	12	12	3.0	●	130 nm	PCIe/AGP8x
+	NVIDIA GeForce 6800GS PCIe	nV42	256MB, GDDR3	256 bit	425/1000MHz	5/12	12	8	3.0	●	110 nm	PCIe/AGP8x
+	NVIDIA GeForce 6800GS AGP	nV42	256MB, GDDR3	256 bit	350/1000MHz	5/12	12	8	3.0	●	110 nm	AGP8x
+	ATI Radeon X1600Pro	RV530	256 MB, GDDR2	128 bit	590/780 MHz	5/12	4	4	3.0	●	90 nm	PCIe/AGP8x
+	ATI Radeon X1300XT	RV530	256 MB, GDDR2	128 bit	500/800 MHz	5/12	4	4	3.0	●	90 nm	PCIe/AGP8x
+	ATI Radeon X800	R420	256 MB, GDDR2	256 bit	390/700 MHz	6/12	12	12	2b	●	110 nm	PCIe/AGP8x
+	ATI Radeon X800GT	R480	256 MB, GDDR2	256 bit	475/980 MHz	6/8	8	8	2b	●	130/110 nm	PCIe/AGP8x
+	NVIDIA GeForce 6800LE	nV41/40	128 MB, GDDR	256 bit	300/700 MHz	4/8	8	8	3.0	●	110 nm	PCIe/AGP8x
+	NVIDIA GeForce 6600GT	nV43	128/256 MB, GDDR3	128 bit	500/1000 MHz	3/8	8	8	3.0	●	110 nm	PCIe/AGP8x
+	NVIDIA GeForce 7300GT	G72	128 MB, GDDR2	128 bit	350/1334 MHz	4/8	8	2	3.0	●	90 nm	PCIe/AGP8x
+	ATI Radeon X1550	RV515	256 MB, GDDR2	128 bit	550/800 MHz	2/4	4	4	3.0	●	80 nm	PCIe/AGP8x
+	ATI Radeon X1300Pro	RV515	256 MB, GDDR2	128 bit	600/800 MHz	2/4	4	4	3.0	●	90 nm	PCIe/AGP8x
+	NVIDIA GeForce 7300GS	G72	128 MB, GDDR2	64 bit	550/800 MHz	3/4	4	2	3.0	●	90 nm	PCIe
+	ATI Radeon X1050	RV370	128/256 MB, GDDR	64/128 bit	400/400 MHz	2/4	4	4	2.0	●	110 nm	PCIe/AGP8x
+	ATI Radeon X1300	RV515	128/256 MB, GDDR2	128 bit	450/500 MHz	2/4	4	4	3.0	●	90 nm	PCIe/AGP8x
+	ATI Radeon X700Pro	RV410	256 MB, GDDR2	128 bit	425/860 MHz	6/8	8	8	2b	●	110 nm	PCIe/AGP8x
+	NVIDIA GeForce 6600/LE	nV43	256/128MB, GDDR	128 bit	300/500 MHz	3/8	8	8	3.0	●	110 nm	PCIe/AGP8x
+	ATI Radeon X700	RV410	128 MB, GDDR	128 bit	400/500 MHz	6/8	8	8	2b	●	110 nm	PCIe/AGP8x
+	NVIDIA GeForce 6500	nV43	128 MB, GDDR2	64 bit	400/700 MHz	3/4	4	4	3.0	●	110 nm	PCIe/AGP8x
+	NVIDIA GeForce 7100GS	nV44	128 MB, GDDR	64 bit	350/400 MHz	3/4	4	4	3.0	●	110 nm	PCIe/AGP8x
+	ATI Radeon X1300CE	RV505CE	128/256 MB, GDDR	64 bit	350/400 MHz	2/4	4	4	3.0	●	80 nm	PCIe/AGP8x
+	NVIDIA GeForce 6200	nV43	128/256 MB, GDDR	128 bit	300/500 MHz	3/4	4	4	3.0	●	110 nm	PCIe/AGP8x
+	ATI Radeon X550	RV370	128/256 MB, GDDR/2	64 bit	400/500 MHz	2/4	4	4	2.0	●	110 nm	PCIe/AGP8x
+	ATI Radeon X300SE	RV370	128 MB, GDDR	64 bit	325/400 MHz	2/4	4	4	2.0	●	110 nm	PCIe/AGP8x
+	NVIDIA GeForce 6200TC	nV44	16-64 MB, GDDR2	32/64 bit	350/700/550 MHz	3/4	4	4	3.0	●	110 nm	PCIe
+	ATI Radeon X300SE HM	RV370	32 MB, GDDR	64 bit	325/600 MHz	2/4	4	4	2.0	●	110 nm	PCIe

* Mester kártyával.

Az összes CPU áttekintése

TÖBBMAGOS PROCESSZOROK

CPU típusa	Órajel	Kódnév	Foglalat típusa	Magok száma	L2 gyorsítótár	PSB sebesség	Gyártástechnológia	Maximális fogyasztás (TDP)	CPU/EIST (TDP)	x86-64 kiegészítés	Virtualizációs technológia
Intel Core 2 Extreme QX6700	2,67 GHz	Kentsfield	LGA775	4	2x4 MB	1066 MHz	65 nm	130 W	●	●	●
Intel Core 2 Extreme E6800	2,93 GHz	Conroe XE	LGA775	2	4 MB	1066 MHz	65 nm	75 W	●	●	●
Intel Core 2 Extreme X6800	2,93 GHz	Conroe XE	LGA775	2	4 MB	1066 MHz	65 nm	75 W	●	●	●
AMD Athlon FX-74	3 GHz	Windsor FX	SocketF	2	2x1 MB	2000 HT	90 nm	125 W	●	●	●
AMD Athlon FX-72	2,8 GHz	Windsor FX	SocketF	2	2x1 MB	2000 HT	90 nm	125 W	●	●	●
AMD Athlon FX-70	2,6 GHz	Windsor FX	SocketF	2	2x1 MB	2000 HT	90 nm	125 W	●	●	●
Intel Core 2 Quad Q6400, Q6600	2,13, 2,4 GHz	Kentsfield	LGA775	4	2x4 MB	1066 MHz	65 nm	105 W	●	●	●
AMD Athlon FX-62	2,8 GHz	Toledo	AM2	2	2x1 MB	2000 HT	90 nm	125 W	●	●	●
AMD Athlon FX-60	2,6 GHz	Toledo	S939	2	2x1 MB	2000 HT	90 nm	110 W	●	●	-
Intel Core 2 Duo E6600, E6700	2,4, 2,67 GHz	Conroe	LGA775	2	4 MB	1066 MHz	65 nm	65 W	●	●	●
Intel Pentium XE 955-965	3,46, 3,73 GHz	Presler XE	LGA775	2, HTT	2x2 MB	1066 MHz	65 nm	130 W	●	●	●
AMD Athlon64 X2 4000+ - 5000+	2,1-2,6 GHz	Brisbane	AM2	2	2x512 KB	2000 HT	65 nm	65 W	●	●	●
AMD Athlon64 X2 3800+ - 5600+	2-2,8 GHz	Toledo	AM2	2	2x512 KB, 2x1 MB	2000 HT	90 nm	65 W, 89 W	●	●	●
Intel Core 2 Duo E6320, E6420	1,86, 2,13 GHz	Conroe	LGA775	2	4 MB	1066 MHz	65 nm	65 W	●	●	●
Intel Core 2 Duo E6300, E6400	1,86, 2,13 GHz	Conroe	LGA775	2	2 MB	1066 MHz	65 nm	65 W	●	●	●
Intel Core 2 Duo E4300, E4400	1,8, 2 GHz	Allendale	LGA775	2	2 MB	800 MHz	65 nm	65 W	●	●	-
AMD Athlon64 X2 3800+ - 4800+	2-2,4 GHz	Manchester, Toledo	S939	2	2x512 KB, 2x1 MB	2000 HT	90 nm	89, 110 W	●	●	-
AMD Athlon64 X2 3800+ EE	2G Hz	Toledo	AM2	2	2x512 KB	2000 HT	90 nm	35 W	●	●	●
Intel Pentium D 920-960	2,8-3,6 GHz	Presler	LGA775	2	2x2 MB	800 MHz	65 nm	95 W	●	●	●
Intel Pentium D 915-945	2,8-3,4 GHz	Presler	LGA775	2	2x2 MB	800 MHz	65 nm	95 W	●	●	-
Intel Pentium XE 840	3,2 GHz	Smithfield	LGA775	2, HTT	2x1 MB	800 MHz	90 nm	130 W	-	●	-
Intel Pentium D 820-840	2,8-3,2 GHz	Smithfield	LGA775	2	2x1 MB	800 MHz	90 nm	95, 130 W	●	●	-
Intel Pentium D 805	2,66 GHz	Smithfield	LGA775	2	2x1 MB	533 MHz	90 nm	95 W	-	●	-

EGYMAGOS PROCESSZOROK

AMD Athlon 64 FX 55-57	2,6-2,8 GHz	San Diego	S939	1	1 MB	2000 HT	90/130 nm	104 W	●	●	-
AMD Athlon 64 FX 53	2,4 GHz	Sledgehammer	S939, S940	1	1 MB	2000 HT	130 nm	89 W	●	●	-
Intel Pentium XE 3,73	3,73 GHz	Prescott XE	LGA775	1, HTT	2 MB	1066 MHz	90 nm	130 W	-	●	-
AMD Athlon64 3000+ - 4000+	1,8-2,4 GHz	Venice, San Diego, Winchester	S939	1	512 KB, 1 MB	2000 HT	90 nm	67, 89 W	●	●	-
AMD Athlon64 3000+ - 4000+	1,8-2,4 GHz	Ne Wcastle, Sledgehammer	S939	1	512 KB, 1 MB	2000 HT	130 nm	89 W	●	●	-
AMD Athlon64 3500+, 3800+	2,2-2,4 GHz	Lima	AM2	1	512 KB	2000 HT	65 nm	45 W	●	●	●
AMD Athlon64 3000+ - 3800+	1,8-2,4 GHz	Windsor	AM2	1	512 KB	2000 HT	90 nm	35, 62 W	●	●	●
Intel Pentium 4 662, 672	3,6, 3,8 GHz	Prescott	LGA775	1, HTT	2 MB	800 MHz	90 nm	115 W	●	●	●
Intel Pentium 4 630-670	3-3,8 GHz	Prescott	LGA775	1, HTT	2 MB	800 MHz	90 nm	84, 115 W	●	●	●
Intel Pentium 4 520-571	2,8-3,8 GHz	Prescott	LGA775	1, HTT	1 MB	800 MHz	90 nm	84, 115 W	-	●	●
Intel Pentium 4 520J-570J	2,8-3,8 GHz	Prescott	LGA775	1, HTT	1 MB	800 MHz	90 nm	84, 115 W	-	●	●
AMD Athlon 64 FX-51	2,2 GHz	Sledgehammer	S940	1	1 MB	1600 HT	130 nm	89 W	●	●	-
Intel Pentium 4 631-661	3-3,6 GHz	Prescott	LGA775	1, HTT	2 MB	800 MHz	65 nm	84, 115 W	●	●	●
AMD Athlon64 3200+ - 3700+	2-2,4 MHz	Ne Wcastle, Cla Whammer	S754	1	1 MB	1600 HT	130 nm	89 W	●	●	-
AMD Athlon64 3000+ - 3400+	2-2,4 MHz	Winchester	S754	1	512 KB	1600 HT	90 nm	51, 59, 67 W	●	●	-
Intel Pentium 4 505-524	2,66-3,06 GHz	Prescott	LGA775	1	1 MB	533 MHz	90 nm	65 W	-	●	-
AMD Sempron 2800+ - 3800+	1,6-2,2 GHz	Manila	AM2	1	128 KB, 256 KB	1600 HT	90 nm	35, 62 W	●	●	-
AMD Sempron 3000+ - 3400+ EE	1,6-1,8 GHz	Manila	AM2	1	128 KB, 256 KB	1600 HT	90 nm	35 W	●	●	-
Intel Celeron D 352-360	3,2-3,46 GHz	Cedarhill-V	LGA775	1	512 KB	533 MHz	65 nm	65 W	-	●	-
AMD Sempron 2800+ - 3400+	1,6-2G Hz	Palermo	S754	1	128 KB, 256 KB	1600 HT	90 nm	62 W	●	●	-
AMD Sempron 2800+ - 3400+	1,6-2G Hz	Paris	S754	1	256 KB	1600 HT	130 nm	62 W	●	●	-
Intel Celeron D 325J-355	2,53-3,33 GHz	Prescott-256	LGA775	1	256 KB	533 MHz	90 nm	84, 115 W	-	●	-

* Csak az újabb modelleknél. ** A 820-asban nincsen EIST.

...profi feladatokra.

Otthoni használatra, irodába...

USB és PS/2 perifériákkal használható mini, kompakt és professzionális KVM átkapcsolók

KVM = Keyboard, Video, Mouse (Billentyűzet, Monitor, Egér).
A KVM átkapcsoló hardveres megoldás több számítógép EGY billentyűzetről, EGY egérről és EGY monitorral történő használatára.

Magyarországi disztribúció:
ALPHASONIC KFT.
1047 Budapest, Tinódi u. 18.
Tel: 231-4090 Fax: 231-4099 E-mail: info@alphasonic.hu www.alphasonic.hu

www.aten.hu

Linuxvilág

A magyar Linux-barátok magazinja

CHIP Eligazítás

GPU-videokártyák

A CHIP-kalauz GPU táblázatában az összes, jelenleg hazánkban beszerezhető, az AMD-ATI és az NVIDIA által hivatalosan bejelentett VGA kártyát megtaláljuk. Az áttekinthetetlenül nagy táblázat kialakulását elkerülendő, nem sorolunk fel minden egyes konkrét modellt, így például a kártyagyártók egyedi megoldásait, beleértve a gyári tuningot is. A videokártyákat szolgáltatásaik, képességeik és teljesítményük alapján egy általunk megítélt sorrendbe rendeztük, így jól követhető, hogy a keresett modell melyik szegmensbe tartozik.

CPU-processzorok

A CHIP-kalauz gerincét az összefoglaló táblázat képezi, melyben minden, jelenleg piacon lévő és kapható x86-os, asztali processzort megtalálhatunk. Hogy elkerüljük a hatalmas, átláthatatlan adattömeg kialakulását, a táblázat soraiban nem sorolunk fel minden egyes konkrét modellt, kisebb családokat alkotva csoportosítottuk őket. Az egy- és többmagos modellekre osztott mezőnyben egy általunk megítélt erőssorrendet is felállítottunk, a szolgáltatások és a teljesítmény figyelembe vételével.

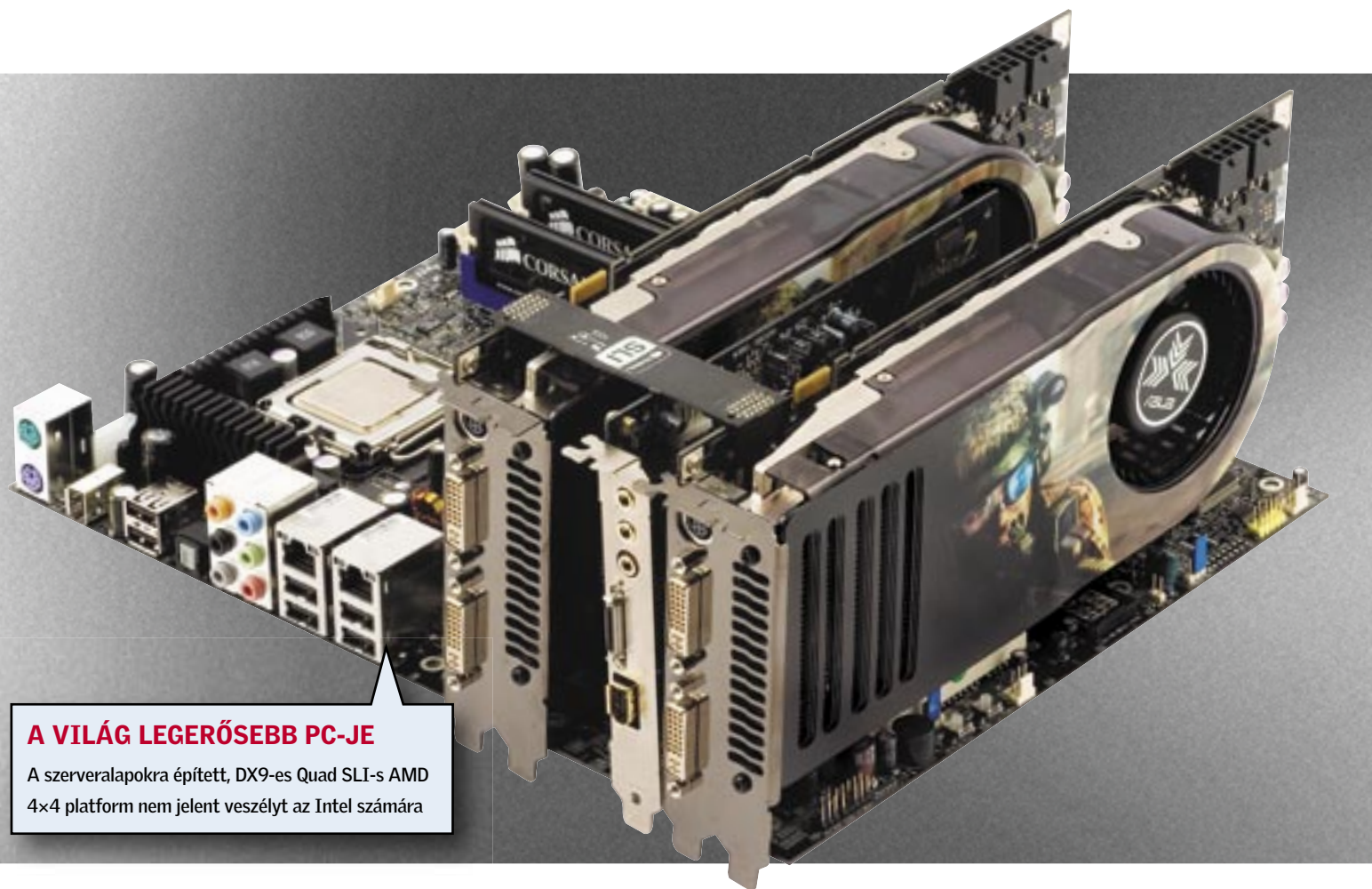
Jelölések:

⊕ Ezt a modellt (vagy a széria egyes példányait) **már nem** gyártják, így várhatóan néhány hónapon belül eltűnik a piacról.

⊕ Egészen **új modell**, aminek gyártását épp, hogy megkezdték.

Fedezd fel a LINUX világot!
Mi mutatjuk az utat.

Keressd a könyvesboltokban és az újságárusoknál!

A VILÁG LEGERŐSEBB PC-JE

A szerveralapokra épített, DX9-es Quad SLI-s AMD 4x4 platform nem jelent veszélyt az Intel számára

Mi lesz a gépében jövő nyáron?

Az Intel Quadjára az AMD a 4x4 megjelentetésével lépett. Kár volt elsietni. A verseny győztese azonban a vásárló lesz, aki fél-egy éven belül megfizethető áron jut majd csúcsgéphez.

A megfizethetetlen kategóriába tartozó, csúcskategóriás PC-kkel a cégek nem közvetlen eladási statisztikáikat igyekeznek növelni, céljuk sokkal inkább egyfajta erőfitogtatás és a legújabb technológiák bemutatása (amivel persze elkötelezetté tehetik a cég mellett az olcsóbb szegmensek vásárlóit is). Ezek a gépeken minden program azonnal indul, egyetlen játék sem panaszkodik lassú hardverelemre, nem kell csökkenteni a felbontást – másfelől viszont igaz, hogy ezek horribilis árát csak nagyon kevesen tudják és akarják megfizetni. Mégis érdemes figyelemmel kísérni a titánok harcát, hiszen az itt debütáló fejlesztések hama-

rosan a megfizethető szintre „süllyednek”, és a ma még elérhetetlennek tűnő álomgép holnapra a középkategória része lehet.

Cikkünkben – a tájékozódást segítő – a ma fellelhető két legerősebb gép képességeit mutatjuk be, egyet az AMD, egyet pedig az Intel fejlesztőitől, az utóbbi eredménystrációt is tartott laboratóriumunkban, amelynek tapasztalatairól keretes írásunkban számolunk be.

Összecsapott rendszer

Ha az Intel Core 2 Quad processzorát 2006/12-es számunkban – a két (dupla)-mag „egybe csomagolása” okán – trükk-

nek tituláltuk, akkor az AMD 4x4 platformjával kapcsolatban még sokkal keményebben kell fogalmaznunk.

Az Intel a Core 2 Duo piacra dobása után nem sokat pihent, néhány hónap elteltével bemutatta négymagos asztali processzorát. Amire az AMD-nek is válaszolnia kellett, mégpedig az első valódi négymagos Opteron server CPU zárt ajtó mögötti bemutatásánál látványosabban: az asztali PC-k világába is el kellett hoznia a négymagos felépítést. Méghozzá azonnal. Aminek az lett a következménye, hogy a 4x4 jelölés ugyan négymagos processzort és 4 VGA kártyát feltételezne, ám az

AMD képtelen volt időben kirukkolni megfelelő CPU-val, így megtévesztően a 4 mag és 4 VGA értelmezést választotta.

Itt ugyanis a 4 magot 2 darab kétféle processzor alkotja, méghozzá az új FX-70-es szériából, amelyek a szervereknél használt Socket F (1207 láb) foglalatra illeszkednek. A 4 VGA-t pedig az NVIDIA nForce chipkészlet alaplap által támogatott két GeForce 7950GX2 kártya biztosítja. Ebből kiderülhet, hogy az AMD kénytelen volt a server architektúráját segítségül hívni, még ha az onnan származó CPU-kat itt FX jelöléssel látta is el, s hiába a friss AMD-ATI összeolvadás, az ATI termékei közt nem akadt a platformhoz használható lapka, sem VGA kártya.

A 4x4-es platformot az AMD a „hardcore” játékosoknak és „power user”-eknek szánja, ezért joggal sorolhatjuk az asztali PC-k világába. Amit eddig az FX-kategóriás CPU-k képviseltek, azt mostantól 4x4-es jelölés alatt találjuk meg: egyedi alaplapot, azonban biztosak lehetünk, hogy az idén érkező, új 4x4-es rendszerek már AMD-ATI alapokon nyugszanak majd, és megjelenik bennük a valódi négymagos processzor, és a Radeon VGA alrendszer is.

Mindenből a legjobb

Az Intel egyelőre nem vezetett be külön platformnevezést a legerősebb asztali PC-k szegmensébe, de erre talán nincs is szüksége, mert annak alkatrészei jelenleg is kaphatóak, így – nagyjából félmillió forint rááldozásával – bárki könnyedén építhet Intel-alapú erőművet. A Core 2 Extreme négymagos processzorához jelenleg a legtöbb szolgáltatást és legjobb tuninglehetőségeket adó alaplap lapkakészlet az NVIDIA nForce 680i, amibe egyszerűen belepakoljuk a jelenlegi legerősebb videokártyákat SLI kiépítésben. A Core 2 Extreme QX6700-ra, nForce 680i-re és

AMD ATHLON FX-74 A szervertechnológiára épített 4x4-es platform csak a második leggyorsabb a világon, pedig két CPU-t és négy GPU-t állítottak csatasorba

Teszt: Csúcskategória, Intel-módra

► Képességeit kiderítendő, alapos tortúrának vetettük alá a szerkesztőségben az Intel csúcskategóriás gépet. A tesztösszeállítás a következő volt: ECS PN2 SLI2+ alaplap, Intel Core 2 Extreme QX6700 CPU, 2x1GB Corsair TwinX

1066 CL5 DDR2-SDRAM memóriamodulok (DDR2-1066, 5-5-5-18 időzítéssel), WD Raptor 1500ADF 150GB-os, SATA merevlemez, 2x ASUS GeForce EN8800GTX videokártyák, Enermax EG495AX-VE(W) tápegység és gyári Intel CPU hűtő. Microsoft Windows XP SP2, Intel 8.0.1.1002, NVIDIA ForceWare 9744, DirectX 9.0c.

A CSÚSKATEGÓRIA MÉRÉSI EREDMÉNYEI	
NVIDIA+Intel QX6700+8800GTX SLI	Mérési eredmények
Rendszer fogyasztás (nyugalmi/legnagyobb)*	307/579 watt
Cinebench 9.5 - Renderelés	1403 pont
Everest 2.2 memóriaelolvasás	7444 MB/s
Everest 2.2 memóriairás	2251 MB/s
Everest 2.2 memóriakésleltetés*	62,5 ns
Hdtach olv	78 MB/s
Hdtach keresés*	8 ms
PCMark05	8935 pont
MP3-kódolás*	1:53
AVI-kódolás*	6:15
RAR-tömörítés	688 KB/s
3DMark06, MP3-tömörítés* [pont / idő]	11530/3:18
3DMark06	13812 pont
3DMark06 CPU	3975 pont
Call Of Duty 2 1.2 - 1600x1200, HQ, 4AA/16AF	93,7 fps
Call Of Duty 2 1.2 - 1920x1200, UQ, 16AA/16AF	78,6 fps
Company of Heroes - 1600x1200, UQ, 4AA/16AF	84,1 fps
Company of Heroes - 1920x1200, UQ, 16AA/16AF	55,1 fps
F.E.A.R 1.03 - 1600x1200, HQ, 4AA/16AF	147 fps
F.E.A.R 1.03 - 1920x1200, HQ, 16AA/16AF	109 fps
NFS:Carbon - 1600x1200, HQ, 16AA/16AF	35,9 fps
Quake4 - 1600x1200, UQ, 16AA/16AF	179,9 fps
TR: Legend - 1600x1200, NextGen 4AA/16AF	90,4 fps
TR: Legend - 1920x1200, NextGen 16AA/16AF	74,4 fps

*A kisebb érték a jobb.

Tesztünket – kiegészítő termékekkel – az alábbi cégek segítették: ASUS, Corsair, ECS, Expert, Intel, Kellytech, Ramiris, Samsung, WD.

GeForce 8800GTX SLI-re épülő rendszer – az AMD rendszerével ellentétben – nemcsak könnyen beszerezhető, de eredetileg is asztali PC-be szánt technológiákra épül.

Ha valakinek a nyers erő nem lenne elég, az NVIDIA lapkakészlet prémium kategóriás szolgáltatásai mind a gyári se-

besség további növelését célozzák. Az SLI memória az időzítéseket és sebességet hangolja össze a chipkészlettel, így a túlpörgetést segíti. A LinkBoost pedig a két PCIe x16-os foglalatra órajelét emeli meg, aminek eredménye a nagyobb sávszélesség, ami GeForce8800GTX SLI kiépítésnél kifejezetten jól jön, bár az átlagsebességben alig számít néhány százalékot.

Így, noha szemfényvesztésnek tűnhet, a Core 2 Quad – az AMD-ATI 4x4-es rendszerével ellentétben – beszerezhető, olcsóbb rendszer, és még kevesebbet is fogyaszt. A titánok összecsapásában ezúttal vitathatatlanul az Intel kerekedett felül, ám a harc csak most vette kezdetét, az AMD nyilván megpróbálja kiközösíteni a tekintélyen esett – jókora – csorbát. Már idén mindkét oldalon sorra érkeznek majd fejlettebb megoldások, a felhasználók örömeire, hiszen eközben a megfizethető kategóriába szorultak majd a jelenlegi csúcsmoodellek. Erdős Márton ■

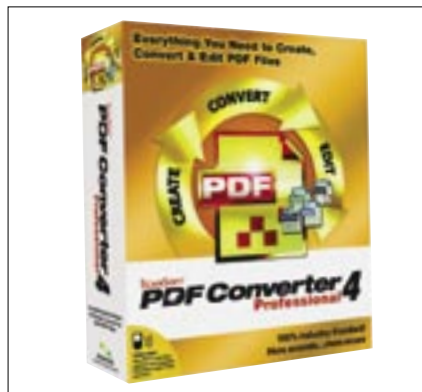
Új termékek TESZTJE

Hónapról hónapra összegyűjtjük a legérdekesebb hardver- és szoftverújdonságokat, hogy kipróbálásuk után beszámolhassunk képességeikről, hasznukról, előnyeikről és hátrányaikról.

Árversenyben az Intel

A Core 2 Duo E4300 egyelőre a tipikusan magyar túlzott indulóár betegségben szenved, de remélhetőleg hamarosan a belépőszinten jelent majd valós konkurenciát a 20 000–25 000 forintért kapható erősebb AMD Athlon 64 és kisebb, ám kétféle X2 processzoroknak. A Core 2 Duo sorozat sikere töretlen a piacon, és az új, kissé butított E4300 verziót éppen a butítás során megnövelt tuningpotenciálja és remek ára talán még az E6300-nál is népszerűbbé teheti.

Acrobat helyett

Az Adobe Acrobat borsos ára sok mindenkét elriaszt a megvásárlástól. Az igazság az, hogy nagyon sok esetben nincs is szükség ezen alkalmazás valamennyi képességére. De mi a helyzet akkor, ha mégis igen? Van alternatív megoldás! Mégpedig a Scansoft PDF Converter Pro 4 személyében, amely hasonló tudással bír, az ára mégis töredéke a nagy testvérenek. Ja, és immár az új Windows, a Vista alatt is elrobban...

Így tesztelt a CHIP

Egyenkénti készüléktesztünkben több tucatnyi vadonatúj vagy valamiért igen érdekes terméket vizsgálunk, több nézőpontból is. A tesztek természetesen gyakorlatorientáltak, s az értékeléskor elsősorban a felhasználók

szempontjait vesszük figyelembe. Minden esetben összehasonlítjuk a termékeket a konkurenciával, s ugyancsak minden esetben megmutatjuk – az általában olcsóbb – alternatívát is, segítve olvasóinkat a döntésben.

Minőségi értékelés	Pontszám
nagyon jó	100–90 pont
jó	(89–75 pont)
megfelelő	(74–60 pont)
elégséges	(59–45 pont)
hiányos	(44–20 pont)
nem megfelelő	(19–0 pont)

Ár/érték	Pontszám
nagyon jó	(100–90 pont)
jó	(89–75 pont)
megfelelő	(74–60 pont)
elégséges	(59–45 pont)
gyenge	(44–20 pont)
nem megfelelő	(19–0 pont)

Tartalom	
Hardver	
77	Notebook Acer Aspire 5050
	Médialejátszó Cowon iAudio D2
78	Mobiltelefon Samsung SGH-E250
	Digitális fotókeret Philips Photo Frame 7FFIM4
	Processzor Intel Core 2 Duo E4300
79	Alaplap ASUS Striker Extreme
	Ipari kamera Marmitek IP Robocam 8
80	Hálózati háttértár (NAS) D-Link DNS-323
	CPU hűtő ASUS V60
	Processzor AMD Athlon 64 X2 5000+ (65nm)
81	Blu-ray író Plextor PX-B900A
82	Notebook-egér HP Bluetooth-egér (RJ316AA)
	Konferenciatelefon Skype-hoz Freecom Internet Conference Phone
	TFT monitor ViewSonic VX2245wm
Szoftver	
83	Backup-alkalmazás True Image 10 Home
	Gyorsbillentyű-kezelés Qliner Hotkeys 2
84	Billentyűleütés-figyelő All In One Keylogger 2.52
	Videoszerkesztő Magix Movie Edit Pro 11 Plus
	PDF-konvertáló PDF Converter Professional 4
85	Fotószerkesztő Serif PhotoPlus 11
	VoIP-program Skype Pocket PC-re 2.1
	Windows segédprogram Verjet 1.0 Beta

NOTEBOOK	MÉDIALEJÁTSZÓ
ACER ASPIRE 5050	COWON IAUDIO D2
ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■	ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■
INFO: www.acer.hu	INFO: www.infopatika.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 228 000 Ft	TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 57 990 Ft
ÁR/ÉRTÉK: KIVÁLÓ	ÁR/ÉRTÉK: KIVÁLÓ
MŰSZAKI ADATOK	MŰSZAKI ADATOK
Processzor: AMD Turion 64 MK-36	Memória típusa: Flash
RAM/HDD: 1024 MB/120 GB	Kapacitás: 2/4 GB, SD kártyával bővíthető
Optikai meghajtó: Super Multi	Lejátszható formátumok (hang): MP3/OGG/WMA/FLAC/WAV
Grafika: ATI Radeon Xpress 1100/14.1" WXGA	Kijelző: 2,5", 320x240
Vezeték nélküli kapcsolat: Bluetooth, WLAN	Filmlejátszás: AVI (MPEG4), WMV
Csatlakozók és extrák: 3x USB, Ethernet, modem, D-Sub, S-Video kimenet, PCMCIA Type II, hangcsatlakozó (SPDIF is),	FM rádió: Van
Méret, tömeg: 340x249x38 mm, 2,36 kg	Videokimenet: Kompozit
	Méret, tömeg: 77x54x16 mm, 91 gramm

Apróság: A kicsi, könnyű és jó notebookra vágyóknak eddig mélyen a zsebükbe kellett nyúlniuk. Az Acer Aspire 5050-nel azonban azok is szert tehetnek ilyen gépre, akik nem tudnak vagy nem akarnak sokat költeni.

A 14,1"-es, CrystalBrite kijelző és az igényes összeszerelés elegáns külalakat kölcsönöz az Aspire 5050-nek, miközben ára nem sokkal lépi túl a 200 000 forintos határt. A kedvező ár többek között a gondosan összeválogatott hardvernek is köszönhető: az ATI Radeon Xpress lapkakészlettel szerelt alaplapon az AMD Turion 64 MK-36-os processzora dolgozik, amely „csak” egymagos.

A 2x512 MB memóriából nemcsak a processzor, de az X300-as tudásintjének megfelelő integrált GPU is kap, így a valóságban 768 MB áll a programok rendelkezésére. A merevlemez kapacitásával meg lehetünk elégedve: a 120 GB ma átlagon felülnek mondható. Az LG-től érkező Super Multi meghajtó valamennyi CD és DVD formátummal elboldogul. A Windows XP Home operációs rendszerrel szállított gépen az Acer szokásos Empowering Technology programcsomagjával, Norton, NTI és Cyberlink eszközökkel találkozhatunk.

RÖVIDEN Nagyon kedvező árú, kicsi és viszonylag könnyű noteszgép, az Acer Empowering Technologyvel és más hasznos programokkal felszerelve.

ALTERNATÍVA Az Acer Aspire 3680 Intel alapokon (Celeron M processzorral) hasonló tudású.

Apró minden: A Cowontól már megszoktuk az újdonságokat, de a D2 névre hallgató apró készülék még minket is meglepett. Az aprócska lejátszó előlapjának legnagyobb részét egy 2,5 hüvelykes, QVGA felbontású érintőképernyő foglalja el, amely egyben a kezelőszervek szerepét is átvállalja: mindössze a ki-be kapcsolást végző csúszkát és három gombot találunk a burkolaton.

A kijelzőt körömmel is kezelhetjük, de kapunk mellé egy apró „tollat” is, amely „másodállásban” asztali támaszként is szolgál.

A D2 több egyszerű MP3-lejátszónál, ugyanis fotók és filmek megjelenítésére is használható. Az előbbieket egy JPG formátummal boldogul el, míg az utóbbiaknál az MPEG4 és WMV kódolásokat használhatjuk. Ennek megfelelően például XviD kodekekkel készült, legfeljebb 30 fps sebességű, 2 Mbps bitrátájú filmeket minden további nélkül megnyithatunk vele, csak a felbontásra kell ügyelnünk, ami nem lehet több 320x240 pixelnél.

A D2-vel nemcsak lejátszani, felvenni is lehet: a beépített mikrofonról, FM rádióról és vonalszintű bemenetről egyaránt készíthetünk hangfelvételt.

RÖVIDEN Érdekes kivitelű, nagyon apró érintőképernyős médialejátszó, ami tv-kimenetén keresztül külső eszközön is képes kép- és filmvetítésre.

ALTERNATÍVA Az iPod Video ugyan nagyobb méretű, ám ezért cserébe a kapacitása is sokkal komolyabb.

Power Your Life

FORTRON/SOURCE

The European Branch of FSP Group
Telephone: +49(0) 02161-65929-0

CeBIT Join the vision
HANNOVER GERMANY
15–21 MARCH 2007

Retail Booth – Hall 20 Stand A19
IPC Booth – Hall 14 Stand F34

Please visit our website for more information
www.fortron-source.de

MOBILTELEFON	DIGITÁLIS FOTÓKERET	PROCESSZOR
<p>SAMSUNG SGH-E250</p> 	<p>PHILIPS PHOTO FRAME 7FFIM4</p> 	<p>INTEL CORE 2 DUO E4300</p>
<p>ÉRTÉKELÉS: ■■■■■</p> <p>INFO: www.samsung.hu TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 40 000 Ft ÁR/ÉRTÉK: KIVÁLÓ</p>	<p>ÉRTÉKELÉS: ■■■■■</p> <p>INFO: www.philips.hu TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 51 480 Ft ÁR/ÉRTÉK: KÖZEPES</p>	<p>ÉRTÉKELÉS: ■■■■■</p> <p>INFO: www.intel.hu TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 43 990 Ft ÁR/ÉRTÉK: KÖZEPES</p>
<p>MŰSZAKI ADATOK</p> <p>Hálózatok: 900/1800/1900 MHz, GSM/GPRS/EGDE Formátum: Szétszúsztható Kijelző: 2", 128x160 Memória: 7,6 MB, bővíthető (MicroSD) Fényképezőgép: Van, 640x480 Bluetooth: Van MP3-lejátszó/ FM rádió: Van/van Méret, tömeg: 100x50x14 mm, 81 gramm</p>	<p>MŰSZAKI ADATOK</p> <p>Panel típusa: TN+film Képtípus: 7 col, 720x480 Fényerő: 200 cd/m² Betekintési szög: 170 fok horizontálisan Belső memória mérete: 12 MB Használható kártyatípusok: SD, MMC MS, MS Pro és CF Méret: 212x164x105 mm Tömeg: 730 g</p>	<p>MŰSZAKI ADATOK</p> <p>Órajelző: 6-9x Processzor valódi órajele: 1200,1-1800,1 MHz L2 cache: 2 MB PCMark05: 5234 pont MP3-kódolás: 2:52 AVI-kódolás: 9:36 3DMark06 CPU: 1600 pont Quake4 - 1280x1024, HQ: 89,8 fps</p>

Lapos és elegáns: A Samsung legsikeresebb telefonjai általában a szétszúsztható kategóriába tartoznak (D500/D600), ilyen alapokon nyugszik az E250 is. Az ezüstsínnű, de érezhetően műanyagból készült mobil a drágább modellekkel ellentétben inkább széles és lapos, még összecsuport állapotban is mindössze 14 mm vastag.

A készülék 2 hüvelykes, színes kijelzőt kapott, amely az E250 méretéhez képest meglehetősen nagy, ám felbontása mindössze 128x160, így képe kicsit pixeles, de fényereje és színei egyaránt kiválóak.

A VGA felbontású kamera a készülék szétszúsztatása után bukkan elő, így összecsuport állapotban a lencse védett a sérülések ellen. A 640x480 képpontos állóképek mellett 176x144 pixel méretű, 15 képkocka/másodperces hangos klipeket is felvehetünk.

A Samsung a ma már kötelező MP3-lejátszási funkciókról sem feledkezett meg, tehát a készülék MP3-lejátszóként is használható. Extraként a Bluetooth kapcsolaton keresztül támogatja az A2DP profilt is, tehát vezeték nélküli sztereó headset segítségével meglepően jó hangminőségre képes.

RÖVIDEN Kis méretű, nagyon vékony, szétszúsztható készülék, amelynek szolgáltatásai a kategóriájához mérten ropant gazdagok.

ALTERNATÍVA A még vékonyabb mobilra vágyóknak továbbra is a Motorola RAZR sorozata ajánlható.

A modern képeret: A fakeszes antik tartók helyét digitális szerkezetek veszik át. A Philips 7FFIM4 képeret a gyártó második próbálkozása, amely sokat fejlődött az előző képeret. Az egyik – sokak számára fontos – változás, hogy a képeret előlapja cserélhető: piros helyett feketét, fehérét vagy ezüst színűt is választhatunk.

Megnőtt a belső memória mérete is: a korábbi 8 helyett 12 MB áll rendelkezésre, ráadásul a memóriakártyáról vagy PC-ről felmásolt képeket automatikusan átméretezi a keret (a memória így akár 100–120 kép tárolására is elegendő). A műszaki tartalom szerencsére nem változott sokat. A 7 csolos (137x91 mm-es) kijelző 720x480 képpont felbontású, fényereje 200 cd/m², a betekintési szög 170 fok. Típusát tekintve TN+film panellel van dolgunk, ennek ellenére a szín meg lehetően élénk és nem változnak meg a képet oldalról nézve sem.

A keret alapvetően hálózati áramforrásról használhatjuk, de került bele egy akkumulátor is, amely 45 perces működésre teremt lehetőséget – elegendőt, hogy a nyaralási képeket az egész család körbeadogathassa.

RÖVIDEN A képeret újabb verziójánál a Philips immár az átlagfelhasználók számára nagyon fontos apróságokra is odafigyelt.

ALTERNATÍVA Az X4store LIVE VIEW 560 olcsóbb, ám véleményünk szerint a képminősége gyengébb.

Belépőszintűnek drága: Az Intel Core 2 Duo támadását az AMD csupán a legelső szegmensben volt képes kivédeni – mivel itt nem volt megfelelő Core 2-es CPU. Az év elején azonban megérkezett az olcsóbb, némileg gyengített E4300-as Core 2 Duo, aminek már a nyitó ára is 40 ezer forint körül van, ami az előrejelzések szerint még a tavasszal jelentősen tovább csökken.

Az Allendale nevű duálmagos Core 2 CPU 2 MB L2 cache-t tartalmaz, ám a nagyobb modellekkel ellentétben csupán 800 MHz-es PSB-t kapott, és hiányzik belőle a virtualizációs technológia is. A CPU teljesítménye a PSB-csökkentés ellenére is rendkívül jó, a VT pedig kevés átlagfelhasználónak hiányzik, ráadásul az alacsony PSB órajel és a magas szorzó kifejezetten jó hír a túlpörgetőknek. Az E4300 egyetlen hátránya csupán az egyelőre viszonylag magas hazai ára, ami alapján – az Intel célkitűzése ellenére – semmiképp sem nevezhető olcsó duplamagos CPU-nak. Remélhetőleg a kegyetlen árverseny itt is megteszi „jótékony” hatását, és hamarosan 25 ezer forint környékére mérsékli az E4300-as árát.

RÖVIDEN A legolcsóbb Core 2 Duo CPU még mindig jó teljesítményt nyújt, ám ára alapján az E4300 nem tekinthető belépőszintű processzornak.

ALTERNATÍVA 20-25 ezer forint körül továbbra is az AMD Athlon 64 vagy X2 sorozata a legjobb választás.

ALAPLAP	IPARI KAMERA
<p>ASUS STRIKER EXTREME</p> 	<p>MARMITEK IP ROBOCAM 8</p>
<p>ÉRTÉKELÉS: ■■■■■</p> <p>INFO: www.expert.hu TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 78 990 Ft ÁR/ÉRTÉK: KÖZEPES</p>	<p>ÉRTÉKELÉS: ■■■■■</p> <p>INFO: www.p5.hu TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 55 000 Ft ÁR/ÉRTÉK: JÓ</p>
<p>MŰSZAKI ADATOK</p> <p>CPU-foglalat: Socket 775 Chipkészlet: NVIDIA nForce 680i SLI Kártyahelyek: 3x PCIe x16, 1x PCIe x1, 2x PCI PCMark05: 7334 pont MP3-kódolás: 2:07 AVI-kódolás: 6:49 3DMark06 CPU: 3579 pont Quake4 - 1280x1024, HQ: 156,1 fps</p>	<p>MŰSZAKI ADATOK</p> <p>Képezékelő: 1,4 csolos CMOS, 640x480 képpont Forgatás: 340 fokban, motorosan Dönthetőség: 135 fok, motorosan Intefész: 10/100 Mbit Ethernet WLAN: opcionális, 802.11g Szoftver: IP View Pro Rögzíthető: Földre, falra, plafonra Méret: 120x120x110 mm</p>

Igazi felső kategória: A csúcskategóriás alaplapok alapszabálya, hogy nem elegendő beérni az adott chipkészlet szolgáltatásaival, ennél sokkal többre, látványos és egyedi kiegészítésre is szükség van. Az ASUS Republic of Gamers szériában (ahol a számozás helyett nevekkel különböztetik meg a modelleket) az egyik legtöbbet kínáló lap a Striker Extreme.

A hatalmas dobozban a fekete színű alaplap mellett seregnyi extra kiegészítőt és szoftvert találunk. Az Intel CPU-kat kezelő nForce 680i chipkészlet már alapszolgáltatásait tekintve is az abszolút felső kategóriát képviseli. A részletes, tuningolásra kihegyezett BIOS mellett minden ASUS extrát (pl. AI Life), 2 gigabites LAN-t, DTS hangvezérlőt, alaplap kapcsológát, programozható hátlapi kijelzőt, világítást, fejlett RAID-et és rengeteg bővíthető helyet megtalálunk.

A Striker Extreme sebességére és stabilitására nem lehet panasz, a hűtés is kiváló, ám szerintünk néhány extra szolgáltatás még ebben a kategóriában is felesleges, az ár pedig túl borsos.

RÖVIDEN A méregdrága Striker Extreme túlpörgetőknek és maximalistáknak készült, mindent tud, amire ma szükség lehet – sőt, még egy kicsivel többet is.

ALTERNATÍVA Mérsékelt árú vágyók inkább a kevésbé extradús P5B avagy a P5N(32) szériából válogassanak.

Kisvállalatok biztonságban: A Marmitek IP kamerájával költséghatékony biztonsági rendszert építhetnek a kisvállalatok. Az IP Robocam 8 – miként erre a neve is utal – a PC-vel ethernet kapcsolat segítségével kommunikáló ipari kamera. A tesztlaborunkban járt változata csak vezetékös összeköttetésre volt képes, de kapható olyan típus is, amely a 802.11g szabványnak megfelelően is képes kommunikálni. Az IP alapú hozzáférés előnye, hogy a kamerába webszervert lehet beépíteni, amely segítségével a kép sima webböngészővel is ellenőrizhető.

A csomagolásban megtalálható az IP View Pro biztonsági szoftver, ennek segítségével (számítógépenként) akár 16 kamera képét is figyelhetjük egyszerre, emellett a látottak rögzíthetők is. (Ez egyébként azt is jelenti, hogy zárlancú megfigyelő rendszert építhetünk ki.) A szoftverrel a kamerákat konfigurálhatjuk és irányíthatjuk is. A kamerába ugyanis két szervomotor is került, amelyekkel az objektívet mozgathatjuk. Ráadásul meglehetősen széles tartományban: a horizontális irányban 340, vertikálisan pedig 135 fokban.

RÖVIDEN Minden szempontból jól használható, nagy tudású kamera, amely kiválthatja akár a kisebb méretű dedikált rendszereket is.

ALTERNATÍVA A Videotec DBH-24K1 Dome hasonló képességű, dizájnosabb, ám borsosabb árú ipari kamera.

Vékony Billentyűzetek

ABKL7MU USB Multimédia ARK770D Rádiós Bill. + Optikai Egér Multimédia USB

Multimédiás Billentyűzetek

2X Egerek

AEOP3D PS2 AKX2810 HU USB-PS2 Vezetékes Bill. + Optikai Egér

Utazó Egerek

AEMOP20D AEOP57D 2X Gomb USB 800 DPI Optikai

Akkumulátor Mentés Egerek

AENB90D Optikai 800 DPI USB AEX680D Optikai 800 DPI USB

Vezeték Nélküli Egerek

2X Gomb 7mA áramfelvétellel Optikai 800 DPI USB AER720D Optikai 800 DPI USB

Játék Egerek

600-2500 DPI 3X Gomb Lázerez SWOX750F

Webkamerák

PK5 350K 640x480 USB HUB54 TK5 AHS50

Hivatalos Márkakereskedő:

Kelly-Tech Kft.
1139 Bp., Váci út 95.
Tel.: 268-1000 Fax: 268-1001
www.kellytech.hu

Minden logó, márkanév és szlogen az illető cég védjegye által bejegyzett tulajdon. A termékek specifikációi mindenkor az aktuális árúlisták alapján változhatnak.

HÁLÓZATI HÁTTÉRTÁR (NAS)	CPU HŰTŐ	PROCESSZOR
D-LINK DNS-323 	ASUS V60 	AMD ATHLON 64 X2 5000+ (65nm)
ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■ INFO: www.dlink.hu TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 85 000 Ft ÁR/ÉRTÉK: JÓ	ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■ INFO: hu.asus.com ÁR: 7490 Ft ÁR/ÉRTÉK: KIVÁLÓ	ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■ INFO: www.amd.com TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 69 990 Ft ÁR/ÉRTÉK: KÖZEPES
MŰSZAKI ADATOK Interfész: 10/100/1000 LAN, USB nyomtatószerver Max. tárhelykapacitás: 2 SATA merevlemeznyi Szolgáltatások: FTP szervert, nyomtató szervert, iTunes szervert, aut. adatmentés (szoftverrel), kvóta, lemezdiagnosztika és energia-gazdálkodás Max. olvasási seb.: 184 Mbps (23 MB/s) – több felhasználóval Max. írási seb.: 120 Mbps (15 MB/s) – több felhasználóval Hozzáadott programok: Memeo Autobackup	MŰSZAKI ADATOK Használható foglalatok: LGA775 Csatlakozó: 4 tűs Anyagok: Alumínium+réz Ventilátor mérete: 92x92x25 mm Fordulatszám/légszállítás: 2300 RPM Fordulatszám-szabályozás: PWM Zajszint: 16–28 dBA Méret, tömeg: 106x107x131 mm, 630 gramm	MŰSZAKI ADATOK Órajelsozóró: 5-13x Processzor valódi órajele: 1005,2–2613,2MHz L2 cache: 2x512KB PCMark05: 5570 pont MP3-kódolás: 3:05 AVI-kódolás: 9:13 3DMark06 CPU: 1946 pont Quake4 – 1280x1024, HQ: 132,6 fps

Kisméretű, gyors fájlserver:

Nem kell külön számítógépet kijelölni, konfigurálni ahhoz, hogy legyen egy gyors, megbízható, keveset fogyasztó szervert. A két merevlemez, Linux-alapú, helyi hálózatra csatlakoztatható merevlemez már nem számítanak újdonságnak. A D-Link továbbfejlesztette az ötletet, nem csak a PATA merevlemezeket cserélte SATA változatokra, de ezek beépítése is egyszerűbb egy reteszelő mechanizmus segítségével. A hálózati csatlakozás a kor követelményeinek megfelelően gigabites. A két merevlemez külön-külön, vagy a RAID, velük megvalósítható formában használhatjuk (JBOD, RAID 0,1). A felhasználók jogosultságát az áttekinthető adminisztrációs felületnek köszönhetően könnyű kezelni.

A készülék fájlkezelési sebessége magas, aminek előnye több felhasználó csatlakozásakor mutatkozik meg igazán. Mivel a rendszer otthon is használható, ideális háttértárolója lehet a hálózati multimédiás eszközöknek. Adataink automatikus és rendszeres mentésére a Memeo Autobackup szoftvert használja, amely teljes értékű eszközzé teszi a D-Link NAS-át.

RÖVIDEN Gigabites hálózati csatlakozású NAS, RAID funkcióval, amely több felhasználó számára biztosít nagy sebességű és kapacitású háttértárat.

ALTERNATÍVA A Netgear Storage Central SC101 szerényebb sebességgel és PATA csatlakozókkal körülbelül 31 000 Ft

Dizájn-cooler: A V60 példázta, hogy az ASUS komolyan gondolja a cooler-üzletágat – személyében ugyanis az utóbbi idő egyik legigényesebb kivitelű processzorhűtője került a tesztlaboratóriumunkba. A sötét metálszínűre eloxált torony felépítésében a Silent Square-sorozat hasonlít, ám azoknál némileg kisebb (és olcsóbb) is.

A kizárólag LGA775-ös foglalatú alaplapokra felszerelhető hűtő réztömb-hőcső-alumínium lamellák kombinációjából áll. A processzorhoz csatlakozó nikkelezett rézblokk alá már a gyárban felkenték a szürke hővezető pasztát. A V60 felszereléséhez szét kell szednünk a számítógépünket, mivel az alaplap alá fel kell szerelnünk az ilyen hűtőknél megszokott műanyag „keresztet”. Ebben már külön szerszámok nélkül, kézzel csavarozhatjuk be a hűtőt, amelynek egyenes felfekvéséről rugók gondoskodnak.

A réz alap által átvett hőt nyolc hőcső szállítja az alaplap párhuzamosan elhelyezett lamellákhoz. A légáramlásról a hűtő közepébe rejtett, 92x92 mm-es ventilátor gondoskodik, amely névlegesen 2300 RPM fordulatszámú – ezt az alaplap szabályozhatja.

RÖVIDEN Igényes kivitelű, csendes hűtő, elfogadható áron. Egyetlen komoly hátránya, hogy kizárólag LGA775-ös foglalatú alaplapra használható.

ALTERNATÍVA Más foglalatokhoz az előző számban bemutatott ASUS Silent Square Pro jelenthet jó megoldást.

Lépés a gyártástechnológiában: Az AMD az Intel Core 2 Duo ellenében továbbra is a jól bevált K8-as Athlon 64 X2-eket kínálja, és noha még őszig kell várunk az új K8L mikroarchitektúrára, a cég a gyártástechnológiában máris lépett. A 90 nm-t leváltó 65 nm magasabb órajeleket tesz lehetővé, illetve kisebb fogyasztást és melegeledést eredményez, ráadásul a gyártási költségek is csökkennek. A már kizárólag AM2-es változatban készülő, *Brisbane* kódnevű új CPU-k belső felépítése és órajeleik is megegyeznek 90 nm-es elődeikével. A változatlan belső egyben változatlan teljesítményt is jelent, így a sorozatszám ismerete nélkül nehéz lesz megkülönböztetni a régebbi, 90 nm-es modelleket az újabbaktól.

A mérések is alátámasztották, hogy a 65 nm-es változat nem nyújt nagyobb teljesítményt elődjénél, ráadásul két 5000+-os CPU összehasonlításával a gép összfelhasználásában is csak minimális a csökkenés (137/238 watt a 141/242 watt helyett). Ennek ellenére az Athlon 64 X2-k gyártástechnológiájának fejlesztésére nagy szükség volt, aminek köszönhetően az ár hamarosan csökken, a teljesítmény pedig nő.

RÖVIDEN A fejlesztésre nagy szüksége volt az AMD-nek, ami – hamarosan alacsonyabb árakban és az újabb, gyorsabb modellekben mutatkozik meg.

ALTERNATÍVA Intel oldalon kiváló választás a Core 2 Duo hasonló áron kapható E6600-as modellje.

BLU-RAY ÍRÓ
PLEXTOR PX-B900A
ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■ INFO: www.ramiris.eu TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 239 900 Ft ÁR/ÉRTÉK: GYENGE
MŰSZAKI ADATOK BD-R/RW/R DL/RW DL írási sebességek: 2x/2x/2x/2x DVD+R/RW/R DL írási sebességek: 8x/8x/4x DVD-R/RW/R DL írási sebességek: 8x/6x/4x CD-R/RW írási sebesség: 24/16x BD-ROM/DVD-ROM olvasási sebességek: 2x/8x Interfész: IDE (UDMA-66 mód) Adatpuffer mérete: 8 MB Mélység: 190 mm

Full extrás kéklézeres: A Plextor a PX-B900A Blu-ray íróval is kiváló termékátogatásáról tett tanúbizonyságot. A cég korábban is használt már LiteOn optikai meghajtót, ezért egyáltalán nem okozott meglepetést, hogy a PX-B900A-ban ugyanazt a belsőt találtuk meg, mint a néhány héttel korábban nálunk járt Sony BWU-100A-ban. A meghajtó működési paraméterei így jól ismertek: alapvetően 2x-es BD és 8x-os DVD kezelésre számíthatunk. Bár a piacon kapható gyorsabb meghajtó is, nyersanyag hiányában a komótos tempó nem jelent hátrányt.

A készülékhez rengeteg szoftver jár, amelyekkel különféle multimédiás feladatokat végezhetünk el. Az InterVideo WinDVD BD, amely HDCP-kompatibilis, így ha videokártyánk és monitorunk is kezeli ezt a fajta másolásvédelmet, akkor számítógépünkkel nagyfelbontású filmeket megnézhetünk. Még két másik, a HD felbontást támogató alkalmazást is kapunk: a DVD MovieFactoryval az ilyesfajta anyagok szerkesztésére van mód, a BD DiscRecorder és bármilyen tuner vagy digitális segítségével pedig videó formátumú lemezeket készíthetünk.

RÖVIDEN A Plextor PX-B900A önmagában ugyan nem különösebben kiemelkedő termék, ám szoftverkörítés alapján az eddigi legjobb választás.

ALTERNATÍVA Az eddig nálunk járt BD-írók használhatóságban és árban sem különböznek jelentősen.

Cool & Silent
Viszonteladók jelentkezését várjuk

INTEL P4 CPU	INTEL P4 CPU
TTC-NH01TB/932/PW 	DC-775B932X/PW
<ul style="list-style-type: none"> - Intel P4 570J (socket 775) 3.8 GHz - Intel Celeron 355 (socket 775) 3.3 GHz - A hűtő méretei: 92x92x32mm - Feszültség: 12V DC - Áramerősség: 0,35 A - Energia fogyasztás: 4,2 W - Fordulatszám: 3500 +/- 10% RPM - Légáramlás: 52,44 CFM - Zajszint: < 29 dBA - PWM funkció: Támogatott - Légnymás: 6,78 mmH2O 	<ul style="list-style-type: none"> - Intel P4 570J (socket 775) 3.8 GHz - Intel P4 355 (socket 775) 3.3 GHz - A hűtő méretei: 92 x 92 x 32mm - Feszültség: 12V DC - Áramerősség: 0,35 A - Energia fogyasztás: 4,2 W - Fordulatszám: 3600 +/- 10% RPM - Légáramlás: 52,44 CFM - Zajszint: < 24 dBA - PWM funkció: Támogatott - Légnymás: 6,78 mmH2O

AMD CPU	AMD CPU
TTC-K8DTB/925 	DC-K8D925X
<ul style="list-style-type: none"> - AMD socket 754/939/940 - A hűtő méretei: 92x92x25mm - Feszültség: 12V DC - Áramerősség: 0,20 A - Energia fogyasztás: 2,4 W - Fordulatszám: 2200 RPM +/- 10% RPM - Légáramlás: 46,02 CFM - Zajszint: < 21 dBA - Légnymás: 2,41 mmH2O 	<ul style="list-style-type: none"> - AMD socket 754/939/940 - A hűtő méretei: 92x92x25mm - Feszültség: 12V DC - Áramerősség: 0,15 A - Energia fogyasztás: 1,8 W - Fordulatszám: 2200 RPM +/- 10% RPM - Légáramlás: 40,90 CFM - Zajszint: < 25 dBA - Légnymás: 2,35 mmH2O

gold comp

GOLD COMP KFT. 1149 Budapest Egressy u. 96-98.
 (Kizárólag viszonteladókat szolgálunk ki, kiskereskedelmi partnereink listáját weboldalunkon megtekintheti)
 Parkolási lehetőség az udvarban, a Nagy Lajos király útja felől gépkocsibejáró nyitvatartási időben automatikusan nyílik.
 Telefon: 469-0237, 469-0238 Fax: 469-0239
www.goldcomp.hu

NOTEBOOK-EGÉR	KONFERENCIATELEFON SKYPE-HOZ	TFT MONITOR
HP BLUETOOTH-EGÉR (RJ316AA) 	FRECOM INTERNET CONFERENCE PHONE 	VIEWSONIC VX2245WM
ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■ INFO: www.hp.hu ÁR: 13 190 Ft ÁR/ÉRTÉK: JÓ	ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■ INFO: www.expert.hu TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 17 190 Ft ÁR/ÉRTÉK: JÓ	ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■ INFO: www.rrc.com TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 149 900 Ft ÁR/ÉRTÉK: KÖZEPES
MŰSZAKI ADATOK Csatlakozó típusa: Bluetooth Hatótáv: kb. 6-7 méter Érzékelő típusa/felbontás: Optikai/500 dpi Áramforrás: Beépített Li-Ion Gombok száma: Kettő Görgő: Nincs Méretek: 54x86x5 mm Tömeg: 40 gramm	MŰSZAKI ADATOK Hangszóró teljesítménye: 8 watt Csatlakozók: Audio ki/mikrofon be Gombok: mikrofon ki/be, hangerő +/- Rendszerkövetelmény: Windows XP, Mac OS X/10.3.9 Interfész: USB 2.0 (USB 1.1 kompatibilis) Mellékelt szoftver: Skype Méret: 170x170x116 mm Tömeg: 420 gramm	MŰSZAKI ADATOK Képpatló, felbontás: 22 col, 1680x1050 Színmélység: 16,7 millió (18 bit+ 3 bit FRC) Fényerő: 280 cd/m ² Kontrasztarány: 700:1 Válaszidő: 5 ms Betekintési szög: (H/V): 170/160 fok Bemenetek: DVI, D-Sub Méret, tömeg: 524x493x212 mm, 7,5 kg

A legkisebb: A notebookgyártók általában igyekeznek méreteiben a hordozható számítógéphez illeszkedő egérrel is a vásárlóik kedvében járni. A dicséretes igyekezet (hiszen a tapipadnál minden jobb) eddig kevés valóban használható eszközt eredményezett. A HP új, Bluetooth-os egere azonban jól használható darab: a cég ugyanis nem tett mást, mint egy Type II PCMCIA kártyát alakított át kétgombos, optikai egérré.

Az első ránézésre kényelmetlennek tűnő kiségeret az aljából kihajtható talppal kapcsolhatjuk be. Használat közben azután a HP egere már meglepően kényelmesnek és kifejezetten megbízhatónak bizonyul. Bár az 500 dpi-s felbontás aligha dobogtatja meg a játékosok szívét, a mindennapi feladatokra tökéletesen alkalmas. A számítógéppel a Bluetooth-on keresztül tartja a kapcsolatot, a hatótávolsága a méréseink szerint körülbelül 6-7 méter (ezzel a prezentációk hathatós segítője is lehet). Amikor nem használjuk, a noteszgép PCMCIA-kártyahelyén tárolhatjuk, és itt tölthetjük fel a beépített Li-Ion akkuját is, amellyel körülbelül 10 órányi működést tesz lehetővé.

RÖVIDEN A világ valószínűleg legkisebb Bluetooth-os egere, amelyet PCMCIA kártyának álcáztak. Meglepően jól működik és még kényelmes is.

ALTERNATÍVA Nagyobb méretű (értelem szerűen), de huzamosabb használatra kényelmesebb a Logitech V500.

Konferenciatelefon otthonra: A Skype terjedésével egyre másra jelennek meg az internetes kommunikációhoz használható telefonkészülékek, amelyek között a Freecom terméke üdítő színfolt. Mind a hangfalakat, mind a mikrofonrendszert úgy alakították ki, hogy a segítségével konferenciahívásokat is folytathassunk. Elsősorban ez az oka a készülék kissé furcsa, tojásdad alakjának is. A telefon hátránya is az alakjából fakad: nem kerültek rá számgombok, ezért a hívásokhoz mindenképpen használnunk kell az egeret és a billentyűzetet. Gombok helyett három vezérlőegység került az előlapra, amelyek közül kettőt a hangerő változtatásához, egyet pedig a mikrofon ki-, illetve bekapcsolásához használhatunk.

A belső technikai megoldásban nincs újdonság: egy USB-s hangfal és mikrofon egybeépítve. A telepítés menete a szokásos: a CD-ről néhány perc alatt feltelepíthetjük a Skype-ot, ezt követően pedig már csak azt kell beállítani, hogy a program a Freecom hangszereket használja. Ha még nem regisztráltunk a hálózaton, néhány perc alatt megtehetjük ezt is!

RÖVIDEN A Freecom megoldása ideális választás lehet minden olyan esetben, amikor a telefon funkciója mellett az igényes külső is számít.

ALTERNATÍVA Olcsóbb, de kevésbé látványos megoldás egy normál mikrofon és a PC eredeti hangrendszere.

Szélesvásznú extra: A ViewSonic igyekszik meglovagolni az iPod sikertörténetét, két új TFT monitorra az Apple zenelejátszóit fogadni képes dokkoló is került. Tesztlaborunkban a 22 colos változat járt, amely paraméterei alapján korszerű típus. A beépített TN panel felbontása 1680x1050 képpontos, a fényereje 280 cd/m², a kontrasztaránya 700:1, a válaszideje pedig 5 ms.

A menü a ViewSonic megszokott sémája szerinti, újdonság viszont, hogy immár színpárokat is tartalmaz. Ezekhez egygombos hozzáférést is kapunk (miként a fényerő/kontrasztarány értékekhez is), így kényelmes közöttük a váltás, ám a gombok kialakítása nem igazán kézre álló.

Az iPod dokkolót a mérnökök azért építették a monitorra, hogy kényelmesen, akár a számítógép bekapcsolása nélkül is hallgathassunk zenét. A beépített, összesen 7 wattos teljesítményt leadó 2.1-es szett meglepően jól szól, hangereje egy irodában mindenképpen elegendő. A dokkoló szinte valamennyi iPoddal kompatibilis, de az elektronikát sajnos nem készítették fel arra, hogy PC nélkül filmet is nézhessünk az apróságokról.

RÖVIDEN Az iPod dokkoló jó ötlet, de még jobb lenne – főként, hogy monitorra szerelték –, ha filmeket is nézhetnénk vele a számítógép bekapcsolása nélkül.

ALTERNATÍVA Más gyártók hasonló termékei híján legfeljebb az olcsóbb, 19 colos kistestvért választhatjuk.

BACKUP-ALKALMAZÁS	GYORSBILLENTYŰ-KEZELÉS
TRUE IMAGE 10 HOME 	QLINER HOTKEYS 2
ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■ INFO: www.acronis.com PLATFORM: Windows 2000/X TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 15 000 Ft	ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■ INFO: www.qliner.com PLATFORM: Windows 95/98/ME/2000/XP/Vista TÁJÉKOZTATÓ ÁR: ingyenes

Váratlan gondok: Egész eddig a True Image-et az egyik legkiválóbb backup programként ismertük a piacon. Ezért ért minket meglepetés, amikor az új, 10-es verzió néhány új képességét teszteltük. Izgalmas és hasznos újdonságnak hangzik, hogy az Outlook (Express) használói ezentúl biztonsági mentést készíthetnek az elektronikus üzeneteikről, azonban belső tesztünk során a fő levélmappa mentése közben többször is hibáüzenetet kaptunk. Ezt jó lesz az Acronisnak minél gyorsabban egy frissítéssel javítani, különben sok felhasználónak komolyan megrendülhet a bizalma.

És sajnos nem csak ezen a területen ütköztünk problémába: a hagyományos, időzített backupteendők is el-elbuktak, mivel egyszerűen nem lehetett későbbre időzíteni a feladatokat.

Persze túlzás lenne azt állítani, hogy az összes új területen problémás az alkalmazás, vannak olyan újdonságok is, melyek rendkívül hasznosak és jól működnek. Ilyen például az új gyors backup funkció (nem kell hozzá az alkalmazást elindítani): megjelenik egy új opció az Intéző helyi menüjében, amivel biztonsági mentés készíthető egy adott könyvtárról vagy állományról. Gyors mentést készíthetünk az olyan alapvető kategóriákról, mint a képek és a zene, de akár egyedi, újabb fájl típusokat is beállíthatunk. A backupok az Intézőben könnyen böngészhetők: az egyes fájlok gyorsan és megbízhatóan megtalálhatóak.

RÖVIDEN A True Image 10 új funkciói egyelőre még nem működnek megbízhatóan, ezért érdemes megvárni az első komolyabb frissítést.

ALTERNATÍVA A Symantectől a Norton Ghost 10, ami hasonló tudással rendelkezik, viszont drágább (21 000 Ft).

Kezes billentyűkombók: A Windowsban több, a mindennapi munkát megkönnyítő, beépített billentyűkombináció is van. A CTRL+SHIFT+ESC például a Feladatkezelőt hívja be, míg a WIN+L segítségével lezárhatjuk a gépet, mondjuk ha ebédelni megyünk. Az ilyesfajta gyorselérések nagyon hasznosak, ezért több olyan program is készült, amelyek a Windows ilyesfajta konfigurálására használható. A Qliner Hotkeys ötletes felépítése miatt kategóriájában a legjobb, ráadásul ingyenes.

A Hotkeys-szel WIN+”valami” típusú hozzárendeléseket készíthetünk, a következő módon: tartuk lenyomva a Windows billentyűt! Öt másodperc múlva megjelenik a képernyőn egy virtuális billentyűzet (a gombot továbbra se engedjük fel). A billentyűzet néhány gombja mellett egy ikon is szerepel, például egy óra vagy éppen a Word, Excel ikonja. Ez azért van, mert a szoftver már alapbeállítás szerint is létrehozza a gyorseléréshez használható kombinációkat a legnépszerűbb programokhoz. Ezeket könnyedén változtathatunk: elegendő, ha egy kiválasztott ikont áthúzzunk az egyik billentyűről a másikra. Hasonlóan egyszerű az új kombináció készítése is: mialatt nyomva tartjuk a WIN gombot, keressük meg a Start menüben a hozzárendelni kívánt program parancsikonzát, majd húzzuk be az ikont a virtuális billentyűzetre.

A különleges szolgáltatások (hangerőszabályozó, képernyőmentés stb.) hozzárendelése sem bonyolult, csak követni kell az egér jobb gombjára felugró menüben a New Hotkey/Tools útvonalat.

RÖVIDEN A Hotkeys 2.0.1 a világ legkönnyebben használható gyorsbillentyű-konfiguratőre, amely immáron a Vistát is támogatja.

ALTERNATÍVA Rengeteg fizetős és ingyenes program kering a neten, mégsem ajánljuk egyiket sem: a Qliner a legjobb, és még ingyenes is.

„Digitális tartozékok

?”

SanDisk

Pl.: SanDisk Extreme III CF, SD és MemoryStick kártyák.
 Extrém gyorsaság*, extrém kapacitás**, extrém megbízhatóság***, extrém garancia****

* 20 MB/sec
 ** 8 GB-ig
 *** adatmentő szoftver, -25 °C – +85 °C működési tartomány
 **** 10 év

„Persze, hama!”

Tartozékok legszélesebb választéka. multimédia – fotó – videó – audio

Keresse a szaküzletekben.

hama
 A megfelelő megoldás

www.hama.hu

BILLENTYŰLÉTES-FIYELŐ ALL IN ONE KEYLOGGER 2.52 	VIDEOSZERKESZTŐ MAGIX MOVIE EDIT PRO 11 PLUS 	PDF-KONVERTÁLÓ PDF CONVERTER PROFESSIONAL 4
ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■ INFO: www.cfos.de PLATFORM: Windows 2000/XP/2003/Vista TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 9900 Ft	ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■ INFO: www.magix.com PLATFORM: Windows 2000/XP TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 24 000 Ft	ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■ INFO: www.nuance.com PLATFORM: Windows NT/2000/XP/2003 TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 20 000 Ft

Távoli ellenőrzésre: A kémprogramok nemcsak illegális célra használhatók, azt is ellenőrizhetjük velük, hogy csemeténk betartja-e az internetezés „házi szabályait”, s adatvédelmi okokból a nagyobb cégek is használják a dolgozóik tevékenységének megfigyelésére.

Az *All In One Keylogger 2.7-es* verziója mindkét esetben jó szolgálatot tehet, hiszen szinte mindent képes figyelni, s számtalan paraméter alapján konfigurálható.

A billentyűlétesek rögzítése alapfeladat, a Keylogger emellett a vágólap tartalmát is eltárolja. Hasznos, hiszen így a CTRL+C – CTRL+V-vel bemásolt jelszavak vagy más szövegek sem maradnak láthatatlanok.

Kérhetjük a programtól, hogy készítsen képernyőmentéseket egérkattintásonként, szabályos időközönként vagy az Enter megnyomására. Már ezzel is nyomon követhető szinte minden internetes „cselekedet”, de a biztonság kedvéért a program a meglátogatott weboldalak címét is tárolja.

Hasznos, és nem minden kémprogramba épített funkció a mikrofonbemenet figyelése – így még arra is fény derülhet, ha valaki Skype-on cserél titkos információkat.

Az *All In One Keylogger* akár teljesen elrejtethető, viszont a figyelmesebbek azért gyakran foghatnak az átlagosnál néhány százalékkal magasabb CPU-kihasználtság miatt. Az alkalmazás jelszóval védett, automatikusan elindul a Windows betöltődésekor, és még a naplófájlok is titkosítva kerülnek a HDD-re. A *beállítások* panel érdekes módszerrel hívható elő: a jelszót be kell gépelni bármilyen program ablakába.

RÖVIDEN Az All In One Keyloggerrel a felhasználók minden lépését ellenőrizhetjük, **ALTERNATÍVA** A PC Activity Monitor Professional még az All In One Keyloggernél is jobb felszereltségű, ennek megfelelően az ára is magasabb, kb. 22 500 Ft.

Filmvágás otthon: Ha a belépő szintű videoszerkesztőkről esik szó, szinte mindenkinek azonnal az Adobe Premier Elements vagy a Ulead Videostudio neve ugrik be. A *Movie Edit Pro 11 Plusra* viszonylag kevesen gondolnak, pedig már a verziószám is mutatja, hogy ez is érett alkalmazás. A terméknek létezik egy alapváltozata is (Plus jelző nélkül), mely funkciószegényebb, de jóval olcsóbb.

Bár a programot főként az otthoni piaca szánták, a főképernyő a hagyományos stílust követi, előnézeti panellel baloldalon, timeline-nal alul, és a fájlokhoz, effektusokhoz és más eszközökhöz való hozzáféréssel jobb oldalon.

A Record módban tölthetjük be a mozgóképanyagot a videokamerából, vagy analóg felvételtől egy megfelelő videorögzítő kártyán keresztül. A tévéből is rögzíthetünk felvételeket analóg vagy digitális tv-tuner kártya segítségével. A szoftver felismeri a felvett részek közötti váltásokat a VHS szalagokon, és képes fotókat is importálni, amelyeket azután a programhoz adott Photo Manager kisalkalmazással rendezhetünk. Az Edit módban végezzük a munka legnagyobb részét. Dolgozhatunk storyboarddal vagy jelenet áttekintéssel, ha a timeline eleinte túl bonyolultnak tűnik. Az új, egérkattintásos effektusok közé tartozik az automegvilágítás, szín, fényerő és élesség, amelyeket egy adott képkockától kezdve a teljes videón alkalmazhatunk. A hang szabályozása a *Movie Edit Pro 11 Plus* egyik erőssége, és az új program teljes mértékben Dolby ProLogic-kompatibilis, támogatja az 5.1-es Surround hangzást.

RÖVIDEN A *Movie Edit Pro 11 Plus* átfogó, jól használható eszköz az otthoni és félprofi videoszerkesztéshez.

ALTERNATÍVA Az ugyancsak belépő szintű, körülbelül azonos árú Adobe Premiere Elements és a Ulead VideoStudio.

Acrobat-rivális: Koránt sincs minden esetben szükség a roppant drága (400 eurós) Adobe Acrobatra. A Scansoft PDF konvertálója számos olyan képességgel bír, amit eddig csak az Adobe termékéből ismerhettünk. A szövegek, grafikák, még az űrlapok is közvetlenül szerkeszthetők a PDF állományokban, sőt, elláthatók jegyzetekkel, megjegyzésekkel, akárcsak a „nagy testvérben”. A szoftver támogatja az új PDF/A szabványt, mellyel a hosszú távú archiválás nem lehet gond (erre készült ugyanis a szabvány), és írható PDF-eket is készíthetünk.

A papíralapú űrlapok beszkennelethetők, majd kényelmesen olyan PDF űrlapokká alakíthatók, melyeket kitölthetünk a *Form Type* opciót választva a menüben. Rövid tesztként nem ütköztünk akadályba, a szövegbeviteli mezők jó helyre kerültek, és az elválasztó vonalak nem bizonyultak bosszantónak.

A programmal nemcsak PDF-ek készíthetők, hanem képesek azokat visszaalakítani az Office formátumokra. Az eredmény a többi konvertáló eszközhöz képest – és ez rendkívül kellemes meglepetés volt! – sokkal kevesebb hibát tartalmazott. Azonban mindennek sajnos megvan az ára: az alkalmazás kissé nehézkes, és miközben a PDF-eket böngésszük, az oldalak lomhán, fokozatosan rendeződnek, ami zavaró lehet. Végül talán érdemes azt is megemlíteni, hogy a program képes az eBookokat felolvasni a beépített nyelv szintetizáló modulal, a Realspeakkel.

RÖVIDEN Igazi multifunkciós PDF-eszköz, mely a legtöbb esetben magabiztosan kiválthatja az Acrobatot.

ALTERNATÍVA A PDF Expert 4 Pro az Avanquesttől, ami bár fele áron kapható, messze nem tud ennyit.

FOTÓSZERKESZTŐ SERIF PHOTOPLUS 11 	VOIP-PROGRAM SKYPE POCKET PC-RE 2.1 	WINDOWS SEGÉDPROGRAM VERJET 1.0 BETA
ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■ INFO: www.opera.com PLATFORM: Windows Mobile Pocket PC 2003 vagy 5.0 TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 25 000 Ft	ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■ INFO: www.tune-up.com PLATFORM: WINDOWS 2000/XP TÁJÉKOZTATÓ ÁR: ingyenes	ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■ INFO: www.polyware.hu PLATFORM: Windows NT/2000/XP/2003 TÁJÉKOZTATÓ ÁR: ingyenes

Érett képzéző: A program telepítése után egy könnyen áttekinthető, letisztult kezelőfelület fogad, ami ne tévesszen meg senkit: az alkalmazásnak ugyanis nagyon komolyak a képességei, remek keveréket nyújt kezdőknek és középfaladóknak egyaránt. A tapasztalatlanabbaknak igazi főnyeremény a *Quick-Fix Studio*, mely hatékony eszköztárat nyújt a leggyakoribb digitális fotókkal kapcsolatos gondok orvoslására. A QuickFixszel mindezeket egy-két egérkattintással megoldhatjuk. Bár ezen a téren a program talán nem ér fel a Paint Shop Pro Photo XI-hez, a PhotoImpact 12-t azonban simán lekörözi. Hasonló jók mondhatók el a szűrőkre: ezekből számos használható és kevésbé hasznos, de érdekes és látványos akad. Persze a szűrők választéka is arról tanúskodik, hogy a Serifnek volt ideje: egy nem túl figyelemfelkeltő alaptermékből, számos verziószámváltás után lassan egy valódi, sokoldalú erőgép készült. A csomag a fotók, képek rendszerezésére is lehetőséget ad: erre a mellékelt, ügyes AlbumPlus 4 alkalmazás szolgál.

Összegezve: még a tapasztaltabb felhasználók is találnak olyan eszközöket a programban, mellyel mélyrehatóan átformálhatják képeiket, valamint számos kimeneti formátum közül is választhatnak (a PDF-et is beleértve). Csupán egy „komoly” ellenérzésünk lehet az új verzióval kapcsolatban: az elődhez képest valóban gyökeres újítást nem hoz, azaz akinek megvan a korábbi verziója, annak érdemes elgondolkodnia, mielőtt megvásárolja az újat.

RÖVIDEN A PhotoPlus remek képszerkesztő alkalmazás, kiforrott funkció tárházzal, gyökeres újítások nélkül.

ALTERNATÍVA Az Adobe Photoshop Elements, azért még mindig az egyik legjobb belépő szintű képszerkesztő.

Skype PDA-ra: A Skype egyelőre rendkívül népszerű, millióan használják világszerte asztali gépükön. Kétségtelen azonban, hogy még jobban elterjedhetne, ha a PC-től távol is használhatnánk. A „Skype Pocket PC-re” éppen ezt célozza, hozzáférést teremtve Skype fiókunkhoz, partnereinkhez és a szolgáltatásokhoz Pocket PC-alapú kézi gépeken. Legújabb, 2.1-es változatát teszteltük. Előljáróban annyit, hogy bár kifejezetten erős kisgépen teszteltük, mégsem voltunk elégedettek. A Skype használatához legalább egy 400 MHz-es processzorral felszerelt kisgép kell és Windows Mobile 5 Pocket PC. A kezelőfelület többé-kevésbé azonos az asztali gépeken megszokottal: láthatjuk a partnereket, és megjelenik egy numerikus billentyűzet a híváshoz. A hívások kezdeményezése azonban nem egyszerű. Először is csatlakoznunk kell WiFi-n keresztül, majd be kell üzemelni a bluetoothos headsetet. Ezután el kell indítani a Skype-ot, bejelentkezni, és a tárcsázót kiválasztva felhozni a megfelelő ikont. Kissé göröngyös út...

A Skype hallgat arról, hogy a program melyik bluetoothos headsettel hajlandó együttműködni, ezért ebből is gondok adódhatnak. Ha azt gondoljuk, hogy PDA helyett egy Pocket PC-t futtató okostelefont választva jobb a helyzet, akkor tévedünk. Még egy nagy teljesítményű készüléken is erősen kétes a hívásminőség...

Lehet, hogy a Pocket PC-re készült Skype-nak ez már a 2.1-es verziója, de nekünk úgy tűnik, mintha még mindig béta verzió lenne.

RÖVIDEN Megbízhatatlan, vegyes minőségű a beszédhang, ráadásul nem fut Windows Mobile okostelefonokon.

ALTERNATÍVA Ineen for Pocket PC: ingyenes, mely a VoIP hívásokhoz nem levédett P2P protokollt. Sajnos még kezdetleges.

Profi undo-funkció: Van úgy, hogy az egyszerű visszavonás (undo) gomb nem elegendő: ugyanis nem csak az utolsó, vagy éppen 10 műveletet akarjuk visszavonni, hanem akár teljesen előlről akarjuk kezdeni a munkát! Számos programnak van beépített visszavonás funkciója, azonban ezekkel legtöbbször csak a jelenlegi közvetlenül megelőző munkafázisra tudunk visszalépni. Itt lép a képbe hős megmentőként a *Verjet*, ami egy univerzális visszaállító program Windows alá.

Miután a Verjetet telepítettük, be kell állítanunk, hogy melyik mappákat figyelje (például a Dokumentumokat) és ezzel gyakorlatilag végeztünk is a konfigurálásával. Ezután bármikor mentünk el egy fájlra ebben a mappában, a Verjet készít róla egy másolatot, átnevezi a dátumnak és időnek megfelelően, majd elhelyezi egy rejtett almappában (history). Egy korábbi verzió visszaállításához nem kell mást tennünk, mint a *Verjet Control Centerben* a *Browser* gombra kattintani, majd a jobb gombbal a fájlra klikkelni, a megnyíló menüben pedig a *History-ra* (előzmények) böknöni. Így élénk táruznak a korábbi verziók.

Sajnos bármilyen egyszerű is mindez, vannak a rendszernek hátulütői. Gondoljunk ugyanis bele, hogy egy 100 kilobájtos Word dokumentumnál 20 verzió már 2 megabájtot foglal. Nagyméretű fájlokkal (például videókkal) dolgozva e gond csak még súlyosabb. Persze manapság az óriási meghajtók és gyors processzorok világában mindez nem biztos, hogy valóban gond, főleg ha csak Office fájloknál használjuk a programot...

RÖVIDEN A visszavonás funkciót kiváltó program segítségével eltűnnek a korlátok: bármennyig visszaléphetünk az előzményekben, egészen az eredeti állományig.

ALTERNATÍVA Egyedi program, egyedi funkcióval.

Dobogósaink

A CHIP Tesztközpontjában tetemes mennyiségű eszközt vizsgálunk havonta, s a tesztben szereplőket mindig sorba rendezzük és értékeljük. Alábbi összefoglaló táblázatainkban néhány tesztünk első három helyezettjét állítjuk fel képzeletbeli dobogónkra, illetve bemutatjuk a különdíjasokat is (színkóddal jelölve). Az adott teszt idején aktuális árak természetesen csak tájékoztató jellegűek. Aki a teljes mezőnyre kíváncsi – mert lehet, hogy szempontjai eltérőek a miénktől –, szerezze be azt a számot, amelyben teljes terjedelmében olvashatja a tesztet.

DTR noteszgépek					
Sorrend	Termék	Mellette	Ellene	Tájékoztató ár	Elért pontszám
1.	Dell XPS M1710	Erős gép, jó szolgáltatásokkal	Magas ár	583 080 Ft	92
2.	Dell Inspiron 9400	2 GB memória	Csak 1 év garancia	443 880 Ft	90
3.	Acer 9815WKh	20,1" monitor, dupla HDD	Csillagászati ár	815 500 Ft	82
4.	HP nx9420 RH443EA	Nagyszerű hordozhatóság	3D nem az erőssége	411 840 Ft	76
10.	Fujitsu-Siemens Amilo Xa1526	Zsebbarátt DTR	Ebben a kategóriában gyenge	279 900 Ft	67

Merevlemez DVD-felvevők					
Sorrend	Termék	Mellette	Ellene	Tájékoztató ár	Elért pontszám
1.	Sony RDR-HX1010	Hatalmas merevlemez	Kevés szolgáltatás	198 900 Ft	92
2.	Panasonic DMR-EX75EG	DVD-Ram-ot is kezel	Rövid felvételi idő	139 900 Ft	91
3.	Panasonic DMR-EH56EG	Jó tömörítési ráta	HDMI hiánya	104 900 Ft	90
4.	Panasonic DMR-EH65	Remek szolgáltatások	Átlagnál kevesebb videokimenet	129 900 Ft	90
5.	Sony RDR-HX725	Kedvező ár	Rövid felvételi idő	94 900 Ft	89

Olcsó játékkonfigurációk					
Sorrend	Termék	Mellette	Ellene	Tájékoztató ár	Elért pontszám
1.	Alien Computers Sirius 3 MOD	Játékra a legjobb	HDD bővítésre szorul	202 950 Ft	97
2.	Qwerty X-Gamer	Brutális processzor, modern lapkakészlet	Lassú memória	199 900 Ft	95
3.	Vision Computers PC	Gondos kialakítás	Gyenge VGA	201 950 Ft	94
4.	CHS PC Optima Light Gamer	Kiváló alapok	Apró szerelési gondok	202 990 Ft	91
5.	Mikland CHIP Gamer	Minőségi ház és szellőzés	Viszonylag gyenge teljesítmény	202 200 Ft	91

Személyi médialejátszók					
Sorrend	Termék	Mellette	Ellene	Tájékoztató ár	Elért pontszám
1.	COWON iAudio A2	Remek kijelző és üzemidő	Magas ár	129 900 Ft	97
2.	Vosonic VP8360	Rengeteg szolgáltatás	Magas ár	81 444 Ft	92
3.	MELE PMC-200	Kedvező ár	Egyszerű kivitel	52 200 Ft	91
4.	Archos AV700	Hatalmas tárhely	Nagy méret	159 989 Ft	89
5.	Creative Zen Vision:M 30 GB	Jó hordozhatóság	Kis méretű kijelző	99 900 Ft	85

Intel 965-ös alaplapok					
Sorrend	Termék	Mellette	Ellene	Tájékoztató ár	Elért pontszám
1.	ASUS P5B Deluxe Wifi-AP	Villámgyors, széleskörű szolgáltatásokkal	Wifi nélkül jobb ára van	56 000 Ft	99
2.	Gigabyte 965P-DQ6	Luxusmodell	Luxusáron	64 000 Ft	97
3.	ECS PX1	Profí, gyors és stabil	A cég múltja	45 990 Ft	93
4.	MSI P965 Neo-F	Erős átlaglap elfogadható áron	Alapfelszereltségű	35 300 Ft	90
5.	Jetway 965GDAG-LF	Integrált grafikus chip	Jóformán beszerezhetetlen	bevezetés alatt	87

Táblázatainkban a díjazottakat a díjak alapszíneivel jelöljük:

nForce 570-es alaplapok					
Sorrend	Termék	Mellette	Ellene	Tájékoztató ár	Elért pontszám
1.	ASUS M2N-E	Gyors és remekül gyorsítható	Extra vezérlők nélküli	28 900 Ft	97
2.	Gigabyte M57SLI-S4	Széleskörű szolgáltatások	Viszonylag drága	39 600 Ft	96
3.	MSI K9N Ultra-2F	Jó felszereltség	Alulméretezett hűtés	28 100 Ft	95
4.	Univeral abit KN9 SLI	SLI-hez remek ár	Puritán körítés	33 480 Ft	94

20"-os szélesvásznú TFT					
Sorrend	Termék	Mellette	Ellene	Tájékoztató ár	Elért pontszám
1.	ASUS PW-201	Remek képminőség	Aránytalanul drága	187 500 Ft	86
2.	Philips Brilliance 200W6	Képarányváltási lehetőségek	Filmműzésre nem a legjobb	123 840 Ft	85
3.	Fujitsu Siemens SCENICVIEW S20-1W	Könnyen kezelhető	Gyenge dizájn	122 990 Ft	84
4.	ViewSonic VX2025wm	Remek garanciafeltételek	Kevés szolgáltatás	132 000 Ft	83
6.	Samsung SyncMaster 205BW	Gyors válaszidő	Gyenge látószög	112 990 Ft	81

NVIDIA GeForce 7900GT videokártyák					
Sorrend	Termék	Mellette	Ellene	Tájékoztató ár	Elért pontszám
1.	XpertVision GeForce 7900GT Sonic	Sebességbajnok	Magas ár	99 600 Ft	97
2.	Gigabyte NX79T256DP-RH	Jó sebesség, Zalman hűtés	-	84 500 Ft	96
3.	Leadtek Winfast PX7900 GT TDH Extreme	Jó sebesség és tuninglehetőség	Referenciahűtés	83 990 Ft	95
4.	Gainward 7951-BLISS 7900GT Golden Sample	Tuningkedvelőknek tökéletes	Viszonylag hangos hűtés	84 600 Ft	95
5.	MSI NX7900GT-VT2D256EZ	Passzív hűtés	Magas ár	92 600 Ft	91

ATI Radeon X1900GT videokártyák					
Sorrend	Termék	Mellette	Ellene	Tájékoztató ár	Elért pontszám
1.	HIS X1900GT IceQ3 Platinum Pack	Gyors kártya, remek hűtéssel	-	89 600 Ft	97
2.	MSI RX1900GT-VT2D256E	Jó alapok, tuningbarát	Magas ár, referencia modell	94 900 Ft	96
3.	Sapphire X1900GT VIVO Lite	Jó alapok	Referencia modell	87 600 Ft	95
4.	Connect3D X1900GT C3D 3058	Jó alapok	Referencia modell	85 400 Ft	94
5.	GeCube GC-X1900GT-VID3	Jó alapok, remek ár	Referencia modell	75 900 Ft	94

Családi többfunkciós nyomtatók					
Sorrend	Termék	Mellette	Ellene	Tájékoztató ár	Elért pontszám
1.	Brother DCP-115C	Remek lapköltség	Másban nem kiemelkedő	25 320 Ft	94
2.	HP PSC 1510	Széleskörű szolgáltatások	Magas ár	29 990 Ft	91
3.	Lexmark P4350	Monoban gyors, színesben olcsó	Mono lapköltség	28 300 Ft	91
4.	Epson DX3850	Nagyon jó ár, és mono lapköltség	Színes lapköltség	21 900 Ft	89
5.	Canon PIXMA MP150	Remek sebesség és képminőség	Magas lapköltség	22 788 Ft	82

Irodai többfunkciós nyomtatók					
Sorrend	Termék	Mellette	Ellene	Tájékoztató ár	Elért pontszám
1.	HP Officejet 6310	Remek sebesség és szolgáltatások	Viszonylag magas ár	59 990 Ft	92
2.	Brother MFC-4820C	Kiváló lapköltség	Gyenge képminőség	42 000 Ft	90
3.	Lexmark X7170	Baráti ár	Magas mono lapköltség	40 600 Ft	81
4.	Canon PIXMA MP530	Remek sebesség és képminőség	Magas ár és lapköltség	83 988 Ft	81

2006-os nagytesztjeink – kategóriák szerint								
Kategória	Téma	Lapszám	Téma	Lapszám	Lapszám	Téma	Lapszám	Lapszám
Alaplap	Intel 965-ös alaplapok	2006.11.	Tűzfalak	2006.03.	Felsőkategóriás kompakt fényképezőgépek	2006.07.		
	nForce5 570-es alaplapok	2006.10.	Konfigurációk	2006.03.	Belépő szintű lézernyomtatók	2006.03.		
DVD	Merevlemez DVD-felvevők	2007.02.	Olcsó játékkonfigurációk	2006.04.	Tintasugaras nyomtatók alsó és középkategória	2006.02.		
	Lightscribe-os DVD-írók	2006.03.	Olcsó játékkonfigurációk	2006.04.				
Videodigitalizálók	Hardveres digitalizálók	2006.05.	Megjelentők	2006.10.	VGA			
			20"-os szélesvásznú TFT-monitorok	2006.10.	GeForce 7900-as és Radeon X1900GT-as videokártyák	2006.10.		
Hűtés	Vizhűtések	2006.04.	Kis választékú 19"-os TFT-monitorok	2006.09.	GeForce 7600-as videokártyák	2006.09.		
	Multiplatformos CPU-hűtők	2005.11.	Noteszgép	2007.02.	Hordozható eszközök			
Hálózat	Olcsó DSL routerek	2006.07.	DTR noteszgépek	2007.02.	PMP teszt	2007.01.		
	PCI-os WLAN kártyák	2006.05.	Olcsó noteszgépek	2006.09.	MP3 megateszt	2007.01.		
			Középkategóriás noteszgépek	2006.08.	Tárolás			
			Családi és irodai többfunkciós nyomtatók	2006.08.	250 GB SATA merevlemez	2006.06.		
					RAID vezérlők tesztje	2005.09.		

Korábbi CHIP magazinok: ITmédiabOLT www.itmediabolt.hu

A Nero titkai

Ha ismerjük helyes beállításait, a Neróval sok mindenre képesek lehetünk. Alábbi tippsokunk a lemezek írásával kapcsolatos valamennyi kérdésre választ ad.

Ebben a cikkben

A Nero helyes konfigurálása

Írási problémák okainak felderítése

A legjobb alternatívák

A Nero 7.5 újdonságai

Vitathatatlan, hogy a Nero az író-programok császára, mégis akadnak, akik átkozzák a nevét (miként egykor piromán római névadójáét is). A leggyakoribb panaszok: a Nero elégeti a nyers korongokat, túl lassan ír, sőt a lemezek nem játszhatóak le a DVD-lejátszókon.

E gondok legtöbbje azonban nem a Nero lelken szárad, egyszerűen nem megfelelőek a beállításai. Cikkünkben most mindegyre megoldást kínálunk: tapasztalni fogjuk, hogy a jó beállításokkal a szoftver szárnyakat kap, sokkal jobb korongokat ír, amelyekre ráadásul még több adat is fér.

Persze a Nero sem mindenható, néhány írási feladat esetében jobb egy freeware-t választani, ám ehhez is adunk útmutatást, megmutatjuk, hogy mikor érdemes más program mellett dönteni.

1 A Gyors DMA mód aktiválása

Nero Burning ROM A Nero hirtelen elégeti a korongokat, vagy ellenkezőleg: csigalassúsággal írja meg azokat. Mi lehet a probléma?

Megoldás: E hibának rendszerint az az oka, hogy a Windows az IDE-vezérlőt a gyorsabb és processzorkímélőbb DMA üzemmód helyett a régebbi PIO üzemmódban használja. Ez a mód pedig túl lassú ahhoz, hogy egy korszerű, gyors íróhoz szállítson adatokat.

A gondot rendszerint a különféle virtuális CD-meghajtó szoftverek, vagy olyan játékok okozhatják, amelyek másolás elleni védelme saját meghajtóprogramot telepít rendszerünkhöz. A Windows alatt a következőképpen deríthetjük ki, hogy

valóban DMA-hibáról van-e szó: Nyissuk meg a *Start* menü/Beállítások/Vezérlőpult/Rendszer pontja alatt található *Eszközkezelőt*, és dupla kattintással válasszuk az *IDE-ATA/ATAPI* vezérlők tulajdonságait. Optikai meghajtónkat általában a *Másodlagos IDE-csatorna* alatt találhatjuk. A jobb egérgomb segítségével nyissuk meg a *Tulajdonságok* menüjét. A felbukkanó párbeszédablakban válasszuk a *Speciális beállítások fület*, amelyben az *Átvitel módja* pontot találhatjuk. Amennyiben beállításaként itt csak PIO érték áll, állítsuk át azt a legördülő menüben a *Ha rendelkezésre áll, akkor DMA-ra*. Az OK gombra kattintva a Windows elfogadja az új beállításokat.

2 Lassú Nvidia illesztőprogramok eltüntetése

Info Tool

Bármilyen nyers korongot helyezünk az íróba, a Nero még mindig túl lassan írja a lemezt, pedig az előző pontban leírtak szerint már aktiváltuk a DMA módot.

Megoldás: Ez a gond még mindig a DMA-val kapcsolatos, csak hogy ezúttal már nincs köze a Windowshoz, sokkal inkább az Nvidiához. Az Nvidia lapkakészletet használó alaplappal rendelkező számítógépek a saját *nvata* IDE-illesztőprogramot telepítik, és nem a Windows illesztőprogramját használják. A Vezérlőpult alatt jelenleg a DMA mód aktivált, azonban nem a Nero számára: ha a *Start* menü *Nero/Eszközök* könyvtárában található *Nero InfoTool* szoftvert elindítjuk, láthatjuk, hogy a *Beállítások* fülön a DMA *off* értékre van beállítva. Ebben az esetben nincs más választásunk, mint hogy töröljük az *nvata* IDE-illesztőprogramot az *Eszközkezelő* alatt. Ezt a következőképpen tehetjük meg: Az *IDE ATA/ATAPI* vezérlők pontban nyissuk meg dupla kattintással annak az IDE csatornának a menüjét, amelyen az írónk található. Az *Illesztőprogram* fülben töröljük a megfelelő bejegyzést. Az ezt követő Windows figyelmeztető jelentést erősítjük meg az OK gombra kattintva.

A számítógép újraindítását követően a Windows az Nvidia illesztőprogramja helyett már a sajátját használja, amely gond nélkül együttműködik a Neróval. Az elévzett művelet sikerét ellenőrizzük az In-

foToolban is: itt most a Nero számára is a DMA módnak kell aktiválnak lennie.

3 Olcsó nyers korongok felismerése

Nero CD-DVD Speed

Mindig ugyanazt az olcsó, nyers DVD lemez márkát szoktuk használni, most azonban a Nero egyik pillanatról a másikra csak minimális sebességgel hajlandó ezeket írni.

Megoldás: A tartalom nem mindig egyezik a csomagoláson szereplő felirattal. Sok viszontértékesítő vásárol különböző forrásból nyers korongokat. Hírheft példák: a *Princo* és a *Memorex* márkák, de ha nincs szerencsénk, akkor a *Sony* csomagban is találhatunk selejtes darabot. A Nero segítségével kideríthetjük, hogy melyik gyártó felelős a nyers lemez hibájáért. Helyezzük a DVD korongot a meghajtóba, majd nyissuk meg a Nero *Start* menü bejegyzésében az *Eszközök/Nero CD-DVD Speed* pontot. A legördíthető menüben válasszuk ki meghajtónkat. Ezután a CD-DVD Speed kiolvassa a nyers korongon található adatokat – ezeket a *Lemez Info* fülön találhatjuk meg. A *MID (Manufacturer Identity)* pontban található szám a maximális írási sebességet jelenti (ezt egyébként nemcsak itt, hanem az alsó, nyers (azaz RAW) adatokat tartalmazó mezőben is láthatjuk).

Ha itt csak nullák állnak, akkor az olcsó lemez megbosszulta magát: a Nero nem fogja tudni kitalálni, hogy milyen írási sebességre van beállítva a nyers korong, és ezért csak minimális sebességgel ír. Ha ebben a pontban rábukkanunk egy gyártó MID-jére, akkor a www.digitfaq.com/media/dvdmedia.htm címen megtudhatjuk, hogy milyen cégről van szó. Itt a nyers lemezeket négy osztályba sorolják: a 3-as és 4-es osztályba sorolt lemezeket kerüljük el nagy ívben!

4 Audio-CD lemezek hibátlan beolvasása

Nero CD-DVD Speed

A hardverünket figyelembe véve biztos, hogy a Nero a legmegfelelőbb program az audio-CD-k beolvasására (rippelésére)?

Megoldás: A Nero CD-DVD Speed segítségével kideríthetjük, hogy írónk és a Nero mennyire harmonikusan képes együttműködni audiolemezek beolvasásakor. Ennek ellenőrzéséhez helyezzünk egy audio-CD-t a meghajtóba, majd indítsuk el a programot. Váltunk át a *Benchmark* fülre. A *Start* megnyomása után a CD-DVD Speed nemcsak a lemez beolvasási sebesség- →

1 BEHÚZOTT FÉKKEL Sok problémát okoz a PIO mód használata, ezért válasszuk a DMA üzemmódot

3 ISMERETLEN ISMERŐS A CD-DVD Speed kideríti, hogy kitől származik lemezünk

Illusztráció: H. Fuchslocher

A nagy segélycsomag

Az internet segítségével számos hasznos segédprogramra bukkanhatunk. A cikkünkben említett eszközök legfrissebb változatait az alábbi honlapokon keresztül érhetjük el:

NERO KIEGÉSZÍTŐK

Nero General CleanTool: http://www.nero.com/nero7/enu/General_CleanTool.html

NVE CleanTool: http://www.nero.com/nero7/enu/NeroVision_Expres_CleanTool.html

Driver CleanTool: http://www.nero.com/nero7/enu/Driver_CleanTool_and_RegistryChecker.html

NeroASPI: http://www.nero.com/nero7/enu/ASPI_Driver.html
Az ASPI meghajtó közvetlenül felelős CD/DVD írónk működéskéért.

InfoTool: http://www.nero.com/nero7/enu/Info_Tool.html

InCD4 ErrorLog: http://www.nero.com/nero7/enu/InCD_4_ErrorLog.html

Dynamic Write Speed: http://www.nero.com/nero7/enu/Dynamic_Write_Speed.html

Nero Ping: http://www.nero.com/nero7/enu/Nero_Ping.html

Roxio UDF Reader Control: http://www.nero.com/nero7/enu/Roxio_UDF-Reader_Control.html

HASZNOS SEGÉDESZKÖZÖK

ImgBurn 2.1: <http://www.imgburn.com>

FooBar2000: <http://www.foobar2000.org/>

Burninate plugin (CD burning support): http://www.foobar2000.org/components/foo_burninate.zip

DivX 6.5: <http://www.divx.com/divx/windows/>

DivX MediaBuilder: <http://userxp.tripod.com/mb.htm>

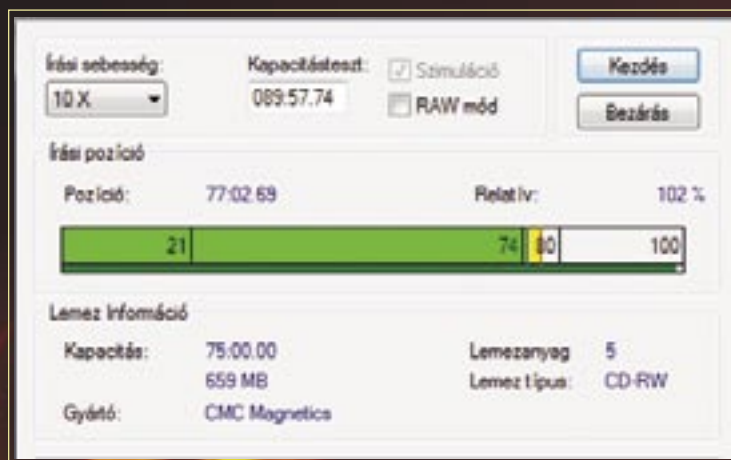
VirtualDubMod 1.5.10.2: <http://virtualdubmod.sourceforge.net/>

ExactAudioCopy: <http://www.exactaudiocopy.de/>

CD-n DVD-n

4 TÖKÉLETES MÁSOLAT A CD-DVD Speed megvizsgálja, hogy meghajtonk mennyire képes az audio-CD-k tökéletes másolására

5 TÖKÉLETES TÚLÍRÁS Ezzel az eszközzel azt is megállapíthatjuk, hogy mennyi egy adott lemez maximális kapacitása

gét méri meg, hanem egyes, véletlenszerű szektorokat a merevlemezre másolva, és összehasonlítva azokat a CD-n található adatokkal, megvizsgálja, mennyire pontosan képes a meghajtó azokat a lemeztől kiolvasni. Az eredménytől függően 1-10 között osztályozza az adatok „hibamentességét”. Amennyiben a DAE Minőség mezőben a 10-es számot, és alatta a *Pontos adatfolyam* négyzetében egy pipát látunk, nyugodt szívvel használhatjuk a Nerót az audiolemezek kiolvasására. Ha azonban nem ez a helyzet, akkor ajánlatos egy speciális eszközt, például az *Exact Audio Copy-t* (www.exactaudiocopy.de) alkalmazni, ami a kiolvasott hanganyagot még egyszer ellenőrzi. Ezzel a funkcióval a Nero nem szolgál.

5 Túlírás a lemez határáig

Nero Burning ROM, CD-DVD Speed Egy felírandó tartalom kicsivel nagyobb a szokásos CD lemez kapacitásánál. Mennyire lehet túlírni a lemezt a Neróval? **Megoldás:** Túl kockázatos a Nero által engedélyezett túlírás értéket egyszerűen kézzel beállítani – ez a legrosszabb esetben még a hardvert is megrongálhatja. Jobb, ha a Nero CD-DVD Speed segítségével előzőleg megmérjük a pontos értéket. Helyezzünk be egy üres lemezt a meghajtóba, indítsuk el a programot, majd nyissuk meg az *Extra* menüben található *Túlírás teszt...* almenüt. A *Kezdés* gomb megnyomására a szoftver elindítja a tesztet, és végül perc:másodperc formátumban informál bennünket arról, hogy pontosan mennyire írhatjuk túl a lemezt. Egy nor-

mál, 700 MB-os CD-R korong esetében körülbelül 2 és fél perccel számolhatunk. Most adjuk meg ezt az értéket a Neróban. Nyissuk meg a programot, és váltunk át a *Fájl/Beállítások* menün keresztül az *Különlleges beállítások* fülre. Itt pipáljuk ki a *CD túlírás Lemez-Egyemenetben/DAO engedélyezése* pontot. Kattintsunk a *Relatív maximális túlírás méret* pontra, majd a mögötte található mezőben adjuk meg az előzőleg a CD-DVD Speed által adott értéket. A nyers korong kapacitásának teljes kihasználásához pipáljuk ki az *Rövid lemez lezáró szakasz létrehozásának engedélyezése* pontot. Ezzel a két opcióval együttesen mintegy 15 MB-nyi helyet nyerhetünk egy átlagos 700 MB-os korongon, amennyiben *Disc-at-once* módban írunk.

6 Filmek másolása minőségvesztés nélkül

Nero Recode A Nero Recode DVD9-ről DVD5-re alakított át egy filmet, ám a Nero azt állítja, hogy a film nem fér fel a DVD5 lemezre. **Megoldás:** Néha a DVD-másoló, mint például a Recode, rosszul számolják ki az újratömörítés során használandó bitrátát, és ezért a filmmásolat akár 100 MB-tal is eltérhet az eredeti tervtől – így aztán persze nem is fér fel egy normál egyrétegű DVD lemezre. Ezen úgy segíthetünk, hogy közben még képminőségromlással sem kell számolnunk. Indítsuk el a Recode-ot, és válasszuk a

Fő film DVD-re átkódolása pontot. A DVD importálása gombot megnyomva töltsek be még egyszer az átalakított másolatot. Jelöljük ki az importált részt, és kattintsunk a *Film vágása* gombra. A következő ablakban keressük meg, és egyszerűen vágjuk le a film végétől a stáblistát úgy, hogy a jobb oldali ablakban végpontként az utolsó előtti fejezetet adjuk meg (az utolsó DVD-fejezet rendszerint a stáblista), ezzel 100-150 MB-ot nyerhetünk. Azt, hogy ez elegendő lesz az írás elkezdéséhez, úgy deríthetjük ki, hogy a Recode ablakában a *Következő* gombra kattintunk – a *Videóminőség* pont alatti csúszkának közben 100%-on kell állnia.

A Recode alatt ez a trükk nem működik közvetlenül, ha a másolatot DVD-menüvel együtt hoztuk létre a *Teljes DVD DVD-re átkódolása* opcióval. Ilyenkor ugyanis a *Film vágása* szürke marad. Ha meg szeretnénk tartani a menüket, akkor próbáljuk ki a következőt: másoljuk az első másolat menü- és irányító fájljait a máso-

6 RÖVIDEN Ha filmünk nem férne fel egyetlen DVD-re, a Recode segítségével vágathatunk belőle

Így deríthetjük ki az írási gondok okát

Az írási hibáknak több oka lehet. Rendszerint a három résztvevő – író, nyers korong, szoftver – egyikénél nem stimmel valami. A szokásos Nero-hibajelentésekből azonban nem tudjuk meg sem azt, hogy melyik komponensben rejlik, sem azt, hogy mi a hiba. A rejtélyre a Nero naplófájlja ad magyarázatot, amely az írási folyamatot a legnagyobb részletességgel dokumentálja.

Ennek a fájlnak a megnyitásához az Intézőben navigáljunk merevlemezünkön a Program Files\Nero\Nero 7\Core könyvtárba. Itt egy szövegszerkesztő (vagy akár a sima Jegyzettömb) segítségével indítsuk el a NeroHistory.log fájlt. Az aktuális írási folyamatot legutolsó bejegyzésként legalul találjuk.

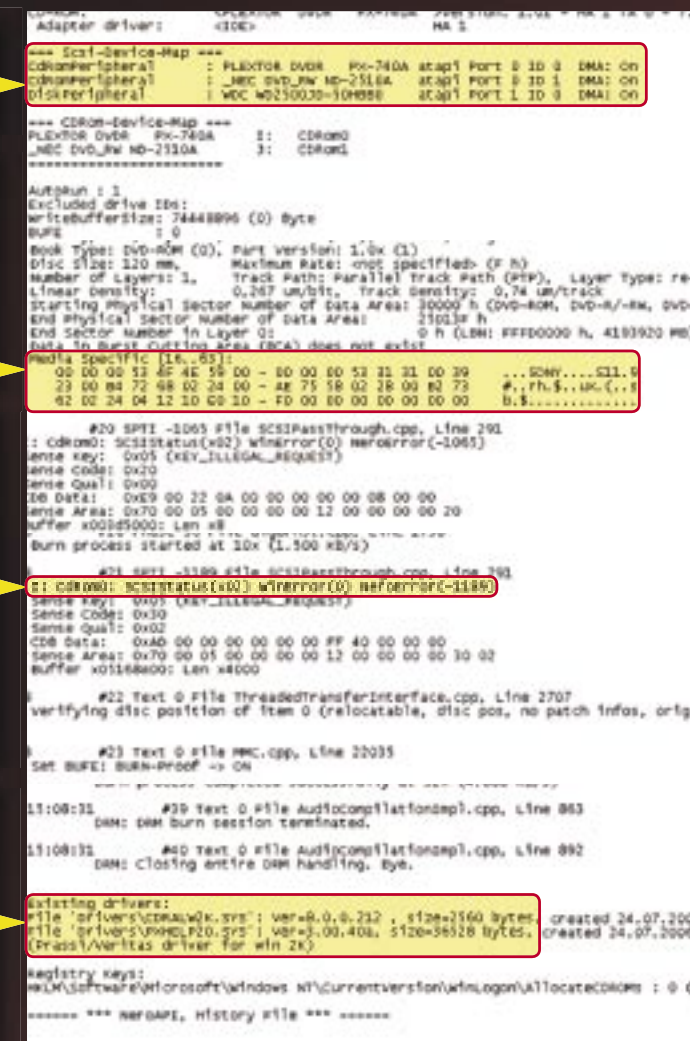
Figyelem: Az első sorban található a Nero sorszám. Amennyiben valamikor nyilvánosságra szeretnénk hozni egy internetes fórumban Nero logunkat, akkor töröljük ki ezt a sort!

Az Scsi-Device-Map alatt láthatjuk, hogy a DMA-mód aktivált-e (lásd 1. és 2. tipp).

A Media Specific bejegyzésben az íróprogram a nyers lemezről kiolvasható információkról ad felvilágosítást. Amennyiben a Hex-kódban csak nullákat látunk, rábukkantunk a lassú írás okára (lásd 3. tipp).

Az írási hibára a Nero egy kóddal utal, például így: Nero Error (-1189). Hogy ez mit jelent, az a Nero.txt fájlból tudható meg. Az írási hibákat a CDR szekcióban találhatjuk – az 1189 például azt jelenti, hogy a lemez nem olvasható, mert a formátum nem kompatibilis, vagyis valami baj van a nyers lemezzel.

Az írási folyamatokhoz tartozó bejegyzések végén, az Existing Drivers pont alatt a Nero a rendszerünkön telepített többi illesztőprogramot felsorolja. Itt rábukkanhatunk az illesztőprogramok közötti nézeteltérések nyomára.

dik másolat mappájába. Ez rendszerint azt jelenti, hogy a legnagyobb méretű, ugyanazon számozással rendelkező VTS_xx_x formátumú és VOB kiterjesztésű fájlakon kívül mindent át kell másolnunk. Mielőtt az így elkészített állományokat lemezre írnanánk, ellenőrizzük, hogy az „összemásolt” DVD lejátszható-e egy DVD-lejátszóban, például a Nero Showtime-ban.

7 Az optimális képminőség beállítása

Nero Recode Az a tervünk, hogy egy nagyon hosszú játékfilmet a Recode-dal egyrétegű DVD lemezre másolunk, méghozzá a lehető legjobb minőségben. **Megoldás:** A Recode négy különböző minőségi fokozatban képes dolgozni – ezek között azonban a programban nem tudunk váltani, ehhez a Registry módosítására lesz szükség.

Indítsuk el a registry-szerkesztőt a Start menü alatt található *Futtatás* mezőbe írt *regedit* parancs segítségével! A Rend-

szereíróadatbázis-szerkesztőben navigáljunk a *HKEY_CURRENT_USER/Software/Ahead/Recode/Preferences* könyvtárba. Itt található a *CompressMode* bejegyzést. Ehhez a bejegyzéshez dupla kattintással a 0 és a 3 közötti értékek egyikét rendelhetjük hozzá. A 0 a *maximum sharpness* (legélesebb) értéket, míg a 3 a *maximum smooth* (leglágyabb) értéket jelenti. A 150 percnél hosszabb játékfilmekhez vagy öregebb filmanyaghoz válasszuk a 3 értéket, így csökkenthetjük a blokkosodást és a kontúroknál előforduló tömörítési hibák kialakulásának valószínűségét. A két óránál rövidebb játékfilmek esetében azonban a 0 értékkel érhető el a legjobb eredmény.

Ha még sosem használtuk másolásra a Recode programot, előfordulhat, hogy esetleg magunknak kell létrehozunk az értéket a Registry-szerkesztőben. Válasszuk az *Új/Duplázó* bejegyzést, és rendeljük hozzá a *CompressMode* nevet, és rendeljük hozzá a kívánt tömörítési módot.

8 DivX-filmek írása DVD-menüvel

DivX SDK, DivX Media Builder, DivX 6.4, VirtualDubMod

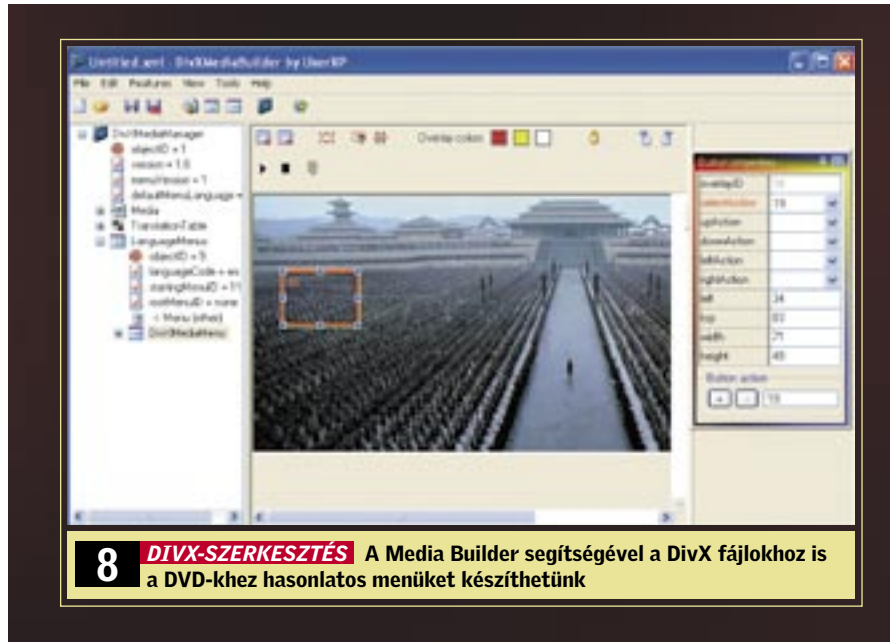
Vajon lehetséges-e filmek másolása AVI formátumba anélkül, hogy el kellene búcsúznunk az olyan DVD-funkcióktól, mint például a menük? **Megoldás:** A Neróval nem, hiszen az írócsomag ugyan létrehozza a filmmásolatokat MPEG4 formátumban, azonban menüstruktúra nélkül. A DVD-n megsokkolt kényelmi szolgáltatások megőrzésére DivX formátumba kell filmünket átkódolni. Ezt nemcsak a számítógépen, hanem azokon a DVD-lejátszókon is le tudjuk játszani, amelyek rendelkeznek a DivX-Ultra tanúsítvánnyal.

A DivX-kompatibilis fájlok készítéséhez e számunk CD/DVD-jén található, vagy a www.divx.com címről letölthető legfrissebb *DivX-csomagra*, a *DivX Media Builderre* és a *VirtualDubMod-ra* van szükség. Kiegészítésként töltsek meg le a labs.divx.com weboldalról a *DivX* →

Media Format File SDK szoftvert, csomagoljuk ki, és másoljuk a DivXMux.exe fájlt a DivX MediaBuilder könyvtárba. Forrányagként válasszunk egy DivX-szel vagy XviD-del tömörített, AVI formátumú filmet, és néhány képet a menüfelület számára.

A menü létrehozása: A mediabuilder.exe fájlra kattintva indítsuk el a MediaBuilder programot. A File/New menü segítségével töltjük be a film AVI fájlját. A következő ablakban csak kattintsunk egyszerűen az OK gombra, ezt követően pedig válasszuk a Features/Add Menu pontot. Itt töltjük be a backgroundVideoID mezőben a from picture gomb segítségével a főmenü háttérképét. Ezt a képet a program egy rövid filmrészletként elmenti, majd behívja a VirtualDubMod szoftvert. Végző lépésben a menuType alatt kinyitható listából válasszuk ki a title bejegyzést.

Ikon létrehozása: Miután a szoftver betöltötte a menüháttérket a főablakba, nyomjuk meg az F8 billentyűt, majd a nyomva tartott bal egérgomb segítségével hozzunk létre egy gombot – a műveletet úgy kell elvégeznünk, mintha a kép egy részle-

8 DIVX-SZERKESZTÉS A Media Builder segítségével a DivX fájlokhoz is a DVD-khez hasonlatos menüket készíthetünk

tét szeretnénk kijelölni. Jobbra látható a Button properties ablak. Itt kattintsunk a button action alatt található + jelre, hogy meghatározhatjuk, mi történjen a gomb megnyomásakor. Az Add or edit action menüből válasszuk a PlayAction beállítást, ezt követően válasszuk ki a Select title pontban filmünk AVI fájlját, ez alatt pedig jelöljük ki a The title itself bejegyzést. Az Add action to list beállításra, majd ezt követően az OK gombra kattintva a gombot hozzárendeltük a filmindításhoz.

Fejezet létrehozása: A fentiekkel megegyezően kell eljárunk a fejezet menü esetében is, egyetlen különbséget leszámítva: a létrehozását megelőzően a Features/Create chapters for title pontra kell kattintanunk. Itt választhatjuk ki, hogy az eszköz milyen időközönként hozzon létre fejezetjeleket. Alapbeállításaként 5 perc szerepel, de választhatunk más időközöt is. Ha minden menüt létrehoztunk, válasszuk a Features/Create DivX pontot. Ezután már hátrádó lehetünk – innen kezdve a MediaBuilder már automatikusan működik. Mivel a filmet nem kell még egyszer tömöríteni, az eredményre sem kell sokat várnunk. Hogy működik-e a menüstruktúra, azt ellenőrizzük úgy, hogy számítógépünkön betöltjük a DivX-lejátszót.

9 Hang testre szabása az audio-CD-k számára

Foobar2000

Egy válogatás CD-t szeretnénk összeállítani, és azt audio-CD-re írni, a lehető legjobb minőségben.

Megoldás: Bár erre a Nero is képes, válogatás esetében nem ez a megfelelő vá-

lasztás. Mivel különböző forrásból származó dalokat szeretnénk egy korongra írni, egymáshoz kell igazítani a hangerőt. Ehhez használjuk a ReplayGain eljárást, amely messze felülmúlja a Nero Normalizálás funkcióját: a ReplayGain megőrzi a hangos és halk zeneszámok dinamikáját, a Normalizálás esetében azonban különbség nélkül valamennyi dal egy hangerőre kerül. A foobar2000 lejátszóprogram rendelkezik a ReplayGain funkcióval, ezért kifejezetten ajánlott a hangerő testre szabására.

A CD/DVD-mellékletről telepítsük a foobar2000-et, és csomagoljuk ki a burninate kiegészítőt a foobar2000 programkönyvtárának Components mappájába. A foobar2000 indítását követően állítsuk össze válogatás lemezünket a File/Add files ponton keresztül. Jelöljük ki minden dalt, majd a helyi menün keresztül kattintsunk a Convert/Write Audio CD pontra.

A következő Audio CD writer setup ablakban kattintsunk a ReplayGain pontra. A Source mode alatt válasszuk ki a legördíthető menüben a Track bejegyzést, a Processing alatt pedig állítsuk be az Apply gain and prevent clipping according to peak pontot. A Preamp beállítás mögött található 89 dB-es hangerő beállítást hagyjuk változatlanul. Beállításainkat erősítsük meg az OK gombra kattintva, majd a Burn parancson keresztül indítsuk el az írást.

10 DVD9 tökéletes írása

ImgBurn

Ha egy filmet minőségvesztés nélkül szeretnénk átmásolni, akkor ezt DVD9-re kell tennünk. Mire ügyeljünk eközben?

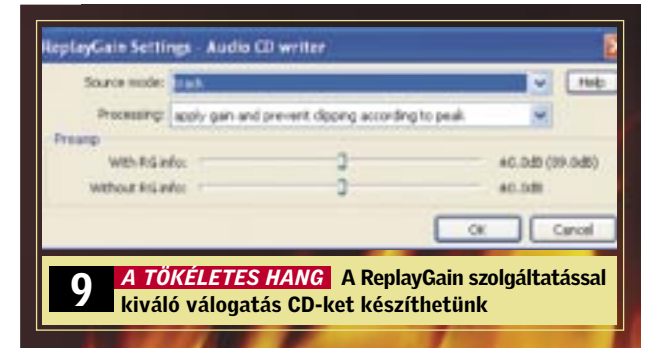
Megoldás: Elsősorban három szempont-ra figyeljünk: Vásároljunk jó minőségű DVD+R DL nyers korongot, így biztosan nem gyártunk selejtet. Másodszor állítsuk át a korong booktype beállítását DVD-ROM-ra, ezzel növeljük a lemez kompatibilitásának mértékét a lejátszóval. Végül igyekezzünk minél ügyesebben kijelölni a Layer Break – ez az a pont, ahol a lézer az első rétegről átvált a másodikra – helyét.

A booktype a CD-DVD Speed esetében az Extra/Bit-beállítás menü segítségével beállítható, a Layer Break helyét azonban nem jelölhetjük ki. Ezért jobb, ha az ImgBurn nevű programmal írjuk meg lemezünket. A programot CD/DVD-mellékletről telepíthetjük. Duplán az asztali ikonra kattintva indítsuk el az ImgBurn-t, és a Mode menüben válasszuk ki a Build beállítást. Az Output menüben kattintsunk a Device-ra, majd a szoftver ablakának bal oldalán kattintsunk a mappakonra, és töltjük be a programba az eredeti DVD-nk VIDEO_TS könyvtárát. Figyelem: mivel az ImgBurnnel nem törhető fel a másolás elleni védelem, ezért a CSS kódolással védett lemezek esetében ez az eljárás nem működik!

Most kattintsunk a jobbra található nagyméretű számológép ikonra. Az ImgBurn ezután megnyit egy újabb ablakot, amelyben meghatározhatjuk a Layer Break helyét.

A program rendszert több lehetőséget is felajánl, ezek közül válasszuk ki egy, az ImgBurn által Very good-nak vagy Excellentnek minősített helyet, majd választásunkat hagyjuk jóvá az OK gomb megnyomásával. A jobb oldalon nyissuk meg az Options fület, és a File System beállításnál válasszuk az ISO 9660 + UDF értéket. Amennyiben most a Device fül jobb alsó részén a könyvikonra kattintunk, megnyílik a Change Book Type ablak.

Keressük ki a listából írónk gyártóját, és válasszuk a Current Setting menüből a For DVD+R DL Media bejegyzést. Alatta állítsuk a New Setting pontot DVD-ROM értékre, kattintsunk a Change, majd beállításaink jóváhagyásához az OK gombra, hogy így visszajussunk a főablakba. Végül

9 A TÖKÉLETES HANG A ReplayGain szolgáltatással kiváló válogatás CD-ket készíthetünk

kattintsunk a bal alsó részben található Write ikonra. A program a biztonság kedvéért még egyszer minden beállítást rákérdez – ezeket az OK gomb lenyomásával hagyhatjuk jóvá –, és csak ha ezt követően indítja el az írási folyamatot.

KAPCSOLÓDÓ LINK:

[http://forums.afterdawn.com:](http://forums.afterdawn.com)
Az írással kapcsolatos információk és segítség

[http://forum.digital-digest.com:](http://forum.digital-digest.com)
Számos tipp a video-DVD-khez

[http://forum.imgburn.com:](http://forum.imgburn.com)
Segítség az ImgBurn freeware-rel kapcsolatos problémákhoz

Az új Nero 7.5 csúcspontjai

■ **Új írási formátumok** – Jelenleg nem létezik jobb írószoftver azok számára, akik már most át szeretnének állni a Blu-ray-re vagy a HD DVD-re.

■ **A legjobb filmmásoló program** – Filmek másolására a Nero a legjobb választás: az írócsomag jelenleg az egyik legfejlettebb és leggyorsabb H.264 tömörítővel rendelkezik. Emellett a Nero a 7.5-ös verzió óta képes kihasználni a többmagos processzorok nyújtotta lehetőségeket, így a korábbiaknál jóval gyorsabb lehet – feltéve, hogy rendelkezünk a megfelelő hardverrel.

■ **Kényelmes DVD-authoring** – Bár a Nero Vision viszonylag szerény authoring-eszköz, azonban a kezelése nagyon egyszerű. Az aktuális verzióval már egészen profi kinézetű lemezeket készíthetünk – hála a különféle sablonoknak, amelyekben mozgóképek, klipek is találhatóak.

■ **Többcsatornás hang a csomagban** – többcsatornás hang szerkesztése fillérért – jelenleg ez is csak az aktuális Nero sajátja, még hozzá a Soundtrax modulban. A hasonló hangszerkesztők több száz euróba kerülnek.

RANGEBOOSTER N° 650

Biztonságosabb merevlemez

Az új PC merevlemezén egyetlen partíció fogad, pedig adataink biztonsága érdekében jobb lenne, ha több részre osztanánk. A Chip megmutatja, hogyan tehetjük ezt meg.

Ebben a cikkben:

Partíciók átméretezése adatvesztés nélkül
A merevlemez ideális felosztása
Tökéletes védelem kényes adataink számára

Afrissen vásárolt számítógép merevlemezén általában csak egyetlen partíciót találunk. A gyártónak ez így ésszerű, mivel gyorsan, egyszerűen és költségtakarékosan állítható be, a felhasználó számára azonban már a legkevésbé sem optimális. Ha saját merevlemez-partíciókat hozunk létre – külön-külön egyet-egy az operációs rendszernek, a programoknak és az adatoknak –, akkor a biztonsági mentések szükséges mérete jóval kisebb lesz, nő a gépünk teljesítménye és valamelyest növekszik az adatbiztonság is.

Az átlagos konfigurációk ma többnyire egyetlen, 160–250 GB-os lemezzel kerülnek a boltokba. Lépésről lépésre megmu-

tatjuk, hogy miként oszthatjuk fel az ilyen méretű lemezt több partícióra. Azért, hogy mindig hibátlanul működjön a merevlemez, végigfuttathatjuk rajta az automatikus töredezettségmentesítő programot, és alkalmanként a fizikai hibák szempontjából is átvizsgálhatjuk. Mindehhez csupán a lemezkezelő szoftverre van szükségünk – mint például a CHIP 2007/02-es számának DVD-jén található Paragon Hard Disk Manager 6!-ra

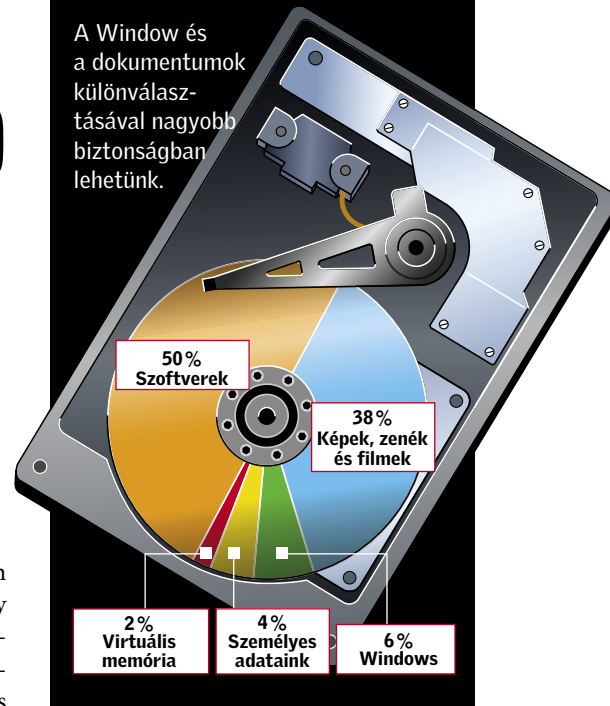
Ezúttal egy újonnan vásárolt gép merevlemezét osztjuk fel újra – az alkalmazásokkal és adatokkal teletömött HDD-n ez sokkal nehezebb feladat, de azért kellő óvatossággal természetesen ez is megoldható.

1 ELŐKÉSZÜLETEK: Partíció átméretezése és létrehozása

Kicsomagoltuk és beállítottuk új számítógépünket – lássunk most hozzá az újraparticionáláshoz. Abban, hogy mi egy merevlemez optimális felosztása, a szakemberek

Tökéletes felosztás

A Window és a dokumentumok különválasztásával nagyobb biztonságban lehetünk.

sem tudnak megegyezni – ám az alapszabályok tekintetében nincs eltérés. Például mindenki egyetért abban, hogy célszerű, ha a Windows és az alkalmazások különböző partíciókon helyezkednek el. Így ha a Windows esetleg kilehelné a lelkét, csupán az operációs rendszert kell újratelepítenünk, az adataink azonban sértetlenül megmaradnak a számítógépen. Nekünk kell eldöntenünk, hogy titkos adataink számára szükségünk van-e egy külön, kódolt partícióra is.

A partíciók létrehozásához indítsuk el a lemezkezelő programot, jelöljük ki az induláskor meglévő egyetlen partíciót, és nyomjuk meg a *Resize* gombot. Az ekkor előbukkanó ablakban az egér segítségével

vel egyszerűen átméretezhetjük az eddig a teljes lemezterületünket elfoglaló C partíciót. Az így létrehozott üres területen helyezhetjük majd el a további partíciókat.

Windows: Az XP számára osszunk ki 10 gigabájtot. Ez a méret elegendő arra, hogy a telepített alkalmazások bejegyzései is elférjenek a registryben anélkül, hogy a tárhely szűkössé válna. Figyelem: az operációs rendszer egy elsődleges meghajtóra kerüljön, különben nem lesz képes bootolni!

Alkalmazások: Ha kizárólag hatalmas méretű programjaink vannak, mint például a Microsoft Office vagy az Adobe Creative Suite, akkor rendeljünk ehhez a partícióhoz 80–100 gigabájtnyi méretet, kisebb szoftverek esetében elegendő a 70 gigabájt is.

Adatok: Attól függően, hogy mennyi szabad memóriahely áll még a rendelkezésünkre, tartalékoljunk a *Dokumentumok* mappa, vagyis a zenék, videók, dokumentumok és képek számára 60–70 GB-nyi memóriát.

Szemét: A Windows lapozófájlja, az ideiglenesen letöltött fájlok stb. számára elegendő a 3-5 gigabájtnyi hely. Egy ilyen partíció létrehozásának előnye, hogy nincs többé szükségünk karbantartó eszközre, a jövőben elegendő csak formátálni a „szemét-partíciót”.

Titkos: A beosztástól függően a 160 GB-ból még 7-5 gigabájt szabad. Ennyi bőven elegendő a magánjellegű adatok számára.

2 BEÁLLÍTÁS: Új név hozzárendelése

Ha létrehoztuk a partíciókat, adjunk nekik egyértelmű, kifejező nevet. Ezt is villám-

Ingyenes megoldás

Ha valami miatt nem rendelkezünk a CHIP 2007/02-es lemezével, érdemes ellátogatni a <http://partitionlogic.org.uk> oldalra. Az innen ingyen letölthető Partition Logic névre hallgató program egy saját operációs rendszerrel rendelkező CD-lemez vagy floppy-imidzs formájában tölthető le.

A lemez megírása után egy, a régi DOS-alapú fdisk tudását messze túlszárnyaló lemezkezelő-szoftvert kapunk. Hasonló, ám nagyobb méretű (viszont többet is tudó) segédprogram a <http://gparted.sourceforge.net> címen elérhető Gparted.

Mindkét, saját lemezéről induló programmal partíciókat mozgathatunk, hozhatunk létre, törölhetünk és rejtethetünk el. A támogatott formátumok között nemcsak a Windows, hanem a Linux és más operációs rendszer partíciói is megtalálhatóak.

gyorsan elvégezhetjük a Paragon lemezkezelő szoftverrel: a jobb egérgombbal kattintsunk a program főablakában a kívánt partícióra, mondjuk a C:-re. A felbukkanó menüben válasszuk a *Modify* pontot, és onnan a *Set label...* parancsot, majd adjunk meg egy új nevet, például: *Rendszer*. Kattintsunk a *Yes* gombra, és már készen is vagyunk.

3 ÁLCÁZÁS: Partíciók elrejtése

A bizalmas dokumentumok, például a céges iratok védelmére rejtjük el a partíciót. **Elrejtés:** Az első lépés nagyon egyszerű: a jobb egérgombbal kattintsunk a lemezkezelő szoftverben az elrejtetni kívánt partícióra, és válasszuk a *Hide* pontot. Az ál-

cazott partíció ezt követően a főablakban a *Hidden NTFS* megjegyzést kapja.

Újraindítás: Mielőtt eltüntetnénk a meghajtót, válasszuk a Paragon lemezkezelőben az *Apply* gombot. Erre azért van szükségünk, mert eddig az új partíciókat az eszköz még nem hozta létre, és így nincs is mit elrejtetnie. Szoftverünk ezeket a feladatokat csak a DOS környezetben tudja elvégezni.

A fenti menüparancs kiválasztását követően számítógépünk újraindul, és még a Windows betöltődése előtt a Hard Disk Manager beállítja az új partíciókat, hozzájuk rendeli az új neveket, és végezetül elmenti a titkos partíciót.

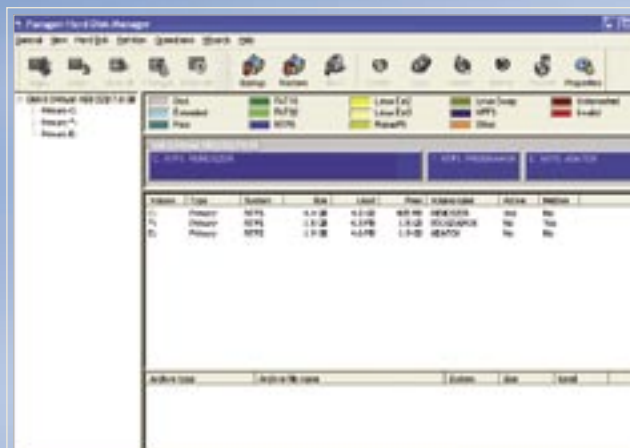
4 FÁJLÖSVÉNYEKEN: A Windows testreszabása

Létrehoztuk a partíciókat. Most már csak néhány alapértelmezett elérési útvonalat kell megváltoztatnunk, hogy a Windows például az alkalmazásokat többé ne a *C:\Program Files* alá, hanem az *Alkalmazások* partícióra telepítse.

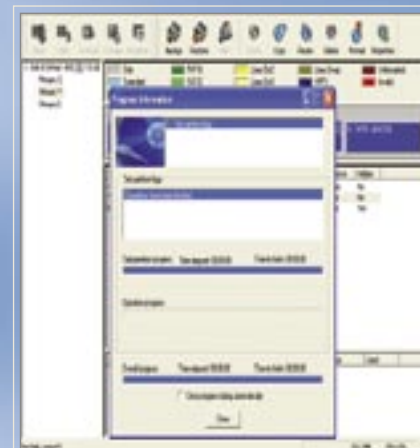
A *Rendszerleíróadatbázis-szerkesztő*n keresztül az útvonalat gyorsan és könnyedén módosíthatjuk: kattintsunk a *Start* menü alatt található *Futtatás* pontra, és írjuk be a *regedit* parancsot. A megjelenő *Rendszerleíróadatbázis-szerkesztő*ben navigáljunk a *HKEY_LOCAL_MACHINE/Software/Microsoft/Windows/CurrentVersion* kulcshoz. Itt keressük ki a *Programs-FilesDir* értéket, és rendeljük hozzá az *Alkalmazások* partícióhoz vezető útvonalat. Azért, hogy az XP a lapozófájlt a neki szánt partícióban helyezze el, kat- →

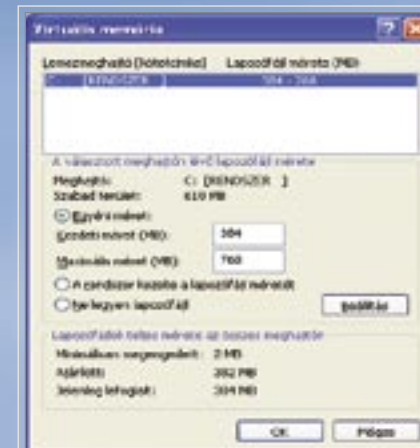
1.a ILYEN VOLT, ILYEN LETT A gyári, nem éppen célszerű konfiguráción pár perc alatt adatvesztés nélkül is sokat javíthatunk a Hard Disk Manager segítségével

1.b TÖBB RÉSZBŐL Több különálló partícióval áttekinthetőbb lesz merevlemezünk, ráadásul adataink is nagyobb biztonságba kerülnek

3 BÚJÓCSKA A titkos adatokat tartalmazó partíciót elrejtethetjük a kíváncsi tekintetek elől

4 VIRTUÁLIS A virtuális memóriának sokkal jobb helye van egy külön partíción

6 BIZTONSÁGBAN A rendszerpartíciót elmentve, később a Windows egyszerűen helyreállítható

7.a TELJES VÉDELEM A TrueCrypt segítségével legérzékenyebb adatainkat is biztonságban tudhatjuk

7.b ZSEBSZÉF Ha szükséges, akkor egy USB kulcsra is készíthetünk titkosított partíciót

tintsunk a jobb egérgombbal a *Sajátgép* ikonra, és a helyi menüben válasszuk a *Tulajdonságok* pontot. A *Speciális* fülben kattintsunk a *Teljesítmény* pont alatt található *Beállítások* gombra. A most megjelenő párbeszédablak *Speciális* fülében adjuk meg a *Módosítás* ponton keresztül a helyes partíciót. Végezetül indítsuk újra számítógépünket, hogy rögzítse az elvégzett módosításokat.

5 ELLENŐRZÉS:
Mindig tökéletes merevlemez

A lemezkezelő szoftver még ennél is többre képes: nemcsak partíciókat hoz létre, hanem azok működőképességét is felügyeli, és fontos karbantartási feladatokat is ellát. A karbantartás valamennyi parancsát a *Partition* menü alatt találhatjuk. Ha a merevlemez egy adott területét szeretnénk töredezettségmentesíteni, akkor válasszuk a *Modify* pont alatt található *Defragmentation* parancsot. Ugyanitt töredezettségmentesíthetjük az *Master File Table (MFT)* fájlt is, amely ugyancsak hatással lehet számítógépünk sebességére. Az MFT csak az NTFS fájlrendszer alatt létező rendszerfájl, amely mindegyik partíción megtalálható. Minden fájl számára tartalmaz a merevlemezen elmentett bejegyzéseket, és – a lemezen tárolt „közönséges” fájlokhoz hasonlóan – idővel töredezetté válik, lassítva annak működését.

Fizikai hibák szempontjából sem árt időnként átvizsgálni a merevlemezt. Válasszuk ehhez a *Partition (Partíció)* menü alatt található *Retest surface* parancsot. A legtöbb esetben elegendő a *Normal (Nor-*

mális) beállítás. A felületteszt a fizikai hibákat keresi, a *Check file system integrity* paranccsal az adatstruktúrában található hibákra bukkanhatunk.

6 ELMENTÉS: Csak külső lemezre

Valóban biztonságos adatmentésre legjobb, ha külső lemezt használunk, amelyet csak szükség esetén csatlakoztatunk. Ennek segítségével az esetleges merevlemez-összeomlást követően villámgyorsan helyreállíthatjuk rendszerünket. Térjünk vissza megszokott Paragon szoftverünkhöz, és a *Backup* gomb megnyomásával mentjük el a teljes munkakörnyezetet. Ám ennél jóval elegánsabb megoldás, ha csak a személyes adatainkat és a telepített alkalmazásokat mentjük el: ezt a jobb egérgombbal a menteni kívánt partícióra kattintás után, az így előhívott menü *Copy Partition* pontján (vagy az *Alt+C* gombkombináció használatával) tehetjük meg.

A Windows lapozófájlját egyáltalán nem kell elmentenünk, ám az operációs rendszerből létrehozhatunk egy backupot, még addig, amíg a Windows hibamentesen működik, és benne minden fontos illesztőprogram megtalálható.

7 TRUECRYPT: A profi védelem

A 3-as pontban elrejtettünk ugyan egy partíciót, ám az erősen érzékeny adatok számára ez nem nyújt megfelelő védelmet, hiszen számtalan ingyenes programmal pár lépésben láthatóvá tehetjük ezt a meghajtót. Ha valóban feltörhetetlen védelmet szeretnénk elérni, akkor jó választás lehet a www.truecrypt.org oldalról ingyenesen

letölthető *TrueCrypt* program. Ha nem boldogulnánk vele, akkor – legalábbis, ha tudunk aligolul – a <http://www.truecrypt.org/docs/> weboldalon található képes, lépésről lépésre útmutatással segíthetünk magunkon.

A program használata nem bonyolult, ám mint minden profi titkosító-program, némi óvatosságot követel. Az eltűnt jelszavakkal ugyanis visszavonhatatlanul elvesznek az adataink is, hiszen ez a kódolás nem törhető fel – így természetesen a CHIP szerkesztősege sem tud semmiféle felelősséget vállalni az elfelejtett jelszavakból adódó károkért!

A titkos és rejtett partíció létrehozásához először indítsuk el a Start menüből a *TrueCrypt* programot. Ha az 1-es lépésben leírtakat követtük, akkor a merevlemezünkön most egy *Titkos* feliratú, tökéletesen üres partíció várja a legérzékenyebb adatainkat.

A TrueCrypt ablakában a szabad meghajtó-nevek betűinek felsorolása fogad minket – válasszunk ezek közül egy olyat, amelyet várhatóan ritkábban használunk majd (például T). Ezután nyomjuk meg a *Create Volume* gombot, és kövessük a varázsló utasításait (a rejtett – azaz *hidden* – meghajtóval maximális biztonságot érhetünk el).

Mivel mi egy egész partíciót el szeretnénk rejtetni, ezért a harmadik lépésben a *Select Device* gombot válasszuk. Ezután gyakorlatilag két titkos partíciót is létre kell hoznunk, tehát ne lepődjünk meg azon, hogy a TrueCrypt bizonyos kérdéseket többször is feltesz!

10 fotós tipp – amit kevesen ismernek

Szuper téli fotók kompakt géppel? Aki ismeri a trükkjét, annak ez nem okoz gondot! Képszerkesztéssel pedig még több lendületet vihetünk a fotókba.

Ebben a cikkben:

- ✓ Készítsük fel gépünket a télre!
- ✓ A jól sikerült felvételek titka
- ✓ Elkészült fotóink javítása
- ✓ A legjobb programok a CD/DVD-n
- ✓ Profi tipp: mozgás zoomeffektussal

Az idén nem jött be a papírforma, január végén, e sorok papírra vetésekor, tél helyett javában dúlt a tavasz. Ám még koránt sincs vége a szezonnak, jöhet dermesztő hideg, hullhat a hó, s persze sokan most indulnak si vakációra az Alpokba, ahol szeretnék megörökíteni élményeiket. A digitális fényképezőgépek azonban

nem szeretik a mínuszokat, és gyakran a hóval borított tájak látványának visszaadása is meghaladja a képességeiket. Miként tartható fényképezőgépünk a fagyban is fitten? Hogyan készítenek a profik hóban is jó képeket? Célzott utómunkálatokkal hogyan hozható ki a legtöbb a havas felvételekből? Jól jöhetnek a Chip téli tippjei.

FÉNYKÉPEZÉS

Téli fotózás optimálisan

Csupán kevés fényképezőgép kínál speciális beépített programot havas téli felvételek készítéséhez. A gyakorlott digitális fényképezők ezért maguk veszik kézbe az ügyek irányítását, vagyis a fényképezőgépen a manuális módot használják megfelelő beállításokkal.

1 Tegyük „télállóvá” digitális fényképezőgépünket

Ahelyett, hogy eltennék télire, készítjük fel a fagyra-hóra készülékünket. Ami az üzletben fel sem tűnik, az a verőfényes hómezőkön komoly gondot jelent: fényes napsütésben sok kijelző erősen tükröz, ráadásul gyenge a megvilágítása, a kép részletei alig ismerhetők fel rajta. A könnyen karcolódó TFT-k védelmére jól beváltak a PDA-érintőképernyőkhöz használatos védőfóliák. Ilyet pár száz forintért már kapunk a szaktoltokban, egy ollóval pedig otthon egyszerűen méretre vágjuk őket. Tekerjük fel maximumra a kijelző fényerejét, hogy lássunk is rajta valamit a világos környezetben, de vigyázat: így megnő a fogyasztása, tehát legyen nálunk legalább egy pótakku (ez amúgy is

1 LATASMÓD Az LCD kijelzőn gyakran alig látni valamit – ezért állítsuk maximumra a fényerőt

2 ÉLETLENŰL Gyenge kontrasztnál az autofókusz használhatatlan, válasszunk nagyobb rekesztéket

jól jöhet az egész napos sportprogramok közben). Mivel az áramforrások érzékenyek a hidegre, tartsuk őket közvetlen testünk közelében, ne pedig a dzsekink külső zsebében. Célszerű ugyanezt tenni a fényképezőgéppel is. Kötelező felszerelés még egy nagy memóriakártya, de az a legjobb, ha tartalékban is van még egy kártya nálunk.

2 Gyorsabb fókuszálás

Téli tapasztalataink általában azt mutatják, hogy a fényképezőgépek mechanikája nagy hidegben igencsak lassan működik. A kioldás késleltetése például jelentősen megnövekszik, amiben elsősorban az autofókusz a ludas. Ezt a hatást mérsékelhetjük, ha *Programautomatika*, *Rekeszelőválasztás* vagy *Manuális* üzemmódban magas blendeértéket (f7.2-f8) állítunk be. Ezzel növekszik a mélységélesség, és nem kell az autofókuszunk olyan sokáig keresgélnie ahhoz, hogy megtalálja a helyes élességet. Így ugyan egy kicsit hosszabb lesz az expozíciós idő, de ez hóban nem okoz gondot, mivel elegendő a fény, a bemozdulás veszélye kicsi, viszont sokat nyerünk a gyorsabb reakcióidővel.

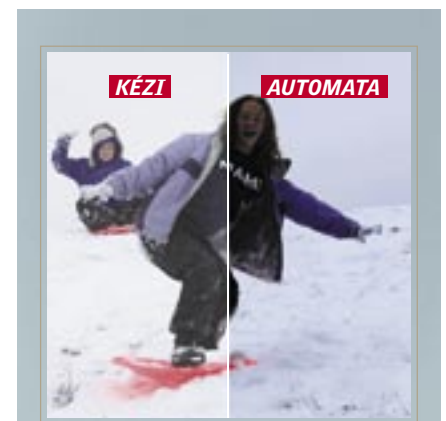
Kontrasztzegényebb környezetben – például alacsonyan lógó felhőknél vagy ködben – az autofókusz gyakran teljesen felmondja a szolgálatot. Ilyenkor úgy bírhatjuk működésre, hogy először megcélzunk témánk közelében egy kontrasztban gazdag részletet, és csak ezután választjuk ki a végleges képkivágást. Fontos: e helynek ugyanolyan távolságra kell lennie, mint a főmotívumunknak. Ha van a fényképezőgépünkön *AF-Lock* gomb (fókusz rögzítése), akkor ezzel rögzíthetjük a be-

állított élességet, mielőtt új képkivágást választanánk, ha nincs, a legtöbb gépen a kioldógomb félig benyomott állapotban tartásával érhetjük el ugyanezt a hatást.

Egyes digitális kompakt gépek manuális fókuszálásra is lehetőséget kínálnak. Ez jól hangzik, de a téli tájban alig használható, az élességet ugyanis a kijelzőn kell ellenőriznünk, azon viszont alig ismerhetők fel a finom részletek.

3 Az automata expozíció kicselezése

Egybefüggő hómezővel övezett motívumok fotózásakor legyünk óvatosak. Aki ezekre egyszerűen csak rákattint, azt könnyen meglepetés érheti: az életben szikrázó kékesfehér hóból a képen szürkés massa lesz, a téma besötétül. Miért? Nagyon egyszerű: a hóról visszaverődő szórt fény nagy fényerőről győzi meg a szenzort. Így aztán a legtöbb automata erősen alulexponálja a képet. →

3 KORREKCIÓ Extrém körülmények között felül kell bírálunk a gép automatikáját

Programok a CD/DVD mellékeleten

Az itt felsorolt programok megtalálhatók CD/DVD-mellékletünkön.

- Adobe Photoshop CS2 Demo
- Professzionális képszerkesztés
- Picasa
- Nagy teljesítményű képkezelés
- Ant Renamer
- Sok fájl átnevezése egyszerre
- Siren
- Kiolvassa a képek EXIF-adatait
- Similarpictures II
- Megtalálja és megnevezi a duplikátumokat
- Gallery Constructor
- Webgalériát készít a képekből
- Hotpixels Eliminator
- Megszabadítja a digitális fotókat a hibás pixelektől
- Smart Data Recovery
- Kicsinyíti, és e-mailben elküldi a képeket
- ViewNResize
- Több fotóból panorámaképet készít
- AutoStitch

CD-n DVD-n

A hibát így korrigálhatjuk: a több mérés helyett válasszunk spotmérést, és állítsuk az expozíciókorrekciót +1–2 fényértékre. Állítsuk be a képet úgy, hogy a fő motívum a kép közepén legyen, és a kioldógomb félig történő lenyomásával (vagy ha gépünk rendelkezik AE-Lock funkcióval, akkor annak használatával) rögzítsük az expozíciót. Ezután már kiválaszthatjuk a nekünk tetsző kép kivágást, és elkészíthetjük a felvételt – nem kell félnünk a főmotívum alulexponáltságától. Figyelem: ha a teljes képet kitöltően csak egyvalakit szeretnénk hóban fényképezni, akkor hagyjuk ki az expozíciókorrekciót, mivel a mérésnél már csak kevés szórt fény jut az érzékelőre, és a felvétel túl világos lenne!

4 Fehéregyensúly optimalizálása

A síterepék többnyire magasan a hegyekben vannak, ahol az UV-sugárzás sokkal erősebb, mint alacsonyabb helyeken – ezzel azonban az automatikus fehéregyensúly-állítás nem tud mit kezdeni. Ezért szinte minden fényképezőgépnél korrigálni kell a fényhőmérsékletet. Ez a hegyekben, ebben az évszakban 7 000–10 000 kelvin fok körül van.

Ha a fényképezőgépünk erre lehetőséget ad, akkor állítsuk át manuálisan. Egy fehér felületre (esetünkben a hóra) történő automatikus fehéregyensúly-beállítás ilyenkor nem elegendő, mivel az UV-sugárzás meghamisítja a kiigazítást. Készítsünk tehát egy tesztfelvételt, és módosítsuk felfelé a fehéregyensúly értékét. Egyébként sajnos az objektív elé tett úgynevezett skylight-filter is csak analóg fényképezőgépeknél segít. A digitális fényképezőgépek beleszámítják a hatását, hiszen a szűrőn keresztül mérnek.

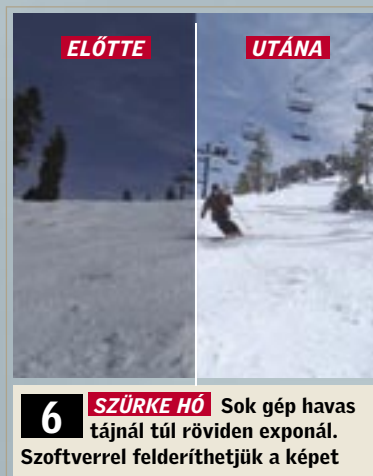
5 Kovácsoljunk erényt a gyengeségekből

A hegyekben, a legjobb fényviszonyok mellett is gyakran találkozhatunk a *pixel blooming*-nak (túlsordulásnak) nevezett jelenséggel, ha ellenfényben készítünk felvételt. Ilyenkor a sötétebb részek körvonalainál erős fényszóródás figyelhető meg (kicsit hasonlít az objektív okozta kromatikus aberrációhoz). Ezt a szenzorra érkező túlzott fény mennyiség okozza, amelytől a CCD cellái gyakorlatilag „túlsordulnak”, és a mellettük elhelyezkedő cellák értékeit is meghamisítják.

Ha már semmiképpen sem tudjuk elkerülni a pixelbloomingot, fordítsuk a

4 **TÉLI KÉKSEG** Az UV-sugárzás megzavarja az automatikus fehéregyensúlyt

6 **SZÜRKE HÓ** Sok gép havas tájnál túl röviden exponál. Szoftverrel felderíthetjük a képet

7 **SÖTÉT SAROK** Az Adobe Lightroommal megszüntethetjük a csúf vignettálódást

javunkra a helyzetet, és használjuk kreatív stílus elemként. Különösen közvetlen ellenfényben készíthetők így nagyon látványos felvételek. Ha még erősíteni is szeretnénk a hatást, állítsunk be magas fényérzékenységet, tehát magas ISO-értéket. Előfordul, hogy a legkisebb blende és a legrövidebb expozíciós idő sem elég, hogy megakadályozzuk a túlexponálást. Ilyenkor az ISO-értéket kell fokozatosan csökkenteni.

A legjobb, ha több felvételt készítünk különböző értékekkel. Fontos: egyes mai

kompakt fényképezőgépek elektronikusan próbálják meg eltüntetni a képből a blooming okozta hatást.

KÉPSZERKESZTÉS

Hozzuk ki a legjobbat a meglévő képekből

Egyértelműen az a legjobb, ha a fotók már a felvételkor tökéletesen vannak exponálva, de megfelelő eszközökkel még a félresikerültnek látszó képeken is javíthatunk. Mellesleg, a jól sikerült fotóknak sem árt egy kis csiszolás.

6 Mosdassuk ragyogó fehérre a havat

Ha az expozíciós automatika csődöt mondott, és ragyogó fehér hó helyett unalmas szürkeség terpszkedik a képen, vessük be az új *Adobe Lightroom*ot. Átfogó szolgáltatásai már az ingyenes beta verzióban is lefedik a fotózás teljes munkafolyamatát – a másolástól, nézegetéstől, kezeléstől a digitális előhíváson keresztül a bemutatók készítéséig és a nyomtatásáig. Az egészben a legjobb, hogy amíg más programok csak RAW formátumú fotókat konvertálnak, a Lightroom sok profi funkciót JPEG képekhez is hozzáférhetővé tesz. Így például utólag meg lehet változtatni a fehéregyensúlyt, az expozíciót, és részletenként módosíthatunk a színeken – az eredeti fájl megváltoztatása nélkül.

A munkamenet a következő: először olvassuk be a képeket a *File|Import* menüpont segítségével. Utána válasszunk ki egy fotót, és kattintsunk jobbra fent a *Develop* gombra – erre megnyílik az ilyen nevű modul. Jobbra számos beállítócsúszka áll rendelkezésre a képanyag módosításához. A *Basic* szakaszban a *Whitebalance*-szal határozzuk meg a színhőmérsékletet, tehát azt, hogy a kép melegebb vagy hidegebb hatást keltsen-e. Az *As shot* választásával a listáról mindig visszajutunk az eredeti állapothoz.

A következőben húzzuk az *Exposure* beállítócsúszkát jobbra, hogy növeljük ezzel a megvilágítást. Ez felderíti a képet, visszaadja a hó ragyogó fehér színét. Egyes területek most valószínűleg túl lesznek világítva – az így elveszett részleteket a *Recovery* csúszkával hozhatjuk vissza.

7 A vignettálódás megszüntetése

Ragyogó kék ég, fehér hó – az ilyen felvételeknél gyakran csúnya árnyékok tűnnek fel a kép sarkaiban. Ezeket a Lightroom

Develop eszközpalletájának *Lens Corrections* eszközeivel könnyen eltüntethetjük. Egyszerűen húzzuk a *Lens Vignetting* alatti *Amount* csúszkát jobbra addig, amíg a sarkok ugyanolyan világosak nem lesznek, mint a kép közepe.

8 Kontraszt optimalizálása

Az első „mosás” után lehet, hogy fotónk kicsit kifakult hatást kelt. Nem gond: színérték-korrekcióval állítsuk vissza az eredeti színeket. Ezt a központi eszközt szinte minden képszerkesztő program tartalmazza, a Lightroomnál a *Tone curve* szakaszban találjuk. Egy enyhe S-kanyar a diagramon növeli a kép kontrasztjait, s az egész felvétel élénkebbnek, színesebbnek tűnik. Ezt a diagram alatti csúszkával állíthatjuk be, de az egérrel közvetlenül is alakíthatjuk a görbét. Praktikusak az *ACR Curve* kombinált mező alapbeállításai – előismeretek nélkül is gyorsan javíthatunk a kép kontrasztján. A javítások után mentjük a képet a *File|Export* menüparanccsal. Rögzítsük még az ablakban a tárolás helyét, a felbontást és a nevet.

9 Színhatás javítása

Egy lehetőséggel több színnel az eleve jó fotókból gyakran egyenesen szenzációsat varázsolhatunk. Am önmagában az ritkán hoz sikert, ha a képszerkesztővel csak a színtelítettséget növeljük: végül is egyes elemeket akarunk hangsúlyozni, nem pedig karikatúrát készíteni. Ezért inkább használjunk szelektív színekorrekciót, amellyel elválaszthatjuk egymástól, és célzottan módosíthatjuk a színeket. Példánkban (jobbra) felerősítjük az égbolt hatását és az alatta megvilágított felhőket.

Nyissuk meg a képet Photoshopban, és válasszuk ki a szerkesztendő részt. A kijelölést kezdjük a *Varázspálcával*, majd finomítsuk a *Lasso*-val. Új területeket a lenyomva tartott *Shift* gombbal adhatunk hozzá, a kijelölés csökkentésére pedig az *Alt* gomb szolgál. A hegyek határoló vonalán nagyon jól működik a mágneses lasszó. Dolgozzunk pontosan, mert minél

pontosabb a kijelölés, annál jobb lesz a végeredmény!

Mentsük a maszkot a *Kijelölés/Kijelölés mentése* menüpontból *Égbolt* néven. Utána kattintsunk a *Rétegek* paletta alsó szélén a fekete-fehér körre, és nyissuk meg a *Szelektív szín* menüt. Ezzel létrehozunk egy új beállítási réteget. A Photoshop átveszi a kijelölést, és egy miniatúrát mutat →

9 **KIFAKULT SZÍNEK** A szelektív színekorrekcióval sokkal élénkebb színeket adhatunk az égboltnak (jobbra)

Vessünk véget a káoszoknak: aki jól archivál, mindent villámgyorsan megtalál

Semmitmondó fájlnevekkel rendelkező fényképek szerte a merevlemezen mindenféle mappákban? Nem csoda, ha belezavarodunk. De semmi gond, a Chip segít rendet teremteni (a témáról részletesebben előző számunk 102–104. oldalán olvashatnak).

Kronológikus elrendezés

Aki minden fotót egy könyvtárba pakol be, és ezek kezelését átengedi a képadatbáziskezelőnek, az később sokat bosszankodik majd. Amint összegyűlik pár száz fájl a mappában, a képek elérése jelentősen lelassul. Inkább osszuk be a képeket már importálásakor könyvtárakba, amelyeknek a felvétel dátumát adjuk névként. Ezt például az *Adobe Lightroom* (<http://labs.adobe.com/technologies/lightroom/>) automatikusan elvégzi.

Azonnal mentsük a képeket

Egy-egy „fotóportya” után, mielőtt bármit is tennénk, rögtön mentsük a képeket. Írjuk ki például közvetlenül CD/DVD-re, vagy másoljuk egy külső merevlemezre. Így lesz mentésünk a nem kívánt, véletlen törlések esetére.

Fájlok átnevezése

A következő lépésben cseréljük le az *IMG_006.JPG* típusú fájlneveket értelmezsébbek-

IDŐREND Rendezzük fotóinkat dátum szerint. Ezzel jobb áttekintést és felcserélhető képeket kapunk. A kategorizálást a Lightroom program átvállalja

re, például ilyenre: *NYARALÁS_USA-006.JPG*. A legjobb, ha mindjárt a felvétel dátumát is a névbe integráljuk – így minden név egyedi lesz. A *Picasa* vagy a *Siren* program például villámgyorsan elvégzi ezt a feladatot úgy, hogy minden felvételnél kiolvassa a képfájlból írt EXIF-adatokat – például a dátumot és a felbontást –, és ezt automatikusan a fájlnevébe integrálja.

Felvételek értékelése

Minden képezelő program lehetőséget nyújt a felvételek értékelésére – többnyire egytől ötig terjedő skálán. Legjobb, ha erre mindjárt az első átnézéskor vesszük a fáradságot. Tip-pünk: minden olyan kép, amelyik elégségesnél rosszabb osztályzatot kap, digitális adatszemet, és a szemétkosárba való. Ezzel helyet takarítunk meg a jó felvételeknek.

a rétegen. A Színek mezőben válasszuk ki a kék árnyalatokat. A csúszka segítségével módosíthatjuk az esti égbolt színalkotóinak arányát. Vegyünk ki egy kis sárgát – ez gyakran túl világossá teszi az eget. Adjunk hozzá erőteljesen magentát és feketét, hogy erősítsünk az égbolt kék színén. A cian csúszkával pedig határozzuk meg, hogy az árnyalat inkább a lilás (negatív értékek) vagy a telített kék (pozitív értékek) felé változzon. Ha elégedettek vagyunk, zárjuk be az ablakot OK-val.

A végső csiszolást a felhők ragyogásának felerősítésével kapja a kép: ehhez az előbbieket szerint nyissuk meg a Színezet/Telítettség ablakot. Állítsuk a Szerkesztés mezőt a Piros árnyalatokra. A felvett pipettával kattintsunk a képen egy felhőre, amely tartalmazza a felerősítendő színárnyalatot. A Photoshop a színválasztó szabályzót ennek megfelelően állítja be. Most növeljük a Telítettséget. Vigyázat: a nagyon magas értékek az első pillanatban ugyan nagyon szépen festenek, de gyorsan természetellenessé válnak, úgyhogy érdemes egy kicsit kísérletezni. Arra is fi-

gyeljünk, hogy a monitoron és később nyomtatásban gyakran eltérő színárnyalatokat kapunk. Az ablak zárása után a Fájll/Mentés webre menüpontból kényelmesen a megfelelő méretre vágathatjuk és egy tömörített formátumba menthetjük a fotót a rétegek elvesztése nélkül – így később is könnyen szerkeszthető marad.

10 Dinamikusabb képek

A fényképezőgépek az is gondot okozhat, ha egy fotó egyszerre nagyon világos és nagyon sötét területeket is tartalmaz.

Mivel a szenzor dinamikája szemünkhöz képest igen korlátozott, a túl világos, illetve sötét részeken már nem tud különálló részleteket megkülönböztetni: egy nagy fehér vagy nagy fekete felületet kapunk, mindenféle részletek nélkül.

Némi ügyeskedéssel azonban kibővíthetjük a szenzor érzékelési tartományát! Ehhez két vagy több képet kell össze-

10 SZÜRKE HÓ Ha különbözőképpen exponált fotókat egymásra rétegezzük, visszahozhatjuk az elveszett képrészleteket

kombinálnunk, amelyeket ugyanazzal a képkivágással és azonos rekesznyílással, ám különböző expozícióval készítettünk – ezt a legkönnyebben egy állvány használatával és a fényképezőgép expozíció sorozat-készítő üzemmódjával tehetjük meg (a fényképezőgép ilyenkor valójában tudatosan alul és felül exponált képet is készít a helyesen exponált „főkép” mellé). Az így készült fotókat nyissuk meg az Adobe Photoshopban (vagy más, rétegeket is kezelő képszerkesztőben), helyezük az expozíciós idejüknek megfelelő sorrendben, rétegekben egymásra – a legvilágosabb fotó legyen legalul. Ellenőrizzük, és javítsuk a képek fedését úgy, hogy egyes rétegeket kikapcsolunk, illetve átmenetileg felezzük a fedettségértéküket. Kattintsunk a képre az Eltolás eszközzel, a kurzor billentyűkkel így pixeles pontossággal mozogathatjuk az egyes rétegeket.

Most az a feladat, hogy minden fotóról csak a helyesen megvilágított területeket vegyük át. Két fotót például egyenes horizonttal az Átmenet szerszámmal könnyen egymásba lehet futtatni. A következő eljárás azonban pontosabb: először jelöljük ki a fontos részeket különböző kiválasztó eszközökkel, például lasszóval és varázspálcával. Bevált eszköz a szinterület-kiválasztás is. Tegyük még a kijelölésre úgynevezett lágy szélet, hogy elkerüljük a kemény átmeneteket. A beállítást az ikonon rögzíthetjük.

Alakítsuk a kijelölést rétegmazskká a következő fokozatú fotóhoz. Ehhez elegendő, ha a Rétegek palettán a Rétegmazsk hozzáadása ikonra kattintunk. A program most csak ennek a második rétegnek a fekete maszkkal le nem takart részeit fogja megmutatni. Ezután mentsük a fájlt – és már kész is. ■

Profi tipp: mozgás zoomeffektussal

A sportfotósok gyakran alkalmaznak egy trükköt: exponálás közben forgatják a zoomgyűrűt, és közelebb hozzák a motívumot. Ezzel lendületesebb mozgás benyomását lehet kelteni. Ezt az effektust utólag, számítógép segítségével is előidézhetjük.

Erre a megfelelő eszközt a Photoshopban találjuk a Filterek/Életlenség filterek/Radialer (sugaras) életlenség alatt, a Sugár formájú előzetes beállítással. Először duplikáljuk az eredetit egy új rétegre, és alkalmazzuk a zoomeffektust. Tegyük az ablakban a cél-

keresztet arra a pozícióra, ahol a képen a főmotívum található, és kattintsunk az OK-ra. Most gyengítsük a hatást a főmotívum körül: hozzunk létre egy rétegmazskot úgy, hogy az alsó szélén a Rétegek palettán a négyzetben kör ikonra kattintunk. Az [X] gomb a feketét állítja be előtér-színnek. Csökkentsük a fedettséget 20 százalékra, és fessünk az ecsettel a főmotívumra. A csökkentett fedettség gyengíti az effektust, de nem szünteti meg – így természetesebben hat. Végül hozzuk be a gradációs görbe ablakot. Egy könnyű S kanyar visszahozza az elveszett kontrasztokat.

AZ EREDETI Jó kép, de a snowboardos mintha mozdulatlanul lógná a levegőben. Itt hiányzik a dinamika

VÉGEREDMÉNY A zoomeffektussal lendületes mozgás hatását keltjük. Csak ne mosódjon el a deszkás versenyző...

CHIP

TESZTELJE és TARTSA MEG!

Szereti a CHIP magazin tesztjeit, de Ön más szempontok szerint vizsgálná?

Szívesen vizsgáztatna népszerű számítástechnikai termékeket?

Alkalmasnak érzi magát, hogy „külsős tesztelő” legyen?

ITT AZ ALKALOM, HOGY MEGMUTASSA, MILYEN TESZTELŐ VÁLNA ÖNBŐL!

Ezúttal 3 darab D-Link vezeték nélküli szélessávú router + 3 db notebook adapter vár kipróbálásra!

Ha kedvet érez a teszthez, jelentkezzen, s ha kedvez Önnek a szerencse, átveheti a készüléket. Cserébe csupán azt kérjük, hogy mintegy másfél hónap elteltével számoljon be tapasztalatairól lapunk hátsó oldalán.

Várjuk jelentkezését a www.chiponline.hu/tesztelo5689379 webcímen!

D-Link
Building Networks for People
www.dlink.hu

Íme kedvcsinálónak néhány műszaki adat a termékekről:

DIR-635 RangeBooster N 650 Draft-11n Vezeték nélküli szélessávú router

- Draft-11n technológia
- Kompatibilis a 11g és 11b vezeték nélküli hálózatokkal
- 10/100Mbps WAN port
- Beépített 4 portos 10/100Mbps switch Auto MDI/X-szel
- USB 2.0 port a Windows Connect Now konfigurációhoz
- NAT és SPI (Stateful Packet Inspection) tűzfal VPN átengedéssel
- Tartalomszűrés URL blokkolással és scheduling
- Quality of Service StreamEngine-nel
- WEP/WPA és WPA2 vezeték nélküli titkosítás
- Lecsolható antenna (Reverse SMA-connector, female)
- D-Link Click'n Connect egyszerű beállítás varázsló
- Web-alapú konfiguráció

DWA-645 RangeBooster N650 Draft-11n notebook adapter

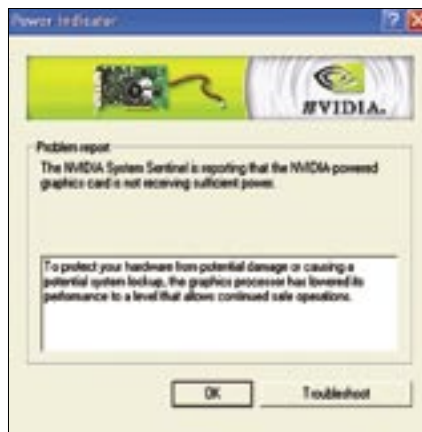
- 32 bites CardBus
- WEP, WPA és WPA2 vezeték nélküli titkosítás
- Egyszerű beállítás varázsló
- D-Link Wireless Manager a gyakran látogatott hálózatok egyszerű eléréséhez

Segít a CHIP

Kedves Olvasónk! Gondja van a gépével, egy-egy termékkel, szolgáltatással? A CHIP szakértői szállítják Önnek a válaszokat.

Amikor a Panda nagyon bús

Le szerettem volna cserélni jelenlegi vírusirtó programomat az Önök által ajánlott Panda Antivirus + Firewall 2007 programra (Chip 2006/12 szám), azonban a telepítéskor a jelenleg használt program 2 vírus(?) / férget(?) is felfedezett (win32:kuang2 és win32:ctx). Ezek után nem merem telepíteni a Pandát. Önök mit javasolnak, mit tegyek most? **Zs. Péter**

KEVÉS ENERGIA Ezt az üzenetet akkor láthatjuk, ha a VGA számára nem elegendő a táplálás

CHIP Szinte biztos, hogy a tápegység megadta magát, nem ad le elegendő teljesítményt a VGA csatlakozóján, esetleg éppen a csatlakozás lazult meg. Ha a kontaktus megigazítása után is minden marad a régi, ki kell cserélni a tápegységet, lehetőleg egy minőségi típusra. Az olcsó tápegység azért kerül kevesebbe, mert sok mindent kispórolnak belőle, ezért a konstrukciója sem eléggé megbízható.

Az integrált VGA memóriája

Vásároltam egy Lenovo 3000 N100-as laptopot. Nagyon meg vagyok vele elégedve, de van egy gondom: a videokártyája Intel 945GM, amely alapból 32 MB-ot, maximum pedig 128 MB-ot tud a rendszer memóriájából (512 MB) elfoglalni. Amikor elindítok egy játékot, amelyek legkevesebb 64 megabájtót kíván, kapok egy üzenetet, hogy csak 32 van, de megkísérli a futást. Végül el is indul, de nem tudom, hogy mekkora memóriát használ, azonban tény, hogy meglehetősen szaggat. Tényleg 128-at? Hogyan tudom el-

lenőrizni? A BIOS-ban nem lehet beállítani a videokártya memóriát, másrészt a Lenovoszerviz szerint a rendszer dinamikus módon változtatja a videomemória méretét, de se eszközt, se programot nem tudnak adni, ami ezt bizonyítaná. **K. Csanád**

CHIP A notebook videokártyája legfeljebb annyi memóriát használ, amennyit a BIOS-ban beállítottak, ezt működés közben csak akkor növeli meg, ha szükség van rá. A megoldás: be kell lépni a BIOS-ba (a notebook elindulásakor F2, ritkábban DEL), majd megkeresni a (Shared) VGA Memory opciót, és azt 64-re vagy 128-ra állítani. Ha nincs ilyen opció, akkor a rendszer automatikusan gazdálkodik a rendelkezésre álló memóriával. A minimális foglaltságot a notebook indulásakor lehet megnézni, ahol a BIOS a Windows betöltése előtt egy pillanatra kiírja a felhasznált memóriát (a kép a Pause gombbal állítható meg, bármelyik másik gombra tovább indítható). Ha kb. 480 MB-nyi memóriát ír ki, akkor 32 MB-ot (512-32=480 MB), ha kevesebbet, akkor többet használ a VGA. Egy-egy alkalmazás memóriairányát esetleg a Feladatkezelővel (CTRL+ALT+DEL) lehetne megállapítani – miközben a játék a háttérben fut. Sok játék „nem szereti”, ha kilépnek belőle.

Régi laptop, Windows 3.1

Régi, 486-os COMPAQ laptopomat mérés-adatgyűjtésre használok a com porton keresztül, de tönkrement benne a floppy, ezért az adatokat FASTLINUX-szel (FX), LPT porton keresztül töltöttem le. Hibás törlés miatt a WIN 3.11 megsérült, ezért újra kellene telepíteni. A telepítő lemezeket (DISK1 stb.) a „C” meghajtóra másoltam, de a második lemezt már nem találja meg. Régebben hallottam ilyen gyorsított telepítésről, de már nem emlékszem, hogyan kell így telepíteni a programokat. Nincs valamilyen LPT-s LINK program XP és WIN 3.11 közé, ami magyarul is tud? **K. Sándor**

CHIP A Windows 3.11 minden lemezét egyetlen könyvtárba kell másolni, a „telepítő lemez elérési útja?” kérdésre pedig ponttal (.) válaszolni, ez az aktuális könyvtárat jelenti. Ha így nem működik, akkor egy könyvtáron belül kell DISK1, DISK2 stb. könyvtárakat létrehozni, és a kérdéskor annak az útvonalát beírni (pl.: C:\Wininst\disk2). Link programként megpróbálhatja a Windows 3.1 alatt is futó, 16 bites változatot, amely teljes funkcionalitást, így LPT porton keresztül kapcsolatot is ad. A Windows XP alatt természetesen a 32 bites változat használható. Az FX dokumentáció-

jában van egy parancs, amellyel az FX-et nem tartalmazó gépre soros porton keresztül fel lehet tölteni magát a programot. A másolási hibáért felelős lehet az is, hogy a Windows NT/2000/XP alatt egy idő után a párhuzamos port elveszti prioritását, a sebesség lecsökken. A telepítőt apró lépésekben lassan, vagy egy picit gyorsabban, soros porton keresztül fel lehet tölteni.

Elfelejtett jelszó

Mivel az internet tárcsázásánál a Windows annyira jó hozzánk, hogy megőrzi a bejelentkező nevét és jelszavát, így egy idő múlva már nem is emlékszik az ember, hogy mi is a saját internetelérésének jelszava. Próbálok felvenni a kapcsolatot a T-Online-nal, de semmi értelme, állandóan foglalt, és nem nagyon van időm órákat a telefon mellett ülve hallgatni a mesés zenéjüket. Kérdésem: mivel le-

JELSZÓMENTÉS A fizetős programok szinte minden fontosabb jelszót vissza tudnak állítani

het felfedni az internetkapcsolatom jelszavát, mert szeretném újratelepíteni a Windowst, de akkor elveszne a jelszó. Van esetleg valamilyen speciális registry-trükk, amivel meg tudom találni a jelszót? **A. Ádám**

CHIP A jelszófelfedő programok csak speciális esetekben ismerik a jelszó helyét és kódolását, az átlagos jelszavak az adott program jelszóbekérő ablakának rubrikájában tárolódnak, ezért a betűk helyett csillagokat író programkomponens általában könnyen kicselezhető.

Egy nagyon jó ingyenes jelszó-visszaállító program található a www.nirsoft.net címen (Dialupass), de például a www.datadocctor.biz oldalról letölthető fizetős Password Unmask is ingyen megmondja a jelszó első három karakterét – arról talán az eszébe jut a jelszava.

A fele (sem) igaz!

Vettem egy Viewsonic VA2012W típusú 20 colos LCD monitort az interneten keresztül. Az ottani leírásban arról tájékoztattak, hogy

A BIZONYÍTÉK PIXMANIA WEBOLDALÁRÓL Alul a Viewsonic specifikációjának részlete látszik

van hozzá DVI csatlakozó és kábel is, de amikor megérkezett, egyiket sem találtam a csomagban!

A kérdésem, hogy a küldött és csak egyetlenként létező 15 pólusú Mini D-Sub bemenetet alkalmassá lehet-e tenni a DVI összekötésére az új monitorral? A videokártyámon van ilyen kimenet, kérdés, működne-e egy átalakítóval az új monitor DVI módban?

Egyébként a csomagküldő szolgálat is jelezte, hogy sokan panaszkodnak a Pixmaniára. Tényleg érdemes lenne pl. egy számítógépes újságban a disztribútorokat is értékelni... **F. Gábor**

CHIP A Viewsonic VA2012w-nek csak analóg bemenete van, a DVI-n nem lehet a VGA kártyához kapcsolni. Az átalakítóval nincs értelme, mert a DVI-n az analóg jel is megjelenik, egy DVI-VGA átalakítóval csak annyit lehet elérni, hogy fizikailag a DVI-hez legyen kötve a monitor, ne a VGA-hoz. Ez tehát semmilyen előnyt nem jelent. A weboldalon szereplő ajánlat elegendő jogalapot képezhet a monitor visszaküldésére, reklamációra, pénzvisszatérítésre. A külföldi forrás persze mindezt megnehezíti, mielőtt visszaadnánk a monitort, egyeztessünk a garancia feltételeiről! A képkörön látható oldal ez esetben elegendő bizonyíték arra, hogy a Pixmania megtéveszti a vásárlókat.

Internetmegosztás – fél sikerrel

Van egy D-Link DI-624-es routerem, és egy DWL-G122 USB adapterem. Egy Chello előfizetéssel szeretném őket úgy összehozni, hogy az asztali gépen vezetékes, a laptopomon pedig vezeték nélküli hálózat legyen. A két telepítő lemezen lévő program telepítése után az asztali gép percnként ledobált a netről, miközben a laptopon folyamatosan ment a net. Milyen hibát vétettem? A beállításoknál szükség van a modem, a router és az USB „MAC” számára, ezekhez nem ér-

tek. A másik problémám a titkosítás, abban is kérnék némi segítséget! **M. Attila**

CHIP A routereknél nem ismerünk olyan beállítást, amelyik a „megszakadást” okozhatná, különösen nem a vezetékes csatlakozásnál. Amikor a router csatlakozik a hálózathoz, a gépekre nem szabad semmilyen kliens programot telepíteni, csak a router lép fel a hálózatra. Azt úgy kell beállítani, ahogyan az addig hálózaton lévő PC-t. A MAC címek listájában a vezeték nélküli számítógép (a DWL-G122 MAC) címét kell beállítani, így csak azt fogja felengedni a hálózatra. A tesztelési időszakban nem szabad beírni, mert lehet, hogy a szűrésével zavarja a helyes beállítást. Ha már jól működik a kapcsolat, jöhet a MAC-szűrés, a titkosításnál pedig a WEP/WEP2, esetleg a WPA. Minden készüléken azonos adatokat kell beállítani, lehetőség szerint egy hosszú jelszóval a Keyword-nél.

Falra festett ördög

Megvásároltam a CHIP legutóbbi számát, s megpróbáltam a lemezmellékletéről néhány programot telepíteni, de nem sikerült. Sőt, az egyik kísérlet után a gépem asztalát telearkta asi_auto_file-okkal, amelyeket törölni sem tudtam, mert megsokszorozta magát. Kb. 350-et telepített a Sajtógép Asztal menüjébe, s a rendszer-visszaállítás sem segített. A Windows Speciális rendszerinformációs hibnaplója a következőket írta ki (néhány példa a sok közül): „2007. január 12. MsiInstaller Product: Adobe Photoshop Elements 5.0 This program required VGA resolution or higher.”, „2007. január 12. Applicatio n Error Hibás alkalmazás: angol_c.exe, verzió: 0.0.0.0, hibás modul: , verzió: 0.0.0.0, memóriacím: 0x00000000.”, „2007. január 12. DrWatson Az alkalmazás (C:\Program Files\Angol kor\angol_c.exe) alkalmazáshibát generált.” Talán vírusos a lemezen lévő program? **T. Zoltán**

CHIP A lemezmellékletünket két vírusirtóval, kétszer, két személy, két különálló számítógépen ellenőrizte, így azokon a vírus megjelenésének esélye minimális. A hibát talán egy másik forrásból származó program okozta, mert levele alapján újból ellenőriztük a lemezeket, és vírusmentesnek bizonyultak. Az asi_auto fájlokról nem találtunk dokumentációt, törölhetlenségük viszont vírusra utal. Az írtást ajánlott csökkentett módban elvégezni, illetve tiltani minden olyan programot, amely a rendszerrel együtt indul. A tiltást a jól ismert MSCONFIG vagy a Hijackthis programmal végezhetjük el. →

SEGÍT A CHIP

1077 Budapest, Kéthly Anna tér 1.
Telefon – terjesztés: 888-3421, -22
Telefon – szerkesztőség: 888-3411

Hardveres kérdéseivel forduljon a tesztlaborhoz!
leveleslada@chiponline.hu

A PC-hez valóban csak egy Bluetooth adapterre van szükség, ebben nincsen semmilyen átverés. A telefonnak saját, beépített Bluetooth adaptere van, mint ma már egyre több mobilnak. A kapcsolat kiépítéséhez az említett USB-s adapterre van szükség, de ha az alaplapunkon már eleve van Bluetooth port, akkor csak a szoftvereket kell beszerezniünk. Néhány mobiltelefon-gyártónak az a trükkje, hogy a kommunikációs szoftvert csak és kizárólag az adatkábellel együtt árúsítja, így azt mindenképpen meg kell vásárolnunk, még akkor is, ha csak vezeték nélküli kapcsolatot szeretnénk használni. Szerencsére más gyártók, mint a Samsung vagy a példánkban szereplő Nokia is, letölthetővé teszik programjaikat. Az ön által említett Samsung telefonhoz a *www.samsung.hu* címről a *PC Studio PC Sync* programot tölthetjük le, ha a Támogatás menüt választjuk, majd a keresőbe beírjuk a telefonunk típusát. Ez sok más gyártónál is így történik. A telefonkezelő programok bemutatása helyett azonban most foglalkozunk inkább a Bluetooth kapcsolat felépítésével.

1. A BT-ADAPTER TELEPÍTÉSE

▶ Telepítsük fel a Bluetooth meghajtó programjait, majd a PC újraindítása után a tálcán találjuk a Bluetooth (BT) státuszikonját, az asztalunkon pedig a BT helyek ikonját. Dupla kattintással nyissuk meg a *My Bluetooth Places* ablakot!

2. KÉZFOGÁS

▶ Kapcsoljuk be a mobiltelefonunk a Bluetooth interfészt, majd a program menüjéből válasszuk a *View Devices in range* opciót. Ez megkeresi a közelben található BT-képes

ÚJ LEHETŐSÉG A telepítés sikeres voltáról egy új ikon megjelenése tudósít bennünket

” Vettem egy Samsung SGH-D500 telefont az interneten. Akárhogy nézegettem a tartozéklistákat, ott csak egy USB-s Bluetooth kiegészítőt ajánlanak, az alapkészülékhez nem tartozott semmilyen adatátvivő megoldás! Vezeték nélkül az infra vagy a Bluetooth portot válasszam? **Köszönettel: F. Gábor** ”

Mobiltelefon – PC: Bluetooth-os csatlakoztatás

SIKERES KAPCSOLÓDÁS A Bluetooth-kapcsolat létrehozását a számítógépen és a telefonon is engedélyezni kell

készülékeket (mobiltelefon, headset, másik BT-s PC). Ahhoz, hogy használni tudjuk a távoli készüléket, össze kell párosítanunk a számítógéppel. A számítógép által megtalált telefonra kattintva, a helyi menüből válasszuk a *Pair Device opciót*, majd a kérdésre adjuk meg a Bluetooth PIN Code-ot! Ez tetszőleges számsor lehet. Ha rendszeresen használjuk a kapcsolatot, lehet négy karakternél hosszabb is a számsor.

(Gondoljunk arra is, hogy a kód próbálgatásával esetleg megpróbálhatnak illetéktelenek csatlakozni a telefonunkhoz.) A telefonon ekkor megjelenik egy kérdés, hogy párosítjuk-e a PC-vel? Ha ez a szándékunk, akkor írjuk be oda is a megadott kódot!

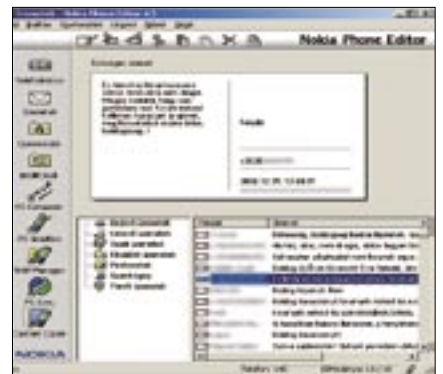
3. SZOLGÁLTATÁSOK

▶ A következő a készülék szolgáltatásainak felderítése. A minimális szint, hogy a telefon kezeli a Bluetooth-os kihangosítókat, és egy virtuális soros porton keresztül lehetőséget ad a telefon modemként való használatára. A telefon tudásától függően fax, betárcsázós internetkapcsolat, adatátvitel kezelő soros port, Bluetooth-alapú nyomtató, Bluetooth-billentyűzet, illetve audio-átjáró (gateway) is a rendelkezésre állhat. Ez utóbbival a telefon mikrofonját és hangszóróját audio eszközként a PC-hez csatlakoztathatjuk.

A szolgáltatások felderítéséhez válasszuk ki a *Discover Available Services* opciót, amelynek egy, korábban már párosított telefon esetén nincs hatása.

4. AZ UTOLSÓ LÉPÉSEK

▶ A szolgáltatások közül aktiváljuk a soros, tipikusan COM3 portot, majd a feltelepített kezelőprogrammal csatlakozunk a telefonhoz. Itt csak arra kell figyelniünk, hogy a kommunikációs program is hasonlóan legyen beállítva. Bizonyos esetekben, például a Nokia telefonjain nemcsak soros portot, hanem egy nokiás PC

SEGÉDESZKÖZ Az ingyenes Nokia PC Suite a gyártó szinte valamennyi készülékével képes együttműködni

Suite interfészt is találunk, a telefon kezeléséhez (pl. logó feltöltés) azt kell használnunk. Lehet, hogy a telefon programjában is ki kell jelölnünk a Bluetooth kapcsolatot a Connections menüben. **Köhler Zsolt** ■

FREEWARE & OPEN SOURCE

Ingyen programok a CD/DVD-n

A cikkben szereplő programok nagy részét megtalálhatja az 1. számú CD-n, illetve a DVD mellékletünkön. Ha a lemezekkel kapcsolatban bármilyen észrevétele lenne, kérjük, jelezze azt a lemezmellet@chip-online.hu e-mail címen.

FREEWARE

- 1 **Schmap player 1.1** Ⓚ
Mindent elmond a nagyvárosokról Ⓚ
- 2 **Klipfolio 3.1** Ⓚ
Begyűjti a legfrissebb tévéműsorokat Ⓚ
- 3 **Goombah 0.9** Ⓚ
Megkeresi a hasonló zenei ízléssel rendelkezőket Ⓚ
- 4 **FireFTP 0.94.6** Ⓚ
FTP kliensként is használhatjuk a Firefoxot Ⓚ
- 5 **Color-Manager 3** Ⓚ
Kiszámolja egy tetszőleges pixel színértékeit Ⓚ

OPEN SOURCE

- 6 **Ditto 3.9** Ⓚ
Megnöveli a vágólap méretét Ⓚ
- 7 **MyTodo 1.0.5.7** Ⓚ
Egyszerűen áttekinthető todo-listát hoz létre Ⓚ
- 8 **Supercopier 2** Ⓚ
Kiegészíti a Windows intéző másoló funkcióját Ⓚ
- 9 **PeaZip 1.0** Ⓚ
Gyorsan és sokféle fájl képes tömöríteni Ⓚ
- 10 **Gnumeric 1.7.6** Ⓚ
Az Excel ingyenes alternatívája Ⓚ
- 11 **Portable Gimp 2.2.1 2** Ⓚ
A közkedvelt képszerkesztő hordozható változata Ⓚ

Ⓚ CD-n Ⓚ DVD-n

Szuper ingyenes eszközök. Kínálatunk ezúttal a következő: mindentudó útvonaltervező, hasznos másoló, FTP és todo szoftverek, hazai tévéműsorok rendszerezője. Természetesen bemutatjuk a hónap freeware-jét is, a hordozható képszerkesztőt.

1 SCHMAP PLAYER

OPERÁCIÓS RENDSZER: WIN 2000, XP
NYELV: ANGOL

Sose legyünk elveszettek
 □ Londontól egészen Los Angelesig – következő városúránkat tervezzük meg a *Schmap Playerrel*. A program 20 ország 200 nagyvárosának részletes adatbázisát tartalmazza. A lényeges látnivalók mellett a térképén megtalálhatjuk a parkokat, az éttermeteket és a hoteleket is, fényképpel, linkekkel és a telefonszámokkal együtt. Vágjunk bele a virtuális városnéző túsába, és kövessük az egyik javasolt útvonalat, vagy állítsunk össze egyet saját magunk.

Praktikus: az összes információ kinyomatható, vagy akár továbbküldhető a barátainknak. Kedvenc helyeinket a könyvjelző funkció segítségével találhatjuk meg gyorsan. A *Schmap* használatához nincs szükség internetkapcsolatra, ha azonban mégis csatlakozunk a világhálóra, akkor a Google, a Yahoo és a Windows rokon alkalmazásaival további hasznos információkra bukkanhatunk.

TIPP Hogy nyomtatáskor festéket és pénzt takarítsunk meg, módosítsuk a háttérszínt a *Settings/Map Colors* pont alatt fehérre.

www.schmap.com

2 KLIPFOLIO

OPERÁCIÓS RENDSZER: 2000, XP
NYELV: ANGOL

Asztali hírközpont
 □ Aktuális címlapsztorikat, időjárásjelentést és tőzsdehíreket gyűjthetünk be és követhetünk folyamatosan nyomon a *KlipFolio* segítségével. Egyszerűen rendeljük meg a kívánt RSS-feedeket, majd tekintünk át őket az asztalon megjelenő ablakban. Az eszköz megjelenítése egyszerű, jól áttekinthető, ráadásul a rendszeresen frissülő „feed ablakokat” kedvünk szerint pozicionálhatjuk, és a méreteik is változtathatók.

TIPP 1 Soha többé nem fogunk lekésni kedvenc sorozatunkról, egy-egy sporteseményről ha a <http://tv.animare.hu> oldalról begyűjtjük az ehhez szükséges feedeket. A honlap az összes hazai csatorna mellett jó néhány külföldi adó műsorát is közli. Az RSS ikonra klikkelve másoljuk ki az adott csatorna linkjét, majd illesztjük be *Ctrl+V*-vel az *KlipFolio* megfelelő ablakába (*Add RSS or Atom feed* menüpont). Utána már csak azt kell megadnunk, hogy melyik műsor kezdetére figyelmeztessen a program.

TIPP 2 A tévéműsorokra klikkelve tetszőlegesen húzhatjuk a listát felfelé vagy lefelé.

www.klipfolio.com

3 GOOMBAH

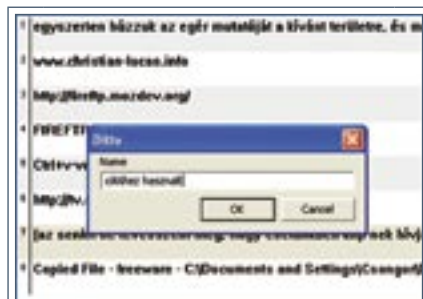
OPERÁCIÓS RENDSZER: WIN 2000, XP
 NYELV: ANGOL

Zenei turkáló

■ Ez a hasznos kis program hasonló ízlésű felhasználókat keres a neten. Ezt úgy oldja meg, hogy az albumainkat összehasonlítja a többi *Goombah*-felhasználó gyűjteményeivel. Ha találatra bukkan, akkor kedvünkre turkálhatunk azok lejátszási listájában, illetve az *iTunes Store*-ban akár bele is hallgathatunk a dalokba. Feltétel: regisztrálás a *Goombah*-nál és az *iTunes*-nál.

TIPP Az *adventurousness* csúszkával meghatározhatjuk, hogy mennyire térjenek el a találati eredmények a könyvtárunktól.

www.goombah.com

6 DITTO

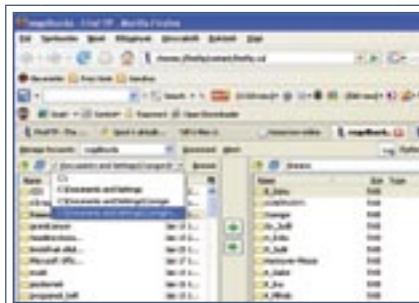
OPERÁCIÓS RENDSZER: WIN 2000, XP
 NYELV: ANGOL

Hatalmas Vágólap

■ Amennyiben a Windows Vágólapját túl kicsinek találjuk, a *Ditto* segítségével kibővíthetjük a köztes memória méretét. Az eszköz az összes másolt adatot áttekinthető módon egy olyan listában helyezi el, amelyhez bármikor hozzáférhetünk. Szövegeket, fájlokat vagy teljes mappákat tárol egészen addig, amíg már nincs rájuk szükségünk.

TIPP A még hatékonyabb munka érdekében: az *F7* billentyűn keresztül a program minden kijelölt bejegyzést automatikusan egy új mappában helyez el.

www.sourceforge.net

4 FIREFTP

OPERÁCIÓS RENDSZER: WIN 98, ME, NT, 2000, XP
 NYELV: ANGOL

Firefox FTP kliensként

■ Adatok gyors és egyszerű elhelyezése a neten: ennek a programnak a segítségével a Firefoxot FTP kliensé alakíthatjuk – ez sokkal jobb, mint az IE7 FTP funkciója.

TIPP 1 A Firefox böngészőszórában szeretnénk felügyelni weboldalunkat? Jelöljük be a *Preferences/Interface/Configure FTP links in Firefox to automatically use FireFTP* pontot. Majd a honlapot a *http* helyett az *ftp* paranccsal hívjuk elő.

TIPP 2 Az *Advanced/Directory Diff* pont alatt hasonlítsuk össze az online mappát a helyi megfelelőjével. Ha eltérésekre bukkanunk, az adatokat egyszerűen szinkronizálhatjuk.

<http://fireftp.mozdev.org>

Új frissítések

Újdonságok a freeware világból: aktuális információk ismert és kedvelt programok új verzióiról.

► FlashGet 1.7

Újdonság: A FlashGet letöltési menedzser új verziója már a 4 GB feletti fájl méretet, valamint a Flash-alkalmazások swf fájljainak letöltését is támogatja.

www.amazesoft.com

► ObjectDock 1.5

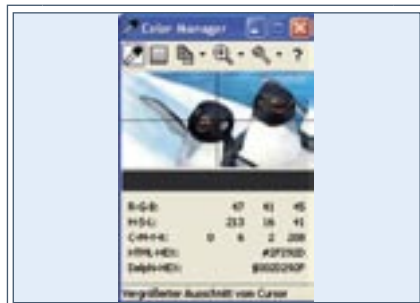
Újdonság: Az animációs indítósor új kiadása most már a Windows Vista alatt is fut. Ha az egér kurzort az ikonok fölé húzzuk, egy új zoom algoritmus gondoskodik az ikonok gördülékényebb nagyításáról illetve kicsinyítéséről.

www.stardock.com

► Java Runtime 5.0 Version 9

Újdonság: Az új 9-es verzió gyorsabban dolgozik, mint az elődje, illetve számos korábbi hibáját is javították.

www.java.com/de/download

5 COLOR-MANAGER

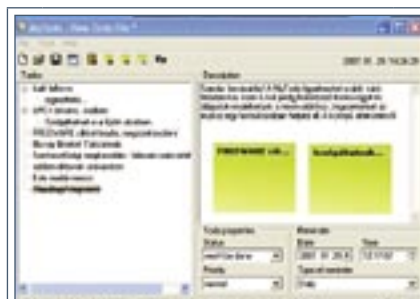
OPERÁCIÓS RENDSZER: WIN 9X, XP
 NYELV: NÉMET

Színértékek kiszámítása

■ Ha megtetszik egy weboldal háttérszíne, a *Color-Manager 3* segítségével gyorsan lemásolhatjuk. Az eszköz a képernyőn található minden egyes pixel színértékét kiszámítja – egyszerűen húzzuk az egér mutatóját a kívánt területre, és máris megjelennek a szín pontos értékei a legismertebb színrendszerekben (RGB, CMYK, HTML-HEX stb.). A nagyítóval tovább közelíthetjük az egyes pixeleket.

TIPP A megadott színértékek a menü keresztül egyszerűen másolhatók. Az *Optionen* pont alatt módosítsuk az egyes értékek közötti elválasztójeleket.

www.christian-lucas.info

7 MYTODO

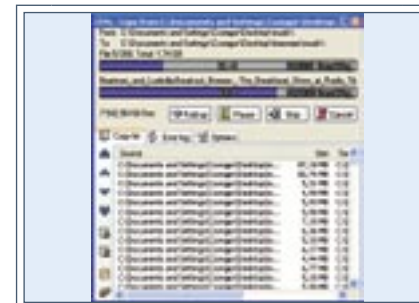
OP. RENDSZER: WIN 98, NT, 2000, XP
 NYELV: ANGOL

Tennivalók felügyelete

■ Szerda: bevásárlás! A *MyToDo* figyelmeztet a ránk váró feladatokra, ezen kívül pedig különböző fontosságot és állapotot rendelhetünk a tennivalókhöz. Jegyzeteinket a program könyvtárstruktúrában helyezi el. A egyszerű áttekintésről mappák gondoskodnak: ezekben listáink tetszőlegesen rendszerezhetők. A *MyTodonak* alig van szüksége erőforrásra, így akár teljesen rejtve is maradhat.

TIPP A listákat helyezzük el postit cetliként az Asztalon, exportáljuk vagy továbbítsuk őket barátainknak.

www.sourceforge.net

8 SUPERCOPIER

OP. RENDSZER: WIN 9X, ME, NT, 2000, XP
 NYELV: ANGOL

Jobb másolás

■ A *SuperCopier* eszköz specialitása a nagyobb adatmennyiségek, például videók másolása. Helyettesíti a Windows másolóját, és olyan hasznos funkciókkal egészíti ki azt, mint az időtartam- és sebességjelző. A folyamatban lévő másolások megállíthatók, majd később ugyanonnan folytathatók. Ezen kívül a *SuperCopier* másolási listákat is létrehoz.

TIPP Mentsük el a másolási listákat, és csak akkor indítsuk el az adatátvitelt, ha a másolás nem zavarja munkánkat a számítógépen.

www.supercopier.sfxteam.org/modules/mydownloads/

9 PEAZIP

OPERÁCIÓS RENDSZER: WIN 9X, NT, 2000, XP
 NYELV: ANGOL

Biztonságos csomagolás

■ Kaptunk egy tömörített fájlt, de nem tudjuk kicsomagolni? A *Peazip* segítségével szinte biztos, hogy megbirkózunk vele. A program a zip és a tar tömörítések mellett az olyan kevésbé gyakori formátumokkal is elboldogul, mint a *Zip*, *CAB* vagy az *LZH*. A különféle skinnel a felhasználói felületét a saját ízlésünkhöz alakíthatjuk, továbbá tetszőlegesen szabályozható az ablak áttetszősége is.

TIPP Ha biztosra szeretnénk menni, a szokásos jelszó mellett hozzunk létre egy kulcsfájlt is – e nélkül nem csomagolható ki az archívum.

www.sourceforge.net

Új open source

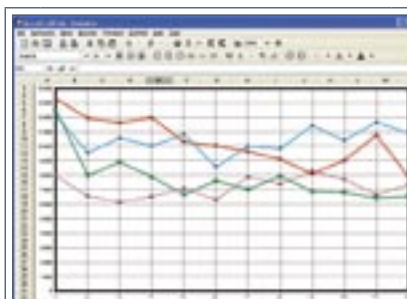
Az open source közösség naponta jelenteti meg a legkülönbözőbb célú programokat. A CHIP beszámol a legérdekesebb kezdeményezésekről, melyek letölthetők a www.sourceforge.net címről.

Webmedia Explorer:

Újszerű Content Management rendszer, amellyel különféle tartalmak után kereshetünk a weboldal számára a merevlemezen. Az alkalmazás segítségével egyszerűbbé válik a képgalériák, a médiacenterek és a blogok generálása.

Songbird:

All in one jellegű médiamegoldás, amely erősen emlékeztet az *iTunes*-ra. A *Songbird* egyesíti a zenehallgatást és a szörfölést, így praktikus funkciók keletkeznek: ha a lejátszó a weben MP3-as fájlokat tartalmazó oldalt talál, automatikusan átveszi azokat egy weblejátszási listába. Ezen keresztül közvetlenül lehallgatjuk a zenét. Hamarosan a zenei CD-k írása sem jelent majd akadályt. Bővebb információkhoz a www.songbirdnest.com oldalon juthatunk.

10 GNUMERIC

OPERÁCIÓS RENDSZER: WIN 2000, XP
 NYELV: MAGYAR

Akár egy ingyenes Excel

■ Az ismert Microsoft program ingyenes alternatívája a regisztrált adatokat matematikailag átszámítja, és statisztikailag diagramként ábrázolja. A *Gnumeric* rendelkezik a konkurens termékek összes eszközeivel, valamint további 160 egyedi funkciót is tartalmaz. A rokon alkalmazások legtöbb fájlformátumát, így például az *Excelt* is képes kezelni.

TIPP A fejlesztők és a felhasználók IRC-n keresztül rendszeresen információkat cserélnek (irc.gnome.org szerveren a *#gnome-ric* szoba).

www.gnome.org/projects/gnumeric

11 PORTABLE GIMP

OPERÁCIÓS RENDSZER: WIN 98, ME, 2000, XP
 NYELV: MAGYAR

Hordozható Gimp

■ Ugyan nyaralás közben végig zuhogott, mégis azt szeretnénk, ha fényképeinken ragyogóan sütne a nap? Nem gond! Képeinket már egy internetkávézóban, vagy akár a hotelben is megszerkeszthetjük. Sőt, ezentúl a képszerkesztőt akár a nadrágzsebünkben is elszedhetjük, ugyanis a *Portable Gimp* egy USB-kulcsra, vagy egy SD-kártyára is elfér, feltéve, ha azon van 40 MB szabad hely. Az indításhoz egy kis időre lesz szükség, a program ilyenkor ellenőrzi az összes beépülő modult. A kellő adatátviteli sebesség miatt érdemes egy 2.0-s USB kulcsról futtatni, azonban ezen felül semmilyen extra hardvert nem igényel, egy átlagos konfiguráción is megfelelő sebességgel működik. A hordozható változat az asztali Gimp összes funkcióját és szűrőjét tartalmazza. A letöltést és a kicsomagolást követően az alkalmazás mappáját egy az egyben másoljuk át a memóriastickre. A mappa a nélkülözhetetlen *Gimp Toolkit (GTK)* eszközt is tartalmazza. Ennek segítségével működik úgy a program bármelyik számítógépen, hogy nem hagy maga után nyomot.

TIPP 1 Frissítsük a programot az USB-kulcsra, amint kijön egy újabb verzió. Ehhez mentsük el a *GIMPPortableDatasettings* adatait egy külön mappában. Ezt követően írjuk felül a régi verziót, hogy a beállítási adatokat ismét a megfelelő mappába másolhassuk.

TIPP 2 A hordozható Gimpet CD-ről szeretnénk indítani? Nem gond! Az írás előtt végezzük el az eszköz teljes konfigurálását, hogy minden alapbeállítás kívánságunknak megfelelően kerüljön át a lemezre.

TIPP 3 Fő számítógépünk megszokott Gimp-beállításait is alkalmazhatjuk, ha a *C: Dokumentumok/Felhasználónév/Programok/gimp-2.2* mappa összes fájlját a *GIMPPortableDatasettings* mappába másoljuk, és felülírjuk a régi fájlokat.

www.portableapps.com

Áttekintés: tippek, trükkök

Windows 110

- XP:** Megosztott mappák eltávolítása a Sajátgépről
- 2000, XP:** Fájlnévvel együtt a teljes elérési út vágólapra másolása
- 2000, XP:** Szokatlan másolási feladatok kényelmes megoldása
- XP:** Mappaelérés engedélyezése a Helyreállítási konzolon
- 98, Me, 2000, XP:** Több könyvtárbalok zárása egyszerre
- XP:** Futó folyamatok zárolta fájlok törlése
- XP:** A Sűgő- és támogatásközpont Kedvenceinek mentése
- XP:** Olvashatóbb betűk LCD monitorokon
- XP:** Parancssor bármilyen könyvtárból
- Gyorstípek:** Biztonság, Intéző, Media Player, Start menü
- Profi tipp:** Media Player 11 már az XP-n is elérhető!

Alkalmazások 115

- Word 2000, XP, 2003:** Számozás csak a második oldaltól
- Word 97, 2000, XP, 2003:** Az első oldal más papíron
- Excel 97, 2000, XP, 2003:** Tizedeshelyek pontos rögzítése
- iTunes:** Zeneszámok visszamásolása iPodról a számítógépre
- Gyorstípek:** Word, Outlook, Excel, Corel Photopaint

Kommunikáció & internet 116

- Internet Explorer 6, 7:** Kapcsoljuk ki a böngészőben a letöltésszárolást
- Firefox 2.x:** Saját böngészőkonfigurációink mentése és visszaállítás
- Firefox 2.x:** Lapok bezárása egyetlen gombbal, ahogy korábban
- Firefox 2.x:** A felesleges GO gomb gyors eltávolítása
- Foto-Community:** Képek gyorsabb feltöltése saját Flickr-oldalunkra
- Google Earth:** Koordinátákkal könnyebb megtalálni helységeket

Hardver 119

- Alaplapok:** Ismeretlen rendszerösszetevők aktiválása Asus alaplapoknál
- Videokártyák:** Overclocking menü engedélyezése Nvidia videokártyáknál
- TFT-monitorok:** Lapos képernyők tökéletes és kíméletes tisztítása
- DVD-felvevők:** Írási sebesség növelése Panasonic DVD-íróknál
- Hálózat:** Két számítógép ésszerű összekötése
- Profi tipp:** Windows Mobile-alapú okostelefonok tuningolása

TIPPEK & TRÜKKÖK

A számítógép használata közben néhány apró trükkel meglepően sok időt, felesleges idegeskedést és kiadást takaríthatunk meg. A Chip kifogyhatatlan az ilyen ötletekből...

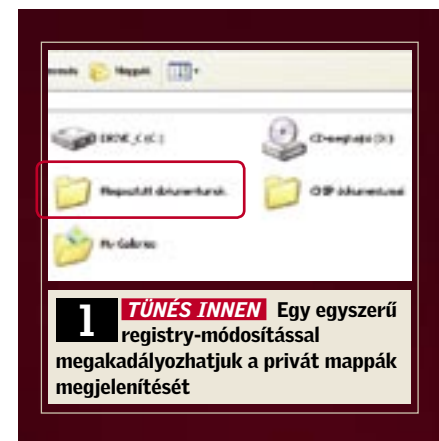
1 Windows XP Megosztott mappák eltávolítása a Sajátgépről

Az XP alapértelmezésben a Sajátgépen, a számítógépen tárolt fájlok alatt a rendszerben megosztott mappákat is felsorolja. Mivel ezeket nem használjuk, szeretnénk eltávolítani – ezzel is javítva a Sajátgép áttekinthetőségét.

TIPP: Indítsuk el a registry-szerkesztőt: nyissuk meg a Start menü *Futtatás* mezőjét, írjuk be a *regedit* parancsot, és kattintsunk az OK-ra. A bal oldali fastruktúrán a szerkesztőablakban menjünk a *HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Explorer\MyComputer\NameSpace\DelegateFolders* kulcsra. Alatta különböző kulcsokat találunk számokból és betűkből összekombinált rejtélyes nevekkel, kapcsos zárójelben. Keressük meg és töröljük a

```
{59031a47-3f72-44a7-89c5-5595fe6b30ee}
```

kulcsot a megfelelő helyről.

1 TUNÉS INNEN Egy egyszerű registry-módosítással megakadályozhatjuk a privát mappák megjelenítését

A számítógép újraindítása után a megosztott mappák ikonjai eltűnnek a Sajátgépről. **Megjegyzés:** Ha később szeretnénk gyorsan visszaállítani a mappákat, törlés helyett nevezzük át a kulcsot. Adjuk neki például az *ALT {59031a47-3f72-44a7-89c5-5595fe6b30ee}* nevet. Így szükség esetén csak az ALT-ot kell törölnünk a névből, és újraindítani a rendszert.

2 Windows 2000, XP Fájlnévvel együtt a teljes elérési út vágólapra másolása

Bosszantó, hogy a Windows nem kínál közvetlen lehetőséget arra, hogy a fájl nevét az elérési útvonalával együtt másoljuk a vágólapra. Pedig ez sokszor praktikus lenne, például ha az adatokat egy dokumentumba szeretnénk illeszteni vagy elküldeni e-mailben.

TIPP: Valóban egyszerű trükk: nyissuk meg a *Windows+R* billentyűkombinációval vagy a *Start/Futtatás* menüből a *Futtatás* ablakot. Ügyeljünk arra, hogy a *Megnyitás:* mező üres legyen. Ez a mező rendszerint az utóljára futtatott parancsot tartalmazza. Az ablak megnyitásakor automatikusan ki van jelölve a mezőtartalom, így a törléséhez csak le kell nyomnunk a *Del* gombot.

Ezután kattintsunk a Windows Intézőben a fájl nevére, amelynek a nevét és elérési útvonalát a vágólapra szeretnénk másolni. Tartsuk lenyomva a bal egérgombot, és húzzuk a fájlt a *Futtatás* ablakba. Ha felengedjük az egérgombot, a *Megnyitás* mezőben a fájlnévvel együtt a teljes elérési útvonal megjelenik idézőjelek között. Ha most az ablakra kattintunk, az operációs rendszer újból kijelöli a mező

tartalmát. Másoljuk a tartalmat *Ctrl+C*-vel a vágólapra. Végül *Ctrl+V*-vel a dokumentumunkba illeszthetjük, és ha szükséges, törölhetjük az idézőjelet. Ezután zárjuk a *Futtatás* ablakot a *Mégse* gombbal.

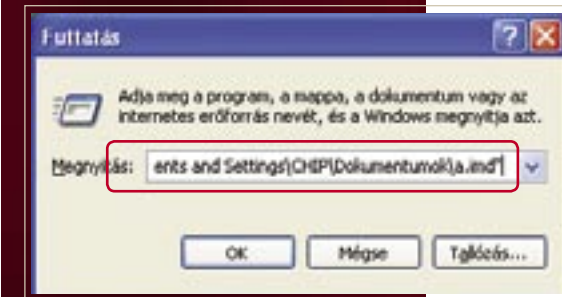
3 Windows 2000, XP Szokatlan másolási feladatok kényelmes megoldása

Nem vitás, a DOS kiment a divatból. Ennek ellenére az olyan régi parancsok, mint a *copy* és az *xcopy*, jó szolgálatot tehetnek még ma is – például egy adatmentésre szolgáló batch fájlban. Az is tény viszont, hogy nem túl rugalmasak, ezért hatékonyabb megoldást keresünk.

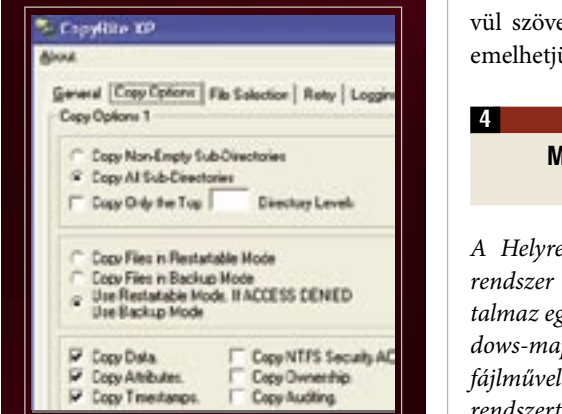
TIPP: A *Windows Server 2003 Resource Tools* programcsomag egyik tagja a *robocopy* parancssori utasítás, amellyel komplex és több feltételtől függő másolási feladatokat is elvégezhetünk – például ellenőrizhetjük vele, hogy a forrás- és célfájlok megegyeznek-e. A programcsomagot ingyenesen letölthetjük a www.microsoft.com/downloads/ oldalról. A *Robocopy* sok paramétert ismer – túl sokat is ahhoz, hogy mind egyiket meg tudjuk jegyezni. Ebben segít a *copyrite XP* nevű kis grafikus kezelőfelület, amellyel a másolási feladatokat kényelmesen összekapcsolhatjuk és végrehajthatjuk. Ezenkívül a kész parancsot szöveggé el is menthetjük – így tökéletesen integrálható saját batch fájljainkba. Ingyen az 1.1.0 verzió érhető el (például a www.wintotal.de honlapról), a legfrissebb, 1.4 verzió 9,95 dollárért a <http://copyrite.dynu.com> oldalon áll rendelkezésre.

Telepítés: Először csomagoljuk ki a *critexp.zip* fájlt, és indítsuk el a *setup.exe-t* – ezzel telepítettük a kezelőfelületet. Most nyissuk meg az *rktools.exe-t* a programok telepítéséhez, majd másoljuk a *robocopy.exe* fájlt a *C:\Program Files\Windows Resource Kits\Tools* mappából a *CopyRite XP* programkönyvtárba.

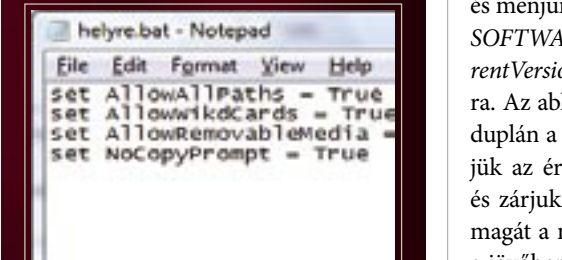
Másolás: a program indítása után adjuk meg a *General* fülön a másolandó forrásfájl és a cél elérési útvonalát. A *Copy Options* lapon rögzíthetjük, hogy másolva legyenek-e az alkönyvtárak is, megmaradjanak-e a fájl attribútumai, az időpecsét, a tulajdonosi és NTFS-elérési jogok. Ez a fül három részből áll, amelyeket jobbra lent, a nyíl ikonnal választhatunk ki: például a *Copy Options* 3 alatt határozhatjuk meg, hogy a program bizonyos fájl tulajdonságokat megtartsa-e vagy töröljön.

2 ÜGYES TRÜKK Húzzunk egy fájlt a Futtatás ablakba, hogy a teljes elérési útvonalát a vágólapra másolhassuk

3 KOMOLY SEGÍTSÉG A Copy Options alatt rögzíthetjük a másolás pontos feltételeit

4 ÚJ SZOLGÁLTATÁSOK A set parancs megfelelő alkalmazásával használhatóbbá tehetjük a Helyreállítási konzolt

Ez olyankor lehet hasznos, ha mondjuk CD-ről másolásnál meg kell szüntetnünk az írásvédettséget.

Másolás részleteinek rögzítése: A *File Selection* fül segítségével finomíthatjuk a fájlkiválasztást. Ez az oldal négy részre van felosztva. Először a kötelező fájl attribútumokat választjuk ki. A 2. részben kizárhatunk a másolásból fájlneveket vagy elérési útvonalakat. A *File Selection Options* 3 alatt a fájlkiválasztást a fájl kora vagy az utolsó fájllelés, a negyedik részben pedig a fájl méret szerint határozhat-

juk meg. A *Logging* oldalon még adjunk meg naplófájlt a másolási feladathoz.

Másolás: Végül az indításhoz kattintsunk a *Copy* gombra. Hasznos segítség batch file-ok írásához, ha az utolsó, *Job* fülön a parancsindítást *CMD* fájlba mentjük. Ez szövegfórmátumban tartalmazza a robocopy előzőleg megadott indítási paramétereit, és később dupla

kattintással bármikor elindítható. Ezenkívül szövegszerkesztővel kényelmesen bemehetjük egy batch fájlba.

4 Windows XP Mappaelérés engedélyezése a Helyreállítási konzolon

A *Helyreállítási konzol* a meghibásodott rendszer javítására szolgál, azonban tartalmaz egy zavaró korlátozást: csak a *Windows-mappa* elérését teszi lehetővé. Más fájlműveletekhez előbb újra kell indítani a rendszert.

TIPP: Egy házirend, illetve registry-beállítás módosításával feloldhatjuk a korlátozást. Nyissuk meg a registry-szerkesztőt, és menjünk a *HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\Windows NT\CurrentVersion\Setup\RecoveryConsole* kulcsra. Az ablak jobb oldali részén kattintsunk duplán a *SetCommand* duplaszóra. Cseréljük az értékét 1-re, hagyjuk jóvá OK-val, és zárjuk be a registryt. Ezzel ugyan még magát a mappaelérést nem engedélyeztük, a jövőben azonban használhatjuk a *set* parancsot a *Helyreállítási konzolon* a rendszerkörnyezet konfigurálására.

Ha ezek után bármikor szükségünk lenne a rendszer helyreállítására, elindítása után írjuk be a *Helyreállítási konzol* parancssorába a *set AllowAllPaths = TRUE* parancsot. Ügyeljünk rá, hogy az egyenlőségjel előtt és után legyen egy-egy üres karakter! Ezután teljes elérést kapunk minden mappára. Hogy a helykitöltők használatát, a cserélhető meghajtók elérését és fájlok közvetlen felülírását is engedélyezzük, írjuk még be a következő parancsokat, amelyeket kényelmesen betehetünk egy batch fájlba is:

```
set AllowWildCards = TRUE
set AllowRemovableMedia = TRUE
set NoCopyPrompt = TRUE
```


Mentsük például *teljeseler.bat* néven a Windows mappába. A *Helyreállítási konzol* indítása után a batch fájl futtatásával minden lehetőséget engedélyezünk.

5 Windows 98, Me, 2000, XP

Több könyvtárablak zárása egyszerre

Ha a Windowst úgy állítjuk be, hogy minden könyvtárat külön ablakban nyisson meg, előfordulhat, hogy a merevlemez bön-gészése után a sok megnyitott ablak mögött teljesen eltűnik az Asztal.

TIPP: Zárjunk be egyetlen kattintással minden fölösleges ablakot! Ehhez a *Shift* billentyűt nyomva tartva kattintsunk egy mappablak címsorán jobbra az X gombra. A Windows bezárja ezt és minden, a fastruktúrán e mappa fölé rendelt könyvtár ablakát is. Így például a *Sajátgépen* a *C:\Adatok\Alex\Dokumentumok\Szövegek\Versek* mappát nyitottuk meg, a Windows hat különböző ablakot jelenít meg. Ha a fent leírtak szerint bezárjuk a *Szövegek* ablakot, automatikusan bezáródik az összes szülőmappa ablaka is. Az Asztalon már csak a *Versek* mappa marad nyitva.

Megjegyzés: Ha mindig csak egy ablakban szeretnénk a mappákat megnyitni, nyissuk meg az *Eszközök/Mappa beállításai* menüpontot, és az *Általános* fülnél válaszuk ki *Az egyes mappák saját ablakaikban nyílnak meg* beállítást.

6 Windows XP

Futó folyamatok zárolta fájlok törlése

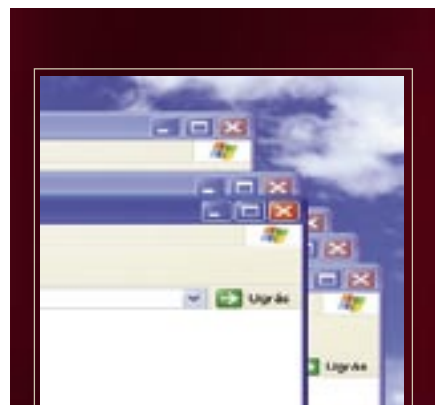
Egy fájl törlésének kísérletét a Windows gyakran „A fájl nem törölhető, mert egy másik alkalmazás használja” üzenettel tagadja meg. Pedig biztosak vagyunk benne, hogy pillanatnyilag egyetlen program sem használja a fájlt, tehát törölhető.

TIPP: Ez a gond viszonylag könnyen megoldható. Először zárjunk be minden futó alkalmazást, nyissuk meg a *Start/Futtatás* ablakból a *cmd* paranccsal egy DOS-ablakot, a *Ctrl+Alt+Del* billentyű-kombinációval pedig nyissuk meg a Feladatkezelőt. A következő műveletek alatt mindkettőt hagyjuk nyitva. A Feladatkezelőben a *Folyamatok* fülön keressük meg és zárjuk be az *explorer.exe*-t a *Folyamat leállítása* gombbal vagy a helyi menüből. A figyelmeztetést hagyjuk jóvá *Igennel*.

Most a DOS-ablakban a *cd* (change directory) parancs használatával lépünk be a törölni kívánt fájl könyvtárába, és rögtön töröljük is a *del* (delete) DOS paranccsal. Ezután nyissuk meg a Feladatkezelőben a *Fájl/Új feladat (Futtatás...)*-t, hogy újraindíthassuk az *explorer.exe* folyamatot. Az *Új feladat létrehozása* ablakban a *Megnyitás* után írjuk be az *explorer.exe*-t, és OK-val indítsuk is el. Ezután már kiléphetünk a Feladatkezelőből és a DOS-ablakunkat is bezárhatjuk az *exit* paranccsal.

Ez az eljárás sajnos csak akkor sikeres, ha valóban az *explorer.exe* folyamat fogta a fájlt. Ellenkező esetben külsős segítségre van szükség, mint például az ingyenesen letölthető *Unlocker*. A programot a <http://ccollomb.free.fr/unlocker/> oldalról tölthetjük le. Kattintsunk az *Unlocker 1.8.5 - From this website* linkre, és mentsük az *unlocker1.8.5.exe*-t.

A telepítéshez kattintsunk a Windows Intézőben duplán a fájlbejegyzésre, és kövessük a telepítő utasításait. A fájlok és mappák helyi menüjében ezután megtaláljuk az *Unlocker* bejegyzést. Ha megnyitjuk ezt a parancsot, a program

5 LÁNCREAKCIÓ Egy egyszerű trükkel egyszerre több ablakot becsukhatunk

6 FELSZABADÍTÁS Az Unlocker azonosítja, és ha kell, le is állítja azokat a folyamatokat, amelyek egy fájlt használnak, és ezért zárolják azt

minden folyamatot felsorol, amelyek pillanatnyilag „zárolják” az állományt. A *Folyamat leállítása* és *Feloldás* gombokkal állítjuk le a listán előzőleg kijelölt folyamatot, vagy szabadíthatjuk fel a használt fájlt. A *Mind feloldása* funkcióval minden felsorolt zárolást feloldunk. A bal alsó ablakszélen található kombinált mezőből kiválaszthatunk egy műveletet, amelyet a program a fájl felszabadítása után automatikusan végrehajt – tehát például a fájl törlését.

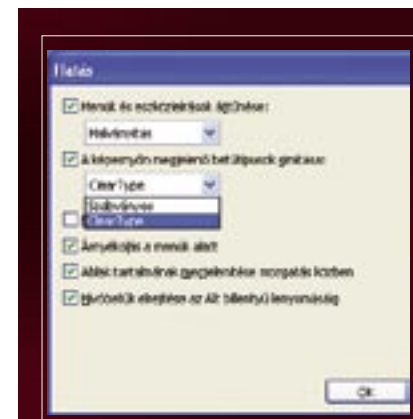
Figyelem: Ne állítsunk le vaktában minden folyamatot! A védelmi funkció feladata végül is az, hogy megakadályozza az adatvesztést. A tipp kipróbálása előtt mindenesetre mentsük el és zárjunk be minden nyitott dokumentumot.

7 Windows XP

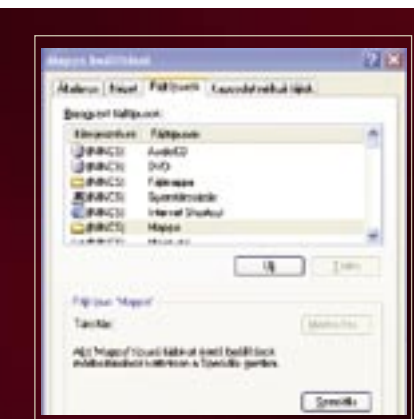
A Súgó és támogatásközpont Kedvenceinek mentése

A Windows Súgó és támogatásközpontjában kedvencekként jelölhetjük meg az érdekes helyeket. Könyvjelző-gyűjteményünkről szeretnénk másolatot készíteni egy új Windows-telepítéshez, vagy kényelmesen átvinni ezeket a notebookunkra.

TIPP: A Windows minden linket, amelyet a Súgó és támogatás ablakban a Kedvencekhez adunk, a *Favorites.stream* mappába ment. Ez a felhasználói fiókunkban a rejtett *Local Settings* alatt található. Ha nem látnánk, az *Eszközök/Mappa beállításai* menüben, a *Nézet* fülön állítsuk be, hogy a Windows mutassa a *Rejtett fájlokat és mappákat*. Ezek után a *Favorites.stream* fájlt úgy találjuk meg, hogy belépünk a Windows Intézőben a *C:\Documents and settings\[felhasználónév]\Local Settings\Application Data\Microsoft\HelpCtr* mappába. Mentsük a benne található *Favorites.stream* fájlt. A célrendszeren másoljuk ezt a fájlt a *Microsoft\HelpCtr* almappába a kívánt felhasználó *Local Settings* könyvtárában. Az esetleg már létező, azonos nevű fájl egyszerűen felülírhatjuk. Egyébként az itt létrehozott linkek mindig abszolútútvonal-elérési adatokra hivatkoznak, a használatuk egy másik számítógépen csak akkor működik, ha a Windowst ott is ugyanannak a meghajtónak ugyanabba a mappájába telepítették.

8 ÉLESZLÁTÁS A ClearType opció bekapcsolásával sokat javíthatunk az LCD monitorokon megjelenő szöveg minőségén

9 EGYSZERŰ PARANCSSOR Egy egyszerű trükkel bármelyik könyvtárból egyetlen kattintással indíthatunk DOS-ablakot

8 Windows XP

Olvashatóbb betűk LCD monitorokon

Végre egy modern, lapos TFT monitor áll az íróasztalunkon! De valahogy sokkal életlenebbek a képernyőn megjelenő betűk, mint a régi képcsöves monitoron voltak.

TIPP: Az életlennek tűnő betűket az LCD képernyő képpontjainak alakja okozza – ezt azonban a Windows XP *ClearType* funkciójával könnyen kiküszöbölhetjük. Ez ugyanis a betűk széléhez színes pixeleket ad hozzá; a szélek így simítva és – normál távolságból nézve – valamivel élesebben jelennek meg. A *ClearType* bekapcsolásához kattintsunk a *Vezérlőpulton* a *Megjelenítés* linkre, majd a *Megjelenítés* fülön a *Hatások...* gombra. Tegyük pipát a képernyőn megjelenő betűtípusok simítása: beállítás elé, és válasszuk a legördülő listáról a *ClearType*-ot.

Megjegyzés: Ahhoz, hogy a *ClearType* működjön, a videokártyának és a monitornak legalább 256 szint támogatnia kell

Update

A számítógép hibernálása dupla kattintással, CHIP 2007/01 szám, 94. oldal, 6. tipp: néhány olvasónk arról számolt be, hogy a tipp a gépén nem úgy működik, ahogyan kellene. Többnyire nehéz általánosan érvényes ötleteket adni, mert számos tényezőnek – például az operációs rendszer konfigurációjának, a telepített illesztőprogramoknak (a chipsetének és a videokártyáénak), a szabad merevlemez-helyeknek, a BIOS és a BIOS-setup beállításainak – mind támogatniuk kell a funkciót. Windows Me és XP alatt a hibernálás csak *ACPI-rendszereken (Advanced Configuration and Power Interface)* működik, ezzel szemben a Windows 2000 *APM*-et (*Advanced Power Management*) használ. A Windows boot-meghajtón pedig minden esetben legalább annyi szabad tárhelynek kell lennie, amennyi RAM van a rendszerben. *CHIP szerkesztőség*

10 Gyorstippek

- Biztonság:** Ha nem távirányítjuk a PC-t, akkor a biztonságunk érdekében kapcsoljuk ki a *Rendszer-tulajdonságok/Távolsági használat* alatt a *Távsegítség* és *Távolsági asztal* támogatását.
- Keresés:** Hogy egy üres karaktereket is tartalmazó kereső-fogalmat valóban teljes fogalomként találjunk meg, tegyük idézőjelek közé a *Keresés* ablakban.
- Intéző:** Egyszerre több kijelölt fájl nevét is megváltoztathatjuk, ha a jobb egérgombbal rájuk kattintunk, és a megjelenő helyi menüből az *Átnevezés* parancsot választjuk.
- Media Player 11:** Az új kezelőfelületen alapértelmezésben nem látható, ám gyakran hasznos régi menüsört a *Ctrl+M* gyorsbillentyű-kombinációval egy pillanat alatt elővarázsolhatjuk.
- Intéző:** Azért, hogy a *Részletek* nézet minden elrendezésében jobb áttekintést kapjunk, jelöljük meg a *Nézet/Ikonrendezés szempontja* alatt a *Csoportokban* beállítást.
- Start menü:** Kedvenc programjainkat a Start menüben összegyűjthetjük, ha jobb egérgombbal rákattintunk, és a *Rögzítés a Start menün* menüpontot választjuk.

– ezt a feltételt azonban a számítógépek már jó pár éve teljesítik. A legjobb, mert a legfinomabban árnyalt eredményt a 24 bites vagy 32 bites beállítással kapjuk.

Figyelem: Ha programokból vagy a Windowsból képernyőképet szeretnénk lopni, átmenetileg kapcsoljuk ki a *ClearType*-ot, mert különben a képszerkesztésnél, és főleg nyomtatásban kellemetlenül elmosódnak a betűk élei, mivel minden szélhez adott szint „magával hurcol”. Ilyenkor jobb a világos elválasztás: betű: fekete, háttér: fehér vagy szürke.

9 Windows XP

Parancssor bármilyen könyvtárból

Több hasznos funkció eléréséhez nélkülözhetetlen a *parancssor* használata. A könyvtárak közötti navigáció azonban nehézkes: kényelmesebb volna, ha egy megadott könyvtárra kattintva rögtön ott nyílna meg a DOS-ablak.

TIPP: Erre több megoldás is van: a legegyszerűbb a Microsoft által biztosított *Open Command Window Here* eszköz használata: ezt a <http://www.microsoft.com/windowsxp/downloads/powertoys/xppowertoys.mspx> oldalról tölthetjük le, és telepítése után a könyvtárak helyi menüjéből máris elérhetővé válik ez a parancs.

Ha ez nem működne, manuálisan is létrehozhatjuk ezt a menüpontot: a *Vezérlőpult\Mappa beállításai* ablakban kattintsunk a *Fájltípusok* fülre, és itt válasszuk ki a *(NINCS) Mappa* fájl típust a felsorolásból. Kattintsunk a *Speciális*-ra, és a megjelenő ablakban nyomjuk meg az *Új...* gombot! Adjunk nevet az új parancsnak (a *Művelet sorba* írjuk be például: *Parancssor innen*), a *végrehajtáshoz szükséges alkalmazás* mezőben adjuk meg: *cmd.exe*. Ezután mentsük el a változtatásokat, és már kész is vagyunk!

11 PROFI TIPP: MEDIA PLAYER 11 Már az XP-n is elérhető!

Az új Media Player 11-gyel a Microsoft végre valódi konkurenciát teremt az Apple iTunes-nak. A program új verziója elődeinek számos gyengéjét leküzdötte, nézzük hát, mit nyerhetünk vele.

TIPP: Akinek eszébe sem jut iPodot használni, annak az iTunes-ra sincs szüksége. Legalábbis most már nincs: az új Media Player 11 nem csak jól mutat, de a kezelése is egyszerű.

Az új lejátszó telepítése

Töltsük le a Windows Media Playert a www.microsoft.com/windows/windows-media/hu/player/11/ oldalon keresztül. A telepítés Windows-eredetiségellenőrzést igényel. Telepítés után válasszuk az *Egyéni* lehetőséget, így a programot mindjárt saját igényeinkre is szabhatjuk. A Tovább gombra kattintás után az *Adatvédelmi beállítások megadása* alatt rögzítsük, hogy a lejátszó automatikusan letöltse-e a média-információkat és használati jogokat az internetről, és hogy frissítse-e a zenefájlokat ezekkel az információkkal.

A Bővített tartalomszolgáltatás és a *Windows Media Player – Felhasználói élmény fokozása program* alatti lehetőségeket inkább hagyjuk ki, és kattintsunk a *Tovább* gombra.

Adjuk meg, hogy mely fájlípusoknál legyen az új Media Player az alapértelmezett lejátszó.

Indítás után a Windows Media Player 11 a Windows Vistához hasonló stílusú kezelőelemekkel jelenik meg. Az eltüntetett menüket helyi menüként érjük el, amelyet a jobb egérgombbal hívhatunk elő. Ha szeretnénk mégis inkább visszatérni a régi stílushoz, válasszuk a helyi menüből a *Klasszikus menük (Ctrl+M)* parancsot.

Praktikusak az előre és vissza nyílombok, hogy gyorsan válthassunk a felhasznált tartalmak között.

Médiatár konfigurálása

Az átdolgozott technikának köszönhetően a Media Player 11 most már nagy állományokban is gyorsan keres. Zene és videók mellett képeket, tévéfelvételeket és olyan médiafájlokat is kezel, mint a midifájlok. A keresés beírásakor rögtön mutatja is a kínálatot. Kérésre az új lejátszó meghatározott mappákat figyel, és az új fájlokat automa-

AZ ÚJDONSÁG EREJE A teljesen újragenerálított, vonzó felület mögött is történetek változások, a médiatár már sokkal nagyobb teljesítményű

tikusan hozzáadja médiatárunkhoz. Ezt a funkciót a *Műsortár/Hozzáadás a műsortárhoz* menüpontból konfigurálhatjuk. Kattintsunk a *Speciális beállítások gombra*, majd a *Hozzáadás...-ra*, és menjünk a médiafájlok mappájába, majd kattintsunk az *OK-ra*. A Media Player 11 minden lejátszható zenefájl felvesz a könyvtárba. Ha ezt nem szeretnénk, nyissuk meg a *Műsortár/Egyéb beállítások* menüt, és a *Lejátszó* fülön kapcsoljuk ki az *A lejátszott zenei fájlok felvétele a műsortárba* beállítást.

A véletlen adatvesztés megakadályozására nyissuk meg a *Eszközök/Beállítások...-at*, és a *Műsortár* fülön kapcsoljuk ki az *A műsortárból törölt fájlok törlése a számítógépről* opciót. Nyomjuk le az *Alkalmaz*, majd az *OK* gombot. E nélkül a beállítás nélkül a bejegyzésével együtt a médiakönyvtárból rögtön töröljük a bejegyzéshez tartozóww fájl is, méghozzá véglegesen!

Figyelem: Az új verzióból hiányzik a másolásvédelem (DRM) tartalmak licenceinek mentési lehetősége, ráadásul e tartalmakat a Media Player 11 telepítését követően a korábbi verziókkal többé nem fogjuk tudni lejátszani. Tehát csak akkor játszunk le másolásvédelemmel ellátott tartalmakat, ha az adatokat problémás esetben az online boltunkból újra letölthetjük, másképp a Windows újratelepítése után elvesztjük legálisan megszerzett és kifizetett fájljaink elérési jogát! Ez nagy hiba, amelyre a Microsoftnak a lehető leggyorsabban megoldást kell találnia.

Speciális funkciók használata

Windows Vista alatt végre minden kiegészítő megoldás nélkül lehet lejátszani DVD-ket, az XP-felhasználóknak azonban ehhez sajnos továbbra is külön DVD-kodekerekre van szükségük. A CD-k másolása most már Windows Media Audio Pro és WAV (veszteségmentes) formátumokban is lehetséges. Jelentősen javult az együttműködés a mobil eszközökkel. Egy új eszköz automatikus felismerése után rögtön megjelenik a bejegyzése a *Szinkronizálásnál*. A médiafájlokat egyszerűen az egérrel megfogva egy szinkronizációs listára húzhatjuk, vagy az *Automatikus szinkronizálás* funkcióval a könyvtár teljes tartalmát kiegyenlíthetjük a mobil készülékével. Arra is van lehetőségünk, hogy véletlenül kiválasztást szinkronizáljunk, vagy a „visszafele szinkronizálással” médiafájlokat a mobil eszközről a számítógépre másoljunk át.

12 Word 2000, XP, 2003

Számozás csak a második oldaltól

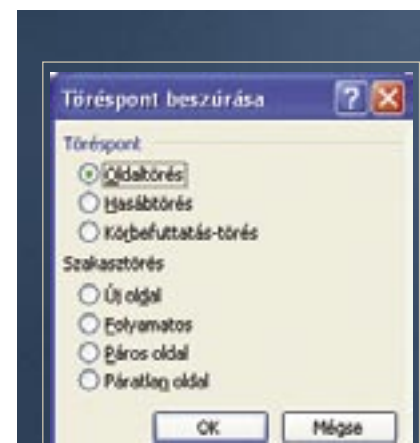
A hosszabb dokumentumok oldalainak számozásánál és a generált tartalomjegyzéknél is általában a fedőlap az első oldal – ám jobban szeretnénk, ha a számozás csak a második oldaltól kezdődne?

TIPP: Készítsünk a fedőlapból önálló szakaszt úgy, hogy beszúrunk utána egy töréspontot, majd indítsuk el a Word oldalszámozás funkcióját úgy, hogy csak a második szakasztól működjön.

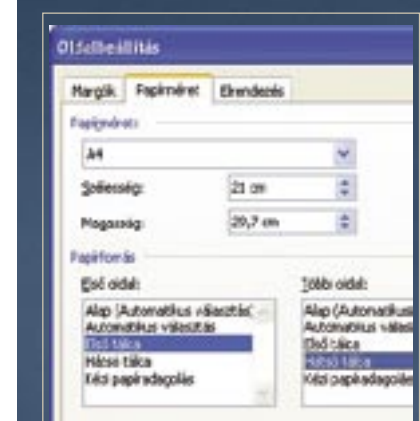
Töréspont beszúrása: Helyezzük a kurzort a fedőlap utáni szöveg helyre, és válasszuk a *Beszúrás/Töréspont* menüpontot. Az ablakban a *Szakasztörés* alatt jelöljük meg az *Új oldalt*, és kattintsunk az *OK-ra*. A szakasztörést a Word dupla pontozott vonallal jeleníti meg. Vigyázzunk, mert ha a fedőlap már eleve oldal-töréssel volt elválasztva a szöveg többi részétől, akkor ezt először törölnünk kell, különben a Word a fedőlap és a tulajdonképpeni szöveg közé egy üres oldalt szúr majd be! Ehhez váltsunk a *Nézet* menü alatt *Normál-ra*, vigyük a kurzort a pontozott vonalra, amely az oldaltörést jelöli, és nyomjuk le a *Delete* gombot.

Számozás indítása: A kurzort most a szakasztörés mögé helyezzük, a *Beszúrás* menüből megnyitjuk az *Oldalszámok...* ablakot, és a *Formátum...* gombra kattintunk. Ezután a *Számozás módja* alatt bekapcsoljuk a *Kezdő sorszám* rádiógombot, és az utána álló mezőbe beírjuk: 1. Így az oldalak számozása ebben a szakaszban, és az 1-es számmal kezdődik majd. Ezután zárjunk minden megnyitott ablakot OK-val.

Fej- és láblécek beállítása: A fedőlapon semmi keresnivalója a fej- és lábléceknek, így ezeket távolítsuk el innen. Ehhez nyissuk meg a *Nézet/Élőfej és élőláb* menüpontot, és az *Előző megjelenítése* vagy *Következő megjelenítése* ikonokkal menjünk a második szakaszra. Kapcsoljuk ki az *Ugyanaz mint az előző* (Office 2003 alatt *Csatolás előzőhöz*) ikont. Ezután menjünk az egérmutatóval az első szakasz fej- vagy láblécére, és töröljük az oda beszúrt oldalszámot úgy, hogy kijelöljük, és lenyomjuk a *Delete* gombot. Az oldalszámok most már csak a szövegben jelennek meg, a címlapon nem. Végül kattintsunk a *Bezárásra*, és mentjük el dokumentumunkat.

12 TÖRÉSPONT A Word segítségével külön számozhatjuk be dokumentumunk egyes szakaszait

13 ELSŐ SZÁM A Word lehetővé teszi, hogy dokumentumunk első oldalát más papírra nyomtassuk

13 Word 97, 2000, XP, 2003

Az első oldal más papíron

Több oldalas üzleti leveleknél az első oldalt általában fejléces papírra nyomtatjuk, a többit pedig sima fehér lapra, azonban meglehetősen fászesztő minden alkalommal papírt cserélni.

TIPP: A szövegszerkesztő képes rugalmasan vezérelni a papíradagolást – feltéve, hogy a nyomtatónknak legalább két papíradagoló fiókja van. Amennyiben ilyen a nyomtatónk (a legtöbb irodai lézernyomtató ilyen), használjuk is ki ezt a funkciót! Tegyük a sima fehér lapokat a második fiókba, a fejléceset pedig az elsőbe – a nyomtatónál általában ez az alapértelmezett fiók. Ezután nyissuk meg a *Fájl/Oldalbeállítás* menüpontot, és hozzuk elő-

re (verziótól függően) a *Papírméret* vagy *Papíradagolás* fület. Itt állítsuk be az *Első oldal* alatt az 1. papírkazetta, a *Többi oldal* alatt pedig a 2. papírkazetta használatát, és hagyjuk jóvá az *OK-val* (nyomtatónktól és a használt papírfajtától függ, hogy szükségünk van-e további beállításokra). A Word ezután pontosan úgy nyomtat, ahogy előírtuk, az első oldal a fejléces, a többi normál papírra kerül.

Megjegyzés: Ezek a beállítások dokumentumspecifikusak, vagyis a Word a beállítást az adott dokumentummal együtt elmenti, a prioritásuk pedig magasabb a nyomtató meghajtójában megadott beállításoknál. Ezért gondot okozhat, ha a levelet egy másik, például csak egy papírkazettát tartalmazó nyomtatóval is ki kell nyomtatnunk. Mivel a dokumentumbeállítások elsőbbséget élveznek, a Windows ebben az esetben papírhányra fog panaszkodni. A megoldás egyszerű: vissza kell állnunk a dokumentumban az eredeti beállításra. Nyissuk meg az előbbieket szerint az *Oldalbeállítás* ablakot, és a *Papírméret* fülön a *Papírforrás* alatt mindkét ablakban válasszuk az *Alap (automatikus választás)* beállítást.

Miután OK-val zártuk az ablakot, nyomtathatunk az illesztőprogram beállításait.

14 Excel 97, 2000, XP, 2003

Tizedeshelyek pontos rögzítése

Különösen űrlapoknál lehet fontos, hogy a beírt értékek meghatározott számú tizedesjegyre végződjenek.

TIPP: A beírási lehetőségeket legjobb, ha úgy korlátozzuk, hogy érvényességi szabályt állítunk fel. A feladat, hogy a szabályban rögzítsük a beírandó tizedesjegyek számát. Jelöljük ki a kívánt cellát, és válasszuk az *Adatok/Érvényesítés* menüpontot. A *Beállítások* fülön a *Megengedve* listából válasszuk ki az *Egyéni-t*. Kattintsunk az ekkor megjelenő *Képlet* mezőbe, és írjuk be a következőket:

=MARADÉK(Ce11a*10^2;1)=0

ahol a „Cella” az aktuálisan kijelölt cellát, vagy egy kijelölt tartomány bal felső celláját jelenti. A „2” érték határozza meg a tizedesjegyek számát, a hatványkitevővel eltoljuk a tizedesvesszőt a bevitt értékben, és utána kiszámítjuk az eggyel osztás maradékát. Ha

ez 0, a számnak maximum két tizedesveszeszó utáni értéke van, és a bevétel érvényes.

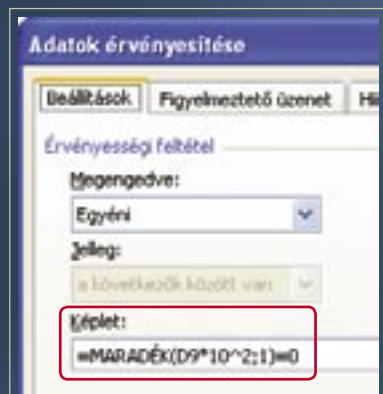
Most kattintsunk a *Figyelmeztető* üzenet földre, és ott a *Cím* és *Figyelmeztetés* mezőkben definiáljunk egy figyelmeztetést, amely jelzi a tizedes jegyek kívánt számát. Az *OK* gomb lenyomása után a szabály érvénybe lép. A kettőnél több tizedes jegyű bevitelekre az űrlap a jövőben ezzel a hibajelzéssel válaszol, és új, hibátlan bevételt követel meg.

15 iTunes
Zeneszámok visszamásolása iPodról a számítógépre

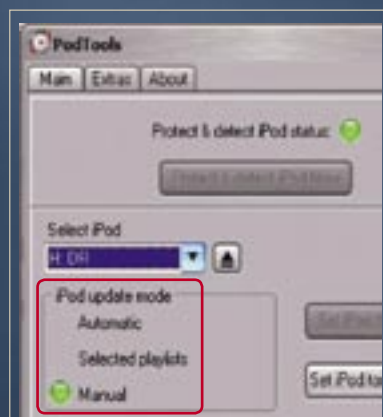
Bosszantó: figyelmetlenségéből egyes számokat töröltünk, vagy ami még rosszabb, a teljes adatbázist eltüntettük az iTunesból. Szerencsére az iPodon még megvannak a zeneszámok, tehát elvileg innen egyszerűen visszanyerhetnénk a zenéinket – ha ezt az iTunes lehetővé tenné.

TIPP: Először is, ilyenkor ajánlott elővigyázatosságnak lenni: ugyanis iPodunk általában automatikusan szinkronizálja magát az iTunesban beállított könyvtárral. Így, amint az iPodot csatlakoztatjuk arra a számítógépre, amelyen előzőleg töröltük az iTunes-adatbázist, az automatikus szinkronizálás az iPodról is minden fájlt töröl. Ezt a free-ware *PodTools*-szal akadályozhatjuk meg. A program a csatlakoztatott készülékünket még az iTunes előtt felismeri, és megakadályozza az elsietett szinkronizálást. A *PodTools* a www.copypod.net/podtools.php címről ingyenesen letölthető.

Telepítés után indítsuk el a programot, és kattintsunk a programablakban a *Protect & detect iPod Now* gombra. Ezután csatlakoztassuk lejártszónkat, majd a *Select iPod* mezőben válasszuk ki a készüléket. Kattintsunk a *Set iPod to manual update*-re. Ezután már veszélytelenül elindíthatjuk az iTunes vagy más programot.

14 CSAK SZABÁLYOSAN
Az Excelben található képletek segítségével a beírandó adatok formátumát is megszabhatjuk

15 VEDELEM A CopyPod segítségével megakadályozhatjuk, hogy az iTunes a csatlakoztatás után automatikusan törölje iPodunkról a zeneszámokat

A most következő lépések előfeltétele, hogy az iPod merevlemezként legyen engedélyezve. Ehhez kattintsunk az iTunesban a csatlakoztatott eszközre. Ezután váltsunk a *Summary* lapra, és kapcsoljuk be az *Enable disk use* beállítást. Kattintsunk az *Apply* gombra. Ügyeljünk arra, hogy az iPodot eltávolítás előtt mostantól

manuálisan, jobb egérgombbal a *Hardver biztonságos eltávolítása* tálcakontra kattintva állítsuk le, ellenkező esetben előfordulhat, hogy nem sikerül minden zeneszámot átmásolni!

Az iPod *IPOD_CONTROLMUSIC* mappájában található egyes zenedarabokat most már a Windows Intézőből is elérjük, ám sajnos az Apple saját fájl- és mapparendszert használ, amely hieroglifáknak tűnő elnevezésekkel működik. Ezért ajánlatos az ingyenes *SharePod*-ot használni, amely a www.sturm.net.nz címről érhető el.

A letöltött zip fájlt csomagoljuk ki a merevlemezként csatlakoztatott iPodunkra, majd indítsuk el a programot! A szoftver elemzi a lejátszó tartalmát, és megjeleníti a zeneszámok listáját. Ezen jelöljük ki a kívánt zenefájlokat, és kattintsunk a *To PC* gombra. Ezután célmappaként válasszunk ki egy könyvtárat a számítógépünkön, állítsuk be, hogy a *SharePod* miként nevezze el az egyes zenefájlokat, és végül kattintsunk a *Transfer* gombra.

17 Internet Explorer 6, 7
Kapcsoljuk ki a böngészőben a letöltésszárolást

Ha egy weboldaltól egy fájl letöltése automatikusan indulna el, akkor a böngésző erről először egy, a felső ikonsor alatt megjelenő információs sávval tájékoztat minket, és csak erre kattintva indul el a tényleges adatátvitel.

TIPP: A kiegészítő sáv a Windows XP 2. szervizcsomagjának egy kibővített biztonsági beállítása alapján jelenik meg, amelynek meg kell akadályoznia a nem kívánt automatikus letöltéseket. A böngésző verziójától függően két lehetőségünk van az információs sáv kiiktatására.

1. megoldás: Azokat a biztonságos weboldalakat, amelyekről gyakrabban töltünk

le fájlokat, a megbízható weboldalak listájához adjuk. Ehhez kattintsunk a *Vezérlőpulton* duplán az *Internetbeállítások* ikonra, és hozzuk előre a *Biztonság* regiszterlapot. Válasszuk a *Megbízható helyek* zónát, és alatta kattintsunk a *Helyek* gombra. A következő ablakba már be lesz írva az éppen megnyitott weboldal. Kattintsunk a *Hozzáadásra*. Előfordulhat, hogy előbb ki kell kapcsolnunk a *Kiszolgálóellenőrzés* (<https://>) megkövetelése az egész zónában beállítást, hogy nem biztonságos weboldalakat is felvehessünk. Hagyjuk el az ablakot a *Bezárás*, majd az *OK* gombbal. Ennek az eljárásnak az az előnye, hogy az engedélyezett oldalakon kívül minden más oldalra érvényes marad a biztonsági funkció.

2. megoldás: Teljesen letiltjuk az információs sávot. Ehhez megint menjünk az *Internetbeállítások* *Biztonság* regiszterlapjára, és kattintsunk a *Zóna biztonsági szintje* területen az *Egyéni szint...* gombra. A következő ablakban keressük meg a *Letöltések* alatt a *Figyelmeztetés automatikus megjelenítése fájlletöltés esetén* beállítást, és váltsuk *Engedélyezésre*. Hagyjuk jóvá *OK*-val a beállítást, a következő figyelmeztetést pedig *Igennel*. Az *Internet Explorer 7*-nél ezt az első eljárásnál, a *Megbízható helyek* zónához is külön be kell állítanunk. A jövőben viszont már köztes kérdészkódás nélkül tölthetünk le fájlokat.

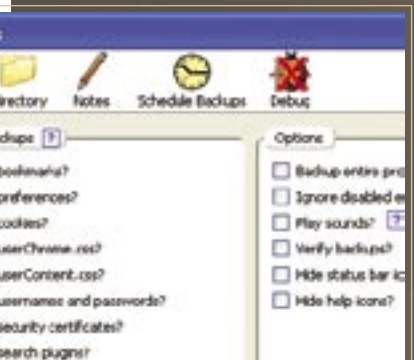
18 Firefox 2.x
Saját böngészőkonfigurációnk mentése és visszaállítása

A böngésző új verziója seregnyi új funkciót ígér, de vajon bízhatunk-e abban, hogy az átállásnál nem vesznek el fontos adatok, és a megszokott kiegészítők továbbra is működni fognak?

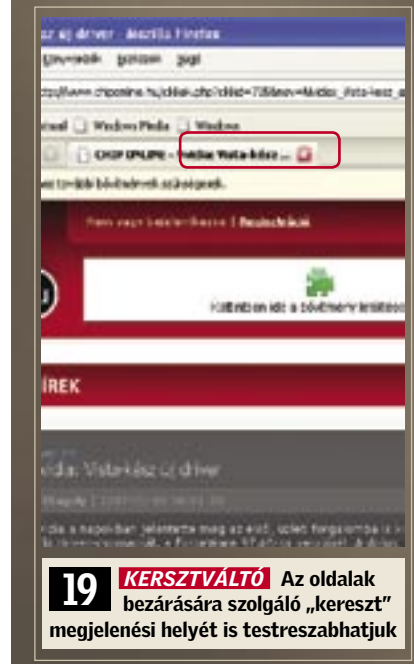
TIPP: A Firefox 2.0 telepítésénél a böngésző a meglévő korábbi verzióból, amennyire csak lehet, átvesszi az eddigi felhasználói beállításokat. Ez azonban sajnos nem mindig működik hibátlanul, és egyes kiegészítőket letilt, ezért jobb, ha először mentjük az eredeti állapotot. Így a hiányzó adatokat szükség esetén utólag telepíthetjük, vagy később gond nélkül rekonstruálhatjuk a komplett előző verziót. A biz-

17 STOPTÁBLA Az Internet Explorer 7 információs sávja értesít az önmaguktól elinduló letöltésekről

18 BIZTONSÁGBAN A FEBE nevű kiegészítővel a Firefox valamennyi beállításáról biztonsági mentést készíthetünk

19 KERSZTVÁLTÓ Az oldalak bezárására szolgáló „kereszt” megjelenési helyét is testreszabhatjuk

társági mentéshez használjuk az ingyenes *Firefox Extension Backup Extension* kiegészítőt, amelyet XPI fájlként letölthetünk a <https://addons.mozilla.org/firefox/2109/> címről. Kattintsunk a weboldalon az *Install now* feliratra, és engedélyezzük a telepítést a *Telepítés most* gombra kattintva (alternatív megoldásként megnyithatjuk az XPI fájl közvetlenül a Firefoxból is). A telepítés lezárásához indítsuk újra a böngészőt.

Az adatmentés előtt a kiegészítőt még be kell állítanunk: ehhez nyissuk meg az új *Eszközk/FEBE/FEBE-options* parancsot. A következő ablakban kattintsunk a *Options* ikonra. Alatta kiválaszthatunk egyes összetevőket, vagy még jobb, ha a *Select all-t* választjuk. Most váltsunk a *Directory* kategóriára. A *Browse* gomb megnyomása után válasszuk ki az adatmentés helyeként szolgáló mappát. A többi beállítás módosítására csak akkor van szükség, ha a mentést automatizálni szeretnénk. Hagyjuk jóvá *OK*-val a beállításokat, majd indítsuk el a mentést az *Eszközk/FEBE/Perform Backup* menüpontból. A kiegészítő minden beállítást egy XPI fájlba ment, miközben megjelenik egy weboldal, amely tájékoztat a végrehajtott lépésekről. Később, ha vissza akarjuk állítani a mentett konfigurációt, ezt az XPI fájl kell megnyitnunk a frissen telepített böngészőben.

19 Firefox 2.x
Lapok bezárása egyetlen gombbal, ahogy korábban

A Firefox új verziója minden laphoz külön megjeleníti a bezárásra szolgáló keresztikont, miközben sokkal kényelmesebb, a régi változatban megszokott módon, egy egységes jobb oldali gombbal bezárni az aktív lapot.

TIPP: Így – mert minden lapon ott van a *Bezárás* ikon – ugyan gyorsabban és céltartottan bezárhatunk egyes füleket, ugyanakkor megnő a téves kattintás veszélye is – különösen, ha nagyon sok lap van megnyitva. Ha ezt szeretnénk elkerülni, akkor váltsunk vissza a speciális beállításoknál a régi, megszokott kezelési koncepcióra. Írjuk be a címsorba: *about:config*, és nyomjuk le az *entert*. A beállítás kereséséhez írjuk be a Szűrő mezőbe: *browser.tabs.closeButtons*. A szerkesztéshez kattintsunk duplán erre az egész értékre. Az alapértelmezett beállítás *1*, ekkor jelenik meg minden fülön a *Bezárás* ikon. Az értéket

16 Gyors tippek

- Word:** A szöveg egyes bekezdéseit közvetlenül áthelyezhetjük az *Alt+Shift+nyíl* billentyűkkel. Ehhez ki sem kell jelölnünk a bekezdést.
- Outlook:** Ha a */ResetOutlookBar* parancssori indítóparamétert használjuk, az Outlook eszközsor a telepítés utáni eredeti állapotában jelenik meg.
- Excel:** A »=HA(SZÁM(A1);-KEREK.FEL(HÓNAP(A1)/3;0)&".negyedév";"")< függvényvel az A1 cellában kiszámíthatjuk a dátumhoz tartozó negyedévet.
- Corel Photopaint:** A *Ctrl+Shift+I* vagy a *Maszk|Invertálás* parancssal egyetlen lépésben megfordítjuk a képen aktuálisan megadott maszk kijelölését.
- Excel:** Egy másolt táblázatot a *Szerkesztés|Írányított beillesztés* parancssal beillesztve a *Transzponálás* beállítás felcseréli az oszlopokat és sorokat.
- Word:** A *Táblázat|Sorba rendezés* parancssal akkor is megváltoztatjuk az adatok soronkénti egymásutánját, ha azok nincsenek táblázatban.

2-re módosítva teljesen kikapcsolhatjuk az ikonokat, végül a 3-as értékkel jutunk vissza a régi beállításhoz, amelynél ez az ikon egységesen a mindenkori aktív lap bezárására szolgál.

20 Firefox 2.x A főleges GO gomb gyors eltávolítása

A címsor mellett most van egy kiegészítő gomb a beírt címek betöltéséhez – de egyáltalán nem használjuk. Egy URL beírása után gyorsabb leütni az entert, mint az egérért nyúlni, hogy az új gombra kattintsunk. Ennek eltüntetésével azonban a hosszú URL-ek jobban látszanak.

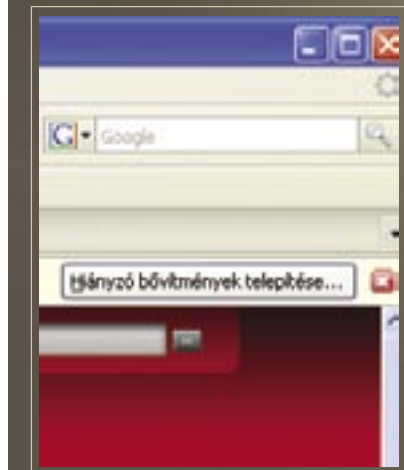
TIPP: A GO gombot a Firefox konfigurációs fájljából tudjuk letiltani – így több helyünk lesz a hosszú URL-ek kiírásához is. Írjuk be a címsorba: `about:config`, és nyomjuk le az Entert. Keressük meg a listán a `browser.urlbar.hideGoButton` beállítást. Kattintsunk rá duplán, hogy az értéke true-ra változzon. A gomb rögtön eltűnik.

21 Foto-community Képek gyorsabb feltöltése saját Flickr-oldalunkra

Szívesen büszkélkedünk saját fotóinkkal a Flickr közössége előtt, ehhez semmi kétség nem fér – ám a képek feltöltése kifejezetten fáradságos feladat, mivel először be kell töltenünk a weboldalt, hogy aztán onnan keressélgünk a számítógépünk merevlemezén.

TIPP: A leggyorsabb út – legalábbis Windows XP alatt – az integrált Fájlközzététele a weben varázslón keresztül vezet. A másik lehetőség: mind az XP-hez, mind az operációs rendszer más verzióhoz készült Flickr Uploadr, amely a `www.flickr.com/tools/` címen ingyen áll a tagok rendelkezésére. Ezzel kényelmesen, az egérrel egyszerűen áthúzza jelentetethetünk meg fotókat a Flickr-oldalunkon.

Varázsló integrálása: Windows XP alatt csak néhány registry-bejegyzés szükséges a váltáshoz az XP saját Közzététel a weben varázslójáról az Uploadr-ra. Ezt ráadásul a `Flickr_Upload.reg` fájlra (megtalálható a CD/DVD-mellékletünkön) duplán kattintva már el is intézzük. Ha nincs kéznél a CD, akkor járjunk el a következőképpen: nyissuk meg a registry-szerkesztőt, és menjünk a `HKEY_CURRENT_USER\`

20 **TÖBB HELYET** A „GO” gomb eltávolításával a hosszabb webcímek számára plusz helyet teremthetünk

21 **EGYSZERÜBB ÚT** A Flickr Uploadr segítségével fotóinkat mindenféle kerülő nélkül feltölthetjük a Flickr-re

`Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Explorer` kulcsra. Ezután a Szerkesztés/Új/Kulcs paranccsal hozzuk létre egymás után a `PublishingWizard`, alatta még egyszer a `PublishingWizard`, ezután így tovább sorban a `Providers`, és végül `Flickr` alkulcsokat. Most nyissuk meg az utolsó alkulcsot, és kattintsunk a jobb oldali ablakterületre. Hozzuk létre a `Szerkesztés/Új/Karakterlánc` menüpontból az `Icon` bejegyzést, és nyissuk meg dupla kattintással. Írjuk be a `http://www.flickr.com/tools/flickr.ico` célt, és hagyjuk jóvá OK-val. Az online varázsló elindításához írjuk még be az előbbivel egyező módon a következő karakterláncokat: `DisplayName`, értéke `Flickr`, `Description`, értéke `Online-fotókezelés`, és `HREF`, értéke `http://www.flickr.com/tools/wizard.gne`. Végül hagyjuk jóvá

OK-val, és zárjuk be a registry-szerkesztőt. A jövőben válasszuk ki a Windows Intézőben a képeket, és kattintsunk a helyi menüben a `Fájl megjelentetése a weben` parancsra. Az Upload-varázsló elindul. Segítségével néhány lépésben – amelyek között a képméretet is testre szabjuk – feltölthetjük a fotókat. Ezután közvetlenül megnyílik a Flickr weboldal az új képekkel.

Uploadr használata: Töltsük le a `Flickr-Uploadr` programot, és telepítsük. Az első indítás után – az asztalon megjelenő ikonról vagy az új `Send to Flickr` helyimenü-parancsból – először engedélyeznünk kell Flickr fiókunknál az Uploadr-es elérést. Kattintsunk a megfelelő linkre, és hagyjuk jóvá az engedélyezést. Ezután fotókat húzhatunk a programablakba, vagy a plusz jelre kattintva elindíthatjuk a fájlkiválasztó ablakot. A program a háttérben automatikusan összeköttetést hoz létre a Flickr fiókkal. Ha minden publikálandó fotót összegyűjtöttünk, kattintsunk a fájlok átviteléhez az `Upload-ra`.

22 Google Earth Koordinátákkal könnyebb megtalálni helységeket

A Google Earth például Debrecen beírására gyakorlatilag nem reagál, pedig ennél jóval kisebb helyeket és városokat is szeretnénk megkeresni és célba venni.

TIPP: Ha a közvetlen keresés nem vezet eredményre a Google Earth-en, egy KMZ vagy KML fájlra van szükség, amely tartalmazza a keresett helység vagy pont koordinátáit. Ezeket a legegyszerűbben a Wikipedia (`www.wikipedia.org`) enciklopédián keresztül tudhatjuk meg, ahol elég a város vagy helység nevét beírunk, és az oldal jobb felén általában rá is bukkanunk egy linkre, amelyen keresztül eljuthatunk a Google Earth számára is értelmezhető KML állományig. Ha így nem sikerül, hozzuk létre magunk a fájlt.

Koordináták keresése Wikivel: A legtöbb esetben azonnal célba érünk, az oldalon jobbra fent megtaláljuk a helység földrajzi koordinátáit, Debrecen esetében például így: é. sz. 47,52997° k. h. 21,63916°. Ezeket közvetlenül átadhatjuk a Google Earth-nek. Kattintsunk a koordinátaadatok linkjére, és a megjelenő weboldalon görgessünk le a `Maps requiring special software` szakaszig. Ott kattintsunk a `Find this location-re a ... with Google Earth` sorban. A `Letöltés` ablakban a `wikilink.kml`

ideiglenes fájlt merevlemezre menthetjük a későbbi használathoz, vagy a `Megnyitás... parancsot` választjuk, majd pedig a `Google Earth (Standard)` beállítást. Miután ezt jóváhagytuk az OK gomb lenyomásával, elindul a Google Earth, és azonnal a keresett helyre vezet.

KML fájl létrehozása: Ha a Wikin sikertelen a keresés, akkor hozzunk létre saját KML fájlt. Ehhez azonban először ki kell derítenünk a helység koordinátáit. Ebben csak egy pontos – például egy turista – térkép, vagy a GPS segíthet. Utána írjuk be egy szövegszerkesztőbe a következő sorokat:

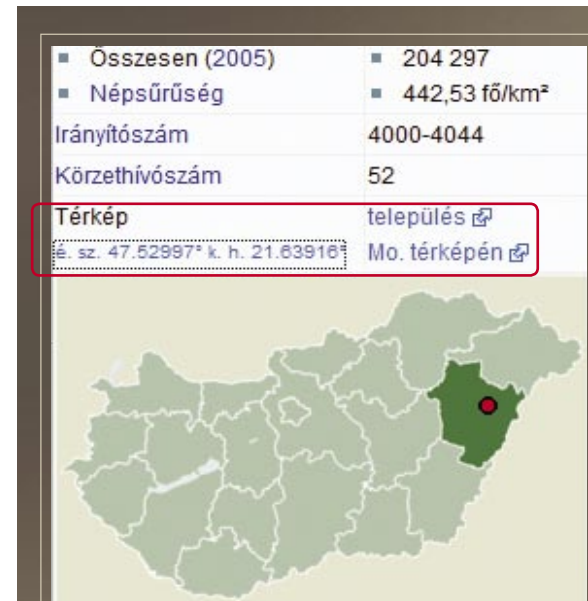
```
<?xml version="1.0"
encoding="UTF-8"?>
<Placemark>
<name>CHIP</name>
<LookAt>
<longitude>19.066162</longitude>
<latitude>47.498171</latitude>
<range>400</range>
<tilt>0</tilt>
<heading>0</heading>
</LookAt>
<Point>
<coordinates>19.066162,
47.498171,0</coordinates>
</Point>
</Placemark>
```

Mentsük a kódot KML fájlként, és kattintsunk rá – erre elindul a Google Earth, és a fent kiválasztott koordinátákkal rögtön a budapesti CHIP szerkesztőségébe (jobban mondva a kicsit koros műholdképek miatt annak mai helyére) navigál, és a pozíciót el is menti a Temporary Places alá.

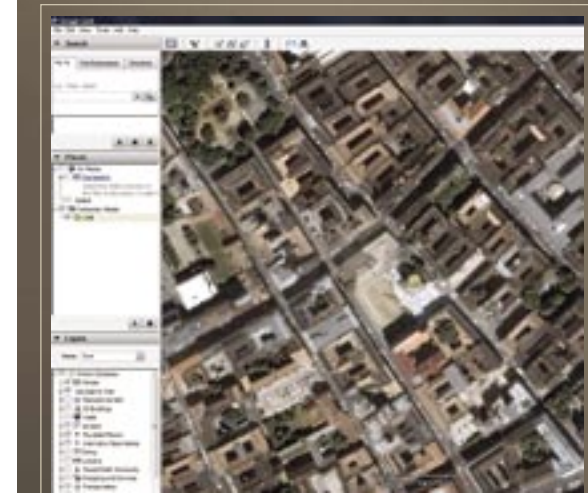
A fenti kódot könnyen aktuális céljainkhoz igazíthatjuk. A példa egy új kijelölést határoz meg a Google Earth-ben CHIP néven. Az első egység a `<LookAt>` tagek között a kívánt nézetet adja meg, a második, a `<Point>` pedig a pontosan kijelölt helyet.

A `<longitude>` és `<latitude>` tagek között adjuk meg a földrajzi hosszúságot és szélességet fokban. Itt vigyázzunk arra, hogy sok helyen a koordinátákat fok-perc-másodperc formátumban adják meg, ezt tehát előbb át kell számolnunk sima fokokra!

A `<range>`-nél adjuk meg a megjelenítendő kivágás méretét méterben. Végül a `<tilt>` és `<heading>` segítségével a kép dőlésszögét és az északi irányhoz képest történő elforgatását adhatjuk meg ugyancsak fokokban. A `<coordinates>` tagek közé írjuk be pontosan a földrajzi koordinátáknak

22.a **PONTOS TALALAT** A Wikipedia kiírja a megtalált városok földrajzi helyzetét. A koordinátákkal ezután a Google Earth-ben közvetlenül a helyszínre kerülünk

22.b **ITT VAGYUNK MI** A példánkban szereplő KML-fájl segítségével egyenesen a CHIP szerkesztőségéhez repülhetünk

ugyanazeket az értékeit, hogy kijelöljük a pontot, és a kép közepére helyezzük. Végül az új KML fájlt egyszerűen nyissuk meg a Google Earth-ben.

23 Alaplapok Ismeretlen rendszerösszetevők aktiválása Asus alaplapoknál

Karácsonyra összeraktunk egy komolyabb számítógépet az Asus egyik új alaplapjával, például a P5B modellel. Az XP telepítése után azonban megjelenik az Eszközkezelőben egy rejtélyes bejegyzés: a főágon sárga

kérdőjel után az ATK0110 nevű ismeretlen eszközt találjuk.

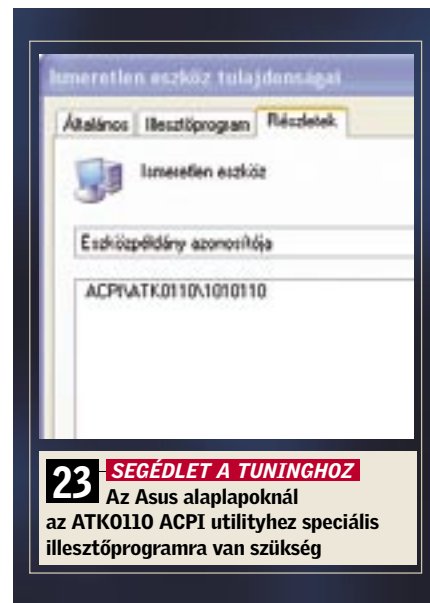
TIPP: Az ATK az AsusTek rövidítése, az ATK0110 eszköz mögött pedig a gyártó egy olyan segéd-eszköze rejtőzik, amelynek köszönhetően az alaplaphoz adott különféle segédprogramok (többek között a tuningolást lehetővé tevő AI-Booster is) hozzáférhetnek a lap nyújtotta energiagazdálkodási és tuninglehetőségekhez.

A sárga kérdőjel eltüntető illesztőprogram az alaplapunk telepítő-CD-jén vagy – a legújabb verzióban – az Asus internetes támogatási oldalain található.

Ide a legegyszerűbben a `http://support.asus.com/` címen keresztül juthatunk el. Írjuk be jobbra a keresőmezőbe az alaplapunk típusnevét – például a P5B-t. Eredményül kapunk egy oldalt, a lista élén az alaplapunkkal. Most kattintsunk a `Downloads` mezőre, és a következő oldalon a `Utilities` fülre. Ezen az oldalon találunk egy letöltést `ACPI driver for ATK 0110 virtual device` néven. Ezt a meghajtóprogramot kell letöltenünk, kicsomagolnunk és az Eszközkezelőből telepítenünk. Utána már nemcsak a sárga kérdőjelek tűnnek el: a meghajtóprogram közvetlen elérést biztosít a különféle tuningprogramok számára az alaplap áramköréihez.

24 Videokártyák Overclocking menü engedélyezése Nvidia videokártyáknál

Sikerül szert tennünk egy új NVIDIA GeForce 7 sorozatú GPU-ra épülő videokártyára, ám a legfrissebb meghajtóprogramjában nem találunk tuningoló menüt az órajel feltornászásához.

23 SEGÉDLET A TUNINGHOZ
Az Asus alaplapoknál az ATK0110 ACPI utilityhez speciális illesztőprogramra van szükség

TIPP: Az Nvidia ForceWare meghajtóprogramja több tuninglehetőséggel rendelkezik, ám ezek alpból nem elérhetőek: csak egy sor registry-bejegyzés elkészítése után bukkanak elő. Ezért CD/DVD-mellékletünkre feltettük a Coolbits2.reg fájlt, amely már minden szükséges bejegyzést tartalmaz.

Dupla kattintással indítsuk el a fájlt. Válaszoljunk igennel a kérdésre, hogy szeretnénk-e az új bejegyzéseket a registry-hez adni. A számítógép újraindítása után nyissuk meg az Nvidia Control Panelt. Váltsunk az ott található gombbal Alapnézetről a Speciális nézetre. Most a 3D-beállítások alatt megtaláljuk az Órajel-túlhajtási konfiguráció módosítása menüt. Itt választhatunk automatikus és manuális tuningolás között. Az előbbinél a kártya meghajtóprogramja a videomemória és a videoprocesszor (GPU) órajel-frekvenciáját lépésről lépésre viszi fel egy biztonságos maximumra, amelynél a GPU és a memória még biztonságosan működnek.

Figyelem: A Coolbits panel nem minden ForceWare verzióval működik – ilyenkor használhatjuk az NVIDIA weboldaláról elérhető nTune alkalmazást – ez a GPU-n kívül az NForce lapkakészlet tuningolására is képes.

25 TFT monitorok
Lapos képernyők tökéletes és kíméletes tisztítása

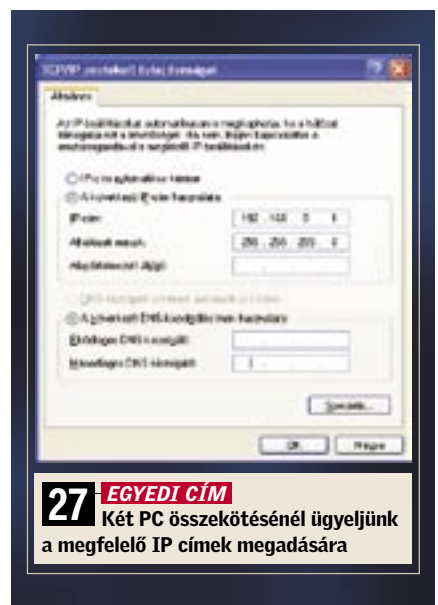
Az íróasztalon álló TFT monitorunk vagy a notebookunk képernyője tele van egyre zavaróbb piszokfoltokkal, amelyeket szeretnénk végre eltávolítani.

TIPP: A monitorok vagy notebookok értékes kijelzőit semmiképpen ne tisztítsuk agresszív kémiai anyagokat tartalmazó tisztítószerrel vagy pláne oldószerekkel. Ezek ugyanis károsíthatják a tükröződés-gátló réteget a képernyő felületén. Tovább nehezíti az ügyet, hogy lapos képernyőket tisztításkor sem szabad nyomogatni, mert ez csúnya pixelhibákat okozhat. Ha monitorunkat profik módjára szeretnénk tisztítani, a következőképpen járjunk el: tegyünk egy kevés finom mosogatószert langyos vízbe, mártsunk bele egy puha mikroszálal kendőt, és jól csavarjuk ki. A nedves kendővel még a makacs foltokat is le tudjuk törölni a képernyőről, anélkül, hogy rá kellene nyomnunk. Ha a kijelző már tiszta, óvatosan töröljük szárazra egy puha papírzsebkendővel, hogy a tisztítószert ne hagyjon rajta szürke réteget vagy száradás után csíkokat.

26 DVD-írók
Írási sebesség növelése
Panasonic DVD-íróknál

A Panasonic népszerű asztali merevlemez DVD-író/lejátszója, a DMR-EH52 mellett döntöttünk. A használat során azonban kiderül egy bosszantó tulajdonsága: az író a merevlemezre írt filmeket csak a DVD lejátszásának tempójában írja ki DVD-re.

TIPP: A Panasonic írók sokkal gyorsabban tudnak filmeket DVD-re írni, ám értelmetlen okból a High Speed üzemmód alapértelmezésben nincs engedélyezve. Ezért menjünk a távirányító funkciógombjával a Setup menübe. A Disc fülénél

27 EGYEDI CÍM
Két PC összekötésénél ügyeljünk a megfelelő IP címek megadására

megtaláljuk a *Felvétel beállításai* menüpontot. Ha a *Felvétel High-speed-másolása* be van kapcsolva, az írás a gyártó szerint maximum 64-szeres sebességgel megy, így ezzel a sebességgel egy kétórás filmet körülbelül 20 perc alatt sikerül DVD-re írunk. Ez a trükk sajnos csak azokkal a filmekkel működik, amelyeket a High-Speed-felvételi mód bekapcsolása után vettünk fel.

27 Hálózat
Két számítógép egyszerű összekötése

Otthoni környezetben is gyakran előfordul, hogy szeretnénk két számítógépet egyszerűen összekapcsolni adatsere vagy egy kis játék okán. Ez ugyan megoldható egy – ma már 8-10 ezer forintért is beszerezhető – router segítségével is, de létezik ennél is olcsóbb és egyszerűbb lehetőség.

TIPP: Ma már a legtöbb alaplap rendelkezik legalább egy (de gyakran kettő) integrált hálózati kártyával. Ha csak egyetlen ilyen eszközünk lenne, és azt már az internetelésre használt kábelünk lefoglalja, vásároljunk még egy PCI-s hálózati kártyát (kb. 1500 Ft.). Szükségünk lesz még egy úgynevezett „cross” kábelre is (métere körülbelül 100-110 Ft.).

Mindkét gépen nyissuk meg a *Vezérlőpult*|*Hálózati kapcsolatok* ablakot, és válasszuk ki azt a hálózati kapcsolatot, amelyet az összekötésre használni fogunk (ebben a használt adapter neve nyújt segítséget).

Erre a jobb egérgombbal kattintva hívjuk elő a *Tulajdonságok* menüt, és a *Kapcsolat a következő elemeket használja* listából válasszuk ki a TCP/IP protokolt (ha ez hiányozna, adjuk hozzá a *Telepítés* gomb segítségével, mint ahogy szükségünk lesz a *Fájl és nyomtatógépszolgáltatás* *Microsoft Networkshöz* szolgáltatásra is). A *Tulajdonságok* gombra kattintva adjunk két különböző IP címet a két számítógépnek: az egyik lehet például 192.168.0.1, a másik 192.168.0.2! A felajánlott alhálózati maszkot fogadjuk el, majd az OK gombbal mentjük el a változtatásokat.

A *Rendszertulajdonságok Számítógép*-név fülén ellenőrizzük, hogy mindkét gép ugyanakkor a munkacsoportnak a tagja-e (ha nem, nevezzük át őket) – ha igen, akkor kössük őket össze a kábelrel, és már készen is vagyunk!

28 PROFI TIPP: WINDOWS MOBILE-ALAPÚ OKOSTELEFONOK TUNINGOLÁSA Így lesz tenyergépünk gyorsabb és megbízhatóbb

MDA Compact okostelefonunk gyakran lefagy, és csak újraindítással lehet magához téríteni? Ilyenkor bizony új firmware-re van szükség, amellyel stabilabban fog működni, és egy füst alatt az idegesítő szolgáltatólogótól is megszabadulunk.

Hogy a Windows smartphone-ok működése gyakran miért instabil, annak egyszerű a magyarázata: a mobiltelefon-szolgáltatók előszeretettel tömnek tele a memóriájukat kiegészítő programcskákval. Stabilabban működnek az ezektől mentes új firmware-rel, amelyet az XDA-fejlesztői közösség <http://www.xda-developers.com/> ftp szerverén találunk meg.

Az új alprogram hasznos mellékhatása, hogy az MDA-nak több szabad memóriája marad. Az operációs rendszernek és a telepítőrutinoknak lefoglalt flashmemóriából ugyanis a korábbi 7,6 helyett 27 MB-nyi hely marad szabadon.

Figyelem: Garanciális javítás előtt tegyük vissza az eredeti szoftvert! Az itt leírt módszer némi számítógépes jártasságot igényel, és bizony nem veszélytelen! A CHIP szerkesztősége semmiféle felelősséget nem tud vállalni az esetleg elveszett adatok és megbénult PDA-kért!

Példánkban saját MDA Compact néven is ismert HTC Magician készülékünket „javítottuk” fel, de a módszer hasonló a többi (TyTN, Artemis, Prophet és így tovább) HTC-gyártmányra is.

1. lépés: Előkészítés

A firmware felírásához szükség lesz egy legalább 128 MB-os SD kártyára és egy SD kártyaolvasóra is. Mielőtt hozzánk érkezne, telepítenünk kell számítógépünkre a következő programokat: *NTRW 2.0* (ezzel másolhatjuk a firmware-t tartalmazó image fájlt az SD kártyára), *ByteCopy Tool* (ezzel módosítjuk a firmware-t) és végül a *ROM-Update* (ezzel készíthetünk biztonsági mentést az eredeti operációs rendszerről). Az első két programot az <ftp://xda:xda@ftp.xda-developers.com/Magician/Tools> ftp-cím alatt találjuk. A ROM-Update egy alkönyvtárral mélyebben, a *Backup Tools* mappában van. Most már csak a firmware hiányzik. Ez a példánkban szereplő MDA Compact esetében (amely a HTC terméke, és „leánykori nevén”

HTC Magician-nek hívták) a *Magician* egy mappájában található, egészen pontosan itt: ftp://xda:xda@ftp.xda-developers.com/Magician/BigStorage_ROMs/.

2. lépés: Adatmentés

Mivel a firmware-cserével személyes adataink törölődnek, mentsük el ezeket. Amennyiben PDA-nk már egy beépített mentőprogrammal rendelkezik, használjuk ki azt. Az általunk „feljavított” MDA esetében ez például az *xBackup* volt – ezt a PC-nkre történő telepítés után a *Rendszerszerek/Biztonsági másolat* menü alatt találhattuk meg. Amennyiben nem kapunk mentőeszközt, az internethez kell folyamodnunk: a <http://www.thbi.de/us/software/pocketbackup/index.html> címről például letölthetjük a *Pocket-Backup* nevű szoftvert 30 napig használható shareware változatát. Az óvatosság kedvéért adatainkat szinkronizáljuk az *ActiveSync* segítségével a számítógéppel, és ne hagyjuk ki a *Dokumentumok (My Documents)* könyvtárat. Ha a backup félresikerülne, legalább nem vesznek el a személyes adataink.

3. lépés: ROM-backup

Hogy legyen biztonsági másolatunk az eredeti operációs rendszerről készítsünk egy image-et vagy úgynevezett ROM-backupot. Ehhez indítsuk el az okostelefonunkat *bootloader* üzemmódban: nyomjuk le, és tartsuk

ÚJ ALPROGRAM A ByteCopyval a régi szoftver első 416 bájtját az új firmware-be másoljuk

együtt lenyomva két másodpercig a bekapcsoló, kamera és szoftverreset gombokat. Erre egy menü jelenik majd meg, háttérvilágítás nélkül. Tegyük be az SD kártyát a készülékbe, kössük össze a számítógépünkkel, és indítsuk el a ROM-Update programot a PC-n. Ott válasszuk ki portként a következőt: *.WCEU SBSH001*. Ezután hagyjuk jóvá kétszer enterrel, és írjuk be a *[d2s]* parancsot. Ha megjelenik az *USB>* üzenet, a backup az SD kártyánkon van.

A számítógépre történő adatátvitelre használjuk az *NTRW* programot. Ezt először másoljuk a C:\ könyvtárba. Ezután tegyük az SD kártyát a kártyaolvasóba. Amennyiben számítógépünk rákérdez, hogy formázza-e, válaszoljunk *Nem*-mel! A *Start/Futtatás* alól a *cmd* parancssal nyissunk meg egy DOS ablakot. Lépünk be az *NTRW* könyvtárba, tehát a legegyszerűbb esetben a C:\ főkönyvtárba. Most írjuk be az *ntrw read c:backup.nhb1 x:* parancsot, ahol x: az SD kártya meghajtóját jelöli. Ha a végén hibajelzés jelenik meg, nyugodtan hagyjuk figyelmen kívül.

4. lépés: A firmware írása

Hogy készülékünk elfogadja az új firmware-t, a mentés első 416 bájtját át kell másolnunk az új verzióba. Csomagoljuk ki a *supportfiles.zip*-et, és indítsuk el a *ByteCopy* szoftvert. Forrásfájlként az általunk készített mentést adjuk meg, célfájlként az új firmware-t. Írjuk be a megfelelő mezőbe a 416 számot (bal oldali kép), és kattintsunk a *Copy*-ra. Másoljuk az *NTRW*-vel és az *ntrw write ujfirmware.nb1 x:* parancssal a firmware-t az SD kártyára. Most tegyük az SD kártyát a telefonba, és indítsuk el újból a *bootloader* módban. Amikor megjelenik az *SD Download* menü, indítsuk el a flashelést a *Power* gombbal. A hibajelzéseket a korábbiak szerint hagyjuk figyelmen kívül. Ha lezárult a firmware átvitele, egy szoftverresetet kell végrehajtanunk. Ezután visszatölthetjük az adatmentésünket, vagy szinkronizálhatunk. ■

Pimp my PC!

Számítógép-átalakítási pályázatunk első havi nyertese egy Subaru Impreza formát álmódott a számítógépének, a Mod Doc's brigád pedig látványosan teljesítette az óhajt.

Kevés játékunk aratott még olyan nagy sikert, mint a decemberben meghirdetett „Pimp My PC” számítógép-átalakító felhívás (részletek: www.chipmagazin.hu/pimp): az elmúlt hónapokban több ezren jelentkeztek, hogy a modding-csapat új, meghökkenítő és tökéletesen egyedi külsőt adjon régi gépüknek – teljesen ingyen. Igaz, néhányan félreértették a kiírást, s egy füst alatt fel is turbóztatták volna a

PC-jüket, amit persze nem vállaltunk, hiszen nem így szólt a kiírás. Az értékelhető igények közül a sorsoláson Czirkos Attila, kecskeméti olvasónknak kedvezett a szerencse, ő a Subaru Impreza ralimodelljére emlékeztető átalakításra vágyott.

Az átalakító csapat tagjai először is gondosan tanulmányozták a híres raliautó külsejét, és hamarosan sorjázni kezdtek az ötleteik: a kötelező

„subarus” színvilágú házon a „belső” oldalon egy airbrush festmény ábrázolja az álműjarművet, és a külső plexilapon is hasonló motívum díszel. Az előlap a versenyautó motorházát imitálja: az alsó hűtőrács felett újabb festmény (világító reflektorral!), a gép tetején pedig a jellegzetes levegőbeömlő-nyílás – ami egyébként stílszerűen a gép hűtési rendszeréhez kapcsolódik.

Az átalakítás különlegessége az előlapi ajtóra szerelt indítópanel, és a hozzá tartozó „slusszkulcs”. A rendszer pontosan úgy működik, mint a korszerű járművek riasztóvezérlő slusszkulcsa: a számítógép a rádiós távirányítóval kapcsolható be.

Bár csak külső átalakítást hirdettünk, csapatunk azért figyelmet szentelt a belső rendnek és a hűtés megfelelő kialakításának is. A belső rend megteremtéséhez elegendő volt a vezetékvezetés alapos megtervezése, némi X-Mod kábelkötegelő harisnya, és néhány molex csatlakozó, valamint Black Spiral kábelkötegelő. A CPU és VGA passzív hűtéséhez pedig a Scythe Ninjára és Silent Boxra volt szükség, valamint a három, alacsony sebességű S-Flex ventilátor keltette rendszerhűtésre. Ezek után már csak az oldal- és előlapot kellett valamilyen módon rögzíteni, és következhetett is az átadási ceremónia.

Nyertesünk felmenői között alighanem pókerjátékosok is előfordultak, mert szinte arcizma sem rezdült, amikor meglátta Subaruvá alakított számítógépét. De azért titokban elárulta, hogy nagyon örül új formájú gépének, és alig várja, hogy munkatársainak is megmutassa. Azóta valószínűleg már ők is jelentkeztek a pimpelésre...

KEZDETEN VALA Az AeroCool AeroEngine külseje amúgy is eltér a mindennapi szürke PC-doboztól, ám belsejében már a jól ismert kábelkósz látható

MOD MINDEN FRONTON Még nagyban zajlik a belső részek átalakítása, de Dokibá már az oldallap festésén dolgozik

NAGY ÍVŰ ÁTALAKÍTÁSOK A szépségért bizony meg kell szenvednie a moddereknek, míg a munkadarab csak szó nélkül tűr

VALÓDI CSENDÉLET A belső áttervezésének eredménye hatékony hűtés, néma csönd, meg egy sor egzotikus nevű új alkatrész

EZT NEM LEHET MEGUNNI Ugyanaz, más szögből, még több Subaru képpel és stílusellemmel

A BÜSZKE TULAJDONOS A meghatottság könnyei ugyan elmaradtak, de már kialakult az atyai kötődés

A BÜSZKE CSAPAT (BALRÓL JOBBRA) Szabó „BaluC” Balázs – karosszéria, külső megjelenés, Szekeres „Dokibá” Zoltán – airbrush, Puskás „Joy” József – elektromos és alkatrészszerelés, hűtés, fotódokumentáció, csapatkapitány

www.hardwareoc.hu

www.radikalmod.hu

www.computermode.hu

CSI: INTERNET

Új CHIP-sorozat

Az amerikai CSI krimisorozatban törvényszéki nyombiztosítók tudományos módszerekkel bukkannak a bűnözők nyomára. A CHIP új sorozatában példaképként tekint az CSI-ra, és megmutatja, hogy miként harcolnak a profi nyomozók és specialisták a gyorsan növekedő számítógépes bűnözés ellen.

A spyware programoktól való félelme közvetlenül a hackerek csapdjába csalta – ahogy rajta kívül sok más felhasználót

Ez többek között azt jelenti, hogy a biztonsági szakemberek flörtölnek a titkárnökkel, vagy hallgatónak a dohányzó szobában, és így derítenek fényt a rendszer gyenge pontjaira, vagy kaparintanak meg egy-egy jelszót. Egy végtelenül egyszerű trükk azonban még ennél is sokkal hatékonyabb: Steve Stasiukonis elhelyezett egy USB-sticket a cég irodáján belül – amelyre előzőleg egy kifejezetten erre a célra programozott trójai faló programot mentett –, és amelyet a munkatársak a megtalálást követően kíváncsiságból azonnal csatlakoztattak a számítógépre: 20 esetből 15 tesztalany nem volt képes ellenállni a csábításnak. Így Stasiukonis a felhasználói neveket, a jelszavakat, és az érintett rendszer minden információját megszerezte.

ADATLOPÁS BIZONYÍTÉK NÉLKÜL

Amilyen egyszerű Sz. úr esetében a támadás mikéntjét, olyan nehéz azt kideríteni, hogy ki törte fel a számítógépet. Azzal, hogy a víruszkennelő program kikapcsolta a trójai falovat, egyúttal figyelmeztette is a hackert, akinek így volt lehetősége eltüntetni a nyomokat maga után. Nagy valószínűség szerint mostanra áldozatának minden fontos és bizalmas dokumentumáról rendelkezik másolattal. Mivel minden bizonnyal egy nagyszabású kémkedési megbízásról van szó, Sz. úr számára a kár óriási lehet. A hacker nyomát nyombiztosító csoportunk sem képes követni. Sz. úrnak pedig nem marad más, mint a tanulság, hogy sose dőljön be a reklámajándékoknak.

További információk

A megtévesztés művészete, Perfact-Pro Kiadó, 2003, kb. 3000 Ft: Kevin Mitnick, a legendás hacker ebben a könyvben azt mutatja meg, hogyan lehet szoftver nélkül feltörni egy számítógépet, és behatolni a hálózatokba.

Trójai támadás

A CHIP szakértői ezúttal olyan támadó nyomába szegődnek, akinek még csak védelmi részre sem volt szüksége a támadáshoz. A hacker az áldozatát merőben más módszer segítségével cserkészte be: ajándékként adta át az ártó kódokat.

Mire a víruszkennер riadót fúj, már késő volt. Az Sz. Gábor, pénzügyi tanácsadó gépén felfedezett trójai időpecsétje bizonyítja, hogy az eszköz már több mint 2 hete garázdálkodik a rendszerében. Hogy miként került a számítógépre, és hogy a szkennер miért csak most jelzi a behatoló jelenlétét? Ezt maga az áldozat sem tudja megmagyarázni. „A biztonsági csomagomat rendszeresen frissítem – mondja –, és olyan naiv sem vagyok, hogy mindenféle e-mail mellékleteket kritika nélkül megnyissak.” Az okozott kár mértékét egyelőre nem sikerült felbecsülni, mindenek előtt azért nem, mert a víruszkennер nem szolgál pontosabb információkkal a kártékony szoftver fajtáját illetően.

Ezért Sz. úr a CHIP „nyombiztosító csoportját” kérte fel az ügy felderítésére. A CSI csoport (Crime Scene Investigation) akcióinak mintájára először is felkerestük a tetthelyet: a pénzügyi tanácsadó irodáját.

Rögtön a látogatás elején lesújtó ténnyel szembesülünk: a laptopon még mindig dolgoznak. Bizonyos körülmények között így utólag fontos nyomok tűntethetők el: a hacker esetleg árulkodó log fájlokat és

ideiglenesen letöltött állományokat törölhetett. A további változtatások megelőzése érdekében először is elkészítjük a merevlemez image fájlját. Ezt követően elemezzük a trójai falovat, amelyet Sz. úr szerencsére még nem törölt ki, hanem a víruszkennер segítségével csupán karanténba helyezett.

Hamar megállapítjuk, hogy a trójai faló ezúttal a *BackOrifice 2000* egy módosított verziója. Ez a régi ismerős 1998-ban bukkant fel először, de a hackerek számára a mai napig nem vesztett vonzerejéből. A forráskód és a beépülő modulok, például a *Remote Desktop* és a *Password Extractor* segítségével az internetes gengszterek malware programjaikat a saját szájuk ízére szabhatják. Ese-

tünkben a hacker az eszközt minimálisra redukálta – emellett pedig részben még a forráskódot is átírta. Ezáltal megváltozott a kártékony program aláírása, a támadó ezért tudta két héten keresztül elkerülni, hogy a vírusölő felismerje.

Az is csupán a véletlennek volt köszönhető, hogy az antivírus program egyáltalán jelzett: a trójai faló egy másik, időközben felfedezett változata annyira hasonlít a behatolóhoz, hogy egyezett az aláírás. A hacker céljának kiderítéséhez először rá kell jönnünk, hogy mi volt a trójai faló funkciója. Az eredmény: az eszköz csak egyetlen parancsot fogad el, ennek kiadása után viszont a birtokba vett számítógépen található összes dokumentumot átküldi a hackernek. Példabeli áldozatunk számára ez maga a rémálom, hiszen a számítógépén ügyfelei bizalmas adatait tárolja. Hogy ténylegesen mely adatokat sikerült megkaparintania a hackernek, azt a nyomok eltüntetése miatt már nem lehet kideríteni. Sz. úr kénytelen lesz abból kiindulni, hogy a támadás valamennyi ügyfelének adatait érintette.

ÁLCÁZÁS ÉS MEGTÉVESZTÉS

Hogy még többet megtudjunk a hacker céljáról, rá kell bukkannunk a trójai eredetere. Ehhez először is a böngészőt vizsgáljuk meg tüzetesen. Mivel majdnem mindegyik támadás a weboldalon vagy az e-mail üzeneteken keresztül érkezik, a nyombiztosítók nagyon bíznak a sikerben. Ez azonban sajnos zsákutcának bizonyul: éppen egy biztonsági eszköz törölte automatikusan a bezárást követően a böngésző tárhelyét, az előzményeit és cookiejait. Ezért most azt a szoftvert vesszük jobban szemügyre, amelyet Sz. úr telepített a számítógépre. Sz. úr meg van győződve arról, hogy semmi veszélyeset sem installált. „Sőt, nem is olyan rég még egy új Anti-Spyware szoftvert is telepítettem, hogy távol tartsam a kártékony programokat a rendszeremtől” – mondja, aminek hallatán CSI csoportunk felhördül. Hiszen sem a terméket, sem a cégnevet nem ismerjük! Így hát tüzetesebben megvizsgáljuk a programot, és nyomra bukkannunk. Bár látszólag egy teljesen átlagos biztonsági szoftverről van szó, azonnal világos számunkra: Sz. Gábor egy *Rouge-Anti-Spyware* áldozatául esett – egy magát spyware-irtó programnak álcázó spyware program csapta be.

is. Természetesen az állítólagos biztonsági szoftverek áldozatai rendszergazdai jogokat adnak a programoknak, és éppen ez a hackerek célja. Trójai falovuk így az összes rendszerjogosultsággal rendelkezik. Már csak egyetlen kérdés maradt megválaszolatlan: egyáltalán, hogy kerülhetett a szoftver Sz. úr számítógépre. Meglepetésünkre Sz. úr egy USB-sticket vesz elő fiókjából. „Ezen volt a program. Reklámajándék, amelyet egy biztonsági cégtől kaptam.” Ez azonban még nem minden, ugyanis hozzáfűzi: „Még telefonon is egyeztettem valakivel.” Így különösen kényessé válik a dolog: Sz. úr minden bizonnyal nem tetszőlegesen kiválasztott internetfelhasználók ellen intézett széles körű roham áldozata, hanem egy célirányos támadás elszenvedője!

Csoportunk most megpróbálja kideríteni, hogy kitől ered a támadás. Szerencsét próbálunk az USB-sticken talált programmal, és telepítjük a tesztszámítógépünkön. Alig indul el a program, máris letölt egy frissítést az internetről – úgy, mintha a spyware-keresésnek egy aláírás-frissítést telepítené. Ehelyett azonban a trójai falovat tölti le.

TRÜKK AZ USB-STICKKEL

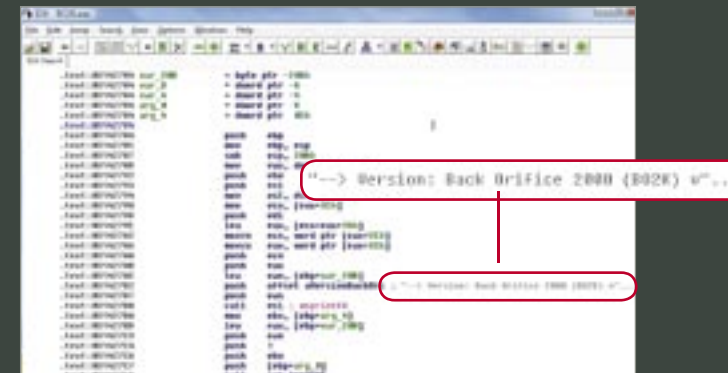
A hacker trükkje egyáltalán nem új keletű. A New York-i biztonsági szakember *Steve Stasiukonis*, a *Secure Network Technologies* cég vezetője már korábban rámutatott, hogy az ember legnagyobb gyengéje a kíváncsisága. Egy bank megbízott egy céget, hogy végezzen el egy alapos biztonsági vizsgálatot, és a Social Engineering (megtévesztésre épülő számítógépes visszaélés) se hagyja ki.

1. számú bizonyíték

VESZÉLYES HARDVER Egy USB-kulcs csinos csomagolásban minden elővigyázatosságot feledtethet. A reklámajándék azonban gonosz spyware-t is tartalmazhat

2. számú bizonyíték

RÉGI ISMERŐS A Disassembler IDR program régi ismerősként azonosítja a károkozót. Az eredeti szöveg tartalmazza a „Back Orifice 2000” trójai megnevezést

FELHŐKARCOLÓ-ROBOTOK

A nem is oly távoli jövőben intelligens robotok javíthatják majd a magas felhőkarcolók homlokzatát. Várhatóan működésüket a rajintelligenciára alapozzák...

A rajok intelligenciája

Az állatok rajokba szerveződve szinte hihetetlen feladatokat is megoldanak, amikre egyetlen példány sosem lenne képes.

A rajkomputer-technológia a természet e bölcs találmányát másolja le.

Ebben a cikkben:

A rajintelligencia hatékonysága

Hangya robotok: a jövő építőmunkásai

Sikeres harc az olajfoltok ellen

Beszélő konténerek

A jelek szerint a Siemens kutatóit felettébb inspirálja a hangyák viselkedése: merész víziójuk szerint 2020-ban a New York-i felhőkarcolók homlokzatán, több száz méter magasságban, óriásira nőtt, hangyákhoz hasonló szerkezetek szorgoskodnak majd, információkat gyűjtenek a környezetükből, kommunikálnak egymással, és közösen oldják meg a feladataikat.

A szakemberek szerint a nehezen megközelíthető vagy veszélyes helyszíneken rövidesen ilyen autonóm hálózatba szervezett rendszerek (*Autonomous Networked Systems, Ants*) végzik majd az ellenőrzési és karbantartási munkákat, és mobil felügyeleti feladatokat is elláthatnak.

A jövő műálatkainak – mivel folyamatosan információt cserélnek egymás között – „személy szerint” egyáltalán nem kell nagyon okosnak lenniük: az intelligencia titka a raj viselkedésében rejlik. Az egyes egyedek a térbeli helyzetüket GPS, videokamerák és egy képfelismerő rendszer segítségével határozzák meg, s mivel a rajhoz tartozó hangyák ugyanazt a tárgyat különböző szemszögből látják, egymás segítségére siethetnek a különböző kameraképek értelmezésében.

Miközben a fejlesztők keresik a minél hatékonyabb módszereket a mindennapi problémák megoldására, egyre gyakrabban merítenek ötleteket a *rajok* viselkedéséből – a természet egyik sikermodelljétől. (Ez a viselkedés a fő témája *Frank Schätzing* sci-fi könyvének, „A raj”-nak is.) A halak, madarak vagy rovarok csoportjai sajátos rajintelligenciával rendelkeznek: az állatok szervezetet alkotva meglepően bonyolult feladatok végrehajtására is képesek. Pedig ezeknek a kollektíváknak az együttműködését többnyire csak néhány szabály vezérli, a madárraj röpte például mindössze három szabállyal leírható: Térj ki, mielőtt összeütköznél! Repülj akkora sebességgel, mint a szomszédod! Próbálg meg a központban maradni! Számítógépes szimulációk bizonyítják, hogy ezek az egyszerű szabályok elegendőek a csoportviselkedés valóságos másolásához: hollywoodi animációs stúdiók így a megtévesztésig életszerű virtuális állatrajokat állítottak elő.

Valamivel bonyolultabb a rovarpopulációk – például hangyák vagy méhek – viselkedésének modellezése, amelyek közös erőfeszítéssel szinte művészi tőkélyű lakhelyet építenek maguknak, testsúlyukat messze meghaladó terheket szállítanak, vagy megtalálják a legrövidebb utat a táplálékforráshoz. Az informatikusok azonban ma már az ilyen állatrajok kollektív cselekvésmódjait is képesek képletekbe foglalni.

Az állatok viselkedésének képletei

Ezt a feladatot különösen jól sikerült megoldani a hangya-algoritmus esetében. A legkülönbözőbb logisztikai és optimalizálási feladatok megoldásában hasznosítható a hangyák módszere, ahogy illatjelek – feromonok – segítségével felkutatják a táplálékforrás és a lakhelyük közötti legrövidebb utat. Egyebek közt például a telekommunikációs hálózatokban az útvonalválasztás (routing) során „szoftver hangyák” követik így természetes elődeik viselkedését.

A Siemens ezeket a technikákat már az otthoni hálózatok és az épülettechnika területén is alkalmazza. „A közös szoftverarchitektúra az átfogó kapocs a különböző feladatok megoldására”, magyarázza az elvet *Dr. Cornel Klein*, a Siemens cég Corporate Technology fejlesztési osztályának munkatársa.

Rajban az olajpestis ellen

A felhőkarcolókon tevékenykedő robothangyák egyelőre még csak a tervezők fantáziájában élnek, a tengeri környezeti katasztrófák elhárítására szánt robotraj azonban kezd egyre inkább testet öltetni. A *Fraunhofer Intézet Termelőtechnológia és Automatizációs osztályának (IPA)* munkatársai ezekkel szeretnék felvenni a harcot az olajszennyeződések ellen. Ezek a robotok katamaránszerű hajócskák, amelyek alján egy szívóberendezés található. *Dennis Fritsch*, az IPA robotszakértője szerint egy olajszöngyeg viselkedése alig prognosztizálható, ezért nehéz tervet készíteni a szennyezőanyag begyűjtésére, ám egy osztott intelligenciával tevékenykedő raj tökéletesen alkalmas lenne a feladat megoldására. Az ötlet dióhéjban: seregnyi – mondjuk száz – egymással folyamatosan kapcsolatot tartó robot kiúszik a tengerre, megtalálja az olajat, és felszívja a tartályába. E feladat elvégzéséhez a robotoknak még csak nem is kell különöseb-

Minta: a hangyák útja

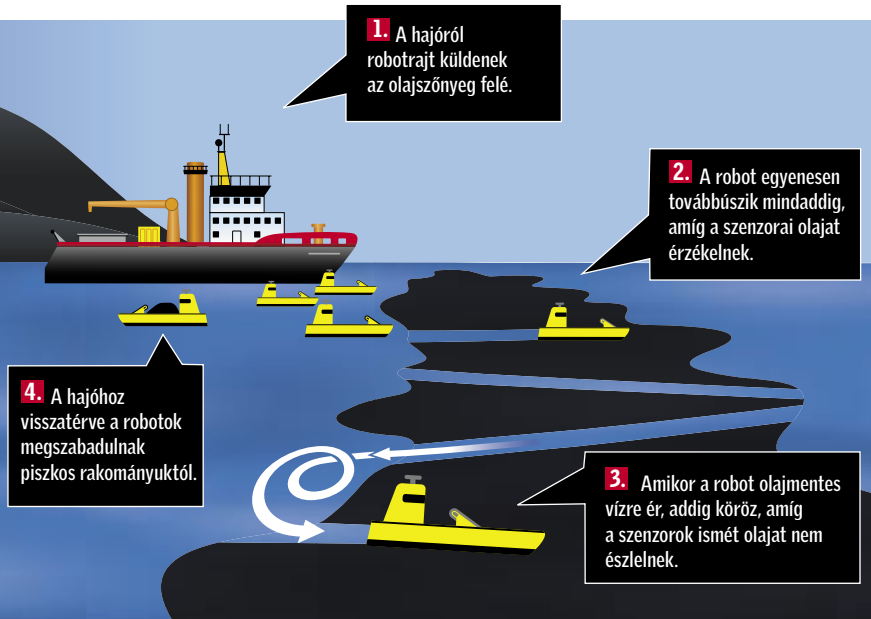
A hangyák az előttük járók jelzései alapján mindig megtalálják a legrövidebb utat. A kínálkozó azonos hosszúságú szakaszok esetében a már előzőleg bejárt utat választják. Az informatikusok is hasznosítják ezt a taktikát.

ben „értelmesnek” lenniük, sőt... „A rajintelligencia akkor működik a legjobban – magyarázza a szakember –, ha valamennyi eleme egyformán «korlátolt». A végeredmény szempontjából kifejezetten hátrányos, ha a raj «specialistákból» áll.” Másrészt könnyebb pótolni is egy esetleg kieső „munkatársat”, ha mindegyik egyforma. A mozgás sémája is roppant egyszerű: ha az autonóm robotot az érzékelője arról tájékoztatja, hogy éppen az olajszöngyeg közepén úszik, akkor egyenesen továbbhalad, egészen addig, amíg ki nem ér az olajmentes vízig. Ekkor aztán spirális mozgásba kezd, amíg ismét olajra nem bukkan.

Igaz, ma még ez az egész csak egy kis szimulációs rendszer formájában működik, amelyben az apró robotok projektorral →

Hightech az olajszőnyeg ellen

A Fraunhofer Intézet kutatói egy robotraj kifejlesztésén dolgoznak, amely önállóan tisztítja meg a tengervizet a felületén úszó olajfoltoktól. Amikor a hajócskák elérik az olajszőnyeget, szenzorokkal tájékozódnak, majd egymással folyamatosan kommunikálva felszívják magukba az olajat.

a padlóra vetített „olajfolt” ellen veszik fel a harcot, ám jó az esély arra, hogy egy EU-projekt keretében rövidesen megvalósuljon a terv, s pár év múlva kihajózhasson a tengerre az első robotflotta.

A laborban születik a jövő világa

A robotok raja azonban korántsem kizárólag helyváltoztatásra képes egyedekből állhat. A Fraunhofer Intézet Grafikai adatfeldolgozási osztálya (IGD) Darmstadtban nyitotta meg az ipar számára is az úgynevezett Ambient Intelligence Labet, ahol a szakértők speciálisan berendezett termekben próbálhatják ki a lehetséges forgatókönyveket. Itt olyan világba csöppen az ember, ahol intelligens, hálózatba kötött eszközök raja veszi körül, amelyek kommunikálnak egymással és felismerik szükségleteit.

Az IGD-laborban található „intelligens szőnyeg” ad egy kis ízelítőt, hogy miként fest majd ez a világ. Az egyik teremben egy rendszer a szőnyeg hálózatba kötött padlóérzékelőinek segítségével felismeri, hogy hányan vesznek részt a megbeszélésen, és hogy

hol helyezkednek el a teremben. Ha azután mondjuk az egyik résztvevő elindul a szónoki emelvény felé, akkor a PDA-ja elküldi a rendszernek a prezentáció optimális környezeti feltételeit – a fényviszonyokat, a hang- vagy a projektorbeállításokat –, amely ennek megfelelően vezérli a paramétereket. Amint megkezdődik

„A rajintelligencia akkor működik tökéletesen, ha a csoport minden egyes tagja egyformán buta.”

Dennis Fritsch, Fraunhofer-Intézet IPA

az előadás, automatikusan kikapcsolnak a mobiltelefonok is. Az ilyesfajta rajintelligenciának azonban korántsem csupán, és nem is elsősorban, egy ülésteremben lehet a hasznát venni.

Gondolkodó gátak és a szélérőművek

A német tengerparton a tudósok a rajkcomputer-technológiát például a katasztrófavédelem szolgálatába kívánják állítani. A Swarms projekt keretében a Lübecki Egyetem Telematikai Intézete a Kieli Egyetemmel együttműködve a gátak és a partok védelmére kábel nélküli hálózatba kötött érzékelő rendszereket fejlesztett ki.

Az ötlet a következő: a gáton elhelyezett homokzsákok közül egyesekbe – pár méterenként – apró számítógépet helyeznek el, GPS-szel, különböző szenzorokkal, rádiókapcsolattal. Amennyiben a szenzorok gátszakadást érzékelnek, azonnal riasztást küldenek a központba. Noha egyelőre sajnos még némi kívánnivalót hagy maga után a helymeghatározás pontossága – a nagyon alul fekvő homokzsák nem „lát” felfelé, és ezért alig képes a GPS-jelek vételére –, a kutatók remélik, hogy néhány éven belül, az európai Galileo projektnek hála, növekszik majd a jel erőssége, és megoldódik ez a gond is.

Az intelligens homokzsákok csak riasztást küldenek egy központba, más rendszerek elemei azonban kommunikálnak is egymással. Mint például a dán szélérőművek esetében... A dán tengerparton rotorok tucatjai állnak több, egymás mögé rendezett sorban, s e szélérőművek sokkal több energiát lennének képesek

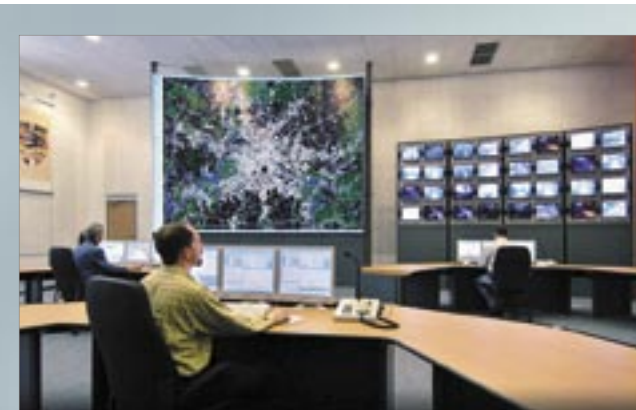
termelni, és ritkábban is hibásodnának meg, ha információt cserélhetnének egymással. A Siemens ezért kidolgozott egy koncepciót, amelyben a szélérőművek kölcsönösen felügyelik egymást. A tengerhez közelebbi sorok erőművei közlik a légáramlás frissen mért adatait a hátrébb elhelyezett erőművekkel, amelyek így azonnal optimalizálhatják beállításait az aktuális széliránynak és -erősségnek megfelelően, illetve veszélyes széllelőkések esetén módosíthatják a rotorlapátok állását.

Önkontrolláló felügyeleti hálózat

A jövő energiaellátása szempontjából a rajszerű hálózatok ennél még fontosabb szerepet is kaphatnak. Amikor a jövőben több különböző megújuló energiaforrásból (pl. víz, szél és nap) származó áram jelenik meg a tervezett egyesített európai hálózatban, akkor a szakemberek véleménye szerint ez a gigantikus hálózat már nem felügyelhető egyetlen központi helyről. „Megoldást kell találnunk, hogy miként kontrollálhatná önmagát a hálózat” – mondja Martin Greiner professzor a Siemestől. Vízíója szerint az áramhálózat intelligenciáját úgy kellene elosztani, hogy a terhelés és termelés ingadozásait már a csomópontoknál ki lehessen egyenlíteni, és erre ne csak a központban kerüljön sor a teljes rendszer túlterhelésekor. Így meg lehetne akadályozni a rendszerösszeomlásokat.

Ez azonban még csak a jövő, az utcai forgalom szabályozásában azonban máris alkalmazzák a megosztott intelligencia elvét. Központi forgalomirányító-rendszerek kapcsolódnak a nagy forgalmú útszakaszok burkolatába ágyazott, illetve hidakra vagy póznákra szerelt szenzorok ezreihez, amelyek gyűjtik az adatokat a forgalom sűrűségéről, irányáról és járművek sebességéről.

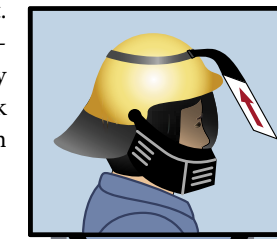
Katasztrófák szempontjából kritikus helynek számítanak az alagutak, ahol különösen indokolt az adatok helyi elemzése. Ezért például a svájci Giswil alagútba egy intelligens videófelügyeleti-rendszert telepítettek, ami – a füst érzékelésével – időben

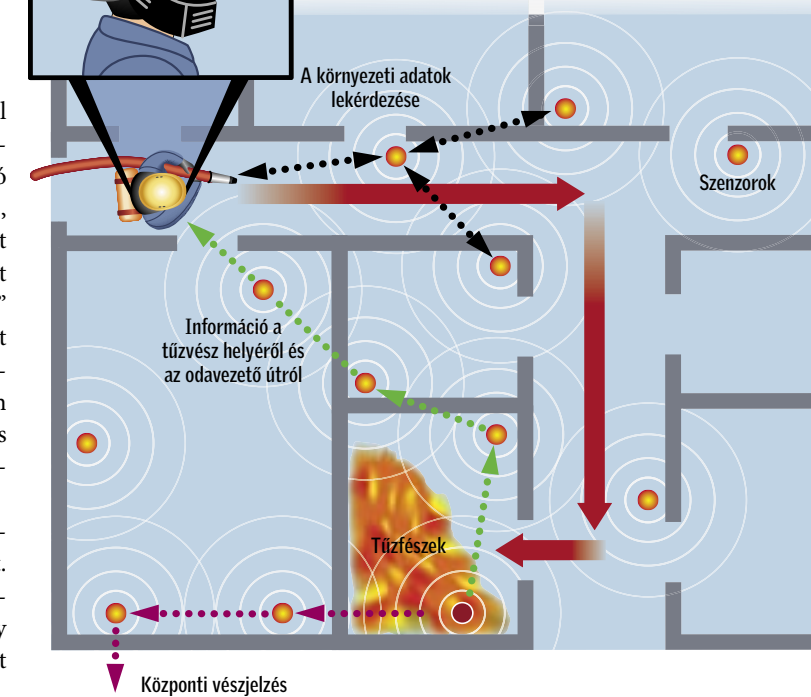
Alagút

A közlekedéssel kapcsolatos minden információja a központban fut össze. A svájci Giswil alagútban veszély esetén más rendszerekkel összekötött intelligens kamerák aktiválják a megfelelő biztonsági intézkedéseket.

Információk a szenzorhálózatból

Egy szenzorhálózat segítségével a tűzoltó információkat kap a környezeti hőmérsékletről, a füst és a mérgező gázok koncentrációjáról, és ezek segítségével biztonságosan eljut a tűzfészekig.

riaszt, ha tűz van, de a forgalmat akadályozó járműveket vagy a kialakuló dugókat is érzékeli. A rendszer a kamerák képeit automatikusan kiértékeli. Az aktuális felvételeket korábban elmentett referenciaképekkel hasonlítja össze, s ha tartós eltérést tapasztal, akkor riasztást küld, és biztonsági intézkedések sorozatát indítja el: az alagút előtti közlekedési lámpákat automatikusan pirosra váltja, növeli a megvilágítást, bekapcsolja a füstelszívókat.

Az alagútban alkalmazott érzékelőkhöz hasonló szenzorok bármilyen épületben hasznos segítői lehetnek a tűzoltóknak, jelezhetik a tűzfészekhez vezető legrövidebb utat. A rajkcomputer-technológia térhódításával a magát ad hoc módon szervező felügyeleti hálózatokban a kiesett részek helyét más részek veszik át.

Konténerek keresik a helyüket

Belátható időn belül meglepő tárgyak válnak majd „intelligenssé”, például konténerek lesznek képesek „gondolkodásra”: egy beépített apró chip segítségével – a kollektívában élő hangyákhoz hasonlóan – önállóan találják majd meg az optimális szállítási útvonalat. Mondjuk ilyen módon: X konténer üzeni Y szállítórobotnak, hogy vigye behajózásra a 6-os rakpartra!”

KAPCSOLÓDÓ LINK:

www.ct.siemens.de: Siemens Corporate Technology
www.swarms.de: a lübecki és kieli egyetemek projektoldala
www.ipa.fraunhofer.de/Arbeitsgebiete/robotersysteme/forschung/eumop.php: olajszőnyegek elleni harc
www.igd.fraunhofer.de/igd-a1/projects/amilab/index.html: Fraunhofer Ambient Intelligence Lab

Intelligencia a szőnyeg alatt

A padlóba épített szenzorok segítségével a hálózatra kötött szoba felismeri, hogy hányan vesznek részt az ülésen, és hogy hol helyezkednek el a teremben. A prezentációs technika is automatikusan beállítja önmagát.

MEGJELENÉS: MÁRCIUS 21.

Vista és a vírusok

A tévhitek tisztázása

A Vista biztonságával kapcsolatos kérdések folyamatosan napirenden vannak. Pontosan melyek azok az új funkciók, amelyek a felhasználók védelméről gondoskodnak? Mennyire hatékonyak ezek? Igaz-e, hogy a Vista telepítése után nem szükséges vírusirtót vásárolni? Cikkünkben ezeket a kérdéseket válaszoljuk meg.

Anonim szörfözés

Láthatatlanul a weben

Egyre inkább érdemes megfontolni az anonim szörfözés lehetőségét, hiszen az interneten számos veszély leselkedik ránk. Bemutatjuk, hogy mely módszerekkel böngészhet láthatatlanul és kitérünk arra is, hogy milyen jogi szabályozás érvényes az anonim szörfözésre Magyarországon.

További témáink

- ▶ **Tipppek & trükkök**
Gyors segítség közel 30 oldalon

- ▶ **Hardver- és szoftverbemutatók**
Több tucat vadonatúj termék gyorstesztje

- ▶ **CHIP megateszt**
Teszt alatt a teljes választék

- ▶ **Teljes verziók**
Hasznos programok a CD/DVD mellékletünkön

- ▶ **CPU- és GPU-kalauz**
Legyen Ön is szakértő!
A teljes mezőny ár- és teljesítményadatai

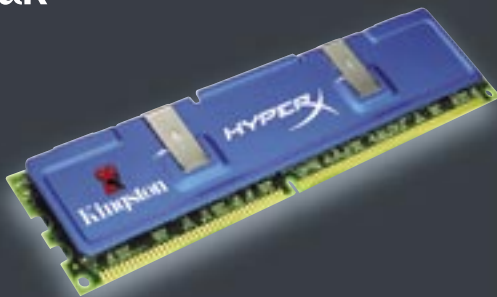
- ▶ **Freeware és open source programok**
A legfrissebb válogatás

- ▶ **Professzionális összehasonlító tesztek**
Abszolút győztesek és a legjobb vételek

A legújabb DDR2 RAM-ok tesztje

Gyorsuló memóriák

Legutóbbi DDR2 tesztünk idején a kötelező váltás nehézségeiről beszélhettünk – mára azonban a memóriamodulok sebességben és népszerűségben is felnőttek feladatukhoz. A CHIP tesztje után nem lesznek kétségei, hogy melyik gyártót válassza.

23–26"-os TFT-k tesztje

Nézzünk nagyot!

Önmagában a HD tartalom keveset ér a megfelelő megjelenítő nélkül. Tesztlaborunkban a nagyfelbontásra alkalmas, szélesvásznú monitorokat vizsgáztattuk. Kiderül, hogy melyek a high-end kategória legjobbjai.

Digitális tolvajkulcs-készlet

Hackeljen meg mindent!

A szoftverlopás bűncselekmény. Az viszont bizonyosan megengedett, hogy elindítsunk egy olyan legálisan vásárolt programot, amelyhez elvesztettük a kulcsot. Hogyan tegye meg mindezt? Kiderül a következő CHIP-ből.